

Ministerstvo financí

Čj. 11/73 944/2008-112

Pro jednání Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky

**ZPRÁVA
O PLNĚNÍ STÁTNÍHO ROZPOČTU ČESKÉ REPUBLIKY
ZA 1. POLOLETÍ 2008**

Důvod předložení :

Materiál je předkládán podle § 20
odst. 1 zákona č. 218/2000 Sb.,
o rozpočtových pravidlech

Obsah:

Vládní návrh usnesení Poslanecké sněmovny
Parlamentu České republiky

Zpráva o plnění státního rozpočtu
České republiky za 1. pololetí 2008

- I. Ekonomický vývoj České republiky
- II. Výsledky hospodaření státního rozpočtu
- III. Hospodaření rozpočtů územních
samosprávných celků
- IV. Vývoj státních finančních aktiv a pasiv
- V. Zpráva o řízení státního dluhu

Tabulková část

Příloha – Přehled vývoje nedoplatků daňových
příjmů veřejných rozpočtů

Předkládá: Ing. Mirek Topolánek
předseda vlády ČR

Parlament České republiky

Poslanecká sněmovna 2008

5. volební období

Vládní návrh

U S N E S E N Í

Poslanecké sněmovny

ze schůze 2008

k návrhu Zprávy o plnění státního rozpočtu České republiky

za 1. pololetí 2008

Poslanecká sněmovna

b e r e n a v ě d o m í

zprávu o plnění státního rozpočtu České republiky za 1. pololetí 2008

Zpráva
o plnění státního rozpočtu České republiky
za 1. pololetí 2008

O b s a h

	Strana
I. Ekonomický vývoj České republiky v 1. pololetí 2008	1
1. Shrnutí základních tendencí ekonomického vývoje	1
2. Ekonomický výkon	9
3. Cenový vývoj	16
4. Trh práce	22
5. Platební bilance	27
6. Měnový vývoj a finanční trh	36
7. Veřejné rozpočty	45
II. Výsledky hospodaření státního rozpočtu za 1. pololetí 2008	52
1. Celkové výsledky hospodaření státního rozpočtu	52
2. Příjmy státního rozpočtu	61
3. Výdaje státního rozpočtu	88
4. Čerpání vládní rozpočtové rezervy	131
5. Výdaje státního rozpočtu na financování společných programů Evropské unie a České republiky	132
6. Pokladní plnění státního rozpočtu za leden až srpen 2008	143
7. Výhled plnění státního rozpočtu do konce roku 2008	149
III. Hospodaření rozpočtů územních samosprávných celků za 1. pololetí 2008	151
IV. Vývoj státních finančních aktiv a pasív	173
V. Zpráva o řízení státního dluhu v 1. pololetí 2008	183

Tabulková část

Tabulka č. 1 - Bilance příjmů a výdajů státního rozpočtu
v druhovém členění rozpočtové skladby

Tabulka č. 2 - Celkové příjmy a výdaje státního rozpočtu podle kapitol

Tabulka č. 3 - Mandatorní výdaje

Tabulka č. 4 - Bilance příjmů a výdajů obcí a DSO, krajů a RRRS za 1. pololetí 2008

Zpráva o plnění státního rozpočtu České republiky za 1. pololetí 2008

I. Ekonomický vývoj České republiky v 1. pololetí 2008

1. Shrnutí základních tendencí ekonomického vývoje¹

Ekonomický vývoj České republiky je charakterizován vybranými indikátory v následující tabulce:

Tabulka 1

		2006	2007				2008		
			rok	1Q	2Q	3Q	4Q	1Q	2Q
HDP, běžné ceny	<i>mld. Kč</i>	3216	3551	822	903	898	929	891	961
Index deflátoru HDP	<i>mzr. %</i>	0,9	3,6	3,8	3,8	3,4	3,4	2,9	1,8
Míra inflace, průměr za období	<i>mzr. %</i>	2,5	2,8	2,0	2,7	2,6	4,7	7,4	6,7
HDP, stálé ceny	<i>mzr. %</i>	6,8	6,6	6,6	6,6	6,4	6,6	5,3	4,5
Výdaje na konečnou spotřebu domácností vlády	<i>mzr. %</i>	5,4	5,9	7,0	6,5	6,2	4,2	2,7	3,4
Tvorbou hrubého fixního kapitálu	<i>mzr. %</i>	-0,7	0,5	-0,7	-0,8	-0,8	3,7	0,5	2,0
Tvorbou hrubého fixního kapitálu	<i>mzr. %</i>	6,5	5,8	5,1	5,8	4,5	7,5	4,6	4,1
Míra nezaměstnanosti VŠPS ¹⁾	<i>%</i>	7,1	5,3	6,0	5,3	5,1	4,8	4,7	4,3
Registrovaní nezaměstnaní, průměr	<i>tis. osob</i>	475	393	453	395	372	350	355	312
Náhrady zaměstnancům (domácí koncept)	<i>mzr. %</i>	8,0	9,1	10,2	9,2	9,2	7,8	11,0	8,5
Podíl obchodní bilance na HDP ^{x)}	<i>%</i>	2,0	3,4	2,5	2,8	3,1	3,4	3,2	3,6
Podíl běžného účtu na HDP ^{x)}	<i>%</i>	-2,6	-1,8	-2,3	-2,2	-2,3	-1,8	-1,7	-2,5
PRIBOR 3M, průměr	<i>%</i>	2,3	3,1	2,6	2,8	3,3	3,8	4,0	4,2

Pramen: ČSÚ, ČNB, MPSV, propočty MF

¹⁾ ve věkové skupině 15-64 let

x) Na bázi ročních klouzavých úhrnů, obchodní bilance v metodice platební bilance

Ekonomika ČR dosáhla v roce 2007 stejně jako v roce 2006 velmi vysokého růstu. Hrubý domácí produkt (HDP) se v reálném vyjádření zvýšil o 6,6 %, což po Slovensku a pobaltských republikách znamenalo nejvyšší dynamiku v rámci EU27. V 1. pololetí 2008 vzrostl HDP meziročně o 4,9 %. Ačkoliv se stále jedná o vysoké tempo růstu, lze jej vnímat jako signál zpomalení ekonomiky. V mezičtvrtletním srovnání tempo růstu HDP očištěného o vliv sezónnosti a odlišného počtu pracovních dní v roce 2007 stabilně klesalo z 1,8 % v 1. čtvrtletí 2007 na 1,3 % ve 4. čtvrtletí 2007. V 1. pololetí 2008 se mezičtvrtletní přírůstky HDP dále snížily na 0,9 %.

¹ Zpracováno na základě statistických dat známých do 15. září 2008.

Ačkoliv tempo růstu HDP nepatrně kleslo v 1. pololetí pod tempo růstu potenciálního produktu², poprvé od roku 2005, nachází se česká ekonomika v oblasti kladné produkční mezery, jejíž rozsah se ve srovnání s rokem 2007 (1,8 %) v 1. pololetí snížil na 1,5 % potenciálního produktu. Z vývoje produkční mezery vyplývá, že se česká ekonomika nachází za růstovým vrcholem.

Tento propočet je podpořen stále klesající nezaměstnaností, jejíž tempo poklesu se však snižuje, a vysokým využitím výrobních kapacit v průmyslu. Stále je otázkou, do jaké míry kladná produkční mezera přispívá k růstu spotřebitelských cen. Její velmi mírný pokles však zatím nesnižuje její potenciál působit prostřednictvím domácí poptávky na růst cenové hladiny.

Meziroční růst potenciálního produktu se od roku 2005 drží nad hranicí 5 %. Z vývoje tempa růstu potenciálního produktu je patrné, že nelze očekávat jeho další razantní zvýšení. Za příčinu považujeme strukturální problémy trhu práce, které se projeví v meziročním poklesu míry ekonomické aktivity. Přitom počet volných pracovních míst v ekonomice dosahuje vysokých hodnot. Růst potenciálního produktu je tažen růstem trendu souhrnné produktivity výrobních faktorů, jejíž příspěvek k růstu potenciálního produktu v 1. pololetí 2008 dosáhl 3,9 p.b. Dlouhodobě stabilní je příspěvek kapitálové vybavenosti ekonomiky, kde investiční aktivita vede ke zlepšení infrastruktury i k vytváření nových konkurenceschopných produkčních kapacit.

Výdajová struktura HDP v roce 2007 byla obdobná jako v roce 2006. Hlavním zdrojem růstu HDP byly výdaje na konečnou spotřebu s příspěvkem 3,0 p.b. Tvorba hrubého kapitálu přispěla k růstu HDP 2,5 p.b. a zahraniční obchod 1,1 p.b. V 1. pololetí významně klesl v důsledku poklesu tempa růstu spotřeby domácností příspěvek výdajů na konečnou spotřebu na 1,6 p.b. Tvorba hrubého kapitálu přispěla 0,2 p.b., přičemž tento výsledek byl velmi ovlivněn meziročním reálným poklesem tvorby zásob ve 2. čtvrtletí. Interpretace této skutečnosti je v současné době obtížná, lze očekávat, že při následujících revizích předběžných dat národních účtů dojde v rámci této položky k dodatečným úpravám. Příspěvek zahraničního obchodu byl v 1. pololetí vysoký, a to 3,1 p.b.

² Potenciální produkt, specifikovaný na základě výpočtu Cobb-Douglasovy produkční funkce, udává úroveň HDP při průměrném využití výrobních faktorů práce a kapitálu. Růst potenciálního produktu popisuje možnosti udržitelného růstu ekonomiky bez vzniku nerovnováh. Produkční mezera popisuje pozici ekonomiky v cyklu a vyjadřuje vztah mezi HDP a potenciálním produktem.

Hrubá přidaná hodnota (HPH) v roce 2007 reálně vzrostla o 6,5 %, v 1. pololetí 2008 o 4,8 %. Tradičně nejvyšší příspěvek k růstu HPH byl představován odvětvím průmyslu (3,9 p.b.). V rámci tohoto odvětví se jednalo o zpracovatelský průmysl, jehož příspěvek k růstu HPH dosáhl 3,7 p.b. s tempem růstu 13,2 %. Významné příspěvky měly také odvětví obchodu, pohostinství a dopravy (1,3 p.b.) a peněžnictví spolu se službami pro podniky (0,7 p.b.). Odvětví obchodu, pohostinství a dopravy a peněžnictví spolu se službami pro podniky zaznamenala ve srovnání s rokem 2007 snížení růstové dynamiky a jejich příspěvek k růstu HPH se rovněž zmenšil. Tato skutečnost dokresluje celkové snížení růstové dynamiky české ekonomiky, které je rychle patrné právě v sektoru služeb.

Nominální HDP, který je rozhodující veličinou pro vývoj daňových základů a výpočet poměrových ukazatelů, dosáhl v roce 2007 meziročního růstu o 10,4 %. Úhrnná cenová hladina měřená implicitním cenovým deflátorem HDP vzrostla v roce 2007 o 3,6 %. Zlepšení směnných relací v zahraničním obchodě o 1,2 % rovněž přispělo k předstihu růstové dynamiky nominálního HDP před tempem růstu reálného HDP. V 1. pololetí roku 2008 nominální HDP meziročně vzrostl o 7,4 % a úhrnná cenová hladina o 2,3 %. Směnné relace se v 1. pololetí meziročně zhoršily o 1,7 %, což bylo způsobeno vyšším poklesem vývozních cen než cen dovozních.

Zlepšení (zhoršení) směnných relací postihuje alternativní ukazatel k reálnému HDP, tzv. reálný hrubý domácí důchod³ (RHDD). Ten dosáhl v 1. čtvrtletí 2008 růstu o 4,2 % a ve 2. čtvrtletí o 2,8 %, tedy nižšího ve srovnání s růstem reálného HDP o 1,1 resp. 1,7 p.b.

Vysokého růstu produktu bylo dosaženo při zvýšení celkové zaměstnanosti o 2,0 % (podle údajů SNA⁴).

Trh práce reflektoval v 1. pololetí 2008 ekonomický růst generující i v době zpomalování svého tempa širokou nabídku pracovních příležitostí a poptávku po kvalitních pracovnících.

³ RHDD oproti reálnému HDP zachycuje důchod (zisk nebo ztrátu) domácí ekonomiky ze změny směnných relací.

⁴ Systém národních účtů

Celková zaměstnanost se nadále zvyšovala tempem v průměru se blížícím 2 %. Počet zaměstnanců meziročně vzrostl podle VŠPS o 1,9 %, počet podnikatelů o 1,5 %. Nová pracovní místa mnohdy nebyla využita tuzemskými pracovníky a byla obsazována cizími státními příslušníky, jejichž počet nadále rostl (o 25,8 %).

Zvýšila se míra zaměstnanosti, míra ekonomické aktivity mírně klesla vzhledem k růstu počtu osob ekonomicky neaktivních (důchodci, studenti a rodičovské dovolené).

Klesal rovněž počet nezaměstnaných, i když tempo již zpomalilo - za 1. pololetí 2008 to bylo podle VŠPS meziročně o 20,7 %. Míra nezaměstnanosti v tomto mezinárodně srovnatelném pojetí se v průměru meziročně snížila o 1,2 p.b. na 4,5 %.

Průměrná hrubá nominální mzda⁵ se v průměru za 1. pololetí 2008 zvýšila o 9,1 %, tedy výrazně rychleji než v roce 2007. Tento nárůst byl důsledkem zejména enormního zvýšení v podnikatelské sféře, kde dosáhl přírůstek průměrné nominální mzdy 10,6 %. V nepodnikatelské sféře průměrná mzda vzrostla o pouhých 3,1 %, vzhledem k vysokému růstu spotřebitelských cen zde tedy došlo k reálnému poklesu příjmů.

V České republice, stejně jako v mnoha dalších zemích, došlo k podstatnému nárůstu inflace. V červnu 2008 se spotřebitelské ceny meziročně zvýšily o 6,7 % (o 4,2 p.b. více než před rokem). Z tohoto cenového růstu více než polovina připadá na administrativní opatření (příspěvek 3,8 p.b.). Klouzává roční průměrná míra inflace stoupla a dosáhla 5,4 % (o 3,3 p.b. více než před rokem). V červenci klouzává míra inflace dále vzrostla a dostala se na hodnotu 5,8 %.

Ceny zemědělských výrobců se v průměru za 1. pololetí 2008 meziročně zvýšily o 26,9 %. Na meziročním růstu se podílel zejména nárůst cen rostlinné výroby, ceny živočišných výrobků přispěly k růstu pouze nepatrně. Ceny průmyslových výrobců meziročně akcelerovaly o 5,4 % hlavně vlivem vysokého růstu cen koksu a rafinérských ropných výrobků. Ceny stavebních prací a tržních služeb rostly průměrným meziročním tempem 4,8 % a 3,7 %.

V průběhu 1. pololetí 2008 byla limitní úroková sazba ČNB změněna jednou a to v únoru. ČNB tímto reagovala na rizika možného zvýšení inflačních očekávání

⁵ Za organizace nad 19 zaměstnanců, organizace nepodnikatelské pokryty plně.

účastníků trhu v souvislosti s pozorovaným vysokým nárůstem cen a nejistotami spojenými s možností vyšších průsaků nákladových šoků do ostatních cenových okruhů. K poslednímu červnovému dni byly základní úrokové sazby ČNB, ECB a Fedu nastaveny na úrovních 3,75 %, 4,00 % a 2,00 %. Změnu základních úrokových sazeb ČNB zachytila také krátkodobá výnosová křivka mezibankovních sazeb PRIBOR, která se v červnu proti lednu posunula rovnoměrně směrem vzhůru, v průměru o 0,22 p.b. Srpnové zasedání bankovní rady přineslo snížení limitní sazby na 3,50 %.

Meziroční tempo růstu široké peněžní zásoby (agregát M2) během 1. pololetí zpomalilo z 11,0 % na 6,7 % a průměrný meziroční přírůstek činil 8,7 %. Vysoce likvidní peníze (agregát M1) meziročně vzrostly v průměru o 10,0 %, quasi peníze o 6,1 %. V červnu dosahoval meziroční přírůstek quasi peněz pouze 2,7 %, což signalizovalo přechod k více likvidním aktivům v důsledku klesajících nákladů příležitostí držby vysoce likvidních peněz (preferenze likvidity se zvýšila). Objem čistých zahraničních aktiv vykazoval během celého pololetí v meziročním srovnání klesající tendenci, stejně jako čistá zahraniční aktiva.

Situace na pražské burze (BCPP) byla během 1. pololetí 2008 spojená s poklesem (kromě května). Oficiální index pražské burzy PX se propadl o 18 %, stejnou dráhu sledoval i index PK, obchodovaný v rámci RM systému, který poklesl o 20 %. Celkový objem obchodů akcií a dluhopisů realizovaných na kapitálovém trhu dosáhl 1525 mld. Kč.

Vnější nerovnováha, vyjádřená podílem deficitu běžného účtu (BÚ) na HDP se od počátku roku 2006 pohybuje v rozmezí od -1,5 % do -2,6 %. Zvýšení deficitu BÚ v 2. čtvrtletí 2008 na -2,5 % (proti -1,7 % v 1. čtvrtletí v ročním vyjádření) souviselo výhradně se zhoršením bilance výnosů (na -7,9 %), když rostl odliv výnosů z přímých zahraničních investic a rovněž náhrady za práci cizinců v ČR. Na druhé straně se zlepšil poměr výkonové bilance (obchod se zbožím a službami) k HDP z 5,1 % na 5,5 % především v souvislosti s dobrými výsledky obchodní bilance.

Po zhruba dvou letech zrychlování tempa se dynamika obratu zahraničního obchodu od 4. čtvrtletí 2007 snižovala. K prudšímu meziročnímu zpomalení nominálního vývozu (o 11,1 p.b. na 6,0 %) i dovozu (o 9,5 p.b. na 5,5 %) v 1. pololetí 2008 došlo především v souvislosti se silným posilováním koruny vůči euru. Tempo růstu vývozu vyjádřené v eurech se proti 1. pololetí 2007 snížilo pouze o 0,1 p.b. na 18,5 %, dovoz naopak zrychlil růst o 1,7 p.b. na 18,0 %. Vzhledem k trvajícím

předstihu tempa růstu vývozu před dovozem pokračovalo zvyšování přebytku obchodní bilance, který za 1. pololetí 2008 dosáhl hodnoty 83,2 mld. Kč.

Nepříznivý vývoj směnných relací v obchodu se zbožím⁶ souvisel zejména s mimořádným posilováním kurzu koruny. Při poklesu vývozních i dovozních cen dosáhly směnné relace za 1. pololetí 2008 negativní hodnoty 98,4. Světové ceny průmyslových surovin a potravin⁷ meziročně vzrostly v průměru o 50,6 %. Nejvýrazněji se zvýšily ceny ropy se zemním plynem (o 58,4 %) a potravin (o 42,9 %). Výrazně rostly také ceny textilních surovin (o 20,9 %) a kaučuku (o 16,0 %), naopak ceny kovů a dřeva byly meziročně nižší (o 1,7 %, resp. 10,3 %).

V 1. pololetí 2008 CZK meziročně zpevnila vůči oběma světovým měnám. Nominální kurz proti EUR v průměru za toto období posílil o 11,7 %, proti USD o 28,5 % při vrcholu meziročního posílení v červnu 2008. V červenci se meziroční posilování koruny ještě více zrychlilo (na 20,4 % vůči EUR a 38,3 % proti USD). Od druhé dekády července se v důsledku oslabování eura vůči dolaru začal trend obracet a meziroční posilování se začalo zpomalovat. V srpnu a září (do 23.9.) byla koruna meziročně silnější vůči EUR o 14,7 % a 12,6 %, proti USD o 26,0 % a 16,1 %.

Devizové rezervy centrální banky k 30. červnu 2008 činily 577,3 mld. Kč, tj. 24,2 mld. EUR. Tento stav byl o 0,5 mld. EUR nižší než ke konci roku 2007.

⁶ Podle statistiky výběrových indexů cen v zahraničním obchodě ČSÚ.

⁷ Indexy ČSÚ světových cen průmyslových surovin a potravin, bez vlivu měnového kurzu CZK

Vnější prostředí

Světová ekonomika na přelomu let 2007/2008 začala výrazně zpomalovat v souvislosti s krizí na finančních trzích a v důsledku vyšších cen surovin. Inflace narůstala zejména vlivem vysokých cen energetických surovin a potravin. Zpomalení se začalo projevovat i v EU.

Ekonomika USA zpomalila v roce 2007 na 2,2 %. Na konci roku 2007 růst v podstatě stagnoval (mezičtvrtletní růsty ve 4. čtvrtletí resp. 1. čtvrtletí 0,0 % a 0,2 %), ve 2 čtvrtletí zrychlil na 0,5 %. Zpomalení způsobila zejména krize na amerických finančních trzích. Energická akce Fedu její průběh zmírnila, trvá však možnost dalšího pokračování. Dále klesají ceny nemovitostí, což zpomaluje soukromou spotřebu. Také pokles tvorby nových míst a pokles indikátorů spotřebitelské důvěry potvrzují zpomalení ekonomiky. Vlivem extrémních cen komodit stále narůstá spotřebitelská inflace (5,0 % meziročně v červnu). Fed nejprve upřednostnil boj proti poklesu ekonomiky a snížil hlavní úrokové sazby ze 4,75 % v září 2007 na 2 % v červnu 2008. Slábnutí ekonomiky se projevilo v dalším poklesu kurzu dolaru, který se v 1. pololetí pohyboval pod 1,55 USD/EUR. Slabý dolar v tomto období však přispěl ke snížení deficitu běžného účtu.

Růst HDP v eurozóně (EA12) v roce 2007 mírně zpomalil na 2,6 %, poté začal decelerovat zřetelněji. Po ještě silném mezičtvrtletním růstu o 0,7 % v 1. čtvrtletí došlo ve 2. čtvrtletí k poklesu o 0,2 %. To se projevilo u velkých ekonomik, jako jsou SRN (-0,5 %), Francie (-0,3 %) a Itálie (-0,3 %). Export je poškozován apreciací eura, spotřeba domácností od února klesá navzdory příznivým poměrům na trhu práce. Růst zpomaluje kvůli nepříznivým vnějším podmínkám, vyšší inflaci, tvrdším měnovým podmínkám a poklesu na trhu nemovitostí.

Od konce roku 2007 začala růst inflace, v červnu 2008 dosáhlo HICP 4,0 %. ECB ponechala od září do června limitní úrokovou sazbu na 4,0 %. Příznivý vliv měla nízká nezaměstnanost. Od ledna do dubna na úrovni 7,1 % (což je nejnižší hodnota za více než 20 let); v květnu a červnu však už počala pomalu růst. Hlavní hrozbou zůstávají dopady zpomalení americké a světové ekonomiky pro export, vysoké ceny surovin a pokračování neklidu na finančních a akciových trzích.

Středoevropské ekonomiky dlouhodobě rostou rychleji než západní Evropa.

Slovenská ekonomika v roce 2007 vzrostla o 10,4 %, což je nejvíce v rámci EU. V 1. čtvrtletí 2008 růst zpomalil na meziročních 8,7 %, ve 2. čtvrtletí se odhaduje na 7,6 %. Extrémní růst HDP byl tažen spotřebou domácností, exportem a vysokým přílivem FDI. Od podzimu se začala zvyšovat inflace (meziroční tempo růstu spotřebitelských cen zboží a služeb na Slovensku v květnu a červnu 4,6 %).

V Polsku vzrostla ekonomika v roce 2007 o 6,6 % a o 6,4 % v 1. čtvrtletí 2008. Růst je stále tažen přílivem zahraničních investic a spotřebou domácností. Rychlý růst posílil inflaci (v květnu meziročně na 4,4 %, v červnu 4,6 %), a ta vedla k restriktivní monetární politice (úroky na 6,0 %). Od roku 2006 rapidně klesá nezaměstnanost, aktuálně se pohybuje kolem 10 %.

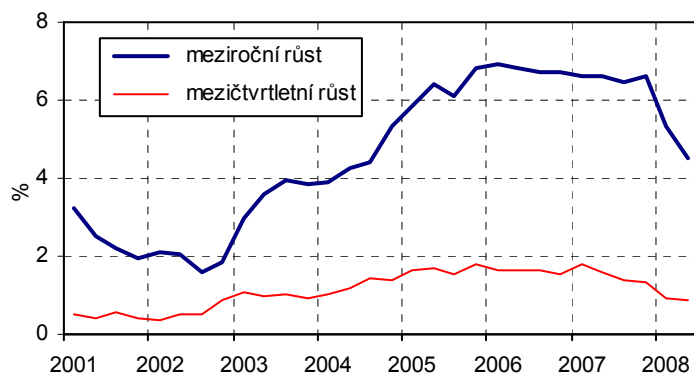
Dolarová cena ropy v prvním půlroce 2008 dále silně rostla. U ropy Brent průměr za 1. čtvrtletí dosáhl 96,7 USD/barel a ve 2. čtvrtletí 122,5 USD, což je nárůst o 78 % proti 2. čtvrtletí 2007. K inflačním tlakům přispívají také ceny potravin, zejména obilovin. Meziroční růst významných potravinových komodit zatím vyvrcholil v březnu a dubnu 2008, ceny však stále zůstávají vysoké a volatilní.

2. Ekonomický výkon⁸

Po třech letech vysokého ekonomického růstu přes 6 %, se tempo růstu HDP české ekonomiky v 1. polovině roku 2008 dle očekávání snížilo. Celkově však není možné hodnotit výkonnost české ekonomiky jako slabou, neboť tempa růstu HDP jsou stále vysoká.

V 1. čtvrtletí se HDP meziročně zvýšil o 5,3 %, zatímco ve 2. čtvrtletí vzrostl o 4,5 %. Celkem za 1. pololetí vzrostl HDP české ekonomiky o 4,9 %, což je o 1,7 p.b. méně v porovnání s meziročním růstem za stejné období předchozího roku. Mezičtvrtletní přírůstky HDP očištěného o sezónní vlivy dosáhly v 1. i 2. čtvrtletí 0,9 %, což navazuje na klesající mezičtvrtletní přírůstky z roku 2007. Vývoj tohoto ukazatele dokládá, že se kladná produkční mezera začíná postupně uzavírat a ekonomika se nachází za vrcholem ekonomického cyklu.

Graf 1 : Hrubý domácí produkt
(stálé ceny)

Pramen: ČSÚ

Tempo ekonomického růstu v 2. čtvrtletí 2008 opět vysoce převýšilo tempo růstu reálného HDP ekonomiky EU27, které dosáhlo 2,0 %. Pokles růstové dynamiky české ekonomiky s ohledem na snížení růstové dynamiky ekonomiky EU (a rovněž eurozóny na 1,9 %) nepředstavuje bariéru probíhající reálné konvergenční. Ekonomická úroveň ČR vyjádřená pomocí ukazatele HDP na obyvatele (při přepočtu na standard kupní síly⁹) dosáhla podle posledního odhadu Eurostatu v roce 2007 zhruba 81 % průměru EU27.

⁸ Na bázi sezónně neočištěných dat

⁹ Standard kupní síly (PPS) je umělá peněžní jednotka používaná v rámci EU k přepočtu ekonomických agregátů pro účely mezinárodních srovnání. Poměr této jednotky vůči národním měnám je vypočten tak, aby za stejné množství této jednotky bylo možno nakoupit v jednotlivých zemích stejné množství zboží a služeb. Jedná se tedy v principu o přepočtení na základě parity kupní síly (PPP).

Cyklická pozice ekonomiky se v 1. pololetí vlivem snížení růstové dynamiky české ekonomiky mírně změnila. Tempo růstu reálného HDP bylo v 1. pololetí nižší než odhadované tempo růstu potenciálního produktu, které dosáhlo 5,3 %. Tento fakt se odrazil ve snížení kladné produkční mezery z 1,9 % potenciálního produktu v roce 2007 na 1,5 % v 1. pololetí 2008. Zvyšování potenciálního produktu ekonomiky se opírá zejména o růst souhrnné produktivity výrobních faktorů a růst kapitálové vybavenosti prostřednictvím zahraničních i domácích investic a zlepšování technologických i institucionálních parametrů.

Na rozdíl od roku 2007 byl hlavním zdrojem ekonomického růstu v 1. pololetí 2008 zahraniční obchod, který k růstu přispěl 3,1 p.b. Na straně domácí poptávky k růstu HDP nejvíce přispěly výdaje domácností na konečnou spotřebu. Vliv tvorby hrubého kapitálu na vývoj HDP byl z důvodu záporného příspěvku meziroční změny zásob minimální.

Hrubá přidaná hodnota v 1. pololetí reálně vzrostla o 4,8 %. Nejvíce se na její tvorbě podílely odvětví zpracovatelského průmyslu s příspěvkem 3,7 p.b. (celé odvětví průmyslu příspěvkem 3,9 p.b.) a odvětví obchodu, pohostinství a dopravy a peněžnictví a komerčních služeb v souhrnu příspěvkem 2,0 p.b.¹⁰ Klíčový význam zpracovatelského průmyslu je dán dlouhodobým směřováním toků přímých zahraničních investic právě do této oblasti. Snížení příspěvků odvětví obchodu, pohostinství a dopravy a peněžnictví a komerčních služeb ve srovnání s rokem 2007 souvisí se změnou fáze ekonomického cyklu.

Hrubý domácí produkt v běžných cenách v 1. pololetí 2008 vzrostl o 7,4 %. Úhrnná cenová hladina měřená implicitním cenovým deflátozem HDP se zvýšila o 2,3 %. Při hodnocení inflačních tlaků vyplývajících z ukazatele implicitního cenového deflátozu je potřeba vzít v úvahu vývoj směnných relací. Směnné relace se v 1. pololetí meziročně zhoršily o 1,7 %, přičemž tento vývoj byl dán poklesem cen vývozu o 6,3 % a poklesem cen dovozu o 4,6 %.

Vývoj HDP zejména v podmínkách malé otevřené ekonomiky nezachycuje některé podstatné faktory ovlivňující její ekonomický vývoj. Vzhledem k její vysoké otevřenosti jsou takovým faktorem směnné relace. Směnné relace jsou zohledněny

¹⁰ Podrobněji viz kapitola 2.2

ukazatelem RHDD (reálný hrubý domácí důchod), který vyjadřuje objem důchodů plynoucích do ekonomiky z realizace produkce. Z důvodu meziročního zhoršení směnných relací v 2. čtvrtletí 2008 je tempo růstu RHDD 2,8 %, tedy významně nižší než tempo růstu HDP.

2.1 Poptávka

Domácí konečné užití

Domácí poptávka v 1. pololetí 2008 reálně vzrostla o 1,9 %. V rámci domácí poptávky dosáhly za 1. pololetí vyššího růstu výdaje na konečnou spotřebu, a to reálně o 2,5 %, ve srovnání s tvorbou hrubého kapitálu, která vzrostla o 0,6 %.

Tabulka 2 : Výdaje na hrubý domácí produkt

		2006	2007				2008		
			rok	1Q	2Q	3Q	4Q	1Q	2Q
HDP, běžné ceny	<i>mld. Kč</i>	3216	3551	822	903	898	929	891	961
HDP, běžné ceny	<i>mzr. %</i>	7,8	10,4	10,7	10,7	10,1	10,3	8,4	6,4
HDP, stálé ceny	<i>mzr. %</i>	6,8	6,6	6,6	6,6	6,4	6,6	5,3	4,5
Konečná spotřeba	<i>mzr. %</i>	3,5	4,2	4,7	4,2	4,0	4,0	2,0	2,9
domácností	<i>mzr. %</i>	5,4	5,9	7,0	6,5	6,2	4,2	2,7	3,4
vlády	<i>mzr. %</i>	-0,7	0,5	-0,7	-0,8	-0,8	3,7	0,5	2,0
neziskových institucí	<i>mzr. %</i>	10,7	2,3	5,2	2,8	1,7	-0,4	-3,2	-2,3
Tvorba hrubého kapitálu	<i>mzr. %</i>	10,5	9,6	9,9	11,4	10,4	6,4	6,9	-4,3
fixního	<i>mzr. %</i>	6,5	5,8	5,1	5,8	4,5	7,5	4,6	4,1
Vývoz	<i>mzr. %</i>	15,8	14,6	15,8	14,1	15,6	13,1	13,0	14,1
Dovoz	<i>mzr. %</i>	14,2	13,8	15,8	14,1	15,2	10,9	11,2	9,6

Pramen: ČSÚ

Reálný růst konečných výdajů byl jednoznačně tažen růstem výdajů domácností. Výdaje domácností za 1. pololetí 2008 reálně vzrostly o 3,1 %. Jejich růst dosáhl v 2. čtvrtletí 3,4 %, což je o 0,7 p.b. více než v 1. čtvrtletí. Jejich příspěvek k růstu HDP za 1. pololetí 2008 dosáhl 1,4 p.b. Deflátor spotřeby domácností zaznamenal během 1. pololetí nárůst o 6,4 %, což potvrzuje rychlý růst spotřebitelských cen v české ekonomice. Mezi 1. a 2. čtvrtletím došlo k poklesu deflátoru spotřeby domácností o 0,9 p.b. na 6,0 %.

V rámci konečných výdajů domácností na spotřebu nejrychleji rostou výdaje na předměty dlouhodobé spotřeby, a to v 2. čtvrtletí o 11,5 %. Výdaje na předměty krátkodobé spotřeby v témže období meziročně klesly o 0,2 %, nicméně ve srovnání s vyšším poklesem 1. čtvrtletí, se situace zřejmě stabilizovala. Výdaje domácností na služby v 2. čtvrtletí meziročně vzrostly o 2,4 %, což je ovšem ve srovnání se stejným obdobím předchozího roku méně o 3,1 p.b. Odvětví služeb je nejvíce citlivé na vývoj ekonomického cyklu.

Růst vládních výdajů v reálném vyjádření v 1. pololetí 2008 činil 1,3 %. Podstatná část tohoto přírůstku byla způsobena vývojem v 2. čtvrtletí – růst o 2,0 %, což je o 1,5 p.b. více než v 1. čtvrtletí.

Tvorba hrubého kapitálu se v 1. pololetí reálně zvýšila o 0,6 %. V rámci tvorby hrubého kapitálu došlo v témže období k reálnému růstu tvorby hrubého fixního kapitálu o 4,3 %. Příspěvek tvorby hrubého fixního kapitálu k růstu HDP činil v 1. pololetí 1,0 p.b. Ze srovnání s příspěvkem tvorby hrubého kapitálu ve výši 0,2 p.b. vyplývá, že příspěvek změny zásob byl vlivem jejich meziročního poklesu záporný. Pokud jde o věcné členění tvorby hrubého fixního kapitálu, pak nejvyšší tempo růstu za 2. pololetí o 8,9 % lze zaznamenat u položky obydlí, následováno růstem investic do ostatních budov a staveb o 5,4 %. Podstatným zdrojem růstu tvorby hrubého fixního kapitálu zůstává příliv zahraničních investic. V nadcházejícím období lze navíc očekávat zvýšený příliv finančních prostředků v rámci strukturálních fondů EU, které budou směřovat zejména do infrastrukturních investic.

Čistý vývoz

Dominantní vliv na vývoj reálného HDP v 1. pololetí 2008 měl zahraniční obchod s příspěvkem 2,3 p.b. k růstu HDP v 1. čtvrtletí a 3,1 p.b. za 1. pololetí.

V běžných cenách dosáhlo v 1. pololetí saldo bilance obchodu se zbožím a službami přebytku 125,9 mld. Kč. To je ve srovnání se stejným obdobím roku 2007 o 22,7 mld. Kč více. Lze konstatovat, že při dlouhodobé apreciační tendenci české koruny s ohledem na délku jejího trvání a pozitivní vývoj salda bilance se zbožím a službami, neleží konkurenceschopnost českého exportu zdaleka pouze v rovině cenové. To potvrzuje výkon zahraničního obchodu v 1. pololetí 2008 v podmínkách silně nadhodnocené koruny a rovněž skutečnost, že ekonomický výkon většiny z hlavních obchodních partnerů byl v 1. pololetí 2008 nižší než ve stejném období předchozího roku. Stabilní posilování české koruny navíc tlumí dopady zvyšování cen importovaných statků a služeb.

2.2 Nabídka

Hrubá přidaná hodnota

Na nabídkové straně ekonomiky se růst hrubé přidané hodnoty (HPH) začal v 1. pololetí 2008 mírně zpomalovat. V mírnějším růstu HPH se především projevil

zpomalení domácí poptávky po hrubém kapitálu, když vliv zahraniční poptávky se projevil jen nepatrně.

Celková HPH se za 1. pololetí reálně zvýšila o 4,8 %, tj. o 0,1 p.b. méně než HDP (zvýšení podílu čistých daní na HDP).

Tabulka 3 : Tvorba hrubé přidané hodnoty

		2006	2007					2008	
			rok	1Q	2Q	3Q	4Q	1Q	2Q
HPH, běžné ceny	<i>mld. Kč</i>	2900,3	3206,3	743,6	817,1	809,1	836,6	800,8	862,9
HPH, běžné ceny	<i>mzr. %</i>	8,4	10,6	10,6	10,9	10,1	10,6	7,7	5,6
HPH, stálé ceny	<i>mzr. %</i>	7,1	6,5	6,5	6,6	6,2	6,8	5,2	4,4
Zemědělství, lesnictví, rybolov	<i>mzr. %</i>	-16,2	-13,9	-17,7	-15,0	-8,6	-20,1	-20,0	-22,5
Průmysl	<i>mzr. %</i>	13,3	8,9	6,1	8,1	8,4	13,2	11,6	11,6
z toho zpracovatelský průmysl	<i>mzr. %</i>	14,3	13,9	14,4	13,9	13,4	14,0	13,1	13,2
Stavebnictví	<i>mzr. %</i>	4,6	2,7	12,7	2,2	-0,1	0,0	-2,6	-6,1
Obchod, pohostinství, doprava	<i>mzr. %</i>	9,3	10,0	13,8	10,6	7,9	8,3	5,2	5,2
Peněžnictví, komerční služby	<i>mzr. %</i>	3,3	8,0	6,4	9,2	10,9	5,6	4,4	4,2
Ostatní služby	<i>mzr. %</i>	1,6	0,0	-0,1	0,1	0,4	-0,4	-0,1	-2,1

Pramen: ČSÚ, propočet MF

Z odvětvového pohledu byl objemově nejvýznamnější zpracovatelský průmysl, jehož příspěvek k růstu dosáhl 3,7 p.b. při meziročním růstu 13,2 %. Průmysl jako celek přispěl k růstu 3,9 p.b. Další významné příspěvky byly z odvětví obchod, pohostinství, doprava (1,3 p.b.) a z peněžnictví, komerční služby (0,7 p.b.).

Na druhé straně nedosáhla HPH úrovně z předchozího roku zejména v zemědělství, kde se tendence k poklesu ještě prohloubila. Ve stavebnictví byl vystřídán růst z roku 2007 poklesem. V ostatních službách se rovněž začal projevovat pokles HPH.

Vývoj HPH v nominálním vyjádření byl zcela odlišný. Vlivem cenového růstu vzrostl podíl stavebnictví na celku z 5,5 % v 1. pololetí 2007 na 5,6 % v 1. pololetí 2008 a podíl zemědělství z 2,1 % na 2,3 %. Podíl průmyslu se naopak snížil z 34,0 % na 33,3 % především vlivem mírnějšího růstu cen ve zpracovatelském průmyslu. Celkový podíl služeb se zvýšil z 58,4 % na 58,8 %. Podíl odvětví peněžnictví, komerční služby vzrostl, podíl odvětví obchod, pohostinství a doprava se naopak mírně snížil.

Zvyšováním podílu služeb se ekonomika strukturálně pozvolna přibližuje k úrovním obvyklým ve vyspělých zemích EU, kde podíl služeb obvykle přesahuje 70 %.

Produktivita, náhrady zaměstnancům (podle údajů národních účtů)

Zpomalování růstu HPH v 1. pololetí 2008 je dáno především nižším růstem produktivity práce na makroekonomické úrovni (ukazatel HPH na jednoho

zaměstnaného). Ten ovlivnil růst HPH téměř ze 60 %, vliv meziročního zvýšení zaměstnanosti (o 2,0 %) byl méně významný.

Produktivita práce vzrostla v 1. pololetí 2008 o 2,8 %. Nejvyšší růst byl dosažen ve zpracovatelském průmyslu. Relativně dobré výsledky mělo i odvětví obchod, pohostinství doprava, zatímco v odvětví peněžnictví, komerční služby produktivita práce stagnovala. V propadu produktivity práce naopak pokračovalo zemědělství, stavebnictví a mírně také ostatní služby.

Tabulka 4 : Produktivita a mzdy (podle národních účtů)

		2006	2007					2008	
			rok	1Q	2Q	3Q	4Q	1Q	2Q
Produktivita práce¹⁾	<i>mzr. %</i>	5,4	4,7	4,2	4,9	4,5	5,1	2,9	2,7
Zemědělství, lesnictví, rybolov	<i>mzr. %</i>	-13,5	-11,1	-16,4	-11,9	-4,6	-17,1	-21,3	-23,0
Průmysl	<i>mzr. %</i>	11,7	7,0	4,2	6,3	6,5	11,3	9,7	9,8
z toho zpracovatelský průmysl	<i>mzr. %</i>	12,3	11,5	11,8	11,5	10,9	11,6	10,9	11,1
Stavebnictví	<i>mzr. %</i>	3,1	0,4	8,3	0,7	-1,3	-2,5	-5,0	-8,6
Obchod, pohostinství, doprava	<i>mzr. %</i>	8,2	8,5	11,9	9,2	6,5	6,8	2,4	2,7
Peněžnictví, komerční služby	<i>mzr. %</i>	-1,6	3,3	1,8	4,8	5,9	0,9	-0,8	0,8
Ostatní služby	<i>mzr. %</i>	-0,1	-1,1	-1,9	-1,0	-0,7	-0,8	-0,9	-2,0
Nominální průměrná náhrada²⁾	<i>mzr. %</i>	6,3	7,1	7,7	7,3	7,4	6,1	8,3	6,6
Jednotkové náklady práce³⁾	<i>mzr. %</i>	0,9	2,3	3,3	2,3	2,7	0,9	5,3	3,8
Zemědělství, lesnictví, rybolov	<i>mzr. %</i>	22,2	21,1	30,8	22,4	12,7	29,2	35,5	37,6
Průmysl	<i>mzr. %</i>	-5,1	-0,6	2,8	0,1	-0,4	-4,7	-0,3	-3,2
z toho zpracovatelský průmysl	<i>mzr. %</i>	-5,5	-4,4	-4,0	-4,4	-4,2	-4,8	-1,1	-4,1
Stavebnictví	<i>mzr. %</i>	3,3	7,5	2,0	6,5	8,9	10,0	14,3	16,5
Obchod, pohostinství, doprava	<i>mzr. %</i>	-1,3	1,0	-1,9	0,3	2,8	2,3	7,6	6,3
Peněžnictví, komerční služby	<i>mzr. %</i>	8,8	3,4	5,0	3,2	1,1	4,3	12,0	8,2
Ostatní služby	<i>mzr. %</i>	5,5	6,2	7,7	6,6	7,1	3,7	3,9	4,7

¹⁾ Hrubá přidaná hodnota ve stálých cenách na jednoho zaměstnaného (fyzické osoby).

²⁾ Objem náhrad zaměstnancům v běžných cenách na jednoho zaměstnance (fyzické osoby).

³⁾ Podíl nominální průměrné náhrady a produktivity práce.

Pramen: ČSÚ, propočet MF

Růst průměrné nominální náhrady na 1 zaměstnance za ekonomiku celkem v 1. pololetí 2008 zrychlil na 7,4 %. Zrychlení však nemělo dostatečnou oporu v produktivitě práce. Pokračování předstihu růstu nominální náhrady před růstem reálné produktivity se odrazilo v meziročním zvýšení jednotkových nákladů práce o 4,6 %. Tento vývoj signalizuje zesílení mzdově nákladových inflačních tlaků. V porovnání s implicitním deflátorem HPH, jehož růst dosáhl 1,7 %, znamená nárůst jednotkových nákladů práce z hlediska ekonomiky riziko nákladové inflace. Z pohledu odvětvové struktury však již tento celkový názor neplatí. Mzdově-nákladové tlaky se neprojevíly ve zpracovatelského průmyslu, kde jednotkové náklady práce klesaly. Opačným pólem bylo zemědělství s hrozivým nárůstem jednotkových nákladů práce o 36,7 %.

Tyto závěry je nutno poněkud relativizovat jednak vzhledem k tomu, že růst jednotkových nákladů práce v průběhu 1. pololetí zpomaloval. Dále pak (jak je blíže

argumentováno v kapitole 4.4) v souvislosti s „daňovou optimalizací“ došlo zřejmě k přesunu části vyplácených odměn ze 4. čtvrtletí 2007 do 1. čtvrtletí 2008. Je zde však otázkou, do jaké míry je SNA tyto přesuny schopna zachytit.

2.3 Důchody

Důchodová strana hrubého domácího produktu informuje o skladbě důchodů, které jsou generovány v procesu tvorby hrubé přidané hodnoty.

Tabulka 2 : Důchodová struktura hrubého domácího produktu

		2006	2007				2008		
			rok	1Q	2Q	3Q	4Q	1Q	2Q
HDP, běžné ceny	<i>mln. Kč</i>	3216	3551	822	903	898	929	891	961
Čisté daně	<i>podíl %</i>	8,8	8,8	8,5	9,0	9,6	8,0	9,9	9,5
Hrubý provozní přebytek a smíšený důchod	<i>podíl %</i>	48,0	48,6	48,5	49,6	48,6	47,8	46,0	48,4
Náhrady zaměstnancům	<i>podíl %</i>	43,1	42,6	43,1	41,4	41,8	44,2	44,1	42,1
zemědělství, lesnictví, rybolov	<i>podíl %</i>	1,1	1,1	1,0	1,0	1,1	1,1	1,0	1,0
průmysl	<i>podíl %</i>	13,4	13,2	13,2	12,9	12,9	13,7	13,6	13,2
stavebnictví	<i>podíl %</i>	2,7	2,7	2,6	2,6	2,7	2,8	2,7	2,6
obchod, pohostinství, doprava	<i>podíl %</i>	9,5	9,6	9,7	9,3	9,5	9,9	10,2	9,7
peněžnictví, komerční služby	<i>podíl %</i>	5,7	5,8	6,1	5,6	5,6	6,1	6,7	6,0
ostatní služby	<i>podíl %</i>	10,7	10,3	10,5	10,0	10,0	10,6	10,0	9,6

Pramen: ČSÚ, propočet MF

Hlavní podíl nominálního HDP je z pohledu jeho důchodové struktury představován hrubým provozním přebytkem a smíšeným důchodem. Podíl hrubého provozního přebytku a smíšeného důchodu na HDP dlouhodobě přesahuje 47 %. V 1. pololetí 2008 byl tento podíl 47,2 %.

Druhá část vytvořené hrubé přidané hodnoty, která je následně rozdělena, jsou náhrady zaměstnancům. Jejich podíl na HDP se naopak dlouhodobě pohybuje pod 44 %. Konkrétně byl v 1. pololetí 2008 podíl náhrad zaměstnancům na HDP 43,1 %.

Rozdíl mezi nominálním HDP a součtem hrubého provozního důchodu a smíšeného důchodu a náhrad zaměstnancům je dán čistými daněmi. Jejich podíl na HDP se dlouhodobě pohybuje kolem 9 %, v 1. pololetí 2008 potom činil 9,7 %.

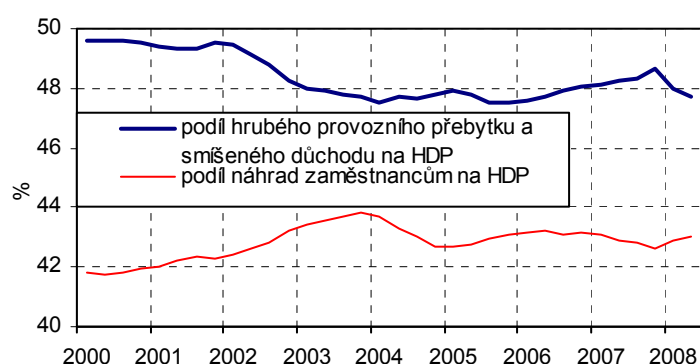
Z bližšího pohledu na strukturu náhrad zaměstnancům je patrné, že mezi odvětví, která představují nejvyšší podíl náhrad zaměstnancům na HDP, patří odvětví průmyslu, odvětví ostatních služeb a odvětví obchodu, pohostinství a dopravy. V 1. pololetí 2008 byl podíl sektoru průmyslu 13,4 %. Tento vysoký podíl byl způsoben jednoznačně odvětvím zpracovatelského průmyslu, jehož podíl náhrad zaměstnancům na HDP činil 12,2 %. Tato skutečnost je dána vysokým podílem přímých zahraničních investic v tomto odvětví, a tudíž i vyšší úrovní produktivity práce.

Podíl náhrad zaměstnancům na HDP, který generuje odvětví obchodu, pohostinství a dopravy v 1. pololetí 2008 dosáhl 10,0 %, přičemž nejvyšší podíl dosáhlo odvětví obchodu a oprav 5,6 %.

Podíl náhrad zaměstnancům sektoru ostatních služeb na HDP dosáhl ve sledovaném období 9,8 %. V rámci tohoto sektoru zaujímá nejvyšší podíl oblast veřejné správy, obrany a sociálního zabezpečení, konkrétně 3,7 %.

Zajímavou informaci poskytuje zhodnocení vývoje podílů hrubého provozního přebytku a smíšeného důchodu a náhrad zaměstnancům na HDP. Tyto podíly na klouzavých úhrnech jsou zachyceny v níže uvedeném grafu.

Graf 2 : Podíly sumárních složek důchodů na HDP – klouzavé úhrny

Pramen: ČSÚ, propočet MF

Je zřejmé, že od konce roku 2003 klesal podíl náhrad zaměstnancům na HDP, zatímco rostl podíl hrubého provozního přebytku a smíšeného důchodu na HDP. Tuto skutečnost lze interpretovat tak, že rostl příspěvek na úhradu fixních nákladů a tvorbu zisku v soukromém sektoru, což opět souvisí s přílivem přímých zahraničních investic. Růst ziskovosti podniků zřejmě souvisel s pozicí ekonomiky v rámci ekonomického cyklu. V 1. pololetí 2008 došlo k patrnému poklesu podílu hrubého provozního přebytku a smíšeného důchodu na HDP. V současné době však ještě není možné usuzovat, zda se jedná o prolomení zmíněného trendu a úzké vazby na ekonomický cyklus.

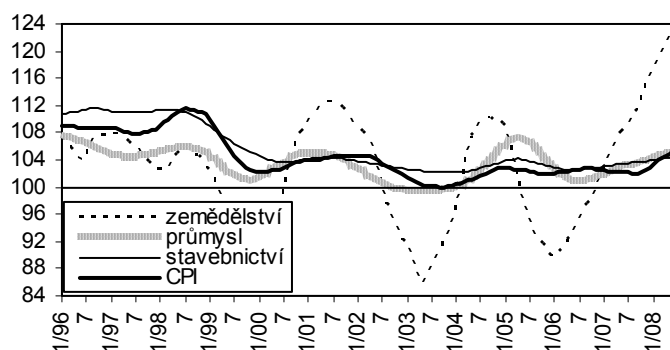
3. Cenový vývoj

Růst spotřebitelských cen se v 1. pololetí 2008 v porovnání s 1. pololetím 2007 podstatně zrychlil. Došlo k výraznému zvýšení příspěvku administrativních vlivů, který se oproti 1. pololetí 2007 v průměru zvýšil zhruba 4,5krát. Díky administrativním vlivům a skoku světových cen ve 2. pololetí 2007 vzrostly především ceny potravin a náklady spojené s bydlením. Další determinantou cenového vývoje byl vzestup cen ropy. Její průměrné měsíční ceny v dolarech byly v 1. pololetí 2008 meziročně výrazně

vyšší než v 1. pololetí 2007, avšak posilování kurzu koruny proti USD částečně tlumilo růst jejích cen v národní měně.

Ceny výrobců za 1. pololetí roku 2008 vzrostly ve všech hlavních odvětvích, přičemž nejvyšší tempo meziročního růstu si udržely ceny zemědělských výrobců, zejména vlivem zvýšení cen rostlinných výrobků. Vyššího tempa růstu dosáhly také ve srovnání s předchozími léty ceny průmyslových výrobců hlavně díky vysokému příspěvku meziročního růstu cen koksu, rafinérských ropných výrobků a potravinářských výrobků. Ceny stavebních prací vzrostly meziročně v průměru téměř shodně jako ceny průmyslových výrobců. Ceny tržních služeb zaznamenaly proti předchozímu roku významnějšího zvýšení a začínají dohánět tempo růstu cen stavebních prací.

Graf 2 : Spotřebitelské ceny a ceny výrobců
(průměr hladiny cen za posledních 12 měsíců k průměru předchozích 12 měsíců)

Pramen: ČSÚ

3.1 Spotřebitelské ceny

Meziroční růst spotřebitelských cen v 1. pololetí 2008 oproti 1. pololetí 2007 zrychlil o 5,1 p.b. na 7,1 %. Zrychlování meziročního růstu cen lze pozorovat již od září 2007, kdy začal k růstu inflace značně přispívat vzestup cen potravin. Podstatnou příčinou zrychlení růstu cen v 1. pololetí 2008 bylo výrazné zvýšení příspěvku administrativních¹¹ vlivů patrné od ledna 2008, kdy z tříprocentního nárůstu cen oproti prosinci 2007 připadlo 2,9 p.b. právě na administrativní vlivy (z toho příspěvek z titulu zvýšení snížené sazby DPH z 5 % na 9 % činil 1,1 p.b.). Jejich příspěvek se v 1. pololetí 2008 v průměru zvýšil o 3,2 p.b. na 4,1 p.b. O 1,9 p.b. se však zvýšil i příspěvek tržního

¹¹ Změny maximálních cen, věcně usměrňovaných cen a ostatní necenová opatření (změna daní).

růstu cen, který činil 3,0 %. Růst příspěvku administrativních vlivů se podstatně projevil v akceleraci růstu nákladů spojených s bydlením (z 2,8 % v červnu 2007 na 9,9 % v červnu 2008). K výraznému zrychlení růstu cen došlo také u potravin a nealkoholických nápojů (z 2,6 % v červnu 2007 na 10,4 % v červnu 2008). Ceny v tomto oddíle byly jednak ovlivněny zvýšením DPH a jednak růstem cen zemědělských komodit ve světě.

Ceny ropy na světových trzích v 1. pololetí 2008 trendově rostly a byly oproti prvnímu pololetí 2007 výrazně vyšší. V jednotlivých měsících s výjimkou ledna cena ropy vždy dosáhla nových rekordů. V dolarovém vyjádření vzrostla v 1. pololetí 2008 průměrná cena ropy Brent (109,60 USD/barel) oproti stejnému období roku 2007 o 72,9 %. Silné zhodnocování kurzu koruny vůči USD během 1. pololetí 2008 však způsobilo, že se průměrná korunová cena ropy zvýšila o 34,2 %. Průměrné ceny nejprodávanějšího benzínu Natural 95 a motorové nafty byly ale vyšší jen o 10,2 % resp. 17,6 %. Tyto nižší růsty cen jsou dány zejména tím, že ve struktuře cen pohonných hmot má největší podíl spotřební daň. Ceny v dopravě byly pod vlivem těchto událostí v červnu 2008 meziročně vyšší o 4,9 % (oproti 0,1 % v červnu 2007).

V meziročním srovnání (červen 2008 proti červnu 2007) došlo k akceleraci růstu cen o 4,2 p.b. na 6,7 %. Celkový růst cen byl ze tří čtvrtin dán příspěvkem ve třech oddílech spotřebního koše: potraviny a nealkoholické nápoje; alkoholické nápoje, tabák; bydlení, voda, energie, paliva. K meziroční inflaci nejvíce přispělo zvýšení cen v oddíle bydlení (příspěvek k celkovému růstu 2,6 p.b. oproti 0,7 p.b. v červnu 2007), kde vzrostly např. ceny zemního plynu o 18,4 %, elektřiny o 9,5 %, tepla a teplé vody o 11,2 %. Čisté nájemné se zvýšilo o 16,7 %, z toho v bytech s regulovaným nájemným o 25,9 % a v bytech s tržním nájemným o 2,8 %.

Stejně jako v jiných zemích se i v ČR značně zvýšily ceny potravin, a tak druhý největší příspěvek k meziroční inflaci byl zaznamenán v oddíle potraviny a nealkoholické nápoje (1,7 p.b. oproti 0,5 p.b. v červnu 2007). Zde byly vyšší např. ceny běžného pečiva o 25,7 % a rostlinných tuků o 26,8 %. Třetí největší vliv na růst cenové hladiny byl zjištěn v oddíle alkoholické nápoje, tabák (příspěvek k celkovému růstu 0,7 p.b. oproti 0,8 p.b. v červnu 2007), kde se ceny tabákových výrobků zvýšily o 2,2 %. O zbytek příspěvku (1,7 p.b.) se podělilo ostatních 9 oddílů spotřebního koše, přičemž ceny mírně klesaly ve dvou oddílech: odívání a obuv, pošty a telekomunikace.

Tabulka 5 : Index spotřebitelských cen

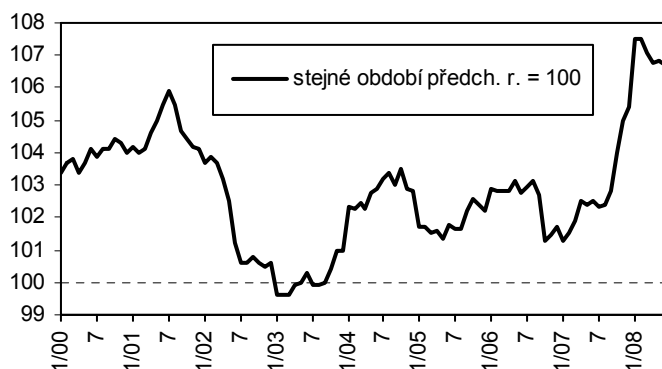
Oddíl č.	váha v koši ‰	2007		2008		
		červen sopr=100	příspěvek k růstu p.b.	červen sopr=100	příspěvek k růstu p.b.	
		%		%		
Ú h r n	1000,0	102,5	2,5	106,7	6,7	
1	Potraviny a nealkoholické nápoje	162,6	102,6	0,5	110,4	1,7
2	Alkoholické nápoje, tabák	81,7	109,7	0,8	107,9	0,7
3	Odivání a obuv	52,4	100,0	0,0	98,5	-0,1
4	Bydlení, voda, energie, paliva	248,3	102,8	0,7	109,9	2,6
5	Bytové vybavení, zařízení domácnosti, opravy	58,1	100,0	0,0	100,8	0,0
6	Zdraví	17,9	104,8	0,1	129,3	0,6
7	Doprava	114,1	100,1	0,0	104,9	0,5
8	Pošty a telekomunikace	38,7	100,2	0,0	97,4	-0,1
9	Rekreace a kultura	98,7	100,8	0,1	100,9	0,1
10	Vzdělávání	6,2	102,7	0,0	102,3	0,0
11	Stravování a ubytování	58,4	102,7	0,2	107,3	0,4
12	Ostatní zboží a služby	63,0	102,2	0,1	104,7	0,3

Pramen: ČSÚ

Ceny zboží meziročně vzrostly úhrnem o 5,9 % a ceny služeb o 8,0 %, což je u zboží o 3,8 p.b. a u služeb o 5,0 p.b. více než v červnu 2007. Stále se potvrzuje tendence cen služeb růst rychleji než ceny zboží.

Klouzavá roční míra inflace se v 1. pololetí 2008 stále zvyšovala, a tak se z 3,4 % v lednu posunula na 5,4 % v červnu. V porovnání s červnem 2007 to bylo o 3,3 p.b. více.

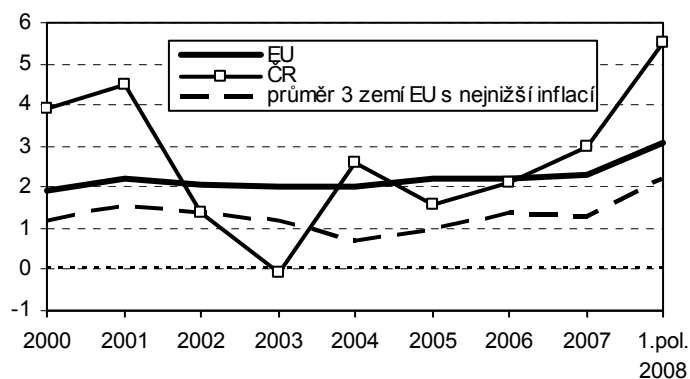
Graf 3 : Spotřebitelské ceny

Pramen: ČSÚ

Průměrná míra inflace na bázi HICP v ČR v 1. pololetí 2008 trvale rostla. V porovnání se stejným obdobím roku 2007 se zvýšila a v červnu činila 5,5 % (o 3,6 p.b. více než v červnu 2007). V souhrnu za země EU tento ukazatel v 1. pololetí 2008 stejně jako v ČR setrvale stoupal a v červnu dosáhl hodnoty 3,1 % (o 0,9 p.b. více než v červnu 2007).

Graf 4 : Spotřebitelské ceny – HICP v %
(průměrná míra inflace)

Pramen: ČSÚ, EUROSTAT, propočty MF

3.2 Ceny výrobců

Za první pololetí roku 2008 se ceny průmyslových výrobců zvýšily v meziročním srovnání průměrně o 5,4 %. Počátek roku byl charakteristický snižujícím se tempem meziročního růstu z 6,0 % v lednu na dubnových 4,7 %. Od května se meziroční růst naopak zrychlil (v květnu dosáhl 5,2 %, v červnu 5,3 %).

Výši cenové hladiny průmyslových výrobců ovlivnily nejvýznamněji ceny koxu a rafinérských ropných výrobků. Průměrné tempo růstu v této sekci dosáhlo od počátku roku 27,8 %. Výrazně také stouply ceny potravinářských výrobků, nápojů a tabáku (meziročně o 9,9 %) a ceny elektřiny, plynu a tepla (o 9,8 %). Naopak meziroční pokles cen zaznamenaly dopravní prostředky (průměrně o 4,3 %), pryžové a plastové výrobky (o 2,5 %), upravené dřevo a dřevěné výrobky (nižší o 2,4 %) a výrobky textilní a oděvní (o 0,5 %).

Ceny stavebních prací se v průměru zvýšily o 4,8 %, tedy méně než činil růst cen průmyslových výrobců. Tempo růstu cen stavebních prací v první polovině roku 2008 mírně akcelerovalo (v lednu o 4,6 %, v květnu o 5,0 %). V posledním měsíci pololetí však bylo zaznamenáno mírné zpomalení na 4,9 %.

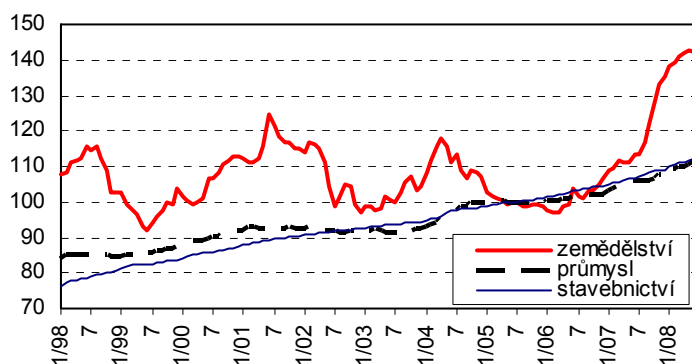
Ceny tržních služeb v podnikatelské sféře rostly ze všech odvětví nejpomaleji. Jejich průměrné meziroční tempo dosáhlo mezi lednem a červnem 3,7 %, proti průměru předchozího roku bylo však vyšší o 2,1 p.b. Nejvíce vzrostly ceny podnikatelských služeb, služeb v oblasti nemovitostí a pronájmu (průměrně o 5,1 %) a ceny nákladní

dopravy a skladování (o 2,4 %). Meziročně klesly pouze ceny v oblasti pojišťovnictví (o 1,9 %).

Meziroční růst cen zemědělských výrobců v první polovině roku značně fluktoval. V prvním čtvrtletí se pohyboval kolem úrovně 26,7 %, ve 2. čtvrtletí se tempo růstu mezi dubnem a květnem zvýšilo, následně kleslo na červnovou hodnotu 25,4 %. Meziroční růst cen za prvních šest měsíců roku 2008 činil v průměru 26,9 %. Míra inflace zemědělských výrobců vyjádřená přírůstkem cenového indexu k průměru roku 2005 dosáhla za 1. pololetí 40,8 % (vyšší proti 2. pololetí 2007 o 16,1 p.b.). Růst cen zemědělských výrobců je stále vysoký, začíná se však pozvolna zpomalovat.

Ceny rostlinných výrobků zaznamenaly průměrný meziroční přírůstek o 37,3 %, na kterém se největší měrou podílelo zvýšení cen vína (o 100,7 %) a obilovin (o 57,6 %). Celkový růst cen rostlinných výrobků byl naopak snižován poklesem cen brambor (o 41,1 %) a zeleniny (o 6,8 %). V červnu činil růst ve srovnání s rokem 2005 42,0 %. V případě hospodářských zvířat a živočišných výrobků se průměrné meziroční ceny v 1. pololetí 2008 zvýšily o 14,7 %. Za tímto nárůstem stálo zejména zvýšení cen živočišných výrobků (o 23,2 %). Ceny drůbeže vzrostly meziročně o 18,6 %, naopak ceny ovcí a jehňat klesly o 7,1 %. Podobně i ceny skotu, zaznamenaly průměrný meziroční pokles o 2,3 %. Ve srovnání s rokem 2005 vzrostly v červnu ceny hospodářských zvířat a živočišných výrobků o 4,6 %.

Graf 5 : Ceny výrobců
(bazické indexy, průměr roku 2005=100)

Pramen: ČSÚ, propočty MF

Ze střednědobého pohledu (mezi roky 2003 až 2008) rostou stabilním tempem ceny v průmyslu (mírné zrychlení zaznamenáno v roce 2004) i ve stavebnictví. Ceny v zemědělství jsou velmi volatilní, v posledním roce však vykázaly velmi rychlý nárůst, na kterém se převážně podílely ceny rostlinných výrobků.

4. Trh práce

V podmínkách pokračujícího, ale již mírně zpomalujícího ekonomického růstu docházelo v průběhu 1. pololetí 2008 vzhledem ke zpoždění ke tvorbě širokého spektra nových pracovních příležitostí. Přetrvávala vysoká poptávka po kvalitní pracovní síle, projevující se i přeplácením zaměstnanců velkými podniky, zaměstnanost rostla zejména v sekundárním sektoru. Pokles nezaměstnanosti byl důsledkem jak širší nabídky uplatnění pro uchazeče o zaměstnání, tak i odchodů do neaktivity (zejména do starobního důchodu). Nadále také výrazně rostl počet zahraničních zaměstnanců.

Tabulka 6 : Základní ukazatele trhu práce

		2006	2007					2008		
			rok	1Q	2Q	3Q	4Q	1Q	2Q	
Zaměstnanost	celkem VŠPS ¹	mzr. %	1,3	1,9	1,7	1,8	2,1	2,2	1,9	1,8
	zaměstnanci VŠPS	mzr. %	1,2	1,9	1,3	1,8	2,1	2,4	2,0	1,9
	evidenční ²	mzr. %	1,5	1,6	1,9	1,5	1,4	1,4	0,9	0,9
Nezaměstnanost	VŠPS ³	mzr. %	-9,5	-25,6	-24,9	-25,1	-26,9	-25,5	-21,4	-19,8
	MPSV ⁴	mzr. %	-7,7	-17,3	-13,5	-17,2	-18,4	-20,7	-21,7	-21,1
Ekonomicky neaktivní	VŠPS	mzr. %	0,9	2,0	2,3	2,1	2,0	1,7	2,0	1,7
Průměrná mzda	evidenční ²	mzr. %	6,5	7,3	7,8	7,4	7,5	6,6	10,2	8,0

¹⁾ Zaměstnaný VŠPS pracoval v referenčním týdnu alespoň 1 hodinu

²⁾ Zaměstnanci (fyzické osoby) v evidenčním počtu podniku nad 19 zaměstnanců a nepodnikatelské sféry celkem

³⁾ Nezaměstnaný VŠPS nepracoval, práci aktivně hledal a byl schopen nastoupit do 14 dnů

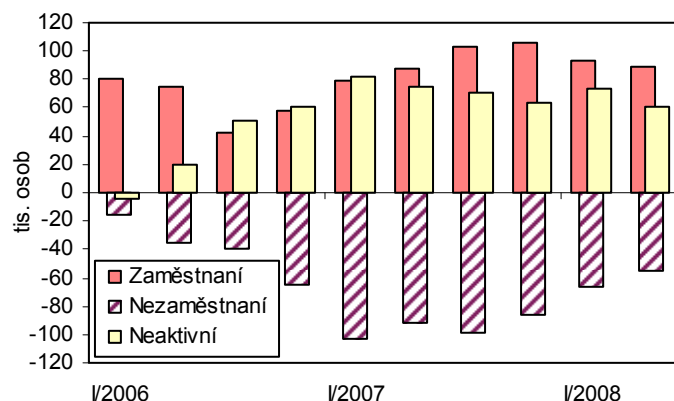
⁴⁾ Nezaměstnaný MPSV vyhověl podmínkám pro registraci na úřadu práce

Pramen: ČSÚ, MPSV

4.1 Ekonomická aktivita

Meziroční průměrný přírůstek počtu zaměstnaných byl v 1. pololetí 2008 podle Výběrových šetření pracovních sil (VŠPS) vyšší než úbytek nezaměstnaných (zaměstnaní +91 tis. osob, nezaměstnaní -61 tis. osob) a objem pracovní síly tak vzrostl meziročně o 0,6 %.

Graf 6 : Ekonomická aktivita
(meziroční přírůstky)

Pramen: ČSÚ

Míra zaměstnanosti (podíl zaměstnaných na populaci v daném věku) se v důsledku růstu zaměstnanosti meziročně zvýšila jak celkem, tak i v nejdůležitější věkové kategorii 15 až 64 let; drobný pokles daný převážně rodičovskými dovolenými pokračoval ve věku mezi 35-40 lety.

Míra ekonomické aktivity (podíl zaměstnaných a nezaměstnaných na populaci v daném věku) se mírně snížila v důsledku růstu počtu osob ekonomicky neaktivních.

Mimo ekonomickou aktivitu bylo v 1. pololetí 2008 v průměru 3 709 tisíc osob nad 15 let, nárůst počtu ekonomicky neaktivních meziročně mírně zpomalil na 1,8 %. Skladba ekonomicky neaktivních se u nejdůležitějších kategorií (důchodci, studenti, mateřské dovolené) meziročně zásadně nezměnila, tempo přírůstku počtu důchodců však je meziročně vyšší.

4.2 Zaměstnanost

V hlavním či jediném zaměstnání podle výsledků VŠPS pracovalo v 1. pololetí 2008 v průměru 4 981 tisíc osob, meziroční přírůstek činil 1,9 %. Na tomto vývoji se podílelo zejména příznivé prostředí hospodářského růstu, umožňující setrvačností i v době mírného zpomalování svého tempa pokračování nárůstu pracovních příležitostí pro zaměstnance i podnikatele. Dlouhodobý pokles počtu členů výrobních družstev pokračoval; lze předpokládat jejich přesuny v rámci struktury zaměstnaných i odchod mimo aktivitu.

Celkový počet zaměstnanců a členů produkčních družstev vzrostl o 1,9 % na 4 178 tisíc osob, v podnikatelském segmentu bylo při růstu o 1,5 % aktivních 803 tisíc

osob. Procentní zastoupení zaměstnaneckého segmentu v celkové zaměstnanosti je v zásadě stabilizováno na 84 %.

Česká republika má nejvyšší podíl zaměstnanosti v sekundárním sektoru ze všech zemí EU27 a v 1. pololetí 2008 došlo k jeho dalšímu mírnému nárůstu. Nejvyšší absolutní meziroční přírůstky počtu zaměstnaných byly zjištěny ve zpracovatelském průmyslu (celkem o 38 tisíc osob), stavebnictví (o 21 tisíc) a v agregaci nemovitosti, pronájem a podnikatelské činnosti (o 20 tisíc). Pokles počtu pracovníků (i jejich podílu na celkové zaměstnanosti) v primárních odvětvích pokračoval, úbytek zaměstnanosti byl zaznamenán ve školství a zdravotnictví.

Ke 30. 6. 2008 v ČR legálně pracovalo 346 tisíc cizích státních příslušníků (meziročně o 25,8 % více). Zaměstnáváním cizinců (v průběhu roku rostoucím) řešily mnohé subjekty nedostatek či nezáměr tuzemských pracovníků o nabízená místa.

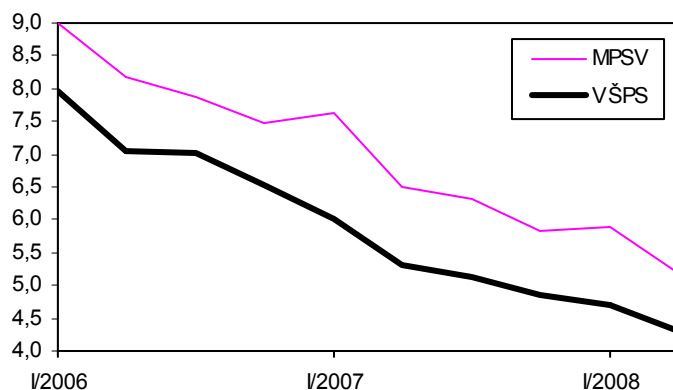
Cizinci většinou (78,8 %) pracovali v zaměstnaneckém poměru, z nich 53,5 % představovali občané zemí EHP (zejména sousedících), pro něž je možnost zaměstnání v ČR výrazně jednodušší. V průběhu 1. pololetí však jejich počet stagnoval a přírůstek byl generován občany Mongolska, Ukrajiny a Vietnamu. Počet Slováků na konci období dosáhl 102 tisíce osob s tím, že vedle manuálních prací byli zaměstnání i na místech vyžadujících vyšší kvalifikaci, toto platilo i u Poláků (20 tisíc). Ukrajinci (legálně 72 tisíc) obdobně jako další (Vietnamci 16 tisíc, Mongolové 11 tisíc) v drtivé většině obsazovali místa vyžadující nižší kvalifikaci a nekvalifikovaná.

Počet cizinců podnikajících v ČR na živnostenský list se ke konci pololetí meziročně zvýšil (o 11,7 %) na 74 tisíc, nejčetnější byli opět Vietnamci (29 tisíc) a Ukrajinci (22 tisíce).

4.3 Nezaměstnanost

Pokles nezaměstnanosti v 1. pololetí 2008 lze nadále přičítat zejména ekonomickému růstu a úpravám legislativy trhu práce a jejich důsledné aplikaci. Ke zpomalení přírůstku nově evidovaných uchazečů o práci přispívá i demograficky dané snižování počtu absolventů škol a rozšíření přitažlivosti jejich zaměstnávání i nedostatek pracovníků v mnoha oborech. Část úbytku nezaměstnaných jde však způsobena odchody do důchodu, případně dalšími důvody odchodu mimo ekonomickou aktivitu.

Graf 7 : Míra nezaměstnanosti,
(%, průměr čtvrtletí)

Pramen: ČSÚ, MPSV

Průměrný počet nezaměstnaných v 1. pololetí 2008 klesl podle dat zjišťovaných na základě VŠPS na 232 tisíce, u registrovaných na úřadech práce na 333 tisíce (meziroční úbytek o 61, resp. 91 tisíc osob). Údaje o míře nezaměstnanosti, uváděné podle různých metodik výpočtu, se sice lišily v úrovni, avšak vypovídaly o poklesu míry nezaměstnanosti v zásadě obdobně (viz graf). Pro mezinárodní srovnávání je obvykle používán údaj o míře nezaměstnanosti podle VŠPS, kde došlo k meziročnímu poklesu v průměru o 1,2 p.b. na 4,5 %.

Podle dosaženého vzdělání trvale převažují nezaměstnaní se základním vzděláním spolu s absolventy středního vzdělání bez maturity (více než 70 %).

Pokračoval rovněž pokles počtu dlouhodobě nezaměstnaných, tj. osob nepracujících déle než 1 rok. Podle statistik VŠPS a MPSV byl jejich počet ke konci období shodný - 113 tisíc což znamenalo, že jejich podíl na nezaměstnaných celkem v případě VŠPS ještě mírně převyšoval polovinu, u registrovaných to již bylo jen 37,9 %. Z hlediska VŠPS patří ČR v rámci EU k zemím s nízkou mírou nezaměstnanosti, ale s vysokým podílem dlouhodobě nezaměstnaných.

V 1. pololetí 2008 připadalo na jedno volné místo v průměru 2,2 registrovaných uchazečů, tj. o 1,7 méně než ve srovnatelném období roku 2007. Jednalo se o pokračující souběh poklesu počtu nezaměstnaných a přírůstku počtu registrovaných disponibilních míst.

Příspěvek v nezaměstnanosti pobírala v 1. pololetí 2008 v průměru cca 1/3 z celkového počtu registrovaných uchazečů, což představuje meziročně zvýšení o 3 p.b. Průměrná výše příspěvku koncem pololetí dosáhla 5260 Kč, což znamenalo meziroční přírůstek o 9,5 %.

Regionální vývoj nezaměstnanosti byl z hlediska směru shodný, z hlediska úrovně a tempa rozdílný v závislosti na možnostech tvorby nových pracovních příležitostí a schopnostmi a připraveností uchazečů k jejich využití. Významný vliv měl obdobně jako v předchozím období nesoulad kvalifikační a profesní struktury nabídky a poptávky, případně i problémy s dopravní dostupností, zejména v severních regionech. Prostředky na aktivní politiku zaměstnanosti byly nadále přednostně směřovány do regionů s vyšší mírou nezaměstnanosti.

Nejvyšší registrovaná míra nezaměstnanosti je trvale v okrese Most. Průběžně se však velmi výrazně snižuje, což bylo umožněno zejména novou legislativní úpravou a vyšším vyřazováním nespolutracujících nezaměstnaných. Pokles míry nezaměstnanosti zde činil ke 30. 6. 2008 proti předchozímu roku 5 p.b. a její úroveň klesla na 12,4 %.

4.4 Průměrné mzdy¹²

Tabulka 7 : Průměrná mzda

				2007					2008	
		2006	rok	1Q	2Q	3Q	4Q	1Q	2Q	
Průměrná mzda nominálně	celkem	<i>mzr. %</i>	6,5	7,3	7,8	7,4	7,5	6,6	10,2	8,0
	podnikatelská sféra	<i>mzr. %</i>	6,8	7,4	8,3	7,8	7,5	6,5	12,0	9,3
	nepodnikatelská sféra	<i>mzr. %</i>	5,4	6,7	6,2	6,1	7,5	7,1	3,2	3,0
Průměrná mzda reálně (CPI)	celkem	<i>mzr. %</i>	3,9	4,4	6,2	4,9	4,9	1,7	2,6	1,1
	podnikatelská sféra	<i>mzr. %</i>	4,2	4,5	6,7	5,3	4,9	1,6	4,3	2,3
	nepodnikatelská sféra	<i>mzr. %</i>	2,8	3,8	4,6	3,6	4,9	2,2	-3,9	-3,6

Pramen: ČSÚ

V průměru za celé pololetí dosáhl nárůst nominální mzdy 9,1 %, reálně o 1,9 %.

Růst průměrné mzdy byl v 1. čtvrtletí nejvyšší od roku 1998, nebyly však za ním pouze hospodářské výsledky podniků. Zpomalení mzdového vývoje ve 4. čtvrtletí 2007 lze se znalostí údajů o následujícím vývoji již jednoznačně považovat za odklad vyplácení části odměn v podnikatelském sektoru do 1. čtvrtletí 2008, motivovaný převážně daňovými důvody, ale pravděpodobně i odkladem rozhodnutí o výši odměn až po uzavření roku. Mimořádně rychlé zvýšení průměrné mzdy v podnikatelské sféře sice ve 2. čtvrtletí nenastalo, tempo růstu však bylo stále vysoké.

¹² Zaměstnanci (fyzické osoby) v evidenčním počtu podniku nad 19 zaměstnanců a nepodnikatelské sféry celkem

Úsporná opatření ve vládou řízené sféře se v průběhu 1. pololetí 2008 promítla do zvýrazněné diferenciaci růstu mezd - v nepodnikatelské sféře došlo k citelnému poklesu reálné průměrné mzdy. Tato situace může způsobit nejen negativní reakci odborů, ale i další vlnu odchodů kvalifikovaných zaměstnanců ze státní správy. Řešení tohoto problému bude velmi citlivé z hlediska potřeby stabilizace, respektive dobudování kvalitního správního aparátu (nejen v době předsednictví EU), ale i možností veřejných rozpočtů.

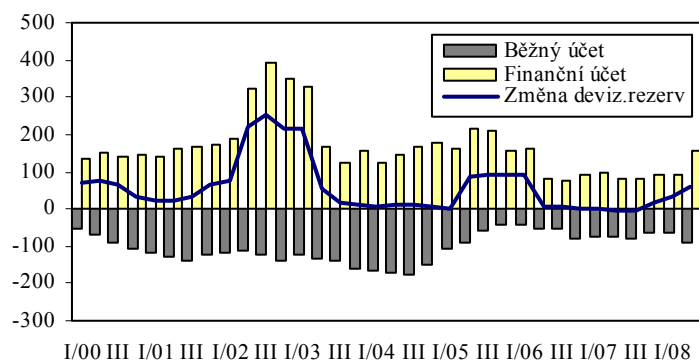
Meziodvětvová diferenciaci v průměru za celé pololetí dále vzrostla, neboť významnější nárůst zaznamenala zejména odvětví s vyššími mzdami, nicméně reprezentanti nejvyšších a nejnižších mezd jsou dlouhodobě jsou stabilní (výpočetní technika a finanční zprostředkování proti výrobě textilií a zemědělství). Ke zvýraznění diferenciaci přispělo jak rostoucí ohodnocení vysoce kvalifikované práce, tak na druhé straně zachování minimální mzdy (ve výši 8 tisíc Kč) využívané v mnoha podnicích v rámci odvodové optimalizace.

Mzdová úroveň je rozdílná i z hlediska typu hospodaření – nejvyšší mzdy dlouhodobě vyplácejí podniky v mezinárodním a zahraničním vlastnictví, nejnižší v družstevním. Z hlediska velikosti podniku jsou mzdy rovněž setrvale výrazně odlišeny – v zásadě platí, že čím větší podnik, tím vyšší mzdy.

5. Platební bilance

Běžný účet platební bilance za 1. pololetí 2008 skončil schodkem ve výši 32,2 mld. Kč. Obchodní bilance, bilance služeb a bilance převodů skončily přebytkem. Dominantní vliv na výsledek běžného účtu měl již tradičně deficit bilance výnosů. Aktivum finančního účtu 66,4 mld. Kč bylo dáno přílivem přímých zahraničních investic a portfoliových investic, u ostatních investic došlo k odlivu finančních zdrojů. Kapitálový účet skončil přebytkem 19,7 mld. Kč. Devizové rezervy ČNB po vyloučení vlivu kurzových rozdílů vzrostly o 36,9 mld. Kč.

Graf 8 : Platební bilance
(roční klouzavé úhrny, mld. Kč)

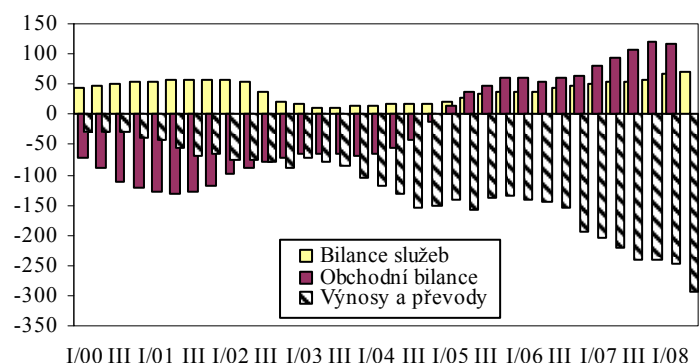
Pramen: ČNB, propočty MF

5.1 Běžný účet

Pasivum běžného účtu 32,2 mld. Kč znamenalo jeho meziroční zhoršení o 30,5 mld. Kč. Bylo způsobeno výlučně zhoršením bilance výnosů, ostatní položky běžného účtu dosáhly meziročně lepšího výsledku. Na vnější nerovnováze, vyjádřené podílem deficitu BÚ na HDP, se tento vývoj projevil meziročním zhoršením z -2,2 % na -2,5 %. Poměr výkonové bilance (obchod se zbožím a službami) k HDP se zlepšil z 4,4 % na 5,5 % především příznivým vývojem obchodní bilance.

Saldo obchodní bilance skončilo přebytkem 83,2 mld. Kč¹³, což znamenalo meziroční zlepšení o 10,3 mld. Kč. Přes klesající dynamiku růstu nominálního objemu obrátu zahraničního obchodu se při předstihu tempa růstu vývozu před dovozem přebytek obchodní bilance zvyšoval.

Graf 9 : Běžný účet platební bilance
(roční klouzavé úhrny, mld. Kč)

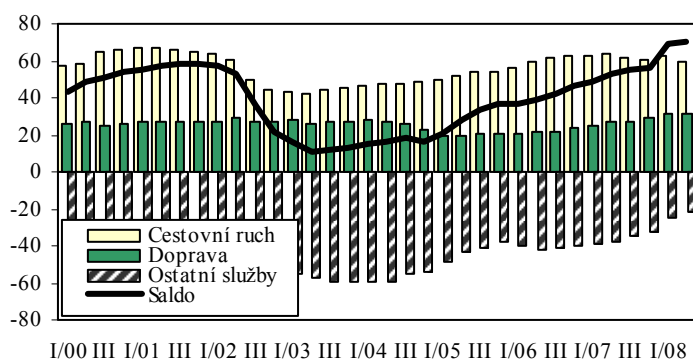

Pramen: ČNB, propočty MF

¹³ v cenách FOB v metodice platební bilance

Přebytek bilance služeb 42,9 mld. Kč byl meziročně o 13,1 mld. Kč vyšší, což souviselo s rychlejším nárůstem příjmů (celkem o 15,6 mld. Kč) než výdajů (o 2,5 mld. Kč) u všech součástí bilance služeb, zejména v tzv. ostatních službách. Přesto bilance ostatních služeb zůstala dál deficitní (schodek 5,6 mld. Kč). Cestovní ruch i dopravní služby dosáhly v saldu přebytku (31,3 mld. Kč, resp. 17,1 mld. Kč).

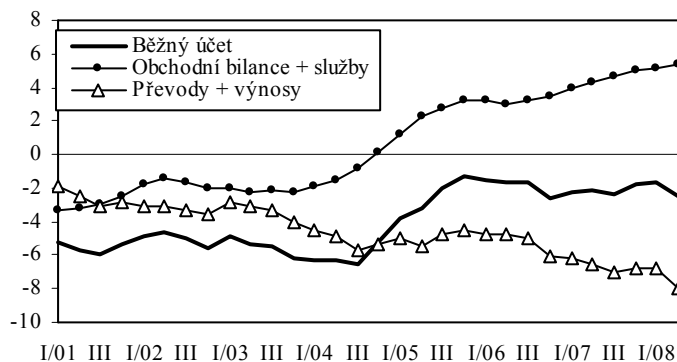
Graf 10 : Bilance služeb
(roční klouzavé úhrny, mld. Kč)

Pramen: ČNB, propočty MF

Schodek bilance výnosů se meziročně zvýšil o 67,4 mld. Kč na 161,0 mld. Kč. Saldo investičních výnosů dosáhlo schodku 146,6 mld. Kč (zhoršení o 60,4 mld. Kč), který souvisel především s čistým odlivem výnosů z přímých zahraničních investic ve výši 154,6 mld. Kč (o 48,1 mld. Kč více). Toky výnosů z portfoliových i ostatních investic byly v saldu kladné, meziročně se ovšem přebytky snížily. Bilance náhrad zaměstnancům vykázala schodek 14,4 mld. Kč (o 6,8 mld. Kč více). Při stagnaci příjmů rostly výdaje spojené se zaměstnáváním zahraničních pracovníků v ČR.

Graf 11 : Podíl běžného účtu a jeho složek na HDP
(%, na bázi ročního klouzavého úhrnu)

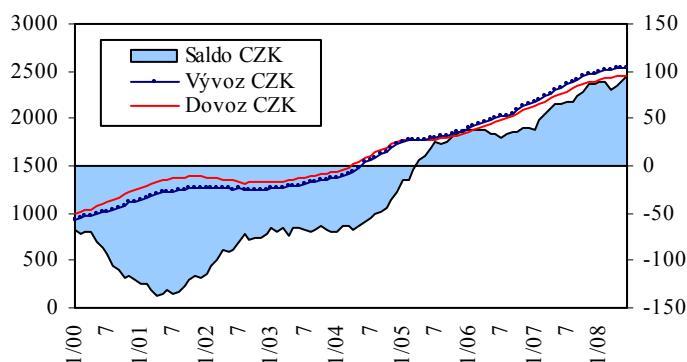
Pramen: ČNB, propočty MF

Bilance běžných převodů dosáhla přebytku 2,7 mld. Kč a zlepšila se tak o 13,4 mld. Kč. Převážná část aktiva je spojena s příjmy z rozpočtu Evropské unie, vykazovanými v rámci převodů na běžném účtu a s odvody daní a sociálních příspěvků za zahraniční pracovníky pracující v ČR.

Obchodní bilance podle ČSÚ z údajů celní statistiky¹⁴

Po solidním růstu obratu zahraničního obchodu v roce 2007 (o 14,6 %) jeho dynamika v 1. pololetí 2008 výrazně zvolnila. Nižšího tempa růstu dosáhl jak vývoz, tak dovoz. Nominální objem vývozu v CZK se za 1. pololetí zvýšil o 6,0 % a dosáhl 1289,8 mld. Kč, dovoz vzrostl o 5,6 % na 1224,2 mld. Kč.

Graf 12 : Obchodní bilance
(roční klouzavé úhrny, mld. Kč)

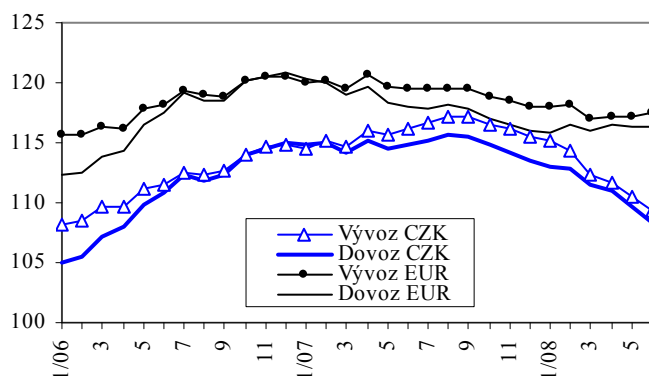
Pramen: ČSÚ, propočty MF

Vzhledem k předstihu tempa růstu vývozu před dovozem přebytek obchodní bilance v průběhu pololetí rostl a dosáhl 65,5 mld. Kč, nejvyššího pololetního aktiva v historii ČR (meziročně o 8,2 mld. Kč vyšší).

Zpomalení tempa růstu nominálního vývozu i dovozu souviselo s výrazným posílením koruny. Vývoz vyjádřený v eurech vzrostl za 1. pololetí 2008 o 18,6 % (za celý rok 2007 o 18,1 %), dovoz o 18,1 % (za rok 2007 o 16,1 %). Vliv zpomalení růstu zemí EU15 a další nepříznivé vlivy vnějšího prostředí se tak dosud ve výsledcích tuzemského zahraničního obchodu projeví jen minimálně.

¹⁴ Vývoz v metodice FOB, dovoz CIF

Graf 13 : Zahraníční obchod
(roční klouzavé úhrny, $sopr=100$)

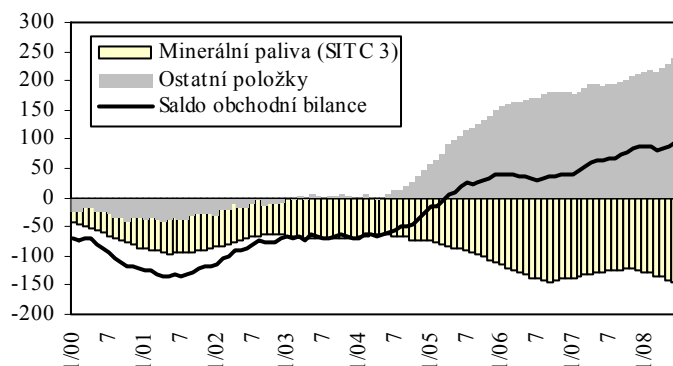

Pramen: ČSÚ

Prudký růst cen ropy byl příčinou nárůstu schodku palivové části obchodní bilance (SITC 3) proti 1. pololetí 2007 o 20,7 mld. Kč na 80,4 mld. Kč. Tento vliv byl do značné míry eliminován posílením koruny k dolaru.

Směnné relace se v 1. pololetí 2008 meziročně zhoršily v průměru o 1,6 %¹⁵ při poklesu vývozních cen o 5,2 % a dovozních o 3,6 %.

Graf 14 : Obchodní bilance
(roční klouzavé úhrny, mld. Kč)

Pramen: ČSÚ, propočty MF

Z teritoriálního pohledu¹⁶ nedošlo v zahraničním obchodě k významným změnám. Objem vývozu rostl do všech oblastí s výjimkou ostatních vyspělých tržních ekonomik (vliv posílení koruny k dolaru) a evropských zemí s tranzitivní ekonomikou (ETE), které se však po přijetí Bulharska a Rumunska do EU podílejí na vývozu jen 1 %. Celkově se za 1. pololetí 2008 vyvezlo o 73,3 mld. Kč meziročně více. Nadprůměrný růst byl zaznamenán u vývozu do Společenství nezávislých států (SNS, hlavně Rusko) a ostatních států (především Čína). Do rozvojových ekonomik a zemí

¹⁵ Z výběrových indexů v zahraničním obchodě se zbožím.

EU27 rostl vývoz podprůměrným tempem, nárůst vývozu do EU27 o 5,8 % (tj. 60,5 mld. Kč) však představoval 85,6 % absolutního navýšení celkového vývozu. Největším odběratelem tuzemských výrobců zůstalo přes snížení podílu na celkovém vývozu o 0,6 p.b. (na 30,7 %) Německo, kam se hodnotově vyvezlo o 3,9 % zboží více. Z dalších významných partnerů EU rostl podprůměrně vývoz do Francie a Spojeného království. Nadprůměrně se zvýšil vývoz zejména do Polska, Rakouska, Nizozemska a na Slovensko. Pokles objemu vývozu byl zaznamenán u Belgie, Maďarska a Španělska. Z jednotlivých zemí mimo EU byl nejvýraznější meziroční nárůst zaznamenán u vývozu do Ruska (o 26,7 % více) a do Číny (o 12,4 % více).

Tabulka 8 : Vývoz a dovoz podle teritorií

	Vývoz			Dovoz			Změna salda v mld. Kč
	Index (%)	Podíl (%)		Index (%)	Podíl (%)		
	2008/2007	1.pol.2007	1.pol.2008	2008/2007	1.pol.2007	1.pol.2008	
CELKEM	106,0	100,0	100,0	105,6	100,0	100,0	8,2
v tom:							
vyspělé tržní ekonomiky	105,4	91,5	91,0	101,2	80,2	76,8	49,7
z toho: EU27	105,8	85,8	85,6	101,0	71,8	68,6	52,4
z toho: SRN	103,9	31,3	30,7	103,2	28,3	27,7	4,3
Slovensko	109,8	8,5	8,8	109,6	5,3	5,5	4,1
rozvojové země	100,7	3,4	3,3	113,1	5,5	5,9	-8,1
evropské tranzitivní ekonomiky	98,3	1,0	1,0	176,1	0,3	0,4	-2,5
Společenství nezávislých států	120,5	3,4	3,9	132,6	6,9	8,7	-17,7
z toho: Rusko	126,7	2,1	2,5	133,0	5,0	6,3	-12,6
ostatní	114,4	0,6	0,6	120,0	7,0	8,0	-15,3
z toho: Čína	112,4	0,5	0,5	120,4	6,8	7,8	-15,4
nespecifikováno	778,4	0,0	0,3	190,6	0,1	0,2	2,0
Polsko	115,1	5,9	6,4	107,0	5,7	5,8	6,2
Francie	105,7	5,6	5,5	88,8	5,0	4,2	10,4
Itálie	106,2	5,0	5,0	97,6	5,0	4,6	5,1
Rakousko	109,6	4,6	4,7	107,7	3,7	3,8	2,0
Spojené království	103,0	5,0	4,9	102,6	2,7	2,6	1,0
Nizozemsko	109,2	3,7	3,9	86,4	3,9	3,2	10,4
USA	86,2	2,0	1,6	87,1	2,4	2,0	0,2
Japonsko	101,5	0,4	0,4	116,5	3,0	3,3	-5,7

Ostatní : Čína, S.Korea, Kuba, Laos, Mongolsko, Vietnam

Pramen: ČSÚ

Objem dovozu se meziročně zvýšil o 65,1 mld. Kč. Dovoz ze zemí EU27 v podstatě stagnoval, ze všech ostatních teritoriálních seskupení výrazně vzrostl. Vysoce nadprůměrného růstu dosáhl dovoz ze zemí ETE, SNS, tzv. ostatních a také z rozvojových zemí. Z jednotlivých zemí se nadprůměrně zvýšil dovoz např. ze Slovenska, Rakouska a Polska, podprůměrně rostl dovoz z Německa, Maďarska, Spojeného království a Rumunska. Meziročně nižší dovozy byly zaznamenány u 16 zemí EU27, z významnějších např. u Nizozemska, Francie a Itálie.

Celkový přebytek zahraničního obchodu (65,5 mld. Kč) byl dán aktivním saldem obchodu se zeměmi EU a zeměmi ETE. Kromě Irska a Lucemburska bylo

¹⁶ Data přepočítána ČSÚ podle struktury po rozšíření EU o Bulharsko a Rumunsko od ledna 2007.

dosáženo přebytku se všemi zeměmi EU. Největší podíl na příznivém výsledku měl obchod s Německem (přebytek 56,8 mld. Kč), Slovenskem (45,4 mld. Kč) a Spojeným královstvím (31,5 mld. Kč). Ze zemí mimo EU obchodní bilanci nejvíce zatížil obchod s Čínou (-88,4 mld. Kč), Ruskem (-45,9 mld. Kč) a Japonskem (-35,4 mld. Kč).

Z komoditního hlediska byl pro výsledky zahraničního obchodu stejně jako v předchozích letech nejvýznamnější obchod se stroji a dopravními prostředky (třída SITC 7). Obrat této třídy dosáhl téměř 49 % celkového objemu zahraničního obchodu, přebytek se meziročně zvýšil o 25,6 mld. Kč a dosáhl 191,2 mld. Kč. V rámci SITC 7 byl zaznamenán standardně nejvyšší přebytek u silničních vozidel, ve srovnání se stejným obdobím předchozího roku se však v významně nezměnil. Rovněž u ostatních skupin SITC 7 bylo saldo aktivní a kromě obchodu s kovozpracujícími stroji došlo k meziročnímu zlepšení bilance.

Tabulka 9 : Komoditní struktura

Třídy SITC	Vývoz			Dovoz			Změna salda v mld. Kč 2008/2007
	Index (%)	Podíl (%)		Index (%)	Podíl (%)		
	2008/2007	1.pol.2007	1.pol.2008	2008/2007	1.pol.2007	1.pol.2008	
Celkem	106,0	100,0	100,0	105,6	100,0	100,0	8,2
0 - Potraviny a živá zvířata	119,2	2,7	3,0	103,5	4,3	4,2	4,5
1 - Nápoje a tabák	126,5	0,5	0,6	88,5	0,6	0,5	2,5
2 - Surové materiály (s výj. paliv)	104,2	2,7	2,7	111,1	2,5	2,7	-1,9
3 - Nerostná paliva a maziva	129,8	2,6	3,2	133,1	7,8	9,9	-20,7
4 - Živočišné a rostlinné oleje	141,0	0,1	0,1	125,0	0,1	0,2	0,0
5 - Chemikálie	104,8	6,0	5,9	105,0	10,7	10,6	-2,7
6 - Tržní výrobky	100,6	20,9	19,8	98,8	21,9	20,4	4,8
7 - Stroje a přepravní zařízení	106,9	54,0	54,4	104,0	42,4	41,7	25,6
8 - Průmyslové výrobky	102,8	10,5	10,2	106,4	9,7	9,8	-3,7
9 - Komodity jinde nezařazené	158,7	0,0	0,0	148,1	0,1	0,1	-0,1

Pramen: ČSÚ

Kromě strojů a dopravních prostředků se na zlepšení obchodní bilance nejvíce podílelo snížení deficitu v obchodu s polotovary a materiály (třída SITC 6) a potravinami (třída SITC 1).

Negativně obchodní bilanci ovlivnil především vývoj obchodu s nerostnými palivy (třída SITC 3) zvýšením deficitu o 20,7 mld. Kč na 80,4 mld. Kč. Samotný dovoz ropy v naturálním vyjádření klesl o 1,1 % a hodnotově vzrostl o 30,0 %, dovoz zemního plynu se zvýšil naturálně o 32,7 % a hodnotově o 44,5 %.

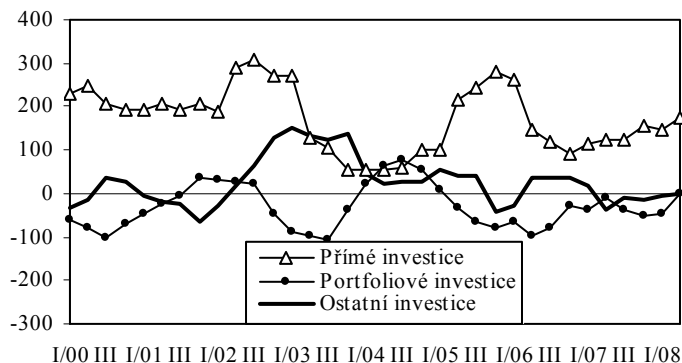
5.2 Kapitálový účet

Kapitálový účet skončil v 1. pololetí 2008 přebytkem 19,7 mld. Kč. Zlepšení o 17,0 mld. Kč bylo při stagnaci výdajů dáno růstem přijatých plateb z rozpočtu EU.

5.3 Finanční účet

Finanční účet vykázal za 1. pololetí 2008 přebytek ve výši 66,4 mld. Kč. Devizové rezervy ČNB se zvýšily o 36,9 mld. Kč.

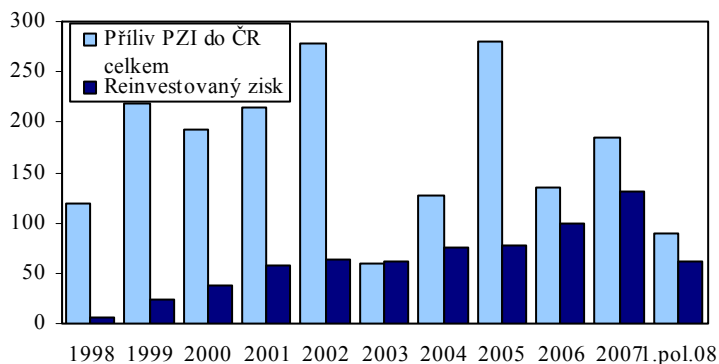
Graf 15 : Finanční účet platební bilance
(roční klouzavé úhrny, mld. Kč)

Pramen: ČNB, propočty MF

Čistý příliv přímých zahraničních investic do ČR ve výši 79,9 mld. Kč byl o 14,2 mld. Kč meziročně vyšší. Z 90,0 mld. Kč, které byly investovány v tuzemsku jako přímé investice, směřovalo do základního kapitálu 25,6 mld. Kč, odhad reinvestovaného zisku byl 60,6 mld. Kč. Objem tuzemských přímých investic v zahraničí dosáhl 10,2 mld. Kč.

Graf 16 : Příliv přímých zahraničních investic
(mld. Kč)

Pramen: ČNB

U portfoliových investic byl v součtu za 1. pololetí 2008 zaznamenán čistý příliv ve výši 26,3 mld. Kč, když ve stejném období předchozího roku byl v této oblasti vykázán naopak čistý odliv zdrojů ve výši 25,6 mld. Kč. Čistý odliv 13,0 mld. Kč v 1. čtvrtletí souvisel především s odprodejem tuzemských akcií zahraničními investory a rovněž s nákupem zahraničních akcií tuzemskými investory, kteří zároveň odprodávali dlouhodobé zahraniční dluhopisy. Čistý příliv portfoliových investic v 2. čtvrtletí ve výši 39,3 mld. Kč souvisel především s emisí vládních dluhopisů za 2 mld. EUR na

zahraničních finančních trzích. Nákupy ostatních akcií i dluhopisů na zahraničních trzích převažovaly nad investicemi zahraničních investorů do tuzemských cenných papírů.

U ostatních investic došlo k čistému odlivu kapitálu ve výši 39,7 mld. Kč (o 9,9 mld. Kč meziročně méně). Převažující byl růst aktiv obchodních bank vůči zahraničí, ve vládním sektoru došlo k čistému odlivu prostředků v souvislosti se splácením úvěru od EIB.

5.4 Devizové rezervy

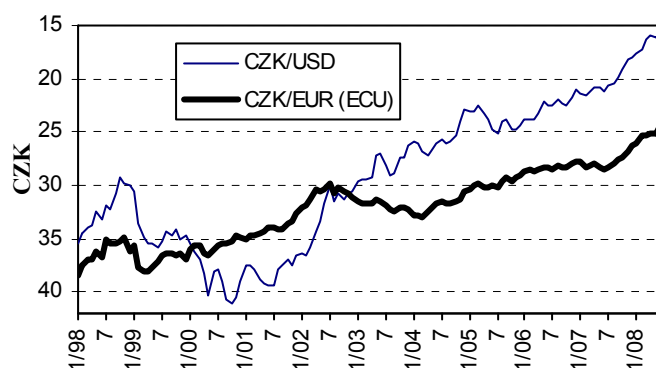
Stav devizových rezerv centrální banky k 31. prosinci 2007 činil 631,0 mld. Kč, tj. 23,7 mld. EUR (devizové rezervy tvoří ze dvou třetin aktiva v euru a z jedné třetiny aktiva v dolarech). Tento stav může pokrýt dovoz zboží a služeb po dobu necelých tří měsíců.

5.5 Měnové kurzy

Směnný kurz koruny navázal na trend v minulém roce a pokračoval ve svém posilování. Volatilita kurzu koruny proti oběma světovým měnám se v porovnání s 1. pololetí 2007 zvětšila, přičemž vůči EUR byly její výkyvy menší. Nominální směnný kurz koruny vůči EUR se v 1. pololetí 2008 pohyboval v rozmezí od 26,36 do 23,90 CZK/EUR, vůči USD mezi 18,18 až 15,16 CZK/USD.

V průměru za 1. pololetí činilo posílení koruny proti EUR 11,7 % (oproti 1,2% v 1. pololetí 2007), vůči USD 28,5 % (proti 9,5 % v 1. pololetí 2007). Dynamika posilování vůči EUR se od ledna 2008 postupně zrychlovala. z 6,9 % na 17,4 % v červnu, resp. z 21,0 % na 36,1 % vůči USD.

Graf 17 : Nominální směnný kurz CZK vůči USD a EUR (ECU)

Pramen: ČNB

Výrazná diference mezi posilováním koruny vůči EUR a USD vyplývá z vývoje vzájemného vztahu směnného kurzu EUR a USD. Ten se v 1. pololetí 2008 pohyboval v rozmezí od 1,448 do 1,594 USD/EUR při průměru 1,531 USD/EUR (v 1. pololetí 2007 činil průměr 1,329 USD/EUR). Trend výrazného posilování EUR vůči USD trval (s určitými peripetemi) skoro až do konce dubna. V květnu a červnu pak došlo k mírné korekci ve prospěch USD.

Příčiny meziročního posilování koruny se zásadně nezměnily. Česká republika si udržuje nadále dobré makroekonomické charakteristiky (rostoucí přebytek výkonové bilance, vnější rovnováhu, nízké vnější i vnitřní zadlužení a relativně vysoký hospodářský růst), které doprovází poměrně vysoká inflace. K fundamentálním faktorům se od 2. pololetí 2007 připojila i krize finančního trhu v USA. Ta pro finanční trhy znamenala spíše očekávání růstu úrokových sazeb. Celkové prostředí bylo tedy příznivé pro tvorbu apreciačních očekávání u domácích i zahraničních ekonomických subjektů a ovlivňovalo i jejich chování. Ve směru posilování koruny působily i informace o méně příznivém vývoji v USA a Eurozóně.

6. Měnový vývoj a finanční trh

6.1 Měnové agregáty

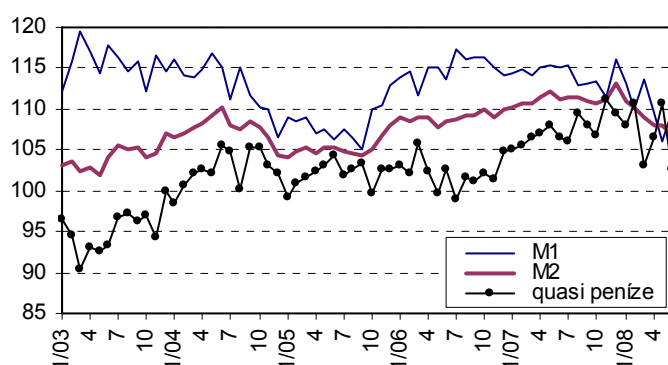
Měnové agregáty (pasiva)

Meziroční růst široké peněžní zásoby (agregát M2) od počátku roku zpomaluje. V lednu nárůst dosahoval 11,0 %, v červnu pak 6,7 %. K nižšímu růstu peněžní zásoby přispělo zejména snížení dynamiky úvěrů poskytnutých podnikům a domácnostem a pokles čistého úvěru vládě. Pomalejší dynamika domácích úvěrů zřejmě souvisí se zpomalováním hospodářského růstu.

Meziroční růst vysoce likvidních peněz (agregát M1) v průběhu 1. pololetí 2008 značně kolísal, což bylo ovlivněno dvěma faktory. Na jedné straně byl růst tlumen rostoucími náklady obětované příležitosti z držby vysoce likvidních peněz v souladu s postupným zvyšováním referenčních úrokových sazeb ČNB, které stabilně rostly od října 2005. Na druhé straně byl růst podporován stále silnou transakční poptávkou. V rámci agregátu M1 byl od počátku roku zaznamenán nižší růst oběživa, což souvisí se zhoršením důvěry spotřebitelů a se zpomalením růstu spotřeby domácností.

Graf 18 : Měnové agregáty

(sopr = 100)

Pramen: ČNB

Meziroční růst quasi peněz (rozdíl agregátu M2 a M1) se v únoru proti lednu zvýšil, následně až do května v porovnání s předchozím měsícem rostl. V červnu klesla dynamika růstu na 2,7 %, což byla nejnižší hodnota zaznamenaná od listopadu 2006. Vývoj quasi peněz je v delším období ovlivňován především náklady obětované příležitosti z držby vysoce likvidních peněz, jejichž růst dynamiku quasi peněz zvyšuje a naopak.

Úvěry (aktiva)

Čistá zahraniční aktiva zaznamenala během celého 1. pololetí 2008 meziroční pokles, který postupně zrychloval. V lednu klesla čistá zahraniční aktiva proti předchozímu roku o 4,0 %, v červnu již o 12,0 %. Na průměrném meziročním poklesu o 8,2 % se podílel zejména meziroční pokles čistých zahraničních aktiv ČNB ve výši 8,7 %.

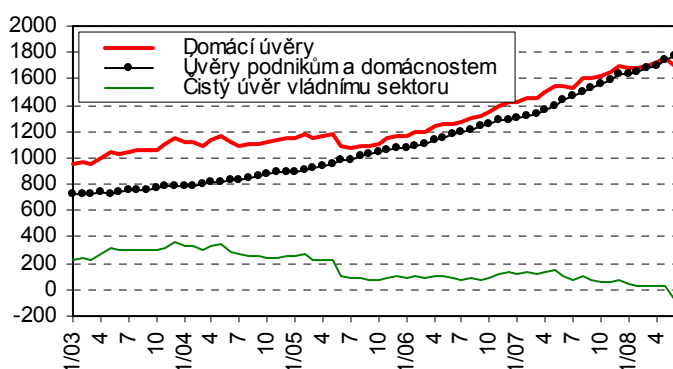
Čistá domácí aktiva, tvořená domácími úvěry a ostatními čistými položkami včetně cenných papírů a kapitálu, vykázala během 1. pololetí stabilní tempo růstu na průměrné úrovni 22,9 %. Tempo růstu domácích úvěrů tvořených čistým úvěrem vládě a úvěry podnikům a domácnostem dosahovalo průměrně 15,0 %.

Čistý úvěr vládě (tj. centrální vládě a ostatní vládě) stále klesá a v červnu dosáhl meziročního tempa 15,1 %, které bylo o 14,9 p.b. nižší než v lednu téhož roku. Úvěr poskytnutý vládě snížený o poskytnuté výpůjčky činil v lednu 36,8 mld., v květnu pak 21,7 mld. V červnu se čistý úvěr vládě dostal do záporných hodnot (-86,2 mld.) a půjčky vlády tak poprvé převýšily úvěry, které vláda získala.

Meziroční tempo růstu úvěrů podnikům a domácnostem, které zvyšovalo domácí úvěrovou emisi dosáhlo v průměru 24,9 %. Růst celkových úvěrů se však postupně snižoval (v lednu dosáhl 26,0 %, v červnu 23,7 %) a to zejména díky zpomalení růstu úvěrů domácnostem z 34,1 % v lednu na 29,6 % v červnu. Úvěry domácnostem tvoří z celkových úvěrů poskytnutých domácnostem a podnikům 45,1 %. Úvěry poskytnuté podnikům si své tempo udržovaly na téměř neměnné úrovni 19,6 %.

Úvěry podnikům (zahrnují úvěry finančním neměnovým institucím a úvěry nefinančním podnikům) rostly zejména díky růstu krátkodobých úvěrů do 1 roku. Střednědobé úvěry poskytnuté nefinančním podnikům kromě června meziročně klesaly, dlouhodobé úvěry nad 5 let vykazovaly v zásadě stabilní tempo růstu (kromě června, kdy se meziroční nárůst zpomalil). Uvedený vývoj úvěrů s delšími splatnostmi charakteristický pozvolným zpomalováním dynamiky růstu zřejmě souvisí s očekávaným zpomalením investiční aktivity podniků v nadcházejícím období.

Graf 19 : Domácí úvěry, mld. Kč

Pramen: ČNB

Meziroční tempo růstu úvěrů domácnostem dosáhlo v lednu 34,1 % a postupně se snižovalo na 29,6 % v červnu. Absolutní objem úvěrů dosáhl k červnu 2008 797,9 mld. Kč. Zvolnění dynamiky indikují i nově poskytnuté úvěry, jejichž meziroční tempo se proti lednu snížilo o 10,8 p.b. na 4,8 %. V absolutní hodnotě činil stav nově poskytnutých úvěrů v červnu 62,4 mld. Kč.

Nejnižším meziročním tempem rostly v případě všech úvěrů domácnostem spotřebitelské úvěry, které v červnu dosáhly 25,6 % (nižší o 1,6 p.b. proti lednu). Následovány byly ostatními úvěry, které jako jediné vykázaly ve 2. čtvrtletí zrychlení růstu z 25,2 % na 27,1 % v červnu. Úvěry na nákup bytových nemovitostí se proti roku 2007 zvýšily o 31,3 %, avšak od počátku roku se jejich tempo stejně jako u spotřebitelských úvěrů snižovalo. Vývoj úvěrů poskytnutých domácnostem souvisí se

zpřísněním úvěrových podmínek a zvýšením referenčních úrokových sazeb na počátku roku.

Poměr celkové (bankovní a nebankovní) zadluženosti domácností k ročnímu hrubému disponibilnímu důchodu se během roku 2007 zvýšil cca o 9 p.b. na úroveň 50,0 %. Ve vztahu k HDP se zadluženost zvýšila o 7 p.b. na 29 %. V 1. čtvrtletí 2008 dosáhla zadluženost k hrubému disponibilnímu důchodu 49 % a ve vztahu k HDP 25 %. V eurozóně se poměr celkové zadluženosti pohybuje na 93 % vzhledem k hrubému disponibilnímu důchodu, resp. na 61 % vzhledem k HDP.¹⁷

6.2 Úrokové sazby

Limitní úroková sazba pro dvoutýdenní repo operace byla v průběhu 1. pololetí 2008 téměř stabilní. Došlo pouze k jednomu zvýšení o 0,25 p.b. na 3,75 % k 8. 2. 2008. Ve stejném rozsahu byly zvýšeny i diskontní a lombardní sazba na 2,75 %, resp. 4,75 %. Ke konci června činila limitní úroková sazba pro dvoutýdenní repo operace 3,75 %. Úroveň povinných minimálních rezerv zůstává od října 1999 stálá ve výši 2,00 %.

Bankovní rada ECB ponechala referenční úrokovou sazbu během celého pololetí beze změny na úrovni 4,00 %. Stanoviska ECB ponechat úrokové sazby neměnné, se zakládala na zhodnocování aktuální hospodářské situací. Během celého období však byla ekonomika ovlivňována silným měnovým a úvěrovým růstem, který se ve střednědobém horizontu jeví jako hrozba pro udržení cenové stability.

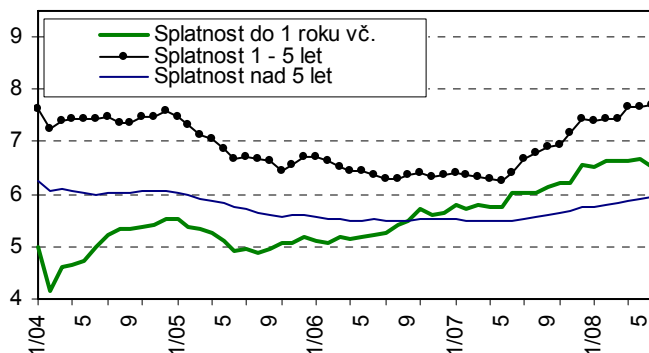
Americký Fed přistoupil v první polovině roku k uvolňování měnové politiky. Referenční úroková sazba byla v USA snížena hned čtyřikrát, celkově o 2,25 p.b. z prosincové úrovně 4,25 % na červnovou hodnotu 2,00 %. Současně byla také ve dvou krocích snížena diskontní sazba z 3,50 % na 2,50 %, toto opatření mělo spolu s novým úvěrovým programem umožnit širší přístup k likviditě a zamezit tak šíření globální finanční krize. Monetární politika svou expanzí reagovala na situaci nepříznivého ekonomického výhledu doprovázeného následky hypoteční krize a nestabilitou na finančních trzích.

Úrokový diferenciál mezi korunou a eurem se ke konci června pohyboval na 0,25 p.b., vzhledem k dolaru byl záporný na úrovni 1,75 p.b.

¹⁷ Viz ČNB: Zpráva o inflaci II/2008. Praha: ČNB, 2008 a ČNB: Zpráva o inflaci III/2008. Praha: ČNB, 2008.

Průměrné domácí sazby z úvěrů domácnostem vč. NISD¹⁸ a nefinančním podnikům se v červnu pohybovaly na úrovni 6,27 % a proti prosinci 2007 se zvýšily o 0,16 p.b. V případě vkladů domácností vč. NISD a nefinančních podniků se průměrné sazby zvedly o 0,17 p.b. na 1,66 % v červnu.

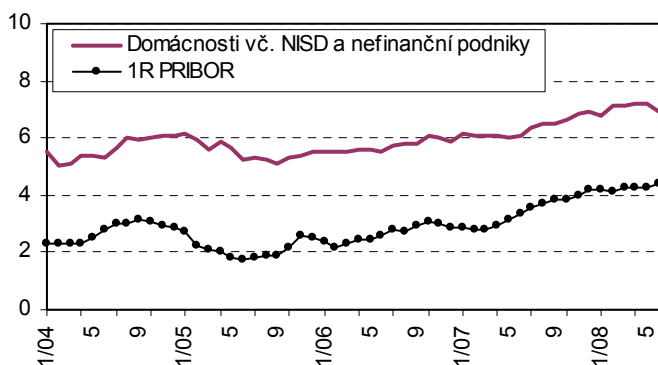
Graf 20 : Úrokové sazby z úvěrů celkem podle splatností, % p. a.

Pramen: ČNB

Průměrné úrokové sazby z nových úvěrů¹⁹ poskytnutých domácnostem vč. NISD a nefinančním podnikům byly proti průměrným sazbám ze všech realizovaných úvěrů významně vyšší, na úrovni 6,99 % (proti prosinci 2007 vzrostly o 0,19 p.b.). Naopak průměrné úrokové sazby z vkladů domácností vč. NISD a nefinančních podniků byly nižší proti průměrným sazbám ze všech přijatých vkladů pouze o 0,08 p.b. a v červnu dosahovaly hodnoty 1,58 % (proti prosinci 2007 vyšší o 0,16 p.b.).

Graf 21: Úrokové sazby nově poskytnutých úvěrů, % p. a.

Pramen: ČNB

18 Neziskové instituce sloužící domácnostem. Jedná se o neziskové instituce, které jsou samostatným subjektem a poskytují domácnostem netržní zboží a služby. Zahrnují se zde zejména politické strany a hnutí, odborové svazy, církevní společnosti, sdružení, profesní organizace, sociální a kulturní zařízení, soukromé školy, nadace, aj.

19 Nové obchody (jak úvěry tak půjčky) jsou definovány jako veškeré nové dohody uzavřené mezi bankami a jejich klienty v průběhu sledovaného období.

Spread mezi průměrnou úrokovou sazbou z nových úvěrů poskytnutých domácnostem vč. NISD a podnikům a úrokovou sazbou pro jednoroční PRIBOR, který popisuje tržní úvěrové podmínky vykázal v červnu hodnotu 2,53 p.b. Průměrná hodnota spreadu dosáhla za 1. pololetí 2,81 p.b.

Vývoj průměrných úrokových sazeb z úvěrů domácnostem a NISD v členění podle splatností byl v 1. pololetí 2008 značně diferencovaný. U úvěrů do 1 roku včetně došlo během ledna až června k poklesu úrokových sazeb o 0,30 p.b. na hodnotu 13,60 %. Ostatní úrokové sazby se naopak během uvedeného období zvýšily. Sazby z 1 až 5letých úvěrů vzrostly o 0,30 p.b. na 12,76 %. U sazeb z úvěrů splatných nad 5 let došlo ke zvýšení o 0,21 p.b. na hodnotu 6,02 %. V případě nefinančních podniků vzrostly průměrné úvěrové úrokové sazby u všech splatností. Nejvyšší nárůst úroků zaznamenaly úvěry se splatností od 1 roku do 5 let vč. a to o 0,29 p.b. na červnovou úroveň 5,82 %. Úroky u 1letých resp. 5 a víceletých úvěrů vzrostly méně, avšak o téměř shodnou hodnotu (o 0,13 p.b. resp. 0,14 p.b.) na úroveň 5,49 % resp. 5,76 %.

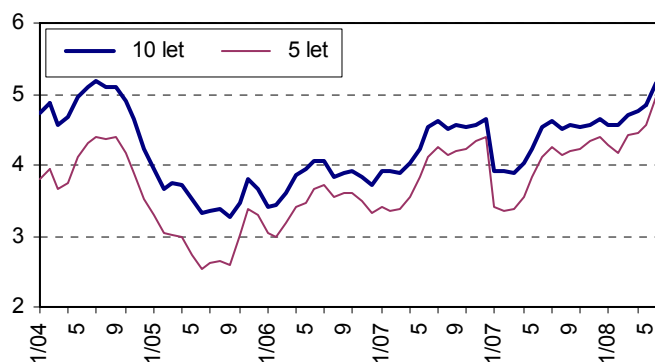
Podle základních kategorií lze úvěry pro domácnosti členit podle typu na spotřební, na nákup bytových nemovitostí a ostatní. Úroková sazba u spotřebitelských úvěrů v průběhu prvního čtvrtletí klesala (z 13,30 % v lednu na 13,10 % v březnu), ve druhém čtvrtletí spíše rostla (z 13,28 % v dubnu na 13,31 % v červnu). Sazby z úvěrů na nákup bytových nemovitostí stejně tak i z ostatních úvěrů měly během celé poloviny roku rostoucí tendenci. Úvěrové sazby na nákup bytových nemovitostí se v červnu proti lednu zvýšily o 0,14 p.b. na 5,05 %. V případě ostatních úvěrů byl nárůst sazeb obdobný a v červnu tak dosáhly 7,11 %.

Vklady domácností vč. NISD a nefinančních podniků lze podle kategorizace členit na jednodenní vklady, vklady s dohodnutou splatností, vklady s výpovědní lhůtou resp. repo operace²⁰. Průměrné úrokové sazby z jednodenních vkladů poskytnuté domácnostem, NISD a nefinančním podnikům dosáhly v červnu hodnoty 0,94 % a byly vyšší proti lednové hodnotě o 0,18 p.b. Úrokové sazby z vkladů s dohodnutou splatností se během první poloviny roku zvýšily z lednové hodnoty 2,34 % na 2,55 % v červnu. A konečně úrokové sazby spjaté s vklady s výpovědní lhůtou, které narostly z uvedených kategorií nejméně (vyšší proti lednu o 0,04 p.b.), dosáhly v červnu hodnoty 2,18 %.

²⁰ Repo operace nejsou zveřejňovány z důvodu možné identifikace respondenta.

Výnosy ze státních dluhopisů rostly v 1. pololetí roku 2008 relativně vysokým tempem, což adekvátně odpovídá poklesu tržní ceny státních dluhopisů v důsledku očekávání trhů na budoucí růst inflace. Mírný pokles výnosů byl zaznamenán pouze v únoru a to u dluhopisů s krátkodobou a střednědobou splatností. Sazby průměrně rostly v rozmezí 0,59 p.b. až 0,68 p.b. (výnosy z jednoletých státních dluhopisů vzrostly pouze o 0,37 p.b.). Nejvyšší nárůst výnosů si připsaly 2 až 10leté státní dluhopisy, dluhopisy se splatností nad 10 let rostly tempem mírně nižším, na dolní hranici intervalu. Výnosy z jednoletých, pětiletých, desetiletých a patnáctiletých státních dluhopisů se v červnu nacházely na úrovních 4,54 %, 4,96 %, 5,15 % a 5,38 %. Všeobecný trend sbližování sazeb u krátkodobých a dlouhodobějších splatností se dále projevoval i u výnosů ze státních dluhopisů.

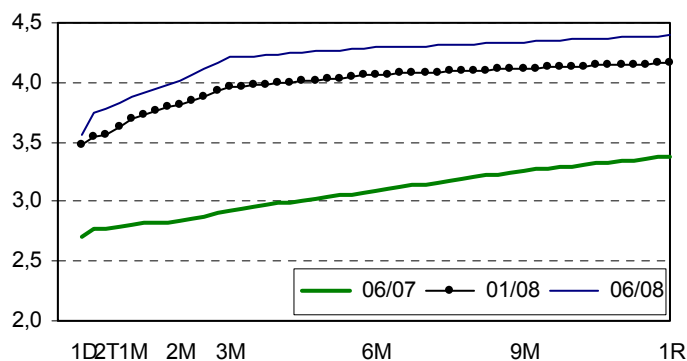
Graf 22 : Výnosy státních dluhopisů, % p. a.

Pramen: ČNB

Průměrná 3měsíční sazba PRIBOR se od ledna do června zvýšila z 3,96 % na 4,21 %. 1R PRIBOR byl v průměru o 0,18 p.b. vyšší než 3M PRIBOR a v červnu činil 4,40 %. Krátkodobá výnosová křivka mezibankovních úrokových sazeb PRIBOR se v červnu proti lednu téhož roku posunula téměř rovnoměrně směrem vzhůru, což zachycuje dosavadní růst základních úrokových sazeb ČNB. Výnosy podle splatností vzrostly po celé délce křivky o 0,09 p.b. až 0,25 p.b., v průměru 0,22 p.b.

Graf 23: Krátkodobá peněžní výnosová křivka, % p. a.

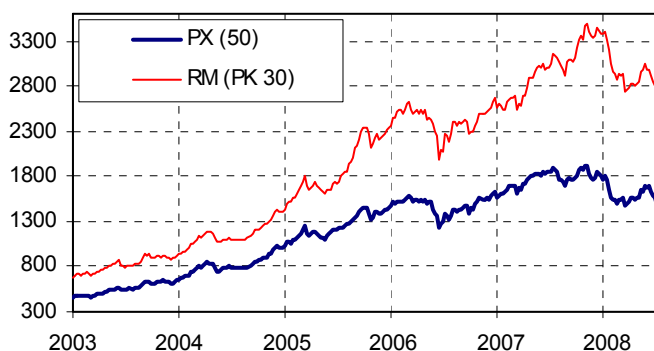
Pramen: ČNB

6.3 Akciový trh

Od poloviny minulého roku, kdy vypukla americká hypoteční krize se rozšířila i do Evropy. Český akciový trh byl krizí zasažen pouze okrajově a to díky opatrnějším investičním strategiím. Likvidní pozice komerčních bank v ČR nebyla nijak významně narušena, na rozdíl od velkých amerických bank, které investovaly do cenných papírů navázaných na hypoteční úvěry v USA. Situace na světových akciových trzích se začíná v současnosti pozvolna stabilizovat, stabilizace na trzích mezibankovních je i přes značnou pomoc centrálních bank stále otázkou času.

Situace na pražské burze (BCPP) byla během 1. poloviny roku 2008 spojená s poklesem oficiálního indexu pražské burzy. Index PX klesl z hodnoty 1808,6 z počátku ledna na 1483,5 ke konci června, tedy o 18,0 %. Oživení nastalo pouze v polovině května, kdy se index PX dostal na hodnotu 1710,8 a posílil tak proti předcházejícímu propadu cca o 17,1 %. Na konci června se na hlavním trhu pražské burzy obchodovalo 14 titulů, proti předchozímu roku přibyl ECM. Nejvyšší posílení zaznamenal během 1. pololetí titul Orco, naopak nejvíce ztratily AAA, které začaly být nově obchodovány od roku 2007. Objem obchodů akcií, resp. dluhopisů za 1. pololetí 2008 dosáhl na pražské burze 436,7 mld. Kč, resp. 302,0 mld. Kč.

Graf 24 : Indexy akciového trhu.

Pramen: BCPP, RMS

Akciový index RM²¹ obchodovaný v rámci RM systému se vyvíjel v průběhu 1. poloviny roku 2008 obdobně jako index PX. Index se propadl z počáteční lednové

²¹ Původně se jednalo o index PK 30, který tvořilo 30 hlavních titulů. Od 17. 7. 2006 byl jeho název změněn na Index RM, jehož bázi v současnosti tvoří 10 titulů.

hodnoty 3385,7 na 2 715,1 na konci června, tj. o 19,8 %. Celkový objem obchodů v RM systému za uvedené období dosáhl pouhých 3,1 mld. Kč.

Na kapitálovém trhu celkem (BCPP, RM systém, neorganizované trhy) bylo zobchodováno 1524,8 mld. Kč, z toho 646,5 mld. Kč připadlo na dluhopisy a 878,3 mld. Kč na akcie a podílové listy.

7. Veřejné rozpočty

Aktualizované odhady v metodice ESA 95 svědčí o tom, že oproti cílům původně stanoveným v Konvergenčním programu ČR lze očekávat příznivější výsledky. Pro rok 2008 činí aktuální odhad -2,0 % HDP (proti -3,0 % HDP stanoveným pro rok 2008).

Nicméně celkový deficit veřejných rozpočtů v metodice peněžních toků se v roce 2008 meziročně zvýší o 1,5 p.b. na 2,6 % HDP a bude činit 98,0 mld. Kč, což bude dáno především použitím rezervních fondů uspořené v minulých letech. Ukazatel používaný jako základní indikátor pro fiskální cílení²² se meziročně také zhorší, a to o 1,4 p.b. na 89,3 mld. Kč tj. -2,3 % HDP. Fiskální cíl stanovený v Návrhu státního rozpočtu pro rok 2008 bude dodržen; kolísavý vývoj tohoto ukazatele v minulých letech (viz tabulka 1) naznačuje, že veřejné rozpočty nevykazují jednoznačný trend ke snižování deficitů a jejich následné vyrovnanosti.

Používané metodiky veřejných rozpočtů

1) Veřejné finance lze sledovat z více úhlů pohledu. **Pro účely plnění tzv. maastrichtských kritérií jsou údaje vykazovány na aktuálním principu (metodika ESA 95).** Znamená to, že operace všech vládních institucí jsou zachycovány tehdy, když se ekonomická hodnota vytváří, transformuje nebo zaniká, nebo když se pohledávky a závazky zvyšují nebo snižují bez ohledu na to, kdy bude tato transakce peněžně uhrazena. Tím zohledňuje hospodaření vlády nejen z krátkodobého hlediska (peněžní příjmy – výdaje), ale také z hlediska dlouhodobé perspektivy (pohledávky – závazky). Údaje v této metodice však nepodávají přesný přehled o likviditě veřejných financí. Metodika ESA 95 je používána zejména v dokumentech předkládaných EU. Saldo v této metodice je využíváno pro hodnocení fiskální disciplíny členských států EU. Takto vypočtené výsledky hospodaření nejsou v této publikaci uvedeny. V této metodice jsou sestavovány fiskální cíle stanovené v Konvergenčním programu ČR.

²² Ze salda pro fiskální cílení jsou vyloučeny tzv. čisté půjčky (včetně příjmů z privatizace), dotace transformačním institucím a také vliv EU prostředků, které by výsledky daného roku zkrusovaly o časový nesoulad mezi přijetím plateb z EU a jejich realizací.

2) **Údaje v této publikaci jsou prezentovány v metodice peněžních toků**, která má přímou vazbu na schvalovaný státní rozpočet, rozpočty státních fondů a ostatních subjektů veřejných rozpočtů. Operace běžného roku jsou sledovány na hotovostním principu, tedy v okamžiku, kdy jednotlivé subjekty realizují související peněžní tok. Příjmy a výdaje jsou zaznamenány na základě provedené platby, nikoli na základě vzniku pohledávky resp. závazku. Prostřednictvím této metodiky jsou sledovány vládní příjmy, výdaje, financování deficitu a s tím související změna dluhu. Je používána v rozpočtových dokumentech, protože je blízká národní metodice sledování příjmů a výdajů.

Celkové saldo veřejných rozpočtů (včetně čistých půjček) je rozdílem jejich celkových příjmů a výdajů, ukazuje výslednou schopnost/potřebu financování přebytku/deficitu např. z finančních trhů (resp. symetricky možnost umístění přebytků), slouží pro hodnocení rozpočtové politiky se zaměřením na její dopady a účinky na finanční trhy a jejich stabilitu. Na rozdíl od metodiky ESA 95 podává informaci o likviditě veřejných rozpočtů. Např. příjmy mohou pocházet z prodeje finančního majetku, což vede ke snížení deficitu a tedy k optickému vylepšení hospodaření, ale z hlediska skutečného hospodaření se jedná o neutrální operaci, kdy se pouze mění jedna forma majetku na jinou. Saldo je využíváno pro sestavení a plnění rozpočtu a realizaci dluhové politiky státu.

Saldo pro fiskální cílení představuje celkové saldo v metodice peněžních toků očištěné na příjmové i výdajové straně o finanční operace (poskytnuté půjčky a jejich splátky včetně příjmů z privatizace) a dotace transformačním institucím. Vyloučen je také vliv EU prostředků, které by výsledky daného roku zkreslovaly o časový nesoulad mezi přijetím plateb z EU a jejich realizací. Cílem je očistit saldo o operace, které jsou sice peněžním příjmem nebo výdajem, ale ekonomicky nepředstavují změnu aktiv veřejných financí (např. privatizace) a dále vyloučit některé operace jednorázového nebo dočasného charakteru (např. úhrada transformačních nákladů).

Pro názornější pochopení obou metodik je možné nalézt paralelu mezi klasickým podnikovým účetnictvím a účetnictvím státu. Zatímco metodika peněžních toků poskytuje obdobné informace jako účetní výkaz cash-flow, ESA 95 poskytuje informace charakteru rozvahy a určité formy výkazu zisku a ztráty. Tyto tři výkazy, tedy rozvaha, výkaz zisku a ztráty a cash-flow, jsou v různých modifikacích výsledkem účetnictví každého podnikatelského subjektu a teprve na základě všech tří lze posoudit zdraví podniku nebo naopak nalézt jeho slabá místa. Rovněž pro stát je znalost těchto informací nutností, což současně vysvětluje používání obou metodik.

Nejvyšší podíl na celkovém deficitu veřejných rozpočtů si standardně udržuje státní rozpočet. U státních fondů dochází k meziročnímu snížení deficitů, i nadále se však projevuje nedostatek jejich vlastních příjmů (zejména Státního fondu dopravní infrastruktury a Státního fondu rozvoje bydlení). Výdajové programy fondů jsou již nastaveny, ale většina nemá v současné době dostatečné zdroje na realizaci své činnosti. Hospodaření místních rozpočtů skončí stejně jako v roce 2007 přebytkem, jehož podíl na celkovém výsledku hospodaření veřejných rozpočtů zůstává i nadále relativně nízký. Zdravotní pojišťovny očekávají přebytek hospodaření, nicméně systém zdravotního pojištění je stále vnitřně závislý na zdrojích, které plynou ze státního rozpočtu prostřednictvím platby pojistného za tzv. nevýdělečně činné osoby (státní pojištěnce).

V roce 2008 se meziročně budou rychleji zvyšovat výdaje než příjmy (o 4,1 p.b.). Předpokládané příjmy budou pozitivně ovlivněny vyššími privatizačními příjmy než tomu bylo v roce 2007. Nicméně výdajová strana nadále zůstane zatížena vysokým podílem sociálních mandatorních výdajů. Pozitivním rysem posledních let včetně roku 2008 je postupné snižování nákladů spojených s transformací. Ve srovnání s výsledky dosaženými v roce 2007 se zhorší očekávaný deficit státního rozpočtu a také hospodaření se zdroji z privatizace (bývalý Fond národního majetku) a znatelně poklesne přebytek hospodaření zdravotních pojišťoven. K mírnému snížení přebytku dojde u místních rozpočtů, naopak u státních fondů se očekává výrazné zlepšení hospodaření. Vývoj deficitů veřejných rozpočtů je patrný z níže uvedené tabulky.

Tabulka 10: Vývoj veřejných rozpočtů

(v % HDP)

	2005	2006	2007	2008 očekávaná skutečnost
PŘÍJMY vč. splátek	42,9	38,5	38,9	39,1
Přijaté splátky	3,9	0,5	0,7	1,0
VÝDAJE vč. poskytnutých půjček	42,9	43,0	40,0	41,7
Poskytnuté půjčky	0,6	0,6	0,5	0,3
SALDO vč. čistých půjček	0,0	-4,4	-1,0	-2,6
SALDO pro fiskální cílení	-1,7	-3,1	-1,0	-2,3
Hrubý veřejný konsolidovaný dluh ke konci roku	25,5	27,3	27,4	27,4

Pramen: MF

V roce 2008 dojde k mírnému zvýšení podílu celkových příjmů na HDP ve srovnání s rokem 2007 o 0,2 p.b. na 39,1 %. Meziroční růst celkových daňových příjmů výrazně zpomalí, dojde k růstu příjmů z privatizace. Ty budou ve srovnání s rokem 2007 vyšší o 11,5 mld. Kč a dosáhnou 25,3 mld. Kč. Konsolidovaná daňová kvóta se sníží o 0,8 p.b. a bude činit 33,7 % HDP.

Podíl výdajů na HDP se ve srovnání s předchozím rokem zvýší o 1,7 p.b. na 41,7 % HDP. V jejich struktuře nedochází k výrazným změnám. Největší váhu na celkových výdajích veřejných rozpočtů dlouhodobě mají transfery obyvatelstvu včetně neziskových institucí (41,7 %). Jedná se především o mandatorní výdaje, které realizuje zejména státní rozpočet. V jejich rámci představují nejvýznamnější podíl dávky důchodového pojištění, které tvoří téměř 50 % celkových transferů obyvatelstvu. Jejich objem se vzhledem k vysoké citlivosti na demografický vývoj pravděpodobně v budoucnu nepodaří stabilizovat bez realizace komplexní důchodové reformy. Nejvýraznější překročení plánovaných výdajů lze očekávat u příspěvku na péči v sociálních službách, který je vyplácen od roku 2007. Další významnou skupinu mandatorních sociálních výdajů představují dávky nemocenského pojištění, u nichž však rychlá legislativní reakce vlády zmírnila dopad rozhodnutí Ústavního soudu na schválený rozpočet 2008. Naopak v rámci systému dávek pomoci v hmotné nouzi vyplácených prostřednictvím pověřených obcí a systému státní sociální podpory lze oproti rozpočtovaným částkám výdajů očekávat úspory.

V souvislosti s členstvím České republiky v EU dochází k růstu výdajů spojených s transfery do zahraničí. Naopak výrazně klesají dotace poskytované finančním institucím, což svědčí o tom, že výdaje spojené s transformací české ekonomiky postupně doznívají. Dotace poskytované finančním institucím budou tvořit necelých 14 % částky vyplacené v roce 2007.

Nadále pokračuje pozitivní vývoj kapitálových výdajů, které v roce 2008 vzrostou o 56,5 %, přičemž růstové tendence jsou patrné zejména u poskytování investičních transferů. Jejich převážná část je realizována státním rozpočtem a Státním fondem dopravní infrastruktury.

Podíl salda běžné bilance²³ na HDP se ve srovnání s rokem 2007 nezmění a přebytek bude činit 2,4 % HDP. Dalším ukazatelem používaným pro hodnocení

²³ Běžná bilance představuje rozdíl mezi běžnými příjmy a běžnými výdaji.

fiskální politiky je primární deficit²⁴, u kterého dojde ke zhoršení (meziročně o 1,8 p.b.) a v roce 2008 dosáhne 2,0 % HDP.

Ve srovnání s původními předpoklady ve schválené dokumentaci k Návrhu státního rozpočtu na rok 2008 se očekávané saldo veřejných rozpočtů zhorší (celkový deficit se zvýší o 20,2 mld. Kč, saldo pro fiskální cílení se zhorší ještě výrazněji, konkrétně o 38,3 mld. Kč). Schodek státního rozpočtu byl původně schválen ve výši 70,8 mld. Kč. Podle aktuálních odhadů dosáhne upravený schodek státního rozpočtu 115,2 mld. Kč, což je o 44,4 mld. Kč více, než činil původní předpoklad. **Takto upravený deficit není shodný s deficitem prezentovaným v ostatních částech tohoto dokumentu. Vedou k tomu následující důvody:**

Do upraveného deficitu se promítá zejména vliv rezervních fondů. Původní odhad deficitu veřejných rozpočtů uvedený v Návrhu státního rozpočtu na rok 2008 vycházel z předpokladu neutrálního vlivu čerpání rezervních fondů organizačních složek státu (dále OSS) a úspor výdajů v roce 2008. V odhadu tak nedošlo ani ke zlepšení, ani ke zhoršení deficitu veřejných rozpočtů, zatímco v aktuálním odhadu salda veřejných rozpočtů dochází v důsledku vlivu těchto operací ke zhoršení o cca 49 mld. Kč. Negativní dopad bude způsoben výrazným zapojením uspořené prostředků rezervních fondů z minulých let, které nebude plně kompenzováno úsporami ve výdajích. Novela rozpočtových pravidel upravuje zacházení s rezervními fondy. K reálným převodům už nebude docházet, místo nich budou na základě uspořené prostředků vznikat nároky na výdaje příštích let. Současně je vládě dána pravomoc snižovat nároky OSS. Nároky již nebudou v roce vzniku kryty převody do rezervních fondů, čímž dojde k nižší potřebě emise státních dluhopisů a díky tomu k úsporám vyplývajícím z nižších nákladů dluhové služby. Zapojování nespotřebovaných výdajů je limitováno zmocněním vlády ke snižování těchto nároků. O stavu a pohybu nároků z uspořené výdajů bude vedena zvláštní evidence. Navrhované opatření plně neeliminuje možnost úspory finančních prostředků OSS a jejich použití v následujících letech. Tyto právní „mantinely“ pro nakládání s rezervními fondy mohou vyvolat změnu chování OSS, které se v průběhu roku 2008 pravděpodobně budou snažit urychlit utrácení nasporených prostředků. Lze také očekávat, že se letos sníží jejich

²⁴ Primární deficit je zde definován jako deficit bez čistých půjček očištěný o dluhovou službu (úroky, které jsou důsledkem politik minulých období).

sklon k úsporám rozpočtovaných prostředků a vytváření nároků na výdaje příštích let. Novela však plně neeliminuje možnost odchylky mezi odhadem a skutečností a možnost vytvářet nároky i nadále ztěžuje predikovatelnost konečných výsledků hospodaření veřejných rozpočtů.

Celkově jsou odchylky od původního záměru jen mírné a týkají se příjmové i výdajové strany veřejných rozpočtů. Celkové daňové příjmy veřejných rozpočtů se budou vyvíjet nepatrně lépe než předpokládal schválený rozpočet. Přestože v meziročním srovnání došlo ke zpomalení dynamiky růstu vyměřovacích základů pro pojistné, vykazují příjmy z pojistného na sociální zabezpečení stále značný nárůst. Tento je zmírňován zavedením maximálního stropu ročního vyměřovacího základu zaměstnanců. Nárůst ve srovnání se schváleným státním rozpočtem lze očekávat také u daně z příjmů právnických a fyzických osob. Naopak zhoršení oproti původním předpokladům lze očekávat u inkasa DPH a spotřebních daní. U nedaňových příjmů (zejména u příjmů z podnikání a vlastnictví) naopak s největší pravděpodobností dojde k výrazně lepším výsledkům.

Ve srovnání s rozpočtovou dokumentací lze očekávat vyšší výdaje, které ale budou ovlivněny zejména zapojením prostředků převedených do rezervních fondů v minulých letech, jež budou utraceny především na projekty spolufinancované z rozpočtu EU. Dojde tak k výraznému růstu kapitálových výdajů, který je zmiňován již v úvodu. Naopak nižší budou běžné výdaje, což bude dáno zejména nižším objemem poskytnutých dotací nefinančním i ostatním podnikům.

Z výdajové strany veřejných rozpočtů je patrné, že doposud nebyla realizována její dostatečná restrukturalizace. V minulosti založené neudržitelné výdajové trendy vedly k růstu podílu mandatorních výdajů. Jejich růstový trend nebyl zastaven ani prostřednictvím přijatých úsporných opatření z roku 2008. Hlavní příčinou deficitů tak zůstávají zvyšující se výdaje.

Dluh veřejných rozpočtů

Úroveň dluhu veřejných rozpočtů trvale narůstá, jeho výši ke konci roku 2008 odhadujeme na 1 049,4 mld. Kč – tedy 27,4 % HDP. V roce 2008 dochází k výraznému meziročnímu zpomalení dynamiky růstu dluhu veřejných rozpočtů o 3,0 p.b., meziročně bude činit 7,8 %.

Dluh veřejných rozpočtů je generován především deficitem státního rozpočtu, a proto má státní dluh v jeho struktuře nejvyšší váhu. Státní dluh roste rychleji než celkový dluh, jeho dynamika růstu je očekávána ve výši 8,8 %. Zpomalení růstu státního dluhu také částečně souvisí se zapojováním prostředků z rezervních fondů, do nichž byly převedeny peněžní prostředky financované emisemi státních dluhopisů realizovanými již v roce 2007. Z hlediska váhy se po státním dluhu na celkovém zadlužení nejvíce podílejí územní samosprávné celky, následují státní fondy, jejichž očekávaný dluh se v roce 2008 meziročně relativně výrazně sníží. Zadlužení zůstává u Státního fondu životního prostředí a Státního zemědělského intervenčního fondu. Zdravotní pojišťovny celkové zadlužení nezvyšují (jejich závazky vůči zdravotnickým zařízením nejsou součástí dluhu a navíc vzhledem k přebytkovému hospodaření se u nich v roce 2008 nepočítá s jejich vznikem), všechny budou schopny vytvářet značné peněžní rezervy, včetně naplnění rezervních fondů do zákonné výše.

Z hlediska mezinárodního srovnání není úroveň celkového zadlužení ČR vysoká. Nebezpečím je však skutečnost, že jeho dynamika byla v posledních letech značně zpomalována inkasem privatizačních příjmů. Jejich vliv však slábne, a proto je jediným možným řešením zmírnění růstu deficitů veřejných rozpočtů, které jej generují.

Očekávané výsledky hospodaření jednotlivých subjektů veřejných rozpočtů a vývoj dluhu veřejných rozpočtů budou podrobněji popsány v sešitu Hospodaření veřejných rozpočtů, který je součástí dokumentace Návrhu zákona o státním rozpočtu na rok 2009.

II. Výsledky hospodaření státního rozpočtu za 1. pololetí 2008

1. Celkové výsledky hospodaření státního rozpočtu

1.1. Záměry schváleného rozpočtu

Státní rozpočet České republiky na rok 2008 byl sestaven v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, v platném znění.

Byl schválen Poslaneckou sněmovnou zákonem č. 360 ze dne 5. prosince 2007 a stanovil příjmy ve výši 1 036,5 mld. Kč a výdaje ve výši 1 107,31 mld. Kč. Rozpočtovaný schodek v objemu 70,8 mld. Kč bude podle tohoto zákona vypořádán státními dluhopisy do výše 60,0 mld. Kč, přijatými dlouhodobými úvěry do výše 10,2 mld. Kč a změnou stavů na účtech státních finančních aktiv, a to snížením o 0,6 mld. Kč. Rozpočet vychází ze souboru opatření ke stabilizaci veřejných financí na příjmové a výdajové straně a jeho cílem je snížit deficit veřejných rozpočtů v roce 2008 pod 3 % HDP (v metodice ESA95).

V porovnání s rozpočtem roku 2007 počítá rozpočet na rok 2008 s nárůstem příjmů o 87,0 mld. Kč, tj. o 9,2 %, výdaje by měly vzrůst o 66,5 mld. Kč, tj. o 6,4 % a rozpočtovaný schodek je tak nižší o 20,5 mld. Kč (proti skutečnosti 2007 je však vyšší o 4,4 mld. Kč).

Tabulka č. 1

	2007		2008	Rozdíl	Rozdíl	Index v %	Index v %
	Rozpočet schválený	Skutečnost	Rozpočet schválený	SR 2008- SR 2007	SR 2008- Skut.2007	SR 2008/ SR 2007	SR 2008/ Skut.2007
Celkové příjmy	949,48	1 025,88	1 036,51	87,03	10,63	109,2	101,0
<i>Daňové příjmy (bez poj. na SZ)</i>	<i>516,90</i>	<i>533,51</i>	<i>551,30</i>	<i>34,40</i>	<i>17,79</i>	<i>106,7</i>	<i>103,3</i>
DPH	163,60	166,63	191,90	28,30	25,27	117,3	115,2
Spotřební daně	131,30	131,59	134,80	3,50	3,21	102,7	102,4
DPPO	107,50	114,75	117,90	10,40	3,15	109,7	102,7
DPFO	98,10	102,14	90,20	-7,90	-11,94	91,9	88,3
Ostatní daňové příjmy	16,40	18,40	16,50	0,10	-1,90	100,6	89,7
<i>Pojistné na SZ</i>	<i>354,95</i>	<i>367,14</i>	<i>387,05</i>	<i>32,10</i>	<i>19,90</i>	<i>109,0</i>	<i>105,4</i>
<i>Nedaňové a ost. příjmy</i>	<i>77,63</i>	<i>125,23</i>	<i>98,16</i>	<i>20,53</i>	<i>-27,07</i>	<i>126,5</i>	<i>78,4</i>
Celkové výdaje	1 040,78	1 092,27	1 107,31	66,53	15,04	106,4	101,4
<i>Běžné výdaje</i>	<i>951,36</i>	<i>976,75</i>	<i>978,94</i>	<i>27,58</i>	<i>2,19</i>	<i>102,9</i>	<i>100,2</i>
<i>Kapitálové výdaje</i>	<i>89,42</i>	<i>115,53</i>	<i>128,37</i>	<i>38,95</i>	<i>12,85</i>	<i>143,6</i>	<i>111,1</i>
Saldo SR	-91,30	-66,39	-70,80	20,50	-4,41	77,5	106,6

v mld. Kč

Z růstu celkových příjmů o 87,0 mld. Kč připadá na příjmy z daní a poplatků růst o 34,4 mld. Kč, tj. o 6,7 %, když největší nárůst představují předpokládaná inkasa DPH (o 28,3 mld. Kč, tj. o 17,3 %; vliv zvýšení snížené sazby daně z 5 % na 9 %) a daní z příjmů právnických osob, a to o 10,4 mld. Kč, tj. o 9,7 %. Naopak u daní z příjmů fyzických osob rozpočet počítá s poklesem o 7,9 mld. Kč, tj. o 8,1 % (vliv zavedení rovné patnáctiprocentní daně z tzv. superhrubé mzdy). Rozpočet **příjmů z pojistného na sociální zabezpečení je vyšší o 32,1 mld. Kč**, tj. o 9,0 %. Rozpočet **nedaňových a ostatních příjmů vzrostl o 20,5 mld. Kč**, tj. o 26,5 % (proti skutečnosti 2007 je rozpočet o 27,1 mld. Kč nižší - vliv vysoké loňské skutečnosti, která zahrnovala mimo jiné nerozpočtované převody z fondů organizačních složek státu do příjmů kapitol ve výši 37,8 mld. Kč a převody z fondu státních záruk do kapitoly VPS ve výši 8,4 mld. Kč. **Transfery přijaté od EU a převody z Národního fondu by měly dosáhnout 76,0 mld. Kč** (rozpočet 2007 činil 61,6 mld. Kč a skutečnost 2007 dosáhla 38,8 mld. Kč).

Výdajová strana státního rozpočtu **počítá s vyšším čerpáním** prostředků proti rozpočtu 2007 **o 66,5 mld. Kč**, z toho **růst o 27,6 mld. Kč** (tj. o 2,9 %) připadá na **běžné výdaje a růst o 39,0 mld. Kč** (tj. o 43,6 %) na **výdaje kapitálové**.

Na růstu rozpočtovaných běžných výdajů se podílejí například **úroky a ostatní finanční výdaje (růst o 7,7 mld. Kč)** či **sociální dávky (růst o 6,3 mld. Kč)**. V rámci sociálních dávek by měly růst výdaje na důchody o 18,2 mld. Kč, výdaje na státní sociální podporu by však měly klesnout o 8,7 mld. Kč. **Mandatorní výdaje** by měly dosáhnout **581,4 mld. Kč** a **převýšit** tak rozpočet 2007 **o 11,6 mld. Kč**, tj. o 2,0 %. Jejich **podíl na celkových výdajích** má klesnout na **52,5 %** (rozpočet 2007 předpokládal podíl ve výši 54,7 %)

Na výrazném růstu rozpočtu kapitálových výdajů se podílejí především investiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně, které proti rozpočtu 2007 vzrostly z 4,4 mld. Kč na 45,9 mld. Kč (vliv zvýšení transferů do SFDI).

1.2. Rozhodující změny rozpočtu v průběhu 1. pololetí roku 2008

V průběhu 1. pololetí roku 2008 došlo k několika změnám, které měly vliv na změnu výše celkových příjmů, výdajů či salda schváleného rozpočtu. **Celkové příjmy i výdaje byly navýšeny o 3,1 mld. Kč** na základě zmocnění ministra financí **podle § 24 odst. 4 zákona č. 218/2000 Sb.**, o rozpočtových pravidlech (týká se financování programů nebo projektů spolufinancovaných z rozpočtu EU). **K navýšení příjmů a výdajů o dalších 746 mil. Kč** došlo na základě **usnesení vlády č. 364/2008**, kterým se změnila účelovost prostředků rezervního fondu kapitoly Ministerstvo práce a sociálních věcí. **O dalších 180 mil. Kč** byl zvýšen rozpočet příjmů i výdajů na základě usnesení vlády č. 238/2008 (bod II.). Šlo o zapojení prostředků z rezervního fondu kapitoly Ministerstvo zemědělství na podporu agropotravinářského komplexu a vodního hospodářství a dotaci na činnost Státního zemědělského intervenčního fondu. **Dále došlo k navýšení rozpočtu celkových výdajů (vliv na schodek) o 515 mil. Kč** na odstraňování povodňových škod vzniklých v roce 2006 a na nová protipovodňová opatření (pro Ministerstvo zemědělství z kapitoly OSFA – na základě zmocnění ministra financí podle § 2, odst. 2 zákona č. 360/2007 Sb.) a **o 24 mil. Kč** na programy vyvolané zánikem věcných břemen na restituovaném majetku (pro Ministerstvo kultury z kapitoly OSFA – na základě zmocnění ministra financí podle § 2, odst. 2 zákona č. 360/2007 Sb.).

Rozpočet celkových příjmů po změnách tak dosáhl 1 040 560 mil. Kč (zvýšení o 4 050 mil. Kč), celkových výdajů 1 111 899 mil. Kč (zvýšení o 4 588 mil. Kč) a schodku 71 339 mil. Kč. Zvýšení schodku o 539 mil. Kč bude vypořádáno snížením stavu na účtech státních finančních aktiv o stejnou částku.

Většina rozpočtových opatření však znamenala pouze přesuny mezi jednotlivými položkami (především výdajovými) či kapitolami. Některá z nich jsou dále uvedena:

- Na základě **usnesení vlády č. 476/2008** (resp. usnesení rozpočtového výboru Poslanecké sněmovny č. 461/2008) došlo **k přesunu 12 mld. Kč** rozpočtovaných jako závazný ukazatel kapitoly Ministerstvo dopravy „Dotace pro Státní fond dopravní infrastruktury“ **na závazný ukazatel „Dražní doprava“** v téže kapitole. Tento krok souvisí s připravovanou restrukturalizací akciové společnosti České dráhy a převodem funkce provozovatele celostátní železniční dráhy a regionálních drah ve vlastnictví státu a převodem výkonu některých činností, které jsou obsahem provozování dráhy, ze společnosti České dráhy, a.s., na státní organizaci Správa železniční dopravní cesty,

- **v souvislosti se zrušením fondu státních záruk** (po novelizaci rozpočtových pravidel účinné od 1.3.2008) došlo v rozpočtu kapitoly VPS ke snížení položky „**Převod do fondu státních záruk**“ z **8,5 mld. Kč na nulu** a na druhou stranu ke zvýšení položek „Realizace státních záruk (o 5,2 mld. Kč), „Úhrada závazků s.o. Správa železniční dopravní cesty podle z.č. 77/2002 Sb.“ (o 0,4 mld. Kč) a „Realizace státních záruk za úvěry přijaté ČMZRB“ (o 2,9 mld. Kč),
- **z kapitoly VPS** došlo v rámci rozpočtových opatření k přesunu celkem **4,4 mld. Kč** do ostatních rozpočtových kapitol (z toho 0,6 mld. Kč plynuly z Vládní rozpočtové rezervy – podrobněji v bodě II. 4. této zprávy),
- výdaje kapitoly OSFA byly v 1. pololetí roku 2008 sníženy o 5,6 mld. Kč a o stejnou částku byly navýšeny rozpočtované výdaje jiných kapitol. Z toho téměř 5,0 mld. Kč směřovalo na projekty financované z úvěrů od Evropské investiční banky (do kapitol Ministerstvo dopravy, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a Ministerstvo zemědělství). Jednalo se např. o 2,5 mld. Kč na silniční okruh kolem Prahy – část Jihozápadní, dále o 1,4 mld. Kč na spolufinancování Operačního programu Doprava, o 326 mil. Kč na rozvoj materiálně technické základny Masarykovy univerzity v Brně a o 750 mil. Kč na výstavbu a obnovu infrastruktury vodovodů a kanalizací.

Celkem bylo v 1. pololetí 2008 provedeno 307 rozpočtových opatření (v 1. pololetí 2007 to bylo 411). Nejvíce rozpočtových opatření se realizovalo v kapitole Ministerstvo vnitra (44), dále v kapitolách Ministerstvo spravedlnosti (26), Ministerstvo práce a sociálních věcí (21), Ministerstvo zdravotnictví (20), Ministerstvo obrany (18), Ministerstvo zemědělství (17), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (17), atd.

Nejvíce rozpočtových opatření tvořily přesuny mezi jednotlivými kapitolami (38,1 %). Na druhém místě byly přesuny v rámci výdajů příslušné kapitoly (30,9 %). Třetí skupinu rozpočtových opatření tvořily přesuny prostředků z kapitoly Všeobecná pokladní správa do rozpočtů příslušných kapitol (23,5 %). Nižším počtem rozpočtových opatření byly uvolňovány jednotlivým kapitolám prostředky z kapitoly Operace státních finančních aktiv (5,5 %) a z kapitoly Státní dluh (0,7 %). Souvztažné zvýšení příjmů a výdajů se týkalo 1,3 % rozpočtových opatření.

1.3. Celkové výsledky hospodaření státního rozpočtu za 1. pololetí roku 2008

Souhrnné výsledky hospodaření státního rozpočtu v hodnoceném období ukazuje následující přehled:

Tabulka č. 2

v mld. Kč

	2007	2008			% plnění rozpočtu po změnách	% plnění rozpočtu v roce 2007	Index 2008/2007
	Skutečnost leden - červen	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost leden - červen			
PŘÍJMY CELKEM	483,32	1036,51	1040,56	536,57	51,6	50,9	111,0
VÝDAJE CELKEM	482,05	1107,31	1111,90	542,22	48,8	46,3	112,5
SALDO	1,27	-70,80	-71,34	-5,65	7,9	-1,4	-443,8

V 1. pololetí roku 2008 inkasoval státní rozpočet **celkové příjmy** ve výši **536,6 mld. Kč, tj. 51,6 % rozpočtu po změnách** (v roce 2007 to bylo 50,9 %), a byly tak o 16,3 mld. Kč nad jeho polovinou. Proti stejnému období roku 2007 je to **o 53,3 mld. Kč, tj. o 11,0 % více**. Rozpočet po změnách je nad úrovní skutečnosti roku 2007 o 1,4 %.

Daňové příjmy představovaly **265,2 mld. Kč, tj. 48,1 % rozpočtu, a meziročně vzrostly o 20,0 mld. Kč, tj. o 8,1 %** (v pololetí roku 2007 byly plněny na 47,4 %, při meziročním růstu o 2,6 mld. Kč, tj. o 1,1 %). Rozpočet počítá s růstem o 3,3 % proti skutečnosti roku 2007.

Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení dosáhly výše **191,4 mld. Kč, tj. 49,5 % rozpočtu a meziročně vzrostly o 14,4 mld. Kč, tj. o 8,1 %** (v pololetí 2007 byly plněny na 49,9 %, při meziročním růstu o 16,6 mld. Kč, tj. o 10,3 %). Rozpočet je nad úrovní loňské skutečnosti o 5,4 %.

Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery ve výši **79,9 mld. Kč** byly při meziročním růstu **o 18,9 mld. Kč, tj. o 31,0 %, plněny na 78,2 %** (v 1. pololetí 2007 byly plněny na 75,2 % při meziročním poklesu o 4,7 mld. Kč, tj. o 7,2 %).

Meziroční růst celkových příjmů (o 53,3 mld. Kč) ovlivnily především daňové příjmy (růst o 20,0 mld. Kč), z nichž nejvíce inkaso daní z příjmů právnických osob (růst o 15,5 mld. Kč). **Dosavadní plnění celkových příjmů (na 51,6 %)** zvýšily zejména

převody prostředků z rezervních fondů organizačních složek státu do příjmů kapitol ve výši 33,6 mld. Kč a z fondu státních záruk do příjmů kapitoly VPS ve výši 4,9 mld. Kč (z toho 3,8 mld. Kč činil převod zůstatku fondu státních záruk v souvislosti s jeho zánikem v březnu 2008) v rámci přijatých transferů (tyto položky nebyly rozpočtovány).

Celkové výdaje byly čerpány ve výši **542,2 mld. Kč, tj. na 48,8 %**, a byly tak o 13,7 mld. Kč pod polovinou upraveného rozpočtu. V porovnání s čerpáním výdajů v pololetí 2007, kdy byl rozpočet plněn na 46,3 %, to bylo **o 60,2 mld. Kč, tj. o 12,5 % více**. Rozpočet po změnách je nad skutečností roku 2007 o 1,8 %.

Běžné výdaje dosáhly 488,7 mld. Kč při čerpání rozpočtu na 49,3 %. Meziročně tak **vzrostly o 33,4 mld. Kč, tj. o 7,3 %**. Na jejich meziročním růstu se podílely především **transfery veřejným rozpočtům územní úrovně** (o 14,6 mld. Kč; to ovlivnily převody prostředků na přímé náklady škol zřizovaných obcemi a kraji, když v červnu 2008 byla zaplacena celá záloha na 3. čtvrtletí ve výši 19,0 mld. Kč, zatímco v červnu 2007 to byla jen část zálohy ve výši 3,5 mld. Kč), **transfery státním fondům** (o 5,5 mld. Kč) a **sociální dávky** (o 5,2 mld. Kč). Rozpočet po změnách převyšuje skutečnost roku 2007 o 1,5 %.

Kapitálové výdaje představovaly **53,5 mld. Kč** a byly plněny na **44,3 %**, při meziročním růstu o 26,7 mld. Kč, tj. o 99,9 %. Vysoký meziroční růst byl způsoben především **transfery do Státního fondu dopravní infrastruktury**, které již dosáhly **18,7 mld. Kč** (za pololetí 2007 to bylo 2,3 mld. Kč) a také usnesením vlády č. 476/2008, resp. usnesením rozpočtového výboru Poslanecké sněmovny č. 461/2008, na jejichž základě došlo v květnu k **transferu 12,0 mld. Kč na „dražní dopravu“**. Rozpočet po změnách počítá s růstem proti loňské skutečnosti o 4,7 %.

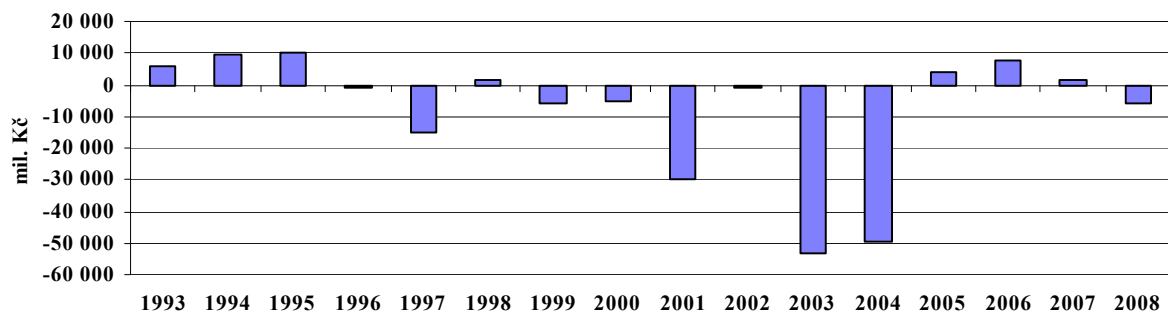
Mandatorní výdaje ve výši **293,2 mld. Kč** představují zatím plnění rozpočtu po změnách na 50,5 %, při meziročním růstu o 15,1 mld. Kč, tj. o 5,4 % (především vlivem rostoucích důchodů o 12,3 mld. Kč). Jejich podíl na celkových výdajích dosáhl 54,1 % (loni to bylo 57,7 %).

Saldo státního rozpočtu tak dosáhlo za 1. pololetí roku 2008 **záporné hodnoty** ve výši **5,7 mld. Kč**. **Proti loňskému roku je to o 6,9 mld. Kč horší výsledek**. Proti úrovni alikvoty rozpočtu po změnách (-35,7 mld. Kč) je to výsledek o 30,0 mld. Kč lepší, což vyjadřuje i předstih plnění celkových příjmů před čerpáním celkových výdajů o 2,8 procentního bodu (loni 4,6 p.b.).

Tabulka č. 3

															mil. Kč	
1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
5 570	9 715	10 448	-1 004	-14 827	1 823	-5 982	-4 933	-29 653	-915	-53 399	-49 702	3 763	7 642	1 274	-5 652	

Vývoj salda SR v 1. pololetí let 1993-2008

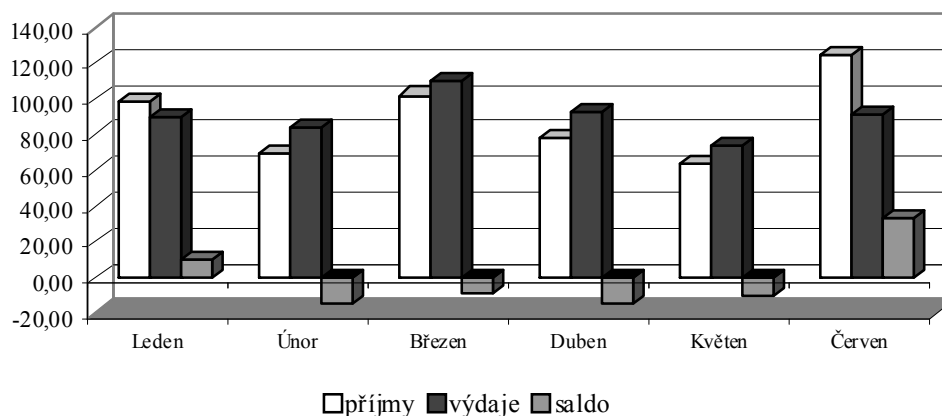

Vývoj inkasa příjmů, čerpání výdajů a sald v jednotlivých měsících ukazují následující tabulka a graf:

Tabulka č. 4

							v mld. Kč	
2008	Celkové příjmy	% plnění k SR po změnách	Celkové výdaje	% plnění k SR po změnách	Saldo v měsíci	Kumulované saldo		
Leden	98,87	9,5	89,14	8,0	9,73	9,73		
Únor	69,25	6,7	83,95	7,6	-14,70	-4,97		
Březen	102,02	9,8	110,40	9,9	-8,38	-13,35		
Duben	78,49	7,5	93,24	8,4	-14,74	-28,09		
Květen	63,84	6,1	74,07	6,7	-10,23	-38,32		
Červen	124,10	11,9	91,43	8,2	32,67	-5,65		
Leden - červen	536,57	51,6	542,22	48,8	-5,65	-5,65		

Měsíční přírůstky příjmů, výdajů a salda státního rozpočtu (v mld. Kč)

K největšímu prohloubení deficitu státního rozpočtu došlo **v měsíci dubnu**, což souviselo zejména s jednorázovou úhradou příspěvku státu na **stavební spoření za rok 2007 ve výši 13,4 mld. Kč**, která se provádí každoročně v tomto období.

V závěru sledovaného období se hospodaření státního rozpočtu naopak výrazně zlepšilo. V červnu 2008 se stejně jako v roce 2007 projevil především **vysoké inkaso daně z příjmů právnických osob**, což souvisí s daňovým kalendářem.

Dosavadní výsledek hospodaření státního rozpočtu je horší než výsledky v 1. pololetích let 2005 – 2007. I přesto lze považovat výsledek za relativně příznivý. Lze očekávat, že na konci roku nebude plánovaný schodek státního rozpočtu překročen. Po novelizaci rozpočtových pravidel, podle které kapitoly od roku 2008 již nepřevádějí nevyčerpané prostředky rozpočtovaných výdajů do rezervních fondů (převody do rezervních fondů se již nevykazují jako uskutečněný výdaj), lze očekávat i úspory na straně výdajů (ušetřené prostředky bude možné nárokovat v dalším roce). Určující pro pozitivní celoroční výsledek hospodaření státního rozpočtu bude nejen inkaso daňových příjmů, ale i nedaňových a ostatních příjmů.

Uvedené celkové výsledky hospodaření státního rozpočtu za 1. pololetí 2008 **obsahují rovněž prostředky převedené z rezervních fondů do příjmů kapitol a jejich následné použití ve výdajích** (není rozpočtováno). Podle údajů finančních výkazů za období 1. pololetí 2008 převedly kapitoly z rezervních fondů do svých příjmů prostředky v celkové výši cca 34 mld. Kč a z této částky v hodnoceném období použily cca 23 mld. Kč.

Výsledky hospodaření za leden až srpen jsou spolu s výhledem celkového plnění státního rozpočtu do konce roku uvedeny v samostatné části materiálu.

Podrobnější analýza vývoje příjmové a výdajové stránky státního rozpočtu je obsahem dalších částí zprávy.

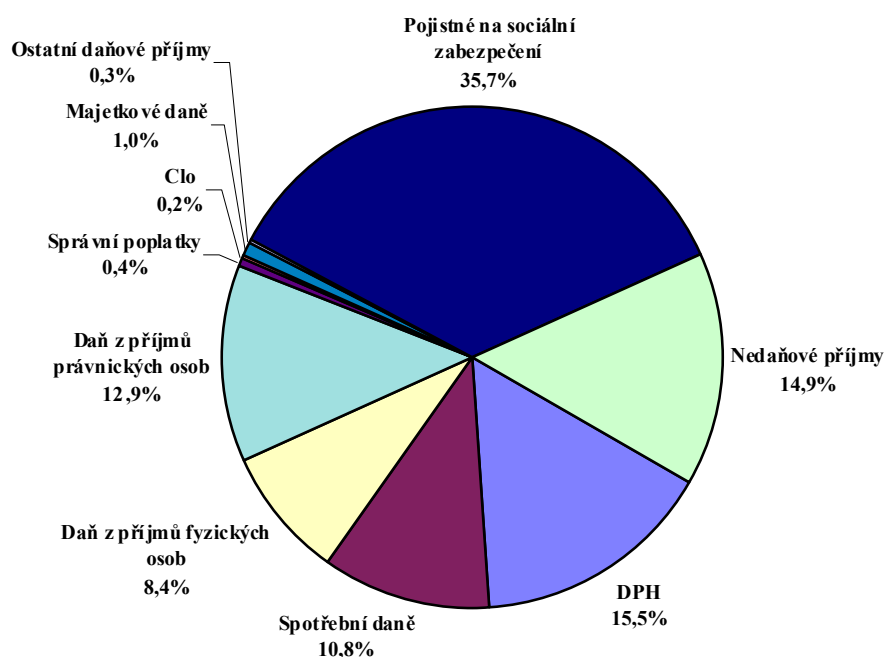
2. Příjmy státního rozpočtu

Zákonem č. 360/2007 Sb. ze dne 5. prosince 2007, o státním rozpočtu, schválila Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR na rok 2008 **příjmy státního rozpočtu ve výši 1 036,5 mld. Kč.**

Za 1. pololetí roku 2008 došlo k několika změnám, které měly vliv na změnu výše celkových příjmů, výdajů či salda schváleného rozpočtu. **Celkové příjmy byly navýšeny o 4,0 mld. Kč. Rozpočet celkových příjmů po změnách tak dosáhl 1 040, 5 mld. Kč.** Detailnější popis změn rozpočtu je obsažen v části II., bod 1.2. této zprávy.

Celkové příjmy státního rozpočtu ke konci června 2008 dosáhly výše **536,6 mld. Kč**, což představovalo **51,6 % rozpočtu** a meziroční růst o 53,3 mld. Kč, tj. o 11,0 %. Jejich objem **převyšoval alikvotu (polovinu celoročního rozpočtu) o 16,3 mld. Kč.**

Strukturu celkových příjmů dosažených v prvním pololetí roku 2008 ilustruje následující graf a tabulka:

Příjmy státního rozpočtu, jejich plnění a meziroční srovnání

Tabulka č. 5

Ukazatel	v mld. Kč						
	Skutečnost 1. pololetí 2007	Rozpočet 2008		Skutečnost 1. pololetí 2008	% plnění (4:3)	Rozdíl skut-rozp. (4-3)	Index 2008/2007 (4:1)
		schválený	rozpočet po změnách				
	1	2	3	4	5	6	7
A) Daňové příjmy (daně, poplatky, pojistné)	422,28	938,35	938,35	456,64	48,7	-481,71	108,1
Příjmy z daní a poplatků	245,26	551,30	551,30	265,24	48,1	-286,06	108,1
Daň z příjmů fyzických osob (DPFO)	46,50	90,20	90,20	45,09	50,0	-45,11	97,0
v tom: • DPFO ze závislé činnosti a funkčních požitků	39,97	78,00	78,00	37,35	47,9	-40,65	93,4
• DPFO ze samostatné výdělečné činnosti	3,86	8,30	8,30	4,44	53,5	-3,86	115,0
• DPFO z kapitálových výnosů	2,67	3,90	3,90	3,30	84,6	-0,60	123,6
Daň z příjmů právnických osob (DPPO)	53,55	117,90	117,90	69,03	58,5	-48,87	128,9
Obecné vnitř. daně ze zboží a služeb v tuzemsku (DPH)	80,25	191,90	191,90	83,40	43,5	-108,50	103,9
Zvláštní daně a poplatky ze zboží a služeb v tuzemsku (SD) *)	55,96	134,80	134,80	57,79	42,9	-77,01	103,3
Poplatky za znečišťování životního prostředí	0,63	1,30	1,30	0,72	55,4	-0,58	114,3
Správní poplatky	1,93	4,60	4,60	1,98	43,0	-2,62	102,6
Daně z mezinar. obchodu a transakcí (clo)	0,69	1,30	1,30	1,33	102,3	0,03	192,8
Daně z majetkových a kapitál. převodů	4,89	8,80	8,80	5,15	58,5	-3,65	105,3
Ostatní daňové příjmy	0,86	0,50	0,50	0,75	150,0	0,25	87,2
Pojistné na soc.zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a veřejné zdrav.pojištění	177,02	387,05	387,05	191,40	49,5	-195,65	108,1
z toho: • Pojistné na důchodové pojištění	122,15	321,29	321,29	132,53	41,2	-188,76	108,5
B) Nedaňové příjmy celkem	12,86	16,61	16,57	16,81	101,4	0,24	130,7
Příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků	5,16	8,40	8,40	9,46	112,6	1,06	183,3
z toho: • Odvody přebytků organizací s přímým vztahem	1,67	1,20	1,20	1,98	165,3	0,78	118,8
• Příjmy z vlastní činnosti	1,62	3,31	3,30	1,63	49,5	-1,67	101,0
• Příjmy z úroků a realizace finančního majetku	1,08	2,78	2,77	5,05	182,4	2,28	466,9
• Soudní poplatky	0,48	0,70	0,70	0,45	65,0	-0,25	95,7
Přijaté sankční platby a vratky transferů	3,10	2,46	2,46	2,58	104,8	0,12	83,1
Příjmy z prodeje nekap.majetku a ost nedaň. příjmy	1,98	2,62	2,59	3,71	143,6	1,13	187,8
z toho: • Dobrovolné pojistné	0,45	0,96	0,96	0,45	46,6	-0,51	99,1
Přijaté splátky půjčených prostředků	2,62	3,12	3,12	1,06	33,9	-2,06	40,5
z toho: • Splátky půjč. prostředků od podnikatel.subjektů	2,42	2,19	2,19	0,93	42,5	-1,26	38,4
• Splátky půjč.prostř. ze zahraničí (z vládních úvěrů)	0,15	0,69	0,69	0,12	17,1	-0,57	76,4
C) Kapitálové příjmy celkem	0,69	2,27	2,31	0,56	24,1	-1,75	80,3
D) Přijaté transfery celkem	47,48	79,28	83,33	62,56	75,1	-20,77	131,8
v tom: • Neinvestiční přijaté transfery	43,99	33,51	37,56	57,10	152,0	19,54	129,8
z toho: Neinvestiční transfery přijaté od EU	13,41	24,63	24,98	12,02	48,1	-12,96	89,6
Převody z vlastních fondů	29,28	0,00	0,18	38,55	x	38,37	131,7
Neinv. transf.od veř.rozp.ústř.úrovně	1,35	8,58	12,10	6,50	53,7	-5,60	x
• Investiční přijaté transfery	3,49	45,77	45,77	5,47	12,0	-40,30	156,7
z toho: Investiční převody z Národního fondu	3,09	44,51	44,51	5,18	11,6	x	x
PRÍJMY STÁTNÍHO ROZPOČTU CELKEM	483,32	1036,51	1040,56	536,57	51,6	-503,99	111,0

*) včetně tzv. energetických daní (daň z elektřiny, zemního plynu a některých dalších plynů a pevných paliv) vybraných od roku 2008

A. Daňové příjmy

2.1. Celostátní daňové příjmy

Celostátní inkaso všech daní dosáhlo ke konci června 2008 výše 372,1 mld. Kč, což představovalo **49,1 %** celoročně rozpočtovaného objemu (ve stejném období roku 2007 to bylo 48,4 %) **a meziroční růst o 25,5 mld. Kč, tj. o 7,4 %**. Z toho nejvyšší absolutní nárůst 16,5 mld. Kč byl dosažen u daně z příjmu právnických osob (dále jen „DPPO“). Přírůstek u daně z přidané hodnoty (dále jen „DPH“) byl dosažen ve výši 6,0 mld. Kč a u spotřebních daní (dále jen „SD“) o 2,0 mld. Kč (není meziročně plně srovnatelné, neboť pro rok 2008 jsou navíc započítány nové energetické daně ve výši 1,1 mld. Kč). Finanční prostředky získané z ostatních daní, tj. clo, silniční daně, dálniční poplatky, daň z nemovitostí a ostatní daně a poplatky, dosáhly ve svém souhrnu v 1. pololetí 2008 částky 1,0 mld. Kč. U daní z příjmů fyzických osob (dále jen „DPFO“) byl zaznamenán pokles o 0,9 mld. Kč.

Přijetím zákona č. 377/2007 Sb. ze dne 6. prosince 2007, kterým se mění zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosu některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů, **došlo s účinností od 1. ledna 2008 k posílení podílů obcí na celostátních výnosech daní** z původních 20,59 % na 21,4 %, a to **na úkor státního rozpočtu** (snížení podílu na celostátních výnosech daní ze 70,49 % na 69,68 %). Podíl krajů v úrovni 8,92 % zůstal. Dělení výnosů pro územní samosprávné celky se vztahuje pouze na DPH, DPPO a DPFO.

Ze skutečného celostátního výnosu všech daní **připadlo na státní rozpočet 71,3 % (265,2 mld. Kč)**, což je o 0,5 procentního bodu více než v 1. pololetí 2007. **Podíl rozpočtů územně samosprávných celků činil 26,5 % (98,5 mld. Kč)**, což je o 0,5 procentního bodu méně než v roce 2007. Z toho na daňové **příjmy obcí připadlo 75,3 mld. Kč a kraje získaly do svých rozpočtů 23,2 mld. Kč. Státnímu fondu dopravní infrastruktury bylo převedeno 8,4 mld. Kč, tj. 2,2 %** (podíl SD z minerálních olejů 3,6 mld. Kč, silniční daň 2,8 mld. Kč a dálniční poplatek 2,0 mld. Kč).

Tabulka č. 6

v mld. Kč

UKAZATEL	Celkem 2007			Celkem 2008			Meziroční přírůstek		Meziroční index	
	Rozpočet schválený	Skutečnost 1. pololetí	% plnění	Rozpočet schválený	Skutečnost 1. pololetí	% plnění	2007-2006	2008-2007	2007/2006	2008/2007
Daňové příjmy:	716,70	346,56	48,4	758,10	372,07	49,1	11,43	25,51	103,4	107,4
z toho:										
- DPH	232,10	113,71	49,0	274,50	119,74	43,6	11,50	6,03	111,2	105,3
- spotřební daň	138,70	59,41	42,8	142,30	61,39	43,1	-9,24	1,98	86,5	103,3
- clo	1,20	0,69	57,5	1,30	1,33	102,3	0,09	0,64	115,0	192,8
- DPPO včetně obcí a krajů	158,70	80,29	50,6	175,50	96,83	55,2	2,03	16,54	102,6	120,6
v tom: • DPPO	152,50	74,51	48,9	168,60	90,60	53,7	1,84	16,09	102,5	121,6
• DPPO za obce a kraje	6,20	5,78	93,2	6,90	6,23	90,3	0,19	0,45	103,4	107,8
- DPFO	146,60	69,44	47,4	135,40	68,57	50,6	5,02	-0,87	107,8	98,7
v tom: • z kapitálových výnosů	7,10	3,79	53,4	5,60	4,71	84,1	0,36	0,92	110,5	124,3
• závislá činnost	121,20	58,07	47,9	114,00	54,99	48,2	6,35	-3,08	112,3	94,7
• z příznání	18,30	7,58	41,4	15,80	8,87	56,1	-1,69	1,29	81,8	117,0
- silniční daň	5,70	2,60	45,6	6,10	2,76	45,3	0,32	0,16	113,9	106,2
- daň z nemovitosti	5,40	2,56	47,4	5,50	2,71	49,3	0,74	0,15	140,7	105,9
- majetkové daně	9,00	4,89	54,3	8,80	5,15	58,5	0,89	0,26	122,3	105,3
- dálniční poplatek	2,00	1,70	85,0	2,30	2,01	87,3	-0,59	0,31	74,2	118,1
- ostatní daně a poplatky ³⁾	17,30	11,27	65,1	6,40	11,58	180,9	0,67	0,31	106,4	102,8

³⁾ SR včetně poplatků a odvodů v oblasti životního prostředí

Celostátní výnos DPH ke konci června 2008 dosáhl objemu 119,7 mld. Kč, což je **43,6 %** celoročního **rozpočtu**. Ve srovnání se stejným obdobím roku 2007 se jedná o nárůst o 6,0 mld. Kč, tj. o 5,3 % (v pololetí roku 2007 byl rozpočet plněn na 48,4 % a meziroční růst proti roku 2006 představoval 3,4 %). Z inkasovaného výnosu DPH připadlo na státní rozpočet 83,4 mld. Kč, 25,8 mld. na rozpočty obcí a 10,5 mld. rozpočty krajů.

Celostátní výnos spotřebních daní k 30. 6. 2008 dosáhl 61,4 mld. Kč, tj. **43,1 % rozpočtu**, a byl o 2,0 mld. Kč, tj. o 3,3 % nad úroveň 1. pololetí 2007. Z této inkasované částky bylo **3,6 mld. Kč** převedeno do příjmů Státního fondu dopravní infrastruktury (dále jen „SFDI“).

Celostátní výnos daně z příjmů fyzických osob (DPFO) ke konci června 2008 dosáhl 68,6 mld. Kč (plnění rozpočtu na 50,6 %) a byl proti stejnému období roku 2007 nižší o 0,9 mld. Kč, tj. o 1,3 %. Z celkového inkasa **státnímu rozpočtu zůstalo 45,1 mld. Kč,** do **rozpočtu obcí** bylo převedeno **téměř 17,6 mld. Kč** a do **rozpočtů krajů 5,9 mld. Kč.**

- Rozhodující část této daně tvoří **daň z příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků**. Její celostátní inkaso za 1. pololetí roku 2008 **dosáhlo 55,00 mld. Kč** (48,2 % celoročního rozpočtu) a bylo o 3,1 mld. Kč, tj. o 5,3 % nižší než v 1. pololetí roku 2007.

- Celostátní inkaso **daně z kapitálových výnosů** představovalo k 30. červnu 2008 **hodnotu 4,7 mld. Kč**, tj. 84,1 % rozpočtu a bylo o 0,9 mld. Kč (o 24,3 %) vyšší než za stejné období v roce 2007.
- Celostátní inkaso **daně z příjmů placené na základě daňového přiznání** dosáhlo ke konci června 2008 **výše 8,9 mld. Kč** a naplnilo rozpočtem předpokládanou částku na 56,1 %, při meziročním nárůstu o 1,3 mld. Kč, tj. o 17,0 %.

Celostátní inkaso daně z příjmů právnických osob (DPPO) dosáhlo ke konci 1. pololetí 2008 částky 96,8 mld. Kč, tj. **55,2 % rozpočtu** při meziročním zvýšení o 16,5 mld. Kč (o 20,6 %). Z celostátního objemu této daně (96,8 mld. Kč) bylo 6,2 mld. Kč výhradně příjmem obcí a krajů. Zbývající část, tj. 90,6 mld. byla na základě rozpočtového určení daní rozdělena mezi státní rozpočet 69,0 mld. Kč, rozpočet obcí 15,3 mld. Kč a do rozpočtu krajů bylo převedeno 6,2 mld. Kč.

2.2. Daňové příjmy státního rozpočtu

Schválený státní rozpočet daňových příjmů (bez pojistného na sociální zabezpečení) počítal s meziročním růstem o 17,8 mld. Kč, tj. o 3,3 % (měřeno ke skutečnosti r. 2007). Jejich **skutečné inkaso ke konci června 2008** dosáhlo výše **265,2 mld. Kč**, což představovalo **48,1 % rozpočtu** (v pololetí 2007 to bylo 47,4 % rozpočtu).

Meziroční růst o 20,0 mld. Kč, tj. o 8,1 % souvisel s vývojem některých hlavních daňových příjmů, zejména pak **s vývojem DPPO**. Příjmy státního rozpočtu z DPPO vykázaly meziroční růst o 15,5 mld. Kč, tj. o 28,9 %. Další váhově významná daň – DPH byla vyšší o 3,2 mld. Kč, tj. o 3,9 %, spotřební daně byly vyšší o 1,8 mld. Kč, tj. o 3,3 %, zatímco DPFO byla nižší o 1,4 mld. Kč, tj. o 3,0 %.

a) Daň z příjmů právnických osob (DPPO)

DPPO patří do kategorie tzv. sdílených příjmů. Její výnos je rozdělován mezi státní rozpočet a územní rozpočty. Příjmy státního rozpočtu **se skládají z DPPO srážené podle zvláštní sazby a z daně placené poplatníky na základě podaných daňových přiznání** (formou čtvrtletních nebo pololetních záloh a jejich zúčtováním za minulé období). Podle rozpočtového určení daní náleží státnímu rozpočtu 69,68 % výnosu daně. Výnos DPPO z vedlejší činnosti obcí a krajů plyne celý do rozpočtu obcí a krajů.

Inkaso DPPO patřící **státnímu rozpočtu dosáhlo v 1. pololetí 2008 částky 69,0 mld. Kč** (plnění rozpočtované výše na 58,5 %), což je o 15,5 mld. Kč více než v prvním pololetí roku 2007, tedy nárůst o 28,9 %.

Tabulka. č. 7

UKAZATEL	v mld. Kč						
	Skutečnost 1. pololetí 2006	Skutečnost 1. pololetí 2007	Schválený rozpočet 2008	Skutečnost 1. pololetí 2008	% plnění rozpočtu	Index růstu 2008/2007	Meziroční rozdíl 2008-2007
DPPO státní rozpočet	55,46	53,55	117,90	69,03	58,5	128,9	15,5
v tom ^{*)}							
• daň z příznání	53,14	51,63	x	66,53	x	128,9	14,9
• daň vybíraná srážkou	2,32	1,92	x	2,50	x	130,2	0,6

^{*)} rozdělení na daň vybíranou srážkou a daň z příznání je orientační

Na růstu inkasa výnosově rozhodující složky daně, **tj. DPPO z příznání** o 14,9 mld. Kč v porovnání se stejným obdobím roku 2007 se v rozhodující míře podílela výkonnost české ekonomiky dosažená v předchozích letech, zejména v odvětvích energetiky, spojů, bankovníctví a strojírenství. Další okolností je trvalý nárůst počtu podaných příznání k DPPO a zvyšující se podíl příznání, v nichž byla vykázána daňová povinnost zakládající povinnost placení zákonných záloh na daň.

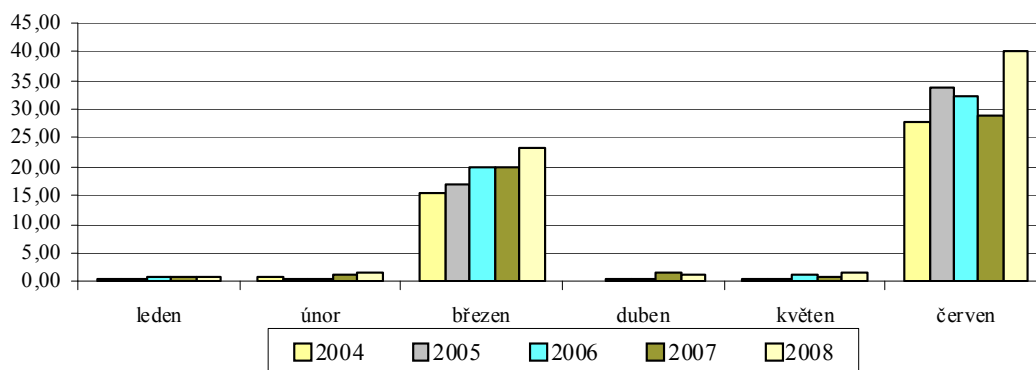
Výše inkasa DPPO z příznání nebyla v hodnoceném období legislativními změnami ovlivněna. Snížení sazby daně na 21 % s účinností od roku 2008 ovlivní inkaso DPPO až v roce 2009, a to poprvé prostřednictvím daňové povinnosti podle daňových příznání za uvedené zdaňovací období, neboť konec zákonné lhůty pro jejich podání spadá do roku 2009. Následně se pokles daňové sazby projeví ve zbývajících částech roku 2009 prostřednictvím záloh, jejichž zákonná výše a periodicita bude vycházet z daňové povinnosti, odrážející výsledky hospodaření za rok 2008.

V časovém rozložení inkasa DPPO se v průběhu 1. pololetí 2008 projevily výraznější výkyvy v plnění mezi jednotlivými měsíci, a to zejména v závislosti na zákonných lhůtách splatnosti záloh na daň a vyúčtování daně, kdy poslední měsíc čtvrtletí je vůči předcházejícím měsícům zpravidla nejsilnější. Tato tendence trvá již od roku 2002, kdy byly nově vymezeny zákonné podmínky pro stanovení výše a periodicity placení záloh, přičemž dlouhodobě nejvýnosnějším obdobím kalendářního roku je druhé čtvrtletí. Tato okolnost je dána též legislativní úpravou lhůt pro podávání daňových příznání za předchozí zdaňovací období, které jsou současně lhůtami splatnosti případných nedoplatků daně z příjmů, přičemž u skupiny poplatníků s rozhodujícím podílem na celkovém objemu inkasa DPPO, případly uvedené lhůty právě na červen 2008.

Rozhodující část inkasa DPPO je však ovlivněna zákonným způsobem stanovení výše a periodicity záloh na daň, který vychází z daňové povinnosti za předchozí zdaňovací období. U převážně uplatňovaného typu zdaňovacího období, kterým je kalendářní rok, platili poplatníci nepodléhající auditu nebo jimž nezpracovával přiznání daňový poradce v prvním čtvrtletí 2008 zálohy podle daňové povinnosti přiznané v předchozím roce, stanovené podle výsledku hospodaření předminulého roku, t.j. za rok 2006, stanovené s použitím sazby 24 %; ostatní poplatníci platili takto stanovené zálohy ještě ve 2. čtvrtletí 2008. Od druhého či třetího čtvrtletí 2008 (jestliže zpracovává přiznání daňový poradce nebo je poplatník účetní jednotkou podléhající auditu) platí poplatníci zálohy podle daňové povinnosti uvedené v přiznání, vycházející z výsledku hospodaření předchozího roku 2007, stanovené rovněž s použitím sazby 24 %.

Vliv platebního kalendáře (tj. zálohové platby a vyrovnání daně v návaznosti na existenci daňového poradce, jakož i změnu v periodicitě placení záloh počínaje rokem 2002) na výběr DPPO v jednotlivých měsících roku ilustruje následující graf:

Srovnání měsíčního inkasa DPPO (v mld. Kč)

Nárůst inkasa **DPPO vybírané srážkou** za 1. pololetí 2008 o 0,6 mld. Kč, v porovnání se stejným obdobím roku 2007, ovlivnilo zvýšení sazby srážkové daně u nájemného u finančního pronájmu s následnou koupí najaté věci, hrazeného do zahraničí a také rostoucí objem výplat dividend a podílů na zisku, nepodléhajících osvobození, jejichž příjemci jsou m.j. subjekty kolektivního investování, penzijní fondy nebo stát z titulu své majetkové účasti na obchodních společnostech, který odráží příznivý hospodářský vývoj v předchozích letech.

b) Daň z příjmů fyzických osob (DPFO)

Inkaso státního rozpočtu celkem ze všech tří položek **daně z příjmů fyzických osob dosáhlo 45,1 mld. Kč**, tj. **50,0 % rozpočtu** a meziročně bylo nižší o 1,4 mld. Kč, tj. o 3,0 %. Rozpočet počítal s poklesem proti dosažené skutečnosti v roce 2007 o 1,7 %.

Daně z příjmů fyzických osob inkasované státním rozpočtem ilustruje následující tabulka.

Tabulka č. 8

UKAZATEL	Skutečnost 1. pololetí 2006	Skutečnost 1. pololetí 2007	Skutečnost 2008		Rozdíl		Index	
			1. pololetí 2008	% plnění	2007-2006	2008-2007	2007/2006	2008/2007
Daň z příjmů fyzických osob	43,26	46,50	45,09	50,0	3,24	-1,41	107,5	97,0
v tom:								
• DPFO ze závislé činnosti	35,63	39,97	37,35	47,9	4,34	-2,62	112,2	93,4
• DPFO ze sam.výděl.činnosti	5,19	3,86	4,44	53,5	-1,33	0,58	74,4	115,0
• DPFO z kapitálových výnosů	2,44	2,67	3,30	84,6	0,23	0,63	109,4	123,6

• **Příjem státního rozpočtu z DPFO ze závislé činnosti** za 1. pololetí roku 2008 ve výši téměř **37,4 mld. Kč** představoval plnění rozpočtu na 47,9 % a **meziroční pokles o 2,6 mld. Kč, tj. o 6,6 %**.

Z dlouhodobého pohledu je to **poprvé od zavedení nové daňové soustavy** (tj. od roku 1993), kdy **došlo k poklesu ve vývoji inkasa**. Hlavním **důvodem** uvedeného vývoje inkasa jsou **dopady reformy veřejných financí**, provedené zákonem č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, jejichž vliv převážil nad pokračujícím růstovým trendem objemu vyplacených mezd a platů. Na základě přijatých legislativních změn byly podstatně zvýšeny slevy na DPFO, daňové zvýhodnění na vyživované dítě a byla zavedena jednotná 15% sazba daně. Současně došlo k úpravě ve výpočtu základu daně z tzv. „superhrubé“ mzdy. Prvním projevem těchto opatření byl pokles celkové sumy hrazených záloh na dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků od měsíce února 2008, neboť poprvé v tomto měsíci bylo možné uplatnit nově vymezené hodnoty slev na poplatníka, invalidní důchod, průkaz ZTP/P, studium a daňového zvýhodnění na vyživované dítě. V této souvislosti připomínáme, že jen u „základní“ slevy na poplatníka vzrostla maximální roční výše proti předchozí úpravě 3,5 krát a právo na tuto slevu z daně měl při splnění zákonných podmínek každý zaměstnanec (včetně nerezidentů) a nově i pracující důchodce.

Díky změně ve způsobu výpočtu základu daně z tzv. superhrubé mzdy (bez možnosti uplatnění jakýchkoli výdajů) zpravidla nebyly příjmy ze závislé činnosti a z funkčních požitků za 1. pololetí roku 2008 zdaňovány „jednotnou“ sazbou 15 %, ale sazbou kolem 20,25 %. I tak lze ale konstatovat, že průměrná výše daňové zátěže u zaměstnanců jednoznačně klesá. Kromě dlouhodobého snižování sazby daně k tomu od 1.1.2008 přispělo také tzv. „zastropování“ základu daně. Podle nové úpravy jsou zaměstnanci s vyššími příjmy po dosažení maximálního ročního vyměřovacího základu pro placení veřejnoprávního pojistného (48 násobku průměrné mzdy) dále zdaňováni pouze z hrubého příjmu, bez jeho navýšení o pojistné (mají nižší základ daně a zálohy na daň).

Opatření přijatá v souvislosti s reformou veřejných financí do jisté míry ještě prohloubila působení některých dříve zavedených legislativních změn. Týká se to především daňového zvýhodnění ve formě bonusu. Z důvodu nižší sazby daně a vyšších slev na dani se **stále větší počet zaměstnanců** dostává do limitu základu daně, kdy podle zákona **nehradí zálohy na daň**, ale má právo čerpat daňový bonus na vyživované dítě.

Vzhledem k tomu, že dopady reformy veřejných financí se u DPFO ze závislé činnosti projevily již v 1. pololetí 2008, zákonná pravidla pro výběr daně se nemění a jiné legislativní změny pro rok 2008 se neočekávají, lze předpokládat, že si vývoj inkasa daně ve 2. pololetí 2008 zachová dosavadní trend.

• **Z inkasa DPFO ze samostatné výdělečné činnosti (z daňových přiznání) získal státní rozpočet za 1. pololetí roku 2008 částku 4,4 mld. Kč, což představovalo 53,5 % rozpočtu a meziroční nárůst o 0,6 mld. Kč, tj. o 15,0 %.**

Několikaletý trend poklesu inkasa daně byl zastaven. V 1. pololetí 2008 **došlo k přírůstku inkasa** proti předchozímu období. Lze předpokládat, že se jedná o **odraz vyšší výkonnosti ekonomiky ČR v roce 2007**, která se projevila vyššími zisky podnikatelů a tím i vyšší daňovou povinností. Snížil se také počet podnikatelů s vykázanou daňovou ztrátou.

Pokračoval trend růstu počtu podaných daňových přiznání se společným zdaněním manželů a vracení přeplatků na dani z tohoto titulu. Podle statistických údajů z daňových přiznání za zdaňovací období roku 2007 (podaných v 1. pololetí 2008) více než 900 tis. poplatníků využilo možnosti společného zdanění občanů, z toho 75,6 % daňových subjektů mělo příjmy ze závislé činnosti a dílčí základ daně z příjmů ze závislé činnosti tvořil 87,9 % „celkového“ základu daně z příjmů fyzických osob. To znamená, že **institut společného zdanění manželů využívali hlavně zaměstnanci.**

Legislativní změny přijaté v souvislosti s reformou veřejných financí se zatím neprojeví, neboť výše záloh na daň, které byli poplatníci povinni platit v 1. pololetí 2008, byla podle zákona o daních z příjmů odvozena od poslední známé daňové povinnosti, tj. zpravidla ještě podle daňové povinnosti za rok 2007. Také případné doplatky daně na základě podaných daňových přiznání v 1. pololetí 2008 vyplynuly z daňové povinnosti za rok 2007 (stavu před reformou).

Dopady reformy na inkaso DPFO ze samostatné výdělečné činnosti se mohou projevit již ve 2. pololetí 2008, pokud podnikatelé začnou ve větší míře využívat možnosti stanovení výše záloh jinak (na základě rozhodnutí správce daně dle § 67, odst. 5 zákona 337/1992 Sb.) s odkazem na předpokládanou nižší daňovou povinnost za rok 2008 vzhledem ke zrušení společného zdanění manželů a jednotné 15 % sazby daně. Větší počet takových žádostí o snížení zálohové povinnosti již byl zaznamenán v regionu Finančního ředitelství v Brně.

Ve větší míře se dopady reformy projeví až v roce 2009, kdy je zákonný termín pro podání daňového přiznání za rok 2008 (budou se vracet přeplatky na dani a snižovat zálohy).

- **DPFO z kapitálových výnosů (vybírané srážkou podle zvláštní sazby)**, je tvořena zejména daní z úroků z vkladů u bank, z dividend a podílů na zisku, výdělků z příležitostného vedlejšího zaměstnání a menších autorských honorářů. **Za 1. pololetí 2008 inkasoval státní rozpočet na této dani 3,3 mld. Kč**, což je 84,6 % (v roce 2007 to bylo 53,4 %), při meziročním nárůstu o 0,6 mld. Kč, tj. o 23,6 %.

Tento vývoj inkasa současně potvrzuje rostoucí zisky podnikatelů, vyšší objem vkladů na bankovních účtech a přechod části zaměstnanců na pracovní právní vztah ve formě dohody o provedení práce. Vývoj inkasa na této dani nelze spolehlivě odhadnout, neboť do značné míry závisí na individuálním rozhodnutí daňových subjektů.

Závěrem uvádíme, že podle důvodové zprávy k zákonu č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, byly dopady navrhované reformy veřejných financí na státní rozpočet u DPFO celkem pro rok 2008 odhadovány na minus cca 13,4 mld. Kč.

Zatím je vývoj mnohem příznivější, neboť **v 1. pololetí 2008 došlo u příjmů státního rozpočtu k poklesu celkového inkasa z DPFO pouze o 1,4 mld. Kč** oproti 1. pololetí 2007, což představuje jen 10,5 % odhadovaného úbytku příjmu.

c) Daň z přidané hodnoty (DPH)

Za 1. pololetí 2008 činil příjem státního rozpočtu z této daně 83,4 mld. Kč, což je **plnění rozpočtu na 43,5 %**. Proti stejnému období minulého roku je to víc o 3,2 mld. Kč, tj. o 3,9 %. Schválený rozpočet počítal s celoročním růstem inkasa z DPH o 25,3 mld. Kč, tj. o 15,2 % proti skutečnosti 2007. Jak vyplývá z výše uvedeného, skutečný nárůst inkasa za leden až červen 2008 této hodnoty zdaleka nedosahuje.

Meziroční vývoj inkasa DPH by měl být ovlivněn zejména zvýšením snížené sazby DPH z 5 na 9 % a reálným růstem konečné spotřeby domácností a spotřeby vlády a růstem cenové hladiny. Ačkoliv je u zmíněných hlavních faktorů ovlivňujících DPH vykazováno jejich zvýšení, inkaso DPH za první pololetí 2008 odpovídající nárůst překvapivě nezaznamenalo a nelze bohužel ani očekávat, že by do konce roku došlo ke kompenzaci vývoje prvního pololetí.

Proti stejnému období loňského roku došlo ke zvýšení inkasa DPH jen o 3,9 %, přičemž reálný růst spotřeby domácností a vlády je nyní MF odhadován na 2,4 % a meziroční inflace se pohybuje kolem 6,5 %. Přestože inkaso prvního pololetí 2008 zahrnuje platbu daňové povinnosti za prosinec a poslední čtvrtletí roku 2007, stejně jako vrácení nadměrných odpočtů přiznaných za stejné období loňského roku, je zřejmé, že nárůst inkasa DPH nesleduje ani predikovaný nárůst základu daně, ani zvýšení snížené sazby.

Při vysvětlení nastíněného vývoje lze sice uvažovat s vlivem předzásobení a tzv. předfakturace u bytové výstavby, nicméně ČSÚ zaznamenal určitou zvýšenou míru předzásobení pouze u léků, jejíž celkový dopad na DPH však není významný. Předfakturace bytové výstavby byla při přípravě návrhu SR uvažována, a to ve výši cca 3 až 4 mld. Kč. Za první pololetí roku 2008 došlo k poklesu objemu nových hypotečních úvěrů o 20 %. Vezme-li se tento objem za indikátor objemu nové bytové výstavby, pak by celoročně došlo k poklesu základu daně o cca 30 mld. Kč, z čehož by plynulo nižší inkaso DPH ve výši 2,7 mld. Kč, tedy pod kalkulovanou výší.

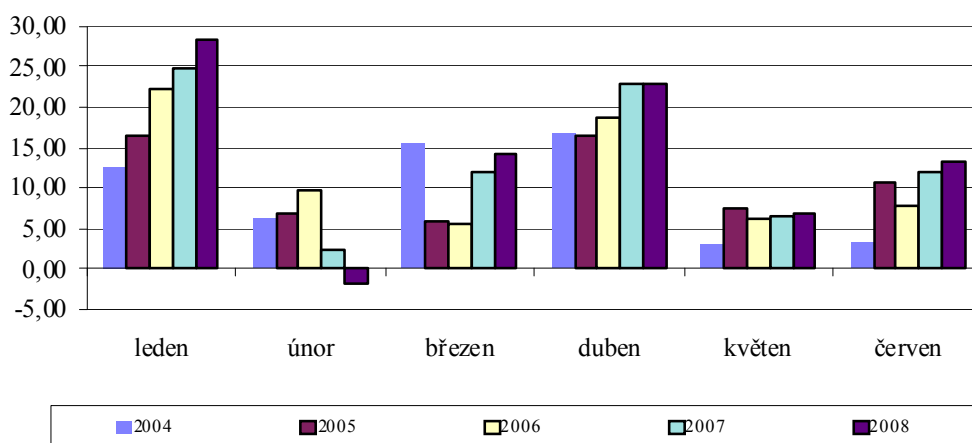
Určitý neočekávaný výpadek inkasa je způsoben výrazně silnějším kurzem koruny, který má za následek, že zboží prodávané v zahraničí je nyní často výrazně levnější než stejné zboží nabízené v tuzemsku. Výsledkem je pokles domácí poptávky a její realizace na zahraničních trzích, které jsou, pokud se jedná o trhy EU, zatíženy místní DPH. V případě nákupů neplátců DPH v zahraničí je jejich daňová povinnost tímto splněna.

To však neplatí pro nové dopravní prostředky a zásilky ze zahraničí nad stanovený limit. V současné době nejsou k dispozici dostatečné údaje o objemu nákupů občanů ČR v zahraničí, nicméně dopad na DPH se může pohybovat v řádu miliard Kč.

Za předpokladu, že růst inkasa DPH se v druhé polovině roku 2008 vyrovná růstu základu daně a alespoň částečně odrazí i zvýšení snížené sazby daně, je možné se domnívat, že celoroční inkaso DPH dosáhne na úrovni státního rozpočtu výše 177,7 mld. Kč, tj. nenaplnění rozpočtu o 14,2 mld. Kč.

Plnění inkasa DPH podle jednotlivých měsíců v 1. pololetí 2008 ve srovnání s posledními pěti lety uvádí následující graf.

Meziroční porovnání měsíčního inkasa DPH (v mld. Kč)

d) Zvláštní daně a poplatky ze zboží a služeb v tuzemsku (spotřební daně)

Spotřební daně zahrnují daň z minerálních olejů, daň z tabákových výrobků, daň z lihu, daň z piva a daň z vína a nově od 1. ledna 2008 i tzv. energetické daně, tj. daň z elektřiny, daň ze zemního plynu a daň pevných paliv. S výjimkou daně z minerálních olejů je výnos spotřebních daní určen výhradně do státního rozpočtu. Pokud jde o daň z minerálních olejů, podle platného rozpočtového určení daní náleží 90,9 % výnosu daně státnímu rozpočtu a 9,1 % náleží Státnímu fondu dopravní infrastruktury (SFDI).

Za leden až červen 2008 činily **příjmy státního rozpočtu ze spotřebních daní 57,8 mld. Kč**, což představovalo **plnění rozpočtu na 42,9 %**, alikvotní část rozpočtu, tj. polovinu, však nenaplňují o 9,6 mld. Kč. Proti skutečnému plnění za 1. pololetí roku 2007 jsou tyto příjmy vyšší o 1,8 mld. Kč, tj. o 3,3 %.

Struktura spotřebních daní je cca z 88 % tvořena daněmi z minerálních olejů a daní z tabákových výrobků. Zbýlých 12 % představují spotřební daně z lihu, piva, vína a tzv. energetické daně.

Struktura spotřebních daní inkasovaných finančními a celními úřady za leden až červen 2008 v meziročním srovnání je uvedena v následující tabulce:

Tabulka č. 9

UKAZATEL	v mil. Kč							
	Skutečnost 1. pololetí 2005	Skutečnost 1. pololetí 2006	Skutečnost 1. pololetí 2007	Skutečnost 1. pololetí 2008	Meziroční rozdíl 2008-2007	% index 2006/2005	% index 2007/2006	% index 2008/2007
Spotřební a energet. daně celkem	54 306	65 359	55 964	57 794	1 830	120,4	85,6	103,3
SD z minerálních olejů *)	32 984	32 582	34 424	35 981	1 557	98,8	105,7	104,5
SD z lihu	3 062	3 504	3 604	3 653	48	114,4	102,9	101,3
SD z piva	1 557	1 592	1 675	1 586	-89	102,3	105,2	94,7
SD z vína a meziproductů	178	181	182	191	9	101,8	100,5	105,0
SD z tabákových výrobků	16 525	27 500	16 079	15 245	-833	166,4	58,5	94,8
Daň z elektřiny	x	x	x	416	x	x	x	x
Daň ze zemního plynu	x	x	x	541	x	x	x	x
Daň z pevných paliv	x	x	x	182	x	x	x	x

* bez výnosu SD určeného do SFDI

Celkové inkaso váhově nejsilnější položky **daně z minerálních olejů ve výši 36,0 mld. Kč** se proti 1. pololetí 2007 **zvýšilo o 1,6 mld. Kč, tj. o 4,5 %**.

Druhou váhově významnou položkou je spotřební **daň z tabákových výrobků. Její inkaso do státního rozpočtu za 1. pololetí 2008 činilo 15,2 mld. Kč**. V porovnání se stejným obdobím roku 2007 došlo k poklesu inkasa daně o 0,8 mld. Kč, vyjádřeno procentuelně o 5,2 %. Tento pokles je ovlivněn důsledky obchodního chování daňových subjektů před zvýšením sazby daně z tabákových výrobků (předzásobením tabákovými nálepkami před zvýšením sazby daně k 1. 1. 2008 - zvýšené inkaso ve 4. čtvrtletí 2007 a naopak pokles v 1. pololetí 2008. Podle odběru tabákových nálepek v měsíci květnu, jejichž hodnota (1,5 mld. Kč) bude do SR zřejmě uhrazena v červenci (60 dní splatnost), se však zřejmě ještě nejedná o "usazení" situace po otřesu, kterým bylo zvýšení sazeb daně. Plnění inkasa daně ve výši 15,2 mld. Kč představuje pouze 33,6 % celkového předpokládaného ročního výnosu daně na rok 2008.

Příjem státního rozpočtu ze **spotřební daně z lihu** představoval za **leden až červen 2008** celkem **3,7 mld. Kč**. V porovnání se stejným obdobím roku 2007 došlo k nárůstu o 0,05 mld. Kč, vyjádřeno procentuelně o 1,3 % a daří se tak udržovat mírně rostoucí trend inkasa.

Příjem SR ze **spotřební daně z piva** činil za 1. pololetí 2008 **objem 1,6 mld. Kč**, v porovnání se stejným obdobím roku 2007 došlo k poklesu o 0,09 mld. Kč, tj. o 5,3 %. Plnění k odhadu státního rozpočtu na rok 2008 dosáhlo u této komodity za sledované období roku 2008 44,4 % celkového předpokládaného ročního výnosu.

Příjem SR ze **spotřební daně z vína a meziproductů** činil za **leden až červen 2008** celkem **cca 0,2 mld. Kč**, v porovnání se stejným obdobím roku 2007 došlo k nárůstu 0,01 mld. Kč. Plnění k odhadu státního rozpočtu na rok 2008 dosáhlo u této komodity za sledované období roku 2008 66,7 % celkového předpokládaného ročního výnosu.

Příjem státního rozpočtu z **tzv. energetických daní** za sledované období 1. pololetí 2008 **představoval objem 1,1 mld. Kč**. Na tomto příjmu se podílí daň z elektřiny částkou 0,4 mld. Kč, daň ze zemního plynu a některých dalších plynů částkou 0,5 mld. Kč a daň z pevných paliv částkou 0,2 mld. Kč. Plnění k odhadu státního rozpočtu na rok 2008 dosáhlo u těchto daní za sledované období roku 2008 25,6 % celkového předpokládaného ročního výnosu.

Závěrem lze **odhadovat**, že na základě vývoje skutečného inkasa **bude rozpočtovaný příjem pro rok 2008 u komodit pivo, víno a meziproducty, minerální oleje a lih zřejmě naplněn**. U komodity tabákové výroby závisí splnění předpokladů příjmu na doprodeji zásob cigaret obsahujících „starou sazbu daně“, kterými se odběratelé předzásobili. Podle simulace příjmů spotřební daně z tabákových výrobků pomocí polynomické spojnice trendu by mohl být příjem z této daně na konci roku 2008 cca 41 mld. Kč. Podle druhé simulace příjmů spotřební daně z tabákových výrobků (za předpokladu konstantního příjmu v období 7-12/2008 jako v měsíci 8/2008) by mohl být příjem z této daně na konci roku 2008 cca 38,5 mld. Kč.

Výsledky příjmů z **energetických daní** ukazují, že nastavení předpokladu výběru z těchto daní ve výši 4,3 mld. Kč **bylo zřejmě příliš optimistické**. Z šetření celních orgánů vyplývá, že tato skutečnost je významně negativně ovlivněna předzásobením prodejců a spotřebitelů nezdaňovanými pevnými palivy v roce 2007.

V celkové sumě vybraných spotřebních daní se promítaly i vratky tzv. „zelené nafty“, technických benzinů, vratka SD osobám požívajícím výsady a imunitu a ozbrojeným silám cizích států.

Objem vratek ze zelené nafty (§ 57 zák. o spotřební dani) proti roku 2007 klesl o 48 mil. Kč. Jedná se o nárokovou položku, jejíž způsob výpočtu je stanoven vyhláškou Ministerstva zemědělství (výše vrácené daně je vymezena stanovením ročního limitu spotřebovaných pohonných hmot). Poplatníkům provozujícím zemědělskou prvovýrobu, lesní školky a obnovu a výchovu lesa bylo tak v prvním pololetí 2008 **vráceno 382 mil. Kč**.

Vratky spotřební daně za technické benziny vykázané ve výši **391 mil. Kč** meziročně vzrostly o 58 mil. Kč.

e) Daně a poplatky z vybraných činností a služeb

Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí

Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí se řídí zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech. Tato položka zahrnuje poplatky představující **povinnou platbu za využívání životního prostředí**. Poplatky zahrnují i příslušenství ukládané v řízení o poplatku, pokud toto není evidováno samostatně. Nepatří sem však pokuty za porušení předpisů a opatření k ochraně životního prostředí.

Dále se jedná o **odvody za ukládání radioaktivních odpadů** od původců těchto odpadů (především od ČEZ, a.s.) na tzv. jaderný účet. Vykázaná **skutečnost za 1. pololetí 2008 ve výši 0,7 mld. Kč se vyvíjela v souladu s rozpočtem**, který naplnila na 55,4 %. Příjem státního rozpočtu z těchto poplatků se za 1. pololetí dlouhodobě pohybuje v rozmezí 0,6 až 0,7 mld. Kč.

Správní poplatky

Správní poplatky, včetně odpovídající části tržeb za kolky, zahrnuté v příjmech státního rozpočtu představovaly za 1. pololetí 2008 částku **2,0 mld. Kč** a naplnily tak celoroční předpoklad na 43,0 %, což byla stejná úroveň jako v 1. pololetí roku 2007. V údajích není zahrnut výnos ze správních poplatků vybraných územně samosprávnými celky. Jimi vybrané správní poplatky jsou příjmem územních rozpočtů.

f) Clo

Předpokládaný výběr cla byl ve státním rozpočtu stanoven ve výši 1,3 mld. Kč. Za první pololetí 2008 činily **odvody celních příjmů ve prospěch účtu státního rozpočtu 1,3 mld. Kč**, tj. 102,3 % rozpočtu.

Za nárůstem je především nerozpočtované dorovnání vybraných celních příjmů do státního rozpočtu ve výši 0,5 mld. Kč, které bylo způsobeno převodem nárokového podílu ČR z vybraného cla za období 2004-2007 z mimorozpočtového účtu Generálního ředitelství cel. Vyrovnaní rozdílů ve výši mezi nárokovým podílem na cla a zálohovými odvody do státního rozpočtu bylo provedeno mj. na základě závěru kontrolní zprávy NKÚ z kontrolní akce č.7/2007. Toto nepředvídatelné dodatečné navýšení této kapitoly státního rozpočtu se nebude opakovat v příštích rozpočtových obdobích.

Celkové vybrané clo (včetně části odvedené do rozpočtu EU) za 1. pololetí 2008 činilo **4,2 mld. Kč**, při meziročním nárůstu o 0,3 mld. Kč.

g) Daně z majetkových a kapitálových převodů

Ve schváleném státním rozpočtu na rok 2008 byly zapracovány příjmy z majetkových daní, tj. **daně dědické, daně darovací a daně z převodu nemovitostí, ve výši 8,8 mld. Kč**. Skutečně dosažené příjmy z těchto daní k 30. 6. 2008 činily 5,1 mld. Kč, což je 58,5 % rozpočtované částky. Proti prvnímu pololetí roku 2007 je to téměř o 0,3 mld. Kč více. Celkový meziroční přírůstek příjmů je pokryt nárůstem inkasa daně z převodu nemovitostí, jejíž výnos je oproti stejnému období roku 2007 vyšší cca o 0,4 mld. Kč. Údaje o plnění jsou uvedeny v následující tabulce.

Vývoj inkasa majetkových daní a jejich struktura:

Tabulka č. 10

UKAZATEL	Skutečnost 1. pololetí 2007	Rozpočet 2008		Skutečnost 1. pololetí 2008	% plnění	Rozdíl 2008-2007	Index 2008/2007
		schválený	po změnách				
Daň dědická	56	50	50	65	130,0	9,0	116,1
Daň darovací	389	350	350	221	63,1	-168,0	56,8
Daň z převodu nemovitostí	4 443	8 400	8 400	4 862	57,9	419,0	109,4
CELKEM	4 888	8 800	8 800	5 148	58,5	260,0	105,3

Příjmy daně dědické byly rozpočtovány ve výši 50 mil. Kč, skutečně dosažené **inkaso činilo 65 mil. Kč, tj. plnění na 130 %**. S účinností od 1.1. 2008 došlo k rozšíření osvobození o osvobození bezúplatného nabytí majetku děděním mezi osobami zařazenými v II. skupině poplatníků, tj. od daně dědické je osvobozeno nabytí majetku děděním, pokud k němu dochází jak mezi příbuznými v řadě přímé a manžely, tak nově také mezi osobami zařazenými ve II. skupině poplatníků (příbuzní v řadě pobočné a další).

Ačkoliv výnos u této daně je ovlivněn výše uvedeným osvobozením došlo oproti 1. pololetí roku 2007 ke zvýšení příjmů o 9 mil. Kč, důvodem vyššího inkasa je rostoucí hodnota majetku, který je předmětem dědění u III. skupiny poplatníků. Očekává se naplnění rozpočtované částky.

Příjmy daně darovacích byly rozpočtovány ve výši 350 mil. Kč. Skutečně **dosažené inkaso činilo 221 mil. Kč**, tj. plnění na 63,0 % rozpočtované částky. Ve sledovaném období došlo oproti I. pololetí roku 2007 ke snížení příjmů o 168 mil. Kč. Důvodem poklesu inkasa je rozšíření osvobození nově o bezúplatné nabytí majetku od daně darovacích, pokud k němu dochází mezi osobami zařazenými v I. a II. skupině. Tato úprava byla přijata novelou zákona o dani dědické, dani darovacích a dani z převodu nemovitostí č. 261/2007 Sb. a nabyla účinnosti 1. 1. 2008.

Dosažené příjmy závisí na počtech a hodnotách bezúplatných převodů majetku. Výnos této daně je ovlivněn nízkými sazbami daně a rozsáhlým osvobozením. Přesto se očekává naplnění roční rozpočtované částky.

Daň z převodu nemovitostí je z majetkových daní nejvýznamnější. Výnos daně z převodu nemovitostí oproti I. pololetí roku 2007 vzrostl o 419 mil. Kč. Příjem státního rozpočtu z této daně **za 1. pololetí 2008 činil 4 862 mil. Kč**, což je 57,9 % ročního rozpočtu.

Inkaso u této daně je ovlivněno počtem převodů a přechodů vlastnického práva k nemovitostem a výší cen dohodnutých při prodeji nemovitostí. Dosažené výsledky již plně odrážejí vliv zavedení splatnosti této daně současně s podáním daňového přiznání. Očekává se naplnění roční rozpočtované částky.

h) Ostatní daňové příjmy

Na **ostatních daňových příjmech** získal státní rozpočet za šest měsíců roku 2008 **0,75 mld. Kč**, tj. plnění rozpočtu na 150,0 %.

Hlavní položkou tohoto inkasa byly odvody nahrazující plnění povinnosti zaměstnávat tělesně postižené občany. Jedná se o odvody podle zákona o zaměstnanosti. Dále do ostatních daňových příjmů patří především nerozúčtované, neidentifikované a nezařaditelné daňové příjmy a příslušenství daní a poplatků.

i) Pojistné na sociální zabezpečení vč. příspěvku na politiku zaměstnanosti

V 1. pololetí 2008 dosáhlo inkaso příjmů z pojistného na sociální zabezpečení a z příspěvku na státní politiku zaměstnanosti celkem 191,4 mld. Kč (z toho příslušenství, tj. penále, pokuty a přírážky k pojistnému na nemocenské pojištění činilo 10 mil. Kč). Schválený rozpočet byl splněn na **49,5 %**. Ve srovnání s 1. pololetím roku 2007 se vybrané pojistné **zvýšilo o 14,4 mld. Kč, tj. o 8,1 %**.

Kromě povinného pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti inkasovaného povinně ze zákona o pojistném, byla vybrána **na dobrovolném pojistném částka 448 mil. Kč**. Z této částky představovalo nemocenské pojištění osob samostatně výdělečně činných 413 mil. Kč, dobrovolné důchodové pojištění bylo vybráno ve výši 35 mil. Kč. **Dobrovolné pojistné je součástí nedaňových příjmů státního rozpočtu** a je obsaženo v závazném ukazateli rozpočtu kapitoly MPSV „Nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery celkem“. Ve schváleném rozpočtu na rok 2008 bylo dobrovolné pojistné zahrnuto v částce 961 mil. Kč. Schválený rozpočet byl splněn na 46,6 %. Ve srovnání s 1. pololetím předchozího roku bylo na dobrovolném pojistném vybráno méně o 4 mil. Kč.

Výsledky výběru povinného pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti v jednotlivých kapitolách státního rozpočtu jsou uvedeny v následující tabulce. Nejvýznamnější objem pojistného – téměř 97,2 %, byl vybrán Českou správou sociálního zabezpečení na pojistném civilních zaměstnanců.

Tabulka č. 11

v mld. Kč

KAPITOLA	Skutečnost 1. pololetí 2007	Schválený rozpočet 2008	Skutečnost 1. pololetí 2008	% plnění	Rozdíl 2008-2007	Index 2008/2007
MPSV	171,63	375,52	186,10	49,6	14,47	108,4
Ministerstvo obrany	1,24	2,67	1,24	46,5	0,00	100,2
Ministerstvo vnitra	3,46	7,43	3,36	45,3	-0,09	97,3
Ministerstvo spravedlnosti	0,37	0,76	0,37	48,5	0,00	99,2
Ministerstvo financí	0,32	0,67	0,33	48,7	0,00	100,6
CELKEM	177,02	387,05	191,40	49,5	14,38	108,1

Sledování stavu výběru pojistného na důchodové pojištění v průběhu roku je z důvodu časového nesouladu spíše orientační (vzhledem k termínům účetní uzávěrky není možné do účetních výkazů zahrnout celé důchodové pojištění za 6 měsíců). Metodika účetnictví umožňuje vybrané pojistné za měsíc červen převést na bankovní účet důchodového pojištění až v měsíci červenci. Tyto vlivy jsou v závěru roku při ukončení rozpočtového hospodaření eliminovány.

Za 1. pololetí 2008 dosáhlo inkaso příjmů z pojistného **na důchodové pojištění 158,8 mld. Kč**. Z toho částka 26,3 mld. Kč byla inkasovaná v měsíci červnu v kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí a byla převedena na bankovní účet důchodového pojištění po účetní uzávěrce, až v měsíci červenci.

B. Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery

Kromě daňových příjmů, pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na politiku zaměstnanosti tvoří příjmy státního rozpočtu též **nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery**. Do této kategorie patří především veškeré příjmy z vlastní činnosti organizačních složek státu, příjmy z úroků, přijaté sankční platby a vratky transferů, příjmy z prodeje investičního a neinvestičního majetku, pronájmu majetku, převody z vlastních fondů a též investiční a neinvestiční přijaté transfery z Evropské unie (či převody z Národního fondu) a jiných veřejných rozpočtů a institucí.

Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery byly v roce 2008 rozpočtovány ve výši 98,2 mld. Kč. Jejich souhrnná výše tak byla **o 20,5 mld. Kč, tj. o 26,5 % vyšší**, než předpokládal schválený státní rozpočet na rok 2007 (a o 27,1 mld. Kč pod úrovní skutečnosti roku 2007). **Meziroční růst byl způsoben především přijatými transfery**, jejichž rozpočet **vzrostl o 16,2 mld. Kč** (především kvůli zvýšení rozpočtu transferů přijatých od EU o 5,9 mld. Kč a investičních převodů z Národního fondu o 14,1 mld. K). Schválený rozpočet nedaňových příjmů vzrostl o 2,7 mld. Kč a kapitálových příjmů o 1,5 mld. Kč.

Zákonem schválená výše nedaňových a kapitálových příjmů a přijatých transferů byla v průběhu 1. pololetí 2008 navýšena o 4 050 mil. Kč (vysvětleno v části II. 1.2. této zprávy). Mimo to došlo k přesunům prostředků mezi jednotlivými položkami či mezi kapitoly.

Vykázaná skutečnost ke konci června 2008 dosáhla 79,9 mld. Kč, což představovalo **78,2 % rozpočtu**. **Meziročně se tyto příjmy zvýšily o 18,9 mld. Kč, tj. o 31,0 %**. Podrobnější přehled o plnění a meziročních změnách nedaňových a ostatních příjmů ukazuje následující tabulka.

Tabulka č. 12

U K A Z A T E L	v mil. Kč						
	Skutečnost 1.pol.2007	Rozpočet 2008		Skutečnost 1.pol.2008	Plnění v % (4:3)	Rozdíl (4-1)	Index v % 2008/2007 (4:1)
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5	6	7
Nedaňové a ostatní příjmy celkem	61 034	98 165	102 214	79 931	78,2	18 897	131,0
v tom:							
Nedaňové příjmy celkem	12 859	16 610	16 572	16 812	101,4	3 953	130,7
v tom:							
Příjmy z vlast.činnosti a odvody přebyt.organiz.s přímým vztahem	5 160	8 409	8 404	9 461	112,6	4 301	183,3
v tom::							
Příjmy z vlastní činnosti	1 618	3 308	3 303	1 635	49,5	17	101,0
Odvody přebytků organizací s přímým vztahem	1 665	1 197	1 197	1 978	165,3	313	118,8
Příjmy z pronájmu majetku	321	429	438	348	79,4	27	108,5
Příjmy z úroků a realizace finančního majetku	1 081	2 775	2 766	5 045	182,4	3 965	466,9
Soudní poplatky	475	700	700	455	65,0	-21	95,7
Přijaté sankční platby a vratky transferů	3 100	2 457	2 458	2 576	104,8	-523	83,1
v tom:							
Přijaté sankční platby	650	1 432	1 432	853	59,6	203	131,3
Přijaté vratky transferů a ost.příjmy z finanč.vyřadění předchoz.let	2 450	1 025	1 025	1 723	168,1	-727	70,3
Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy	1 978	2 618	2 586	3 714	143,6	1 736	187,8
z toho:							
Dobrovolné pojistné	452	961	961	448	46,6	-4	99,1
Přijaté splátky půjčených prostředků	2 621	3 125	3 124	1 060	33,9	-1 561	40,5
z toho:							
Splátky půjčených prostředků od podnikatelských subjektů	2 422	2 188	2 187	930	42,5	-1 492	38,4
Splátky půjčených prostředků od veřejných rozpočtů územní úrovně	31	230	230	12	5,2	-19	38,4
Splátky půjčených prostředků ze zahraničí	155	693	693	118	17,1	-37	76,4
Kapitálové příjmy celkem	693	2 272	2 310	557	24,1	-137	80,3
Přijaté transfery	47 483	79 283	83 333	62 563	75,1	15 080	131,8
v tom:							
Neinvestiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně	1 346	8 576	12 102	6 498	53,7	5 153	482,9
Převody z vlastních fondů	29 218	0	180	38 550	x	9 332	131,9
Neinvestiční přijaté transfery ze zahraničí	13 430	24 933	25 278	12 049	47,7	-1 382	89,7
Investiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně	3 167	45 669	45 668	5 177	11,3	2 010	163,5
Investiční přijaté transfery ze zahraničí	322	105	105	289	274,3	-33	89,8

Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy tvoří především příjmy jednotlivých kapitol z vlastní činnosti, přijaté vratky transferů, pokuty a jiné sankční platby, příjmy z prodeje nekapitálového i dlouhodobého majetku, přijaté splátky půjčených prostředků a ostatní příjmy.

Schválený rozpočet stanovil výši nedaňových příjmů na 16,6 mld. Kč, což bylo o 2,8 mld. Kč více než v roce 2007. V průběhu 1. pololetí 2008 se rozpočet snížil o 38 mil. Kč.

Za 1. pololetí 2008 dosáhly nedaňové příjmy 16,8 mld. Kč (plnění na 101,4 % rozpočtu po změnách), což znamenalo meziroční růst téměř o 4,0 mld. Kč, tj. o 30,7 %.

Příjmy z úroků a realizace finančního majetku (podseskupení 214) dosáhly za 1. pololetí výše **5,0 mld. Kč** při plnění rozpočtu na 182,4 %.

Z toho 3,4 mld. Kč se týkaly kapitoly Státní dluh (v roce 2008 došlo v této kapitole poprvé k rozpočtování a realizaci rozpočtových příjmů). Pro rok 2008 byly rozpočtovány příjmy kapitoly Státní dluh ve výši 1,5 mld. Kč, přičemž tato hodnota odpovídala očekávaným příjmům z aktivních operací (poskytnutých půjček) spojených s řízením likvidity státní pokladny¹. V souvislosti se zavedením účtování v kapitole Státní dluh od počátku roku 2008 došlo také ke změně v metodice vykazování úrokových příjmů kapitoly Státní dluh, do kterých jsou v 1. pololetí roku 2008 oproti rozpočtovaným příjmům zahrnuty i alikvotní úrokové výnosy z SDD a prémie SDD na primárním a sekundárním trhu a úrokové příjmy ze swapových operací. Tyto položky byly v roce 2007 součástí kapitoly Státní dluh, ale nezvyšovaly příjmy, nýbrž snižovaly výdaje kapitoly. Výše uvedené skutečnosti spolu se vznikem příjmu v podobě realizovaného kurzového zisku, který nebyl pro rok 2008 rozpočtován, zapříčinily, že příjmy kapitoly jsou ve srovnání se schváleným rozpočtem, který se shoduje s rozpočtem po změnách, o 180,8 procentních bodů nad alikvotou pro 1. pololetí 2008.

Více ukazuje následující tabulka:

Tabulka č. 13

Ukazatel	Skutečnost 1. pololetí 2007	Rozpočet 2008		Skutečnost 1. pololetí 2008	% Plnění	Index 2008/2007 (%)
		Schválený	vč. všech změn			
1	2	3	4	5	5 : 4	5 : 2
Příjmy kapitoly Státní dluh celkem	-	1 460	1 460	3 370	230,8	-
1. Úrokové příjmy celkem	-	1 460	1 460	3 338	228,7	-
vnitřního dluhu	-	1 460	1 460	3 030	207,6	-
<i>Z toho:</i>						
středně- a dlouhodobé dluhopisy	-	-	-	1 632	-	-
krátkodobé půjčky	-	1 460	1 460	1 398	95,8	-
vnějšího dluhu	-	-	-	308	-	-
<i>Z toho:</i>						
zahraniční emise dluhopisů				308		
2. Realizovaný kurzový zisk	-	-	-	32	-	-

¹ Do roku 2007 byly příjmy spojené s aktivními operacemi na účtu řízení likvidity státní pokladny, a to repo operacemi se zástavou poukázek ČNB a depozitními operacemi, převáděny do kapitoly Všeobecná pokladni správa.

Dalších 1,3 mld. Kč se týkalo kapitoly OSFA, z nichž 0,9 mld. Kč tvořily příjmy z dividend od společností ČEPS a ČMZRB, dalších 0,3 mld. Kč představovaly výnosy z finančního investování na jaderném účtu SFA (jde o investování dočasně volných prostředků především do nákupu SPP, v menší míře do pokladničních poukázek ČNB) a dalších necelých 0,1 mld. Kč činily výnosy z finančního investování na účtu rezervy pro důchodovou rezervu.

Na celkové výši nedaňových příjmů se nejvíce podílely **příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem** (seskupení 21) ve výši **9,5 mld. Kč**, což představovalo plnění rozpočtu na 112,6 %.

Odvody přebytků organizací s přímým vztahem (podseskupení 212) dosáhly **2,0 mld. Kč** při plnění rozpočtu na 165,3 %. Jednalo se především o příjem ve výši **1,9 mld. Kč z přebytku vzniklého z provozu zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání za rok 2007**, jež do státního rozpočtu roku 2008 odvedly pojišťovny Kooperativa a Česká pojišťovna dle § 205d) zákoníku práce. Vykázaný přebytek byl **o 299 mil. Kč vyšší v porovnání s přebytkem odvedeným v roce 2007**.

Příjmy z vlastní činnosti (podseskupení 211) ve výši **1,6 mld. Kč** byly plněny na 49,5 %. Z toho 1,5 mld. Kč se týkalo příjmů z poskytování služeb a výrobků. V rámci této položky dosáhly **příjmy Českého telekomunikačního úřadu 1,0 mld. Kč**. Jednalo se z části o příjmy vyplývající ze správy rádiového spektra (0,9 mld. Kč) a z části o příjmy za přidělování čísel (0,1 mld. Kč). Do konce roku se předpokládá, že kapitola ještě obdrží splátku za udělenou licenci UMTS ve výši 250 mil. Kč od společnosti Vodafone Czech Republic, a.s.

Soudní poplatky (podseskupení 215) ve výši **0,5 mld. Kč** naplnily rozpočet na 65,0 % a byly tak mírně pod úrovní pololetí roku 2007. **Příjmy z pronájmu majetku** (podseskupení 213) dosáhly **0,3 mld. Kč**.

Přijaté sankční platby a vratky transferů (seskupení 22) dosáhly výše **2,6 mld. Kč**, což představovalo plnění rozpočtu na 104,8 %.

Přijaté vratky transferů a ostatní příjmy z finančního vypořádání předchozích let (podseskupení 222) ve výši **1,7 mld. Kč** představovaly plnění rozpočtu na 168,1 %. Vysoké plnění bylo ovlivněno tím, že velká část těchto příjmů se nerozpočtuje. Rozpočtová pravidla nedovolují použití nerozpočtovaných příjmů získaných z odvodů v rámci finančního vypořádání na krytí nerozpočtovaných výdajů. Jde především o odvody nevyčerpaných dotací příjemců dotací a odvody vyplývající z finančního vypořádání vztahů příspěvkových organizací (finanční vypořádání vztahů se státním rozpočtem je upraveno zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, a podrobněji vyhláškou č. 52/2008 Sb., kterou se stanoví zásady a termíny finančního vypořádání vztahů se státním rozpočtem a vyhláškou č. 560/2006 Sb., o účasti státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku). **Většina prostředků byla odvedena přes vypořadací účet kapitoly VPS celkem ve výši přes 1,4 mld. Kč.** Z toho 1 392 mil. Kč se týkalo vratek od neveřejných subjektů (především fyzických a právnických osob) a 55 mil. Kč vratek veřejných rozpočtů (krajů). Dalšíh **192 mil. Kč** tvořily vratky od neveřejných subjektů kapitole **Ministerstvo práce a sociálních věcí**.

Přijaté sankční platby (podseskupení 221) zahrnují sankce inkasované za porušení obecně závazného předpisu správními orgány a dosáhly téměř **0,9 mld. Kč** (plnění na 59,6 % rozpočtu). Z 98,7 % jsou příjmem kapitoly VPS.

Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy (seskupení 23) dosáhly výše **3,7 mld. Kč** a představovaly tak 143,6 % rozpočtu.

Kromě různých „ostatních nedaňových příjmů jinde nezařazených“ (2,6 mld. Kč – z toho téměř **2,0 mld. Kč představoval nerozpočtovaný odvod likvidačního zůstatku České inkasní**) a „přijatých nekapitálových příspěvků a náhrad“ (0,5 mld. Kč) sem patří např. **dobrovolné pojistné** na důchodové a nemocenské pojištění vybírané orgány správy sociálního zabezpečení (**448 mil. Kč**), příjmy z poplatků za využívání výhradních práv k přírodním zdrojům (90 mil. Kč) a některé další příjmy.

Přijaté splátky půjčených prostředků (seskupení 24) dosáhly za 1. pololetí 2008 částky **1,1 mld. Kč**, což představovalo plnění na 33,9 % rozpočtu.

Splátky půjčených prostředků ze zahraničí (podseskupení 247), které dosáhly výše **118 mil. Kč**, naplnily svůj rozpočet na 17,1 %. Proti 1. pololetí 2007 je to o 36 mil. Kč méně, což je ovlivněno tím, že převaha splátek bude realizována až v závěru roku. V rámci splátek vládních úvěrů bylo dosaženo celkem 59 mil. Kč (z toho z Alžírsko 31 mil. Kč a z Barmy 28 mil. Kč). U splátek pohledávek převzatých od ČSOB bylo dosaženo inkasa v objemu 59 mil. Kč (z toho z Alžírsko 24 mil. Kč a 35 mil. Kč za pohledávku vůči Ruské federaci).

Splátky půjčených prostředků od podnikatelských subjektů dosáhly **0,9 mld. Kč**. Z toho necelých 842 mil. Kč představovalo příjmy Ministerstva financí z titulu agendy převzaté po ČKA; konkrétně šlo o splátky pohledávky z úvěrů na družstevní bytovou výstavbu. Tyto úvěry byly poskytovány dle zvl. předpisů o družstevní bytové výstavbě v rámci pomoci státu (např. vyhl. č. 136/1985 Sb.). V roce 2008 se opět očekává nulové plnění příjmů (tudíž i výdajů) souvisejících s vypořádáním tzv. plynárenských VIA (rozpočet 1,8 mld. Kč).

Kapitálové příjmy

Schválený rozpočet kapitálových příjmů ve výši **2,3 mld. Kč** byl o 1,5 mld. Kč vyšší než v roce 2007. V průběhu 1. pololetí 2008 byl rozpočet navýšen o 38 mil. Kč. Téměř celý rozpočet se týkal příjmů z prodeje dlouhodobého majetku.

Za 1. pololetí 2008 dosáhly **kapitálové příjmy** výše **557 mil. Kč** (plnění na 24,1 % rozpočtu po změnách), což bylo o 137 mil. Kč méně než v 1. pololetí 2007. Šlo především o **511 mil. Kč z příjmů z prodeje dlouhodobého majetku. Z nich 207 mil. Kč** se týkalo příjmů z prodeje pozemků (z toho 201 mil. Kč v kapitole Ministerstvo financí) a **237 mil. Kč** příjmů z prodeje ostatních nemovitostí a jejich částí (z toho 179 mil. Kč v kapitole Ministerstvo financí).

Přijaté transfery

Schválený rozpočet přijatých transferů ve výši **79,3 mld. Kč** byl o **16,2 mld. Kč vyšší než v roce 2007**. V průběhu 1. pololetí 2008 byl zvýšen o více než 4,0 mld. Kč (vysvětleno v části II. 1.2. této zprávy).

Za 1. pololetí 2008 dosáhly přijaté transfery 62,6 mld. Kč (plnění na **75,1 %** rozpočtu po změnách), což bylo proti 1. pololetí 2007 o **15,1 mld. Kč**, tj. o 31,8 %, více.

Neinvestiční přijaté transfery

Meziroční růst byl ovlivněn především převody z vlastních fondů, které dosáhly **38,5 mld. Kč (nejsou rozpočtovány)** a byly tak o **9,3 mld. Kč**, tj. o 31,9 %, **vyšší než** v 1. pololetí 2007. Z této částky tvořily **33,6 mld. Kč převody z rezervních fondů organizačních složek státu do příjmů kapitol** (v pololetí 2007 to bylo 25,3 mld. Kč) a **4,9 mld. Kč převody prostředků z fondu státních záruk do příjmů kapitoly VPS** (loni to bylo 4,2 mld. Kč), z nichž 1,1 mld. Kč souviselo s realizací státních záruk a 3,8 mld. Kč tvořil převod zůstatku fondu státních záruk do příjmů kapitoly VPS v souvislosti s jeho ukončením (na základě novely rozpočtových pravidel platných od 1.3.2008). Nejvíce prostředků z rezervních fondů do příjmů převedly kapitoly Ministerstvo zemědělství (9,6 mld. Kč), Ministerstvo dopravy (6,7 mld. Kč), Ministerstvo pro místní rozvoj (5,1 mld. Kč), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (2,3 mld. Kč), Ministerstvo práce a sociálních věcí (2,1 mld. Kč), Ministerstvo průmyslu a obchodu (1,9 mld. Kč), Ministerstvo zdravotnictví (1,3 mld. Kč), Ministerstvo obrany (1,1 mld. Kč), atd.

Neinvestiční přijaté transfery ze zahraničí dosáhly k 30. červnu 2008 částky **12,0 mld. Kč** (plnění na 47,7 %) a byly tak o 1,4 mld. Kč nižší než ve stejném období roku 2007. Jednalo se téměř výhradně o **neinvestiční přijaté transfery od EU** ve výši **12,0 mld. Kč** (plnění na 48,1 % rozpočtu po změnách při meziročním poklesu o 1,4 mld. Kč). Z této částky připadlo 11,8 mld. Kč kapitole Ministerstvo zemědělství (na společnou zemědělskou politiku - plnění rozpočtu na 48,4 %).

Neinvestiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně činily za 1. pololetí **6,5 mld. Kč**, při plnění rozpočtu na 53,7 % a meziročním růstu o 5,2 mld. Kč. Tento růst souvisí s usnesením vlády č. 683/2008, kterým vláda rozhodla o převodu **4,3 mld. Kč z rezervních fondů vybraných kapitol na příjmový účet kapitoly VPS** (a dále na posílení rozpočtu výdajů na důchody v souvislosti se zvýšením důchodů od 1.8.2008). Rozpočet po změnách je z velké části tvořen **neinvestičními převody z Národního fondu** (9,7 mld. Kč), které zatím dosáhly **2,3 mld. Kč**, což je o 1,0 mld. Kč více než v 1. pololetí 2007. Z této částky směřovalo 1,2 mld. Kč do kapitoly Ministerstvo práce a sociálních věcí, dále 0,6 mld. Kč do kapitoly Ministerstvo pro místní rozvoj a 0,4 mld. Kč do kapitoly Ministerstvo zemědělství.

Investiční přijaté transfery

Investiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně zatím dosáhly **5,2 mld. Kč**, tj. 11,3 % rozpočtu po změnách, při meziročním růstu o 2,0 md. Kč. Celá tato částka představovala **investiční převody z Národního fondu** do kapitol Ministerstvo pro místní rozvoj (1,9 mld. Kč), Ministerstvo dopravy (1,3 mld. Kč), Ministerstvo životního prostředí (1,2 mld. Kč) a Ministerstvo průmyslu a obchodu (0,8 mld. Kč).

Investiční přijaté transfery ze zahraničí byly v roce 2006 rozpočtovány ve výši 22,8 mld. Kč, v roce 2007 již jen ve výši 66 mil. Kč a **v roce 2008 činil jejich rozpočet po změnách 105 mil. Kč**. Souvisí to s tím, že většina transferů od EU prochází přes Národní fond a tyto prostředky se projeví na položkách „Neinvestiční a investiční převody z Národního fondu“. **V 1. pololetí 2008 dosáhly tyto příjmy 0,3 mld. Kč** (přijatý transfer od mezinárodních institucí kapitole Ministerstvo obrany). Investiční přijaté transfery od EU jsou téměř nulové (13 mil. Kč).

Příjmy státního rozpočtu z EU (převody z Národního fondu a přijaté transfery od EU) tak zatím dosáhly **19,5 mld. Kč (plnění na 24,6 %)**, zatímco v pololetí 2007 to bylo 17,8 mld. Kč (plnění na 28,9 %).

3. Výdaje státního rozpočtu

Zákon č. 360/2007 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2008, stanoví **celkové výdaje pro rok 2008 ve výši 1 107,3 mld. Kč**, z toho 76,4 mld. Kč představují výdaje kryté předpokládanými příjmy z rozpočtu EU/EHP. Proti schválenému rozpočtu roku 2007 jsou celkové plánované výdaje pro rok 2008 vyšší o 6,4 % (tj. o 66,5 mld. Kč). Z toho **běžné výdaje** činí **978,9 mld. Kč** při předpokládaném meziročním růstu o 2,9 % (o 27,6 mld. Kč) a **kapitálové výdaje** téměř **128,4 mld. Kč** při meziročním plánovaném růstu o 43,6 % (o 39,0 mld. Kč (zejména se zvýšily investiční transfery Státnímu fondu dopravní infrastruktury, a to na 45,9 mld. Kč proti v roce 2007 rozpočtovaným 4,4 mld. Kč)

Ve srovnání se skutečností roku 2007 jsou celkové výdaje schváleného rozpočtu na rok 2008 vyšší o 1,4 % (o 15,0 mld. Kč); běžné výdaje o 0,2 % (o 2,2 mld. Kč) a kapitálové výdaje o 11,1 % (o 12,8 mld. Kč).

Z celkových rozpočtovaných výdajů 52,5 % (**581,4 mld. Kč**) představují tzv. **mandatorní výdaje**, které stát musí uhradit na základě platných zákonných předpisů nebo mezinárodních dohod a smluv, při předpokládaném meziročním růstu o 2,0 % (o 11,6 mld. Kč). I když byla v rámci stabilizace veřejných rozpočtů od 1.1.2008 přijata řada opatření, která brzdí dynamiku růstu mandatorních sociálních výdajů, odčerpají tyto 49,5 % celkových příjmů státního rozpočtu a na celkových rozpočtovaných výdajích roku 2008 se podílejí 46,2 % (bez příjmů z EU/EHP). **Mandatorní sociální výdaje** jsou ve státním rozpočtu zahrnuty ve výši **475,8 mld. Kč** s předpokladem meziročního růstu o 1,4 % (o 6,6 mld. Kč) proti srovnatelným výdajům státního rozpočtu roku 2007. Z nich na dávky důchodového pojištění připadá 305,6 mld. Kč, na dávky státní sociální podpory 45,7 mld. Kč, na dávky pomoci v hmotné nouzi a dávky zdravotně postiženým 12,1 mld. Kč, na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách 12,1 mld. Kč, na dávky nemocenského pojištění 29,0 mld. Kč, na podpory v nezaměstnanosti 7,0 mld. Kč, na platbu státu do systému veřejného zdravotního pojištění za vybranou skupinu obyvatel 47,7 mld. Kč, na státní příspěvek k penzijnímu připojištění 5,1 mld. Kč, atd. Z ostatních mandatorních výdajů jsou objemově největší výdaje na dluhovou službu (45,5 mld. Kč), příspěvek státu na podporu stavebního spoření (15,0 mld. Kč), odvody a příspěvky do rozpočtu EU (30,2 mld. Kč), výdaje na státní záruky a negarantované úvěry SŽDC podle zákona

č. 77/2002 Sb. (5,6 mld. Kč), atd. Ke skutečnosti roku 2007, kdy se mandatorní výdaje na celkových výdajích podílely 50,8 %, se tyto výdaje v roce 2008 mají zvýšit o 4,9 % (o 27,0 mld. Kč).

Ostatní tzv. **quasi mandatorní výdaje**, které představují zejména finanční prostředky nutné k zabezpečení chodu a obrany státu, jsou rozpočtovány ve výši **218,3 mld. Kč**, vč. mezd organizačních složek státu a příspěvkových organizací. Další prostředky nutné pro zabezpečení provozu a plnění úkolů jednotlivých kapitol státního rozpočtu - **neinvestiční nákupy a související výdaje** - jsou ve schváleném rozpočtu zahrnuty ve výši **73,8 mld. Kč**. **Transfery veřejným rozpočtům územní úrovně** (bez dávek v hmotné nouzi, dávek zdravotně postiženým a bez příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách) jsou rozpočtem stanoveny ve výši **117,8 mld. Kč**, **dotace státním fondům** ve výši **81,9 mld. Kč**, z toho neinvestiční dotace Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu 36,0 mld. Kč (bez správních výdajů) a investiční dotace 45,9 mld. Kč Státnímu fondu dopravní infrastruktury, atd.

V průběhu 1. pololetí 2008 byl schválený **státní rozpočet výdajů navýšen celkem na 1 111,9 mld. Kč, tj. o 4,6 mld. Kč**. Z toho výdaje v objemu **4,0 mld. Kč nezvyšují schodek státního rozpočtu**, neboť se jedná o současné navýšení jeho příjmů. Usnesením vlády č. 364/2008 byl schválen převod 746 mil. Kč z rezervních fondů kapitoly Ministerstvo práce a sociálních věcí do příjmů kapitoly Všeobecná pokladní správa a současně použití těchto prostředků stejnou kapitolou na posílení výdajů na programy spolufinancované z prostředků Evropské unie bez společné zemědělské politiky – programovací období 2004 až 2006. Na základě usnesení vlády č. 238/2008 byly na žádost Ministerstva zemědělství zapojeny prostředky rezervního fondu této kapitoly v objemu 180 mil. Kč s použitím na podporu agropotravinářské komplexu (80 mil. Kč), na dotace Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu na marketingovou podporu (80 mil. Kč) a na podporu vodního hospodářství (20 mil. Kč). Dále se jednalo o navýšení výdajů na základě zmocnění ministra financí daného § 24 odst. 4 zákona č. 218/2000 Sb. (rozpočtová pravidla), v platném znění, o 3,1 mld. Kč na společné programy EU a ČR, které jsou kryty příjmy z rozpočtu Evropské unie a které jsou o tuto částku vyšší než stanoví rozpočet. Výdaje, které **zvyšují plánovaný schodek státního rozpočtu o 538,5 mil. Kč na 71,3 mld. Kč**, jsou určeny podle § 2, odst. 2 zákona č. 360/2007 Sb., o státním rozpočtu ČR na rok 2008, na zvýšení ukazatelů Transfery na programy vyvolané zánikem věcných břemen na restituovaném majetku (23,5 mil. Kč) a Transfery na odstranění povodňových škod vzniklých v roce 2006 a na nová protipovodňová opatření (515,0 mil. Kč).

K 30. červnu 2008 bylo provedeno celkem **307 rozpočtových opatření**, což bylo po několika letech podstatné snížení jejich počtu (např. proti 1. pololetí 2007 o 104). Nejvýznamnější skupinu rozpočtových opatření představovaly přesuny **mezi jednotlivými kapitolami** (38,1 %), které byly vyvolány především skutečností, že gestorem určitého programu byl jeden správce kapitoly, v rámci jehož rozpočtu výdajů jsou prostředky v celkovém objemu rozpočtovány a který na základě soutěží a schválených projektů rozhodl o jejich rozdělení. Značnou část představovaly převody účelových prostředků na výzkum a vývoj mezi kapitolami Ministerstvo obrany, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Akademie věd, Grantová agentura, atd. Další skupinu přijatých rozpočtových opatření tvořily **přesuny v rámci příslušné kapitoly** (30,9 %), např. přesuny mezi jednotlivými ukazateli týkajícími se platů zaměstnanců, výzkumu a vývoje, výdajů v rámci zahraniční spolupráce, atd. V případě uvolňování prostředků **z kapitoly Všeobecná pokladní správa do rozpočtů příslušných kapitol** (23,5 %) šlo o přesuny jednak z položek účelově rozpočtovaných v této kapitole, jednak z vládní rozpočtové rezervy. Nejméně rozpočtových opatření se týkalo uvolňování prostředků jednotlivým kapitolám státního rozpočtu **z kapitoly Operace státních finančních aktiv** (5,5 %) a **z kapitoly Státní dluh** (0,7 %). **Souvztažné zvýšení příjmů a výdajů** se týkalo 1,3 % rozpočtových opatření.

Hodnocení plnění jednotlivých výdajů státního rozpočtu je vždy vztaženo k rozpočtu zahrnujícímu všechna rozpočtová opatření provedená v období leden až červen 2008.

Schválený a o rozpočtová opatření upravený rozpočet výdajů, jeho čerpání za prvních šest měsíců roku 2008 vč. srovnání se stejným obdobím roku 2007 ukazuje následující tabulka:

Tabulka č. 14

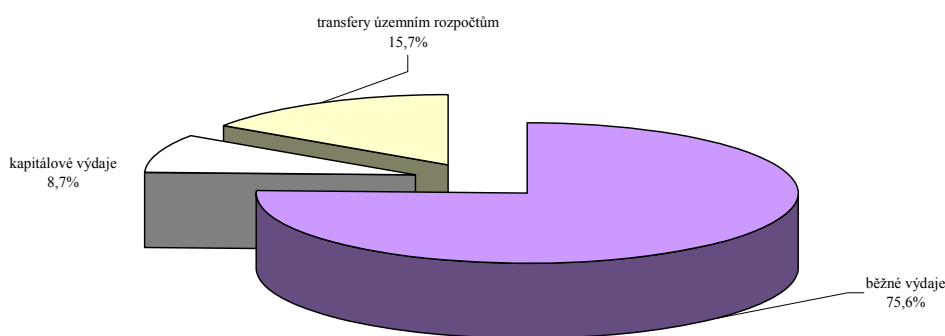
VÝDAJE STÁTNÍHO ROZPOČTU	Skutečnost leden-červen 2007	Státní rozpočet 2008		Skutečnost leden-červen 2008	% plnění	Index 2008/2007	Rozdíl 2008-2007
		schválený	po změnách				
		1	2				
BĚŽNÉ VÝDAJE	455 274	978 936	990 991	488 719	49,32	107,35	33 445
Výdaje na platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné	37 925	98 494	99 143	37 754	38,08	99,55	-171
z toho: platy	26 282	67 803	68 249	26 041	38,16	99,08	-241
ostatní platby za provedenou práci	1 895	5 435	5 477	2 038	37,21	107,55	143
povinné pojistné placené zaměstnavatelem	9 741	25 230	25 385	9 667	38,08	99,24	-74
Neinvestiční nákupy a související výdaje	52 609	119 324	124 852	53 570	42,91	101,83	961
v tom: nákup materiálu	3 675	9 500	10 872	3 297	30,33	89,71	-378
úroky a ostatní finanční výdaje	17 062	45 471	45 508	19 836	43,59	116,26	2 774
nákup vody, paliv a energie	2 775	6 360	5 537	3 016	54,47	108,68	241
nákup služeb	13 330	36 233	37 064	14 343	38,70	107,60	1 013
ostatní nákupy	2 742	12 169	11 040	3 359	30,43	122,50	617
poskytnuté zálohy, jistiny, záruky a vládní úvěry	8 667	38	5 684	5 921	104,17	68,32	-2 746
výdaje související s neinv. nákupy, příspěvky, náhrady a věcné dary	4 358	9 553	9 147	3 798	41,52	87,15	-560
Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům	16 874	29 047	38 225	20 142	52,69	119,37	3 268
z toho: neinv. transfery podnikatelským subjektům	11 639	21 135	25 478	13 860	54,40	119,08	2 221
neinv. transfery neziskovým apod. org.	4 254	6 091	10 920	5 143	47,10	120,90	889
z toho: občanským sdružením	1 774	2 673	5 333	2 364	44,33	133,26	590
Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům	33 553	84 899	90 306	38 859	43,03	115,81	5 306
ústřední úrovně	9 619	36 992	42 425	15 160	35,73	157,60	5 541
z toho: státním fondům	23 847	47 749	47 749	23 655	49,54	99,19	-192
fondům sociálního a veřejného zdrav. pojištění							
Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně	64 213	123 856	120 732	78 794	65,26	122,71	14 581
z toho: obcím	22 970	44 233	44 911	25 543	56,87	111,20	2 573
krajinám	40 844	79 623	74 115	52 642	71,03	128,89	11 798
regionálním radám	368	0	1 633	759	46,48	206,25	391
Neinvestiční transfery příspěvkovým apod. org.	26 376	46 542	53 315	29 873	56,03	113,26	3 497
Převody vlastním fondům	3 438	9 895	1 427	634	44,43	18,44	-2 804
Neinvestiční transfery obyvatelstvu	205 405	415 880	415 418	209 985	50,55	102,23	4 580
z toho: sociální dávky	188 319	393 972	393 616	193 506	49,16	102,75	5 187
z toho: dávky důchodového pojištění	139 249	305 596	305 375	147 843	48,41	106,17	8 594
dávky státní sociální podpory	23 830	45 702	45 600	21 517	47,19	90,29	-2 313
dávky nemocenského pojištění	18 398	29 023	29 022	16 734	57,66	90,96	-1 664
podpory v nezaměstnanosti	3 780	7 000	7 000	3 559	50,84	94,15	-221
Neinvestiční transfery do zahraničí	14 372	34 889	34 146	17 666	51,74	122,92	3 294
z toho: odvody do rozpočtu EU	12 659	30 193	30 193	15 802	52,34	124,83	3 143
Neinvestiční půjčené prostředky	0	1 802	1 806	0			0
Ostatní neinvestiční výdaje*)	509	14 308	11 621	1 442	12,41	283,30	933
KAPITÁLOVÉ VÝDAJE	26 771	128 374	120 908	53 505	44,25	199,86	26 734
z toho: investiční nákupy a související výdaje	7 501	21 683	22 741	5 235	23,02	69,79	-2 266
inv. transfery státním fondům	2 318	45 898	28 145	18 693	66,42	806,43	16 375
inv. transfery veřejným rozpočtům územní úrovně	5 890	16 442	18 380	6 097	33,17	103,51	207
inv. transfery příspěvkovým organizacím	6 552	17 560	18 162	7 357	40,51	112,29	805
VÝDAJE CELKEM	482 045	1 107 310	1 111 899	542 223	48,77	112,48	60 178

*) včetně neinvestičních prostředků jiným veřejným rozpočtům a neinvestičních převodů Národnímu fondu

Celkové výdaje státního rozpočtu byly v 1. pololetí 2008 čerpány ve výši **542,2 mld. Kč**, tj. 48,8 % upraveného rozpočtu, z toho **běžné výdaje** činily **488,7 mld. Kč**, tj. 49,3 % upraveného rozpočtu, a **kapitálové výdaje 53,5 mld. Kč**, tj. téměř 44,3 % upraveného rozpočtu (v minulých letech bylo pololetní plnění rozpočtu kapitálových výdajů podstatně nižší, např. v roce 2007 pouze na 29,9 % a v roce 2006 na 24,8 %). Proti pololetní alikvotě rozpočtu, vč. provedených rozpočtových opatření, byly celkové výdaje nižší o 13,7 mld. Kč. Na **meziročním růstu celkových výdajů o 12,5 %**, tj. o **60,2 mld. Kč**, se běžné výdaje podílely více než 33,4 mld. Kč (o 7,4 % více ve srovnání s 1. pololetím 2007) a kapitálové výdaje

26,7 mld. Kč s téměř 100 % meziročním navýšením, když nejvyšší růst zaznamenaly investiční transfery podnikatelským subjektům a státním fondům. Podíl kapitálových výdajů na plnění celkových výdajů se proti stejnému období roku 2007 zvýšil o 4,3 procentního bodu na 9,9 %.

Strukturu výdajů státního rozpočtu ke konci 1. pololetí 2008 ukazuje následující graf (kapitálové a běžné výdaje bez transferů územním samosprávným celkům):

Mandatorní výdaje, které je vláda povinna uhradit ze zákona, jiných právních norem či smluvních závazků státu, dosáhly ke konci června 2008 celkem **293,2 mld. Kč**, tj. 50,5 % rozpočtu po změnách. Meziročně se tyto výdaje **zvýšily o 5,4 %**, tj. o 15,1 mld. Kč. Schválený rozpočet počítá s jejich zvýšením o 2,0 % k rozpočtu roku 2007, resp. k jeho skutečnosti se zvýšením o 4,9 %. **Podíl mandatorních výdajů na celkových výdajích** státního rozpočtu za 1. pololetí 2008 dosáhl **54,1 %**, tj. o 3,6 procentního bodu méně než ve stejném období roku 2007; podíl mandatorních výdajů na celkových čerpaných výdajích za rok 2007 činil 50,8 % - některé výdaje jsou však čerpány většinou již v první polovině roku (např. příspěvek na podporu stavebního spoření 13,4 mld. Kč, tj. 89,2 % rozpočtu 2008). Podstatnou část zákonných mandatorních výdajů představují **sociální transfery**, vč. ochrany zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatelů, které ve sledovaném období dosáhly **212,7 mld. Kč**, tj. 72,6 % celkových mandatorních výdajů a 39,2 % celkových výdajů za 1. pololetí (o 2,5 procentního bodu méně než ve stejném období roku 2007). Čerpány byly na 50,5 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 5,7 % (o 11,5 mld. Kč). K objemově největšímu zvýšení došlo u výdajů na dávky důchodového pojištění (o 8,9 %, tj. o 12,3 mld. Kč), naopak u výdajů na dávky sociální podpory a na dávky nemocenského pojištění došlo na základě přijatých legislativních opatření platných od 1.1.2008 v rámci stabilizace veřejných rozpočtů

ke značnému meziročnímu snížení (o 9,7 %, tj. o 2,3 mld. Kč, resp. o 9,0 %, tj. o 1,7 mld. Kč).

Ostatní mandatorní výdaje byly čerpány v objemu **19,2 mld. Kč**, z toho odvody a příspěvky do rozpočtu Evropské unie představovaly 15,8 mld. Kč (52,3 % rozpočtu, meziroční růst o 24,8 %, tj. o 3,1 mld. Kč) a realizace státních záruk a platby za negarantované úvěry s.o. Správa železniční dopravní cesty podle zákona č. 77/2002 Sb. celkem 1,8 mld. Kč.

Čerpání mandatorních výdajů podle jejich závaznosti ukazuje následující tabulka:

Tabulka č. 15

MANDATORNÍ VÝDAJE	Skutečnost leden-červen 2007	Státní rozpočet 2008		Skutečnost leden-červen 2008	% plnění	Index 2008/2007	Rozdíl 2008-2007
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5=4:3	6=4:1	7=4-1
Výdaje celkem	482 045	1 107 310	1 111 899	542 223	48,8	112,5	60 178
z toho: mandatorní výdaje	278 107	581 440	581 046	293 168	50,5	105,4	15 061
v tom:							0
- vyplývající ze zákona	261 364	540 574	540 180	273 975	50,7	104,8	12 611
- vyplývající z jiných právních norem	71	120	120	41	34,2	57,7	-30
- vyplývající ze smluvních závazků	16 672	40 746	40 746	19 152	47,0	114,9	2 480

Mandatorní výdaje společně s výdaji na platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné a za vybrané neinvestiční nákupy, tj. související výdaje nutné pro zabezpečení provozu a plnění úkolů jednotlivých kapitol státního rozpočtu, dosáhly ve sledovaném období téměř 358,7 mld. Kč, tj. 66,2 % celkových výdajů za 1. pololetí 2008.

Podrobné údaje o čerpání mandatorních výdajů a jejich srovnání s předchozím rokem je uvedeno v tabulce č. 3 tabulkové části Zprávy.

Hodnocení čerpání jednotlivých druhů výdajů státního rozpočtu za 1. pololetí 2008 je předmětem dalších částí této zprávy.

A. Běžné výdaje

Běžné (neinvestiční) výdaje státního rozpočtu byly ve schváleném rozpočtu ČR na rok 2008 zahrnuty v částce 978,9 mld. Kč, v průběhu 1. pololetí 2008 byly rozpočtovými opatřeními zvýšeny o 12,1 mld. Kč a skutečně **čerpány** ve výši **488,7 mld. Kč**, tj. na 49,3 % rozpočtu po změnách, při meziročním růstu o 7,4 % (o 33,4 mld. Kč). Schválený rozpočet roku 2008 počítá proti schválenému rozpočtu roku 2007 s nárůstem běžných výdajů o 2,9 % a proti skutečnosti 2007 pouze o 0,2 %.

Významná část výdajů **241,7 mld. Kč** (44,6 % celkových výdajů, resp. 49,5 % běžných výdajů) směřovala **do sociální oblasti***. Plněno bylo na 50,0 % upraveného rozpočtu při meziročním růstu o 2,0 % (o 4,8 mld. Kč). V rámci zákona č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, byla s účinností od 1.1.2008 přijata řada legislativních změn**, které mají vliv na výši i strukturu těchto výdajů.

Vývoj státního rozpočtu v sociální oblasti, jeho čerpání a srovnání s rokem 2007, ukazuje následující tabulka:

Tabulka č. 16

SOCIÁLNÍ VÝDAJE A SLUŽBY ZAMĚŠTNANOSTI	mil. Kč						
	Skutečnost leden-červen 2007	Státní rozpočet 2008		Skutečnost leden-červen 2008	% plnění	Index 2008/2007	Rozdíl 2008-2007
		schválený	po změnách				
1	2	3	4	5=4:3	6=4:1	7=4-1	
Sociální dávky*)	194 698	393 972	393 620	197 197	50,1	101,3	2 499
v tom:							
- dávky důchodového pojištění**)	145 611	305 596	305 375	151 519	49,6	104,1	5 908
z toho: starobní důchody (bez zálohy ČP)	100 149	221 604	221 383	107 101	48,4	106,9	6 952
- ostatní dávky	21 477	35 674	35 675	20 602	57,7	95,9	-875
z toho: dávky nemocenského pojištění	18 398	29 023	29 022	16 734	57,7	91,0	-1 664
z toho: nemocenské	15 054	21 321	21 318	13 130	61,6	87,2	-1 924
- dávky státní sociální podpory	23 830	45 702	45 600	21 517	47,2	90,3	-2 313
- podpory v nezaměstnanosti	3 780	7 000	7 000	3 559	50,8	94,2	-221
Transfery územním rozpočtům na dávky	11 691	24 147	24 032	13 246	55,1	113,3	1 555
v tom:							
- dávky pomoci v hmotné nouzi a dávky zdravotně postiženým	5 632	12 059	10 855	3 769	34,7	66,9	-1 863
- příspěvek na péči podle zákon o soc. službách	6 059	12 088	13 177	9 478	71,9	156,4	3 419
Příspěvek na penzijní připojištění	2 196	5 100	5 100	2 441	47,9	111,2	245
Podpora novomanželských půjček	0	1	1	0			
Platba do veřejného zdravotního pojištění	23 840	47 729	47 729	23 655	49,6	99,2	-185
Ochrana zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele	81	200	200	73	36,5	90,1	-8
Zaměstnávání zdravotně postižených občanů	975	1 820	1 820	1 133	62,3	116,2	158
Příspěvky na sociální důsledky restrukturalizace	1 126	1 820	1 791	1 020	57,0	90,6	-106
Státní politika zaměstnanosti - aktivní***)	2 223	6 944	9 196	2 912	31,7	131,0	689
Sociální výdaje a služby zaměstnanosti celkem	236 830	481 733	483 489	241 677	50,0	102,0	4 847

*) vč. dávek vyplácených do ciziny; dále ve sloupci skutečnost vč. zálohy České pošty

**) ve sloupcích skutečnost vč. zálohy České pošty na důchody vyplacené na počátku července 6 362 mil. Kč v roce 2007 a 3 672 mil. Kč v r. 2008

***) včetně prostředků EU na financování společných programů EU a ČR

Pozn. Údaje za sociální dávky se liší od údajů v bilanci příjmů a výdajů o další související výdaje obsažené ve tř. 5 rozpočtové skladby.

*) sociální dávky, sociální transfery územním rozpočtům, výdaje na ochranu zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele, státní příspěvek na penzijní připojištění, platba státu do systému veřejného zdravotního pojištění za vybrané skupiny obyvatel, podpora novomanželských půjček, zaměstnávání zdravotně postižených občanů, příspěvky na sociální důsledky restrukturalizace, aktivní politika zaměstnanosti

**) např. změna zákona č. 117/1995, o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů; zákona č.187/2006, o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů; zákona č. 155/1995 SB, o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů; zákona č. 262/2006, zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů; zákona č. 592/1992, o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění; atd.

Hodnocení podle jednotlivých skupin běžných výdajů v druhovém členění rozpočtové skladby je následující:

Neinvestiční transfery obyvatelstvu^{*)} představují objemově významný výdaj státního rozpočtu; jejich podíl na celkových běžných výdajích činí 42,5 %. V 1. pololetí 2008 bylo v této oblasti čerpáno celkem **210,0 mld. Kč**, tj. 50,5 % rozpočtu zvýšeného rozpočtovými opatřeními o 462 mil. Kč. Meziroční růst dosáhl 2,2 %, tj. téměř o 4,8 mld. Kč. Schválený rozpočet počítá s meziročním růstem proti schválenému rozpočtu roku 2007 o 2,0 % (o 8,1 mld. Kč); proti skutečnosti roku 2007 o 2,1 % (o 8,5 mld. Kč). Meziroční srovnání výdajů, ale i plnění některých výdajů, je však ovlivněno řadou legislativních změn.

Nejvýznamnější část neinvestičních transferů obyvatelstvu představují **sociální dávky**, které zahrnují výdaje státního rozpočtu na výplatu důchodů, ostatních dávek^{**}) dávek státní sociální podpory^{***}) a výdaje na podpory v nezaměstnanosti. V 1. pololetí 2008 bylo na sociální dávky vyplaceno celkem **197,2 mld. Kč**, tj. 50,1 % rozpočtu po změnách, při meziročním růstu o 1,3 % (o 2,5 mld. Kč).

V uvedených výdajích na sociální dávky převažují **výdaje na dávky důchodového pojištění**, které **dosáhly** v 1. pololetí 2008 celkem **151,5 mld. Kč**, tj. 49,6 % upraveného rozpočtu. Proti stejnému období minulého roku vzrostly o 4,1 % (o 5,9 mld. Kč). Ve schváleném rozpočtu 2008 je proti schválenému rozpočtu roku 2007 zahrnut meziroční nárůst o 6,3 % (o 18,2 mld. Kč), navýšení proti skutečnosti roku 2007 o 5,4 % (o 15,7 mld. Kč). V průběhu sledovaného období byl státní rozpočet na dávky důchodového pojištění snížen o 221 mil. Kč.

Výdaje na důchody obsahují veškeré prostředky na výplatu důchodů včetně výplat důchodů do ciziny a zálohy České poště na výplatu důchodů počátkem následujícího období. Nejvyšší částka **107,1 mld. Kč** byla poskytnuta na **důchody starobní**, což představuje 48,4 % rozpočtu po změnách a meziroční růst o 6,9 % (téměř o 7,0 mld. Kč). Dále byly vyplaceny **důchody invalidní** (plné a částečné) ve výši **27,8 mld. Kč**, tj. 48,8 % rozpočtu při meziročním růstu o 5,1 % (o 1,3 mld.

*) Nezahrnují dávky pomoci v hmotné nouzi, dávky zdravotně postiženým a příspěvek na péči, které jsou rozpočtovány v pods skupení položek „neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně“.

***) Dávky nemocenského pojištění (nemocenské, podpora při ošetřování člena rodiny, peněžitou pomoc v mateřství, vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství), výdaje na zvláštní sociální dávky příslušníkům ozbrojených sil při skončení služebního poměru, dávky pomoci v hmotné nouzi poskytované Ministerstvem obrany, příspěvek na péči poskytovaný do zahraničí a další drobné dávky.

****) Přídavek na dítě, sociální příplatek, příspěvek na bydlení, rodičovský příspěvek, dávky pěstounské péče, porodné, pohřebné.

Kč), a **důchody pozůstalostní** (vdovské, vdovecké a sirotčí) ve výši **12,9 mld. Kč**, tj. 47,8 % rozpočtu při meziročním růstu o 2,3 % (o 293 mil. Kč). **Záloha** na výplatu důchodů začátkem července poskytnutá **České poště** činila téměř **3,7 mld. Kč**, která ovlivnila meziroční srovnání celkem čerpaných dávek důchodového pojištění (v roce 2007 tato záloha byla 6,3 mld. Kč); po odečtení těchto záloh v obou letech bylo v 1. čtvrtletí 2008 vyplaceno na důchody 147,8 mld. Kč při meziročním růstu o 6,2 % (o 8,6 mld. Kč).

Na výši vyplacených důchodů měla vliv zejména jejich **valorizace k 1.1.2008** stanovená nařízením vlády č. 256/2007 Sb.^{*)}, růst počtu důchodců a nově přiznaných důchodů (např. byl rozšířen okruh účastníků na důchodovém pojištění o osoby osobně pečující o dítě mladší 10 let, které je závislé na péči jiné osoby ve stupni I). Koncem května 2008 nabyl účinnosti zákon č. 178/2008 Sb., který umožňuje zvýšit důchody nařízením vlády v mimořádném termínu již při růstu cen alespoň o 5 % místo dříve stanovených alespoň 10 %; tím byla vytvořena ochrana před prudším poklesem důchodů při vyšší inflaci. V roce 2008 se důchody zvýší mimo pravidelný termín o 470,- Kč od splátky důchodu splatné v srpnu 2008 (nařízení vlády č. 211/2008 Sb.^{**)}. Tato mimořádná valorizace předpokládá zvýšení výdajů na důchody v roce 2008 ve výši cca 6,7 mld. Kč, které ve státním rozpočtu zajišťují usnesení vlády č. 683/2008 a následná rozpočtová opatření především převodem prostředků z rezervních fondů vybraných kapitol do příjmů státního rozpočtu.

Na **ostatní dávky** bylo vynaloženo celkem **20,6 mld. Kč** (57,7 % rozpočtu po změnách) při meziročním snížení o 4,1 % (o 875 mil. Kč).

Největší objem představují **dávky nemocenského pojištění – 16,7 mld. Kč**, tj. 57,7 % rozpočtu po změnách při meziročním poklesu o 9,0 % (téměř o 1,7 mld. Kč). Schválený rozpočet počítá s meziročním poklesem o 11,2 % (o 3,6 mld. Kč) proti rozpočtu roku 2007 a o 16,8 % (o 5,8 mld. Kč) proti celoroční skutečnosti 2007. Z celku **13,1 mld. Kč** připadlo na **nemocenské**, které bylo plněno na 61,6 % rozpočtu po změnách a které se meziročně snížilo o 12,8 % (o 1,9 mld. Kč); na **peněžitou pomoc v mateřství** bylo ze státního rozpočtu uvolněno **3,1 mld. Kč**, tj. 46,2 % upraveného rozpočtu při meziročním růstu o 11,0 % (o 308 mil. Kč); na **podporu při**

*) U všech druhů důchodů přiznaných před 1.1.2008 se zvyšuje základní výměra o 130,- Kč na 1 700,- Kč měsíčně a procentní výměra o 3,0 % procentní výměry, která náleží ke dni, od něhož se procentní výměra zvyšuje.

***) U důchodů starobních, plných a částečných invalidních, vdovských, vdoveckých a sirotčích přiznaných před 1.8.2008 se od splátky splatné po 31.7.2008 zvyšuje základní výměra důchodu o 470,- Kč měsíčně na 2 170 Kč měsíčně.

ošetřování člena rodiny pak 480 mil. Kč, tj. 50,6 % rozpočtu při meziročním snížení o 9,1 % (o 48 mil. Kč) atd. U dávek nemocenského pojištění došlo k 1.1.2008 k řadě úprav např. úprava parametrů a způsobu vyplácení těchto dávek - zavedení karenční doby 3 dny, tj. doby, kdy se nevyplácí dávka „nemocenské“ nebo plat; stanovení ochranné lhůty na 7 dní (dříve 42 dní), sjednocení dávky „peněžitá pomoc v mateřství“ na 28 týdnů pro vdané a osamělé matky (ženám, která porodí víceročata zůstává nárok na tuto dávku 37 týdnů, nezaměstnané ženy nárok nemají), atd. V souvislosti s rozhodnutím Ústavního soudu, který zrušil neposkytování nemocenského za první 3 kalendářní dny pracovní neschopnosti, bude od 1. července do 31. srpna 2008 činit sazba pro výpočet nemocenského pro tyto 3 dny 60 % denního vyměřovacího základu, což si vyžádá navýšení výdajů cca o 0,8 mld. Kč. Od 1. září 2008 bude tato sazba snížena na 25 % denního vyměřovacího základu a od 1. ledna 2009 se předpokládá mj. opětné zavedení třídní karenční doby.

Zvláštní dávky příslušníkům ozbrojených sil při skončení služebního poměru, vyplácené ministerstvy vnitra, obrany, spravedlnosti a financí, byly čerpány ve výši **3,9 mld. Kč**, tj. 58,2 % upraveného rozpočtu, při meziročním růstu o 25,4 % (o 781 mil. Kč). Schválený rozpočet předpokládá meziroční růst těchto dávek o 12,6 % (o 744 mil. Kč) proti rozpočtu roku 2007 a o 10,5 % (o 631 mil. Kč) proti skutečnosti 2007. Z celku 2,5 mld. Kč představoval výsluhový příspěvek, 927 mil. Kč odchodné, 392 mil. Kč příspěvek za službu, atd.

Dávky státní sociální podpory jsou poskytovány ze státního rozpočtu podle zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, prostřednictvím úřadů práce (v hl.m. Praze úřady městských částí). Ve schváleném rozpočtu jsou zahrnuty ve výši 45,7 mld. Kč, tj. 84,0 % schváleného rozpočtu roku 2007 (o 8,7 mld. Kč méně); proti skutečnosti 2007 jsou plánované výdaje nižší o 6,0 % (o 2,9 mld. Kč). V průběhu 1. pololetí 2008 byl rozpočet snížen o 102 mil. Kč. Skutečně bylo **čerpáno 21,5 mld. Kč** (47,2 % upraveného rozpočtu) při meziročním poklesu o 9,7 % (více než o 2,3 mld. Kč).

Čerpání jednotlivých dávek státní sociální podpory v 1. pololetí 2008 a jejich srovnání se stejným obdobím roku 2007 ukazuje tabulka:

Tabulka č. 17

DÁVKY STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPORY	mil. Kč						
	Skutečnost leden-červen 2007	Státní rozpočet 2008		Skutečnost leden-červen 2008	% plnění	index 2008/2007	Rozdíl 2008-2007
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5=4:3	6=4:1	7=4-1
Dávky státní sociál podpory celkem	23 830	45 702	45 600	21 517	47,2	90,3	-2 313
z toho:							
Přídavek na dítě	5 298	9 738	9 538	3 451	36,2	65,1	-1 847
Sociální příplatek	2 490	4 444	4 484	1 707	38,1	68,6	-783
Porodné	1 015	1 877	1 871	847	45,3	83,4	-168
Rodičovský příspěvek	13 494	23 634	24 014	14 215	59,2	105,3	721
Dávky péčovské péče	372	715	746	407	54,6	109,4	35
Pohřebné	265	431	405	62	15,3	23,4	-203
Příspěvek na bydlení	882	4 610	4 310	826	19,2	93,7	-56

U dávek státní sociální podpory ve stanovení i plnění rozpočtu měla značný vliv úsporná opatření přijatá od 1.1.2008 v zákonu o stabilizaci veřejných rozpočtů, např.:

- řada dávek státní sociální podpory byla nově stanovena v absolutních částkách bez přímé vazby na životní minimum; byly zrušeny automatické valorizace dávek státní sociální podpory (povinnost vlády valorizovat životní a existenční minimum a související dávky při splnění valorizační podmínky je změněna na možnost);
- přídavek na dítě je vyplácen v pevné výši odstupňované podle věku dítěte, nárok na tuto dávku mají rodiny s příjmem do 2,4 násobku životního minima (dříve až do 4,0 násobku);
- nárok na sociální příplatek má rodič, který se stará alespoň o jedno nezaopatřené dítě, pokud rozhodný příjem rodiny nepřesahuje 2,0 násobek životního minima (dříve 2,2 násobek);
- nový systém umožňuje tři varianty čerpání rodičovského příspěvku: 2-letý (11 400,- Kč/ měsíc, celkový objem 273 600,- Kč), 3-letý (7 600,- Kč/měsíc, celkový objem 273 600,- Kč) a 4-letý (7 600,- Kč/ měsíc do 21. měsíce věku dítěte, pak 3 800,- Kč, celkový objem 262 200,- Kč), u zdravotně postiženého dítěte se za daných podmínek vyplácí základní výměra 7 600,-/měsíc do 7 let dítěte; v roce 2007 rodičovský příspěvek činil 7 582,-/měsíc do 4 let věku dítěte, příp. do 7 let zdravotně postiženého dítěte;
- příspěvek na převzetí dítěte do péčovské péče je stanoven v pevné částce a je zde odstraněn automatický valorizační mechanismus;

- porodné je vypláceno v pevné výši 13 000,- na každé narozené dítě, v roce 2007 tato dávka závisela na počtu najednou narozených dětí, např. na jedno narozené dítě činila 11,1 násobek životního minima (17 760,- Kč), atd.;
- zužuje se okruh příjemců dávky pohřebné (5 000,- Kč) na osoby, které vypravily pohřeb nezaopatřenému dítěti, a rodiče nezaopatřeného dítěte s tím, že zemřelá osoba měla vždy v době úmrtí trvalý pobyt na území ČR, atd.;
- zrušeny byly dávky příspěvek na školní pomůcky (1 000,- Kč) a příspěvek na zvýšené životní náklady (na ortopedické, kompenzační nebo jiné pomůcky).

V sociální oblasti hrají důležitou roli transfery na **sociální dávky**, poskytované ze státního rozpočtu **územním rozpočtům** formou dotace z kapitoly Ministerstvo práce a sociálních věcí. Jedná se o **dávky pomoci v hmotné nouzi***) podle zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů (příspěvek na živobytí, doplatek na bydlení, mimořádná okamžitá pomoc), **dávky zdravotně postiženým**)** podle vyhlášky č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon ČNR o působnosti orgánů ČR v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, a **příspěvek na péči***)** podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. Státní rozpočet těchto sociálních dávek na rok 2008 byl vzhledem k jejich zavedení v roce 2007 stanoven podle zpřesnění nároků během roku 2007. Proto se jich úsporná opatření dotkla pouze okrajově, např. zpřísnily se podmínky pro osoby nezaměstnané 12 měsíců a neprojevující aktivitu k získání příjmu vlastní prací (s výjimkou osob starších 55 let, osob částečně invalidních a rodiče pečujícího o dítě mladší 12 let) tak, že dávky v hmotné nouzi vycházejí pouze z částky existenčního minima (2 020,- Kč), bylo zrušeno zvyšování dávek v hmotné nouzi o 600,- Kč, na které měli lidé nárok po roce nezaměstnanosti, zpřísnila se kontrola využívání příspěvku na péči, zrušila se automatická valorizace dávek v hmotné nouzi v souvislosti se změnou povinností vlády valorizovat životní a existenční minimum na možnost, atd.

Obcím prostřednictvím krajů bylo v 1. pololetí 2008 kapitolou Ministerstvo práce a sociálních věcí poukázáno na **dávky v hmotné nouzi a dávky zdravotně postiženým 3,8 mld. Kč**, tj. 34,7 % rozpočtu po změnách při meziročním poklesu

*) Pomoc osobám s nedostatečnými příjmy, kdy osoba/společně posuzované osoby si ho nemohou zvýšit vlastním přičiněním (vlastní prací, uplatněním nároků a pohledávek, prodejem nebo jiným využitím majetku). O dávkách pomoci v hmotné nouzi rozhodují a vyplácejí je pověřené obecní úřady (na území vojenských újezdů újezdní úřady vojenských újezdů).

***) Slouží k odstranění, zmírnění nebo překonání následků jejich postižení.

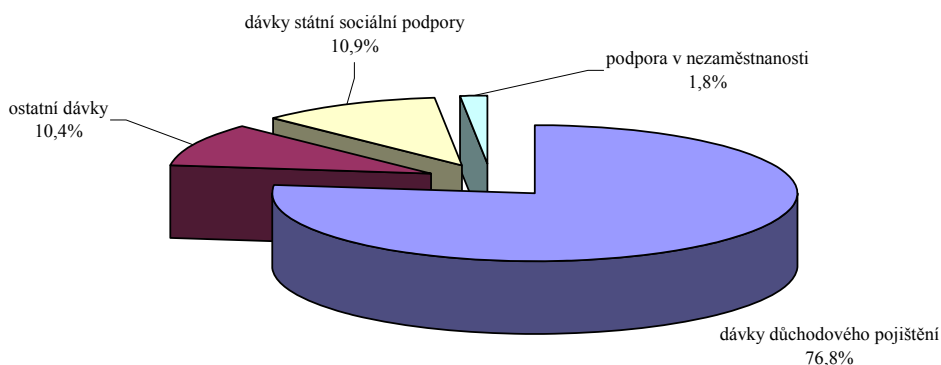
****) Poskytuje se osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby za účelem zajištění potřebné pomoci .

o 30,1 % (téměř o 1,9 mld. Kč), a na **příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách 9,5 mld. Kč**, tj. 71,9 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 56,4 % (o 3,4 mld. Kč). Skutečně bylo obcemi vyplaceno na dávky v hmotné nouzi 1,5 mld. Kč, na dávky zdravotně postiženým 1,8 mld. Kč a na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách 9,2 mld. Kč.

Podpory v nezaměstnanosti byly vyplaceny v částce téměř **3,6 mld. Kč**, tj. 50,8 % rozpočtu při meziročním poklesu o 5,8 % (o 221 mil. Kč). Státní rozpočet předpokládá meziroční snížení výdajů o 3,1 % (o 227 mil. Kč) proti rozpočtu 2007 a mírné navýšení proti skutečnosti 2007 (o 0,2 %, tj. o 15 mil. Kč). U těchto dávek došlo od 1.1.2008 ke zpřísnění nároku na jejich poskytování: je postihována nelegální práce vyřazením z evidence na úřadu práce na ½ roku, nárok na podporu zaniká uchazečům, s nimiž zaměstnavatel ukončil pracovní poměr pro zvláště hrubé porušení pracovní povinnosti, atd. Výše výdajů na podpory v nezaměstnanosti závisí na celkové míře nezaměstnanosti a na jejím vývoji. K 30.6.2008 evidovaly úřady práce celkem 297 880 uchazečů o zaměstnání (o 19,7 % méně než ve stejném období předchozího roku, tj. méně o 79 911 osob), z toho 279 573 představovali dosažitelní uchazeči o zaměstnání*) (o 19,4 % méně než v červnu 2007, tj. méně o 67 262 osob). Podpora v nezaměstnanosti byla v červnu 2008 poskytnuta 96 667 uchazečům o zaměstnání, tj. 32,5 % všech evidovaných osob (v červnu 2007 to bylo 106 525 uchazečům, tj. 28,7 %). Úřady práce evidovaly celkem 151 881 volných pracovních míst, tj. 1,96 uchazeče na jedno místo. **Míra registrované nezaměstnanosti k 31.6.2008** vypočtená z dosažitelných uchazečů o zaměstnání činila **5,0 %** (ke stejnému datu roku 2007 to bylo 6,3 %, roku 2006 7,8 %, roku 2005 8,8 %, roku 2004 9,1 %). Míra registrované nezaměstnanosti **žen** byla **6,5 %** a **mužů 3,9 %**. Z regionálního pohledu vykázalo 34 úřadů práce vyšší míru nezaměstnanosti než republikový průměr, nejvyšší pak okresy Most 12,4 %, Karviná 11,9 %, Teplice 10,3 %, Ústí n/L 10,0 % a Děčín 9,5 %; naopak nejnižší míru nezaměstnanosti zaznamenaly okresy Praha-východ 1,5 %, Praha-západ 1,6 %, Praha a Mladá Boleslav po 2,0 %, Rychnov nad Kněžnou 2,4 %, atd.

*) Uchazeči o zaměstnání, kteří mohou bezprostředně nastoupit při nabídce vhodného pracovního místa, tj. evidovaní nezaměstnaní, kteří nemají žádnou objektivní překážku pro přijetí zaměstnání (za dosažitelné se nepovažují ženy na mateřské dovolené, absolventi na vojně, uchazeči v pracovní neschopnosti, lidé ve vazbě nebo výkonu trestu, uchazeči, kteří jsou zařazeni na rekvalifikaci nebo vykonávají krátkodobé zaměstnání).

Podíl jednotlivých druhů výdajů sociálních dávek v 1. pololetí 2008 je následující:

Aktivní politika zaměstnanosti je zaměřená na podporu zřizování nových pracovních míst poskytováním příspěvků potenciálním zaměstnavatelům i uchazečům o zaměstnání, na udržení a zvýšení zaměstnanosti ohrožených skupin zaměstnanců a specifických skupin, na změnu kvalifikace a zvýšení motivace k přijetí zaměstnání.

Výdaje státu na **aktivní politiku zaměstnanosti**^{*)} v 1. pololetí 2008 dosáhly **2,9 mld. Kč** a byly proti stejnému období roku 2007 vyšší o 31,0 % (o 688 mil. Kč). Čerpáno bylo 31,7 % rozpočtu po změnách, tj. o 11,8 procentního bodu méně než v 1. čtvrtletí 2007. Schválený státní rozpočet (6,9 mld. Kč, vč. prostředků z rozpočtu EU) předpokládá nárůst výdajů o 29,7 % (téměř o 1,6 mld. Kč) proti rozpočtu roku 2007 a pokles o 10,4 % (o 808 mil. Kč) proti celoroční skutečnosti 2007. V období leden až červen 2008 byl rozpočet navýšen na téměř 9,2 mld. Kč, tzn. nárůst proti skutečnosti 2007 o 18,6 % (o 1,4 mld. Kč).

Na **vlastní nástroje aktivní politiky zaměstnanosti** bylo vyplaceno **760 mil. Kč**, tj. 27,5 % upraveného rozpočtu při meziročním snížení o 20,6 % (o 197 mil. Kč), když k meziročnímu poklesu došlo u všech nástrojů s výjimkou „společensky účelných pracovních míst“. Z toho výdaje na rekvalifikace činily 114 mil. Kč, výdaje na veřejně prospěšné práce 248 mil. Kč, na společensky účelná pracovní místa 269 mil. Kč a výdaje na podporu zaměstnanosti zdravotně postižených občanů

^{*)} výdaje na rekvalifikaci, veřejně prospěšné práce, účelná pracovní místa, zaměstnanost občanů se změněnou pracovní schopností a ostatní výdaje APZ (např. investiční pobídky, cílené regionální programy, společné programy EU a ČR)

130 mil. Kč. Součástí celkových výdajů na aktivní politiku zaměstnanosti jsou i výdaje na **investiční pobídky** poskytované podle zákona č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách, které byly čerpány ve výši **635 mil. Kč**. Investiční pobídky v oblasti zaměstnanosti poskytované kapitolou Ministerstvo práce a sociálních věcí mají formu rekvalifikací a školení zaměstnanců a poskytování podpory na zřizování nových pracovních míst. Dalších **43 mil. Kč** bylo určeno na **cílené programy k řešení zaměstnanosti znevýhodněné cílové skupiny osob** těžko umístitelných na trhu práce. Zbývající částka **1 013 mil. Kč** byla uvolněna především na **ostatní podporu zaměstnanosti** (z toho na podporu tvorby nových pracovních míst 241 mil. Kč a na financování programů Evropského sociálního fondu 772 mil. Kč).

Výdaje na ochranu zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatelů poskytované podle zákona č. 118/2000 Sb. vyplácené úřady práce na úhradu mezd zaměstnance, odvod daně z příjmů, odvod pojistného na sociální a zdravotní pojištění za zaměstnance a poštovné v případě, kdy se zaměstnavatel dostane do platební neschopnosti a je na něj podán návrh k vyhlášení konkursu. V 1. pololetí 2008 tyto výdaje dosáhly **73 mil. Kč**, tj. 36,5 % rozpočtu ve výši 200 mil. Kč (meziroční snížení činilo 9,5 % - v roce 2007 bylo ve stejném období vyplaceno 81 mil. Kč, tj. 26,9 % rozpočtu ve výši 300 mil. Kč).

Příspěvky zaměstnavatelům zaměstnávajícím více než 50 % osob se zdravotním postižením na částečnou kompenzaci nákladů souvisejících s jejich zaměstnáváním, poskytované podle § 78 zákona č. 435/2004 Sb., vyplatily úřady práce v částce **1 133 mil. Kč**, tj. 62,2 % rozpočtu při meziročním růstu o 36,6 % (o 158 mil. Kč).

Příspěvky na sociální důsledky restrukturalizace (tj. příspěvky zaměstnavatelům k řešení dopadu restrukturalizace ocelářského a hnědouhelného průmyslu a dopravy) dosáhly **1 020 mil. Kč**, tj. 56,9 % upraveného rozpočtu, při meziročním snížení o 9,4 % (o 106 mil. Kč). Z celku **Ministerstvo průmyslu a obchodu** poskytlo **780 mil. Kč** (51,3 % upraveného rozpočtu) na obligatorní sociálně zdravotní dávky podle zákona č. 154/2002 Sb. **Ministerstvo dopravy** uvolnilo finanční prostředky v rámci doprovodného sociálního programu ve výši **240 mil. Kč** (88,2 % rozpočtu) na poskytnutí příspěvku uvolněným zaměstnancům bývalých Českých drah.

Ostatní neinvestiční transfery obyvatelstvu v 1. pololetí 2008 představovaly 7,6 % výdajů celkem čerpaných v položce "neinvestiční transfery obyvatelstvu" (o 0,4 procentního bodu méně než v roce 2007) – **15,9 mld. Kč**, tj. 78,1 % rozpočtu po změnách, a meziročně se snížily o 3,5 % (o 584 mil. Kč). Jedná se zejména o příspěvky státu na podporu stavebního spoření (13,4 mld. Kč), kdy jsou téměř celé

roční výdaje čerpány v 1. pololetí roku, a příspěvky na penzijní připojištění (2,4 mld. Kč), které jsou vypláceny čtvrtletně; oba tyto příspěvky jsou poskytovány prostřednictvím kapitoly Všeobecná pokladní správa a jsou komentovány samostatně.

V souboru **ostatních náhrad placených obyvatelstvu**, které svým charakterem patří do sociálních peněžních transferů, neboť mají povahu zákonem daných náhrad, odškodnění a zvláštních sociálních dávek, byly sledovány **výdaje na jednorázová odškodnění**:

- **podle zákona č. 39/2000 Sb.**, o poskytnutí jednorázové peněžní částky příslušníkům čs. zahraničních armád a spojeneckých armád v letech 1939 až 1945, bylo v 1. pololetí 2008 kapitolou Ministerstvo práce a sociálních věcí vyplaceno pouze **60 tis. Kč**;
- **podle zákona č. 261/2001 Sb.**, o poskytnutí jednorázové peněžní částky účastníkům národního boje za osvobození, politickým vězňům a osobám z rasových nebo náboženských důvodů soustředěným do vojenských pracovních táborů, bylo vyplaceno **2,2 mil. Kč** kapitolou Ministerstvo práce a sociálních věcí 93 odškodněným osobám;
- **podle zákona č. 203/2005 Sb.**, o odškodnění některých obětí okupace Československa vojsky SSSR, NDR, PLR, MLR a BLR, bylo vyplaceno kapitolou Ministerstvo vnitra celkem **70 tis. Kč**;
- **podle zákona č. 357/2005 Sb.**, o ocenění účastníků národního boje za vznik a osvobození Československa a některých pozůstalých po nich, o zvláštním příspěvku k důchodu některým osobám, o jednorázové peněžní částce některým účastníkům národního boje za osvobození v letech 1939 až 1945 a o změně některých zákonů, bylo vyplaceno celkem **389,8 mil. Kč** na 39 027 žádostí (z toho kapitolami Ministerstvo práce a sociálních věcí 375,3 mil. Kč, Ministerstvo obrany 9,9 mil. Kč, Ministerstvo vnitra 4,3 mil. Kč a Ministerstvo spravedlnosti 312 tis. Kč).

Pokračovala výplata **příplatků k důchodu podle nařízení vlády č. 622/2004 Sb.**, o poskytování **příplatku k důchodu** ke zmírnění některých křivd způsobených komunistickým režimem v oblasti sociální. Tyto příplatky nejsou jednorázové, ale jsou poukazovány dotčeným osobám pravidelně každý měsíc. V 1. pololetí 2008 bylo 7 328 osobám vyplaceno **90,0 mil. Kč**, z toho 88,1 mil. Kč kapitolou MPSV. S účinností od 1. ledna 2008 se podle nařízení vlády č. 258/2007 Sb. zvyšují příplatky k důchodu vyplácené podle nařízení vlády č. 622/2004 Sb. a rovněž podle zákona č. 357/2005 Sb. o 3 % výše příplatku, která náleží ke dni, od něhož se příplatek zvyšuje.

Výdaje na platy a ostatní platby za provedenou práci rozpočtované v organizačních složkách státu (OSS) tvoří významnou součást veřejné spotřeby. Spolu se mzdovými náklady příspěvkových organizací jsou pro rok 2008 rozpočtovány v objemu 131,0 mld. Kč, z toho na organizační složky státu připadá 73,2 mld. Kč. V rozpočtované částce jsou zahrnuty výdaje na platy a ostatní platby za provedenou práci těch organizačních složek státu a státních příspěvkových organizací, ve kterých jsou výdělková úroveň a počty zaměstnanců regulovány vládou. Nejsou v ní tedy zahrnuty výdaje zdravotnických zařízení, jejichž financování je napojeno na síť zdravotních pojišťoven, ani výdaje organizací, které své zaměstnance odměňují podle platových předpisů platných pro zaměstnavatele v podnikatelské sféře. V uvedených částkách proto nejsou zahrnuty ani prostředky na platy zaměstnanců vysokých, církevních a soukromých škol.

Ke konci června 2008 dosáhly výdaje na platy, ostatní platby za provedenou práci a související pojistné (OSS) **37,8 mld. Kč**, tj. 38,1 % upraveného rozpočtu, z toho na platy bylo vynaloženo **26,0 mld. Kč**, tj. 37,2 % rozpočtu. Proti stejnému období roku 2007 se snížily o 0,2 mld. Kč, tj. o 0,5 %, přičemž pokles byl ovlivněn nižším plněním rozpočtu letošního roku než tomu bylo v pololetí roku 2007 - celkem o 1,1 procentního bodu (38,1 % proti 39,2 %), přičemž státní rozpočet počítá s růstem těchto výdajů o 2,6 % (proti schválenému rozpočtu roku 2007), resp. o 3,6 % (proti skutečnosti roku 2007). Rozpočtovaný objem prostředků na platy je proti roku 2007 ovlivněn úspornými opatřeními z rozhodnutí vlády i legislativními změnami, které se promítají do všech základních parametrů rozpočtu, tj. objemů prostředků na platy, počtů zaměstnanců, průměrných platů i meziročních indexových srovnání. V rozpočtu jsou zahrnuty rovněž prostředky na odměňování pro přípravu předsednictví ČR v Radě Evropské unie, na technickou asistenci projektů spolufinancovaných z Evropské unie a na projekty a programy spolufinancované ze státního rozpočtu i ze zvýšených příjmů z rozpočtu EU.

Povinné pojistné placené zaměstnavatelem tvoří pojistné na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na zdravotní pojištění. Objem pojistného ve sledovaném období dosáhl téměř **9,7 mld. Kč** a meziročně se snížil o 74 mil. Kč, tj. o 0,8 %.

V meziročním zvýšení **ostatních plateb za provedenou práci** o 7,5 % proti stejnému období roku 2007 se kromě 1,5 % rozpočtovaného nárůstu výrazněji promítlo především dofinancování platů soudců a dalších ústavních činitelů na úroveň roku 2007 a v menší míře převod prostředků z ostatních běžných výdajů na dohody se smluvními lékaři pro úřady práce a na přípravu předsednictví v Radě EU.

Nižší plnění výdajů na platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné – na 38,1 % - je ovlivněno především posunem účtování (lednové platy jsou zaúčtovány až v únoru atd.).

Tabulka č. 18

VÝDAJE NA PLATY, OSTATNÍ PLATBY ZA PROVEDENOU PRÁCI A POJISTNÉ	Skutečnost leden-červen 2007	Rozpočet 2008		Skutečnost leden-červen 2008	% plnění	Index 2008/2007
		schválený	po změnách			
Výdaje na platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné celkem	37 925	98 493	99 142	37 754	38,1	99,5
v tom:						
- platy (vč. PSP 504, 505)	26 289	67 828	68 280	26 049	38,2	99,1
- ostatní platby za provedenou práci	1 895	5 435	5 477	2 038	37,2	107,5
- povinné pojistné placené zaměstnavatelem	9 741	25 230	25 385	9 667	38,1	99,2

Neinvestiční nákupy a související výdaje zahrnují výdaje na nákup materiálu, vody, paliv a energie, na nákup služeb a ostatní související výdaje. Podle platné rozpočtové skladby jsou zde zahrnuty také úroky a ostatní finanční výdaje, poskytnuté zálohy, jistiny, záruky, vládní úvěry, výdaje související s neinvestičními nákupy, příspěvky, náhrady a věcné dary. Neinvestiční nákupy a související výdaje jsou rozpočtovány jak jednotlivými ministerstvy a ústředními orgány a úřady státní správy, tak i celkem 331 podřízenými organizačními složkami státu.

Za prvních šest měsíců roku 2008 dosáhly neinvestiční nákupy a související výdaje 53,6 mld. Kč, tj. 42,9 % rozpočtu po změnách, při meziročním nárůstu o 1,8 %, tj. o 1,0 mld. Kč.

Čerpání jednotlivých podseskupení položek je zřejmé z následující tabulky:

Tabulka č. 19

NEINVESTIČNÍ NÁKUPY A SOUVISEJÍCÍ VÝDAJE	Skutečnost leden-červen 2007	Rozpočet 2008		Skutečnost leden-červen 2008	% plnění	Index 2008/2007
		schválený	po změnách			
Neinvestiční nákupy a související výdaje	52 609	119 324	124 852	53 570	42,9	101,8
v tom:						
- nákup materiálu	3 675	9 500	10 872	3 297	30,3	89,7
- úroky a ostatní finanční výdaje	17 062	45 471	45 508	19 836	43,6	116,3
- nákup vody, paliv a energie	2 775	6 360	5 537	3 016	54,5	108,7
- nákup služeb	13 330	36 233	37 064	14 343	38,7	107,6
- ostatní nákupy	2 742	12 169	11 040	3 359	30,4	122,5
z toho:						
- opravy a udržování	1 719	9 090	7 818	2 171	27,8	126,3
- cestovné (tuzemské i zahraniční)	627	1 651	1 712	678	39,6	108,1
- poskytnuté zálohy, jistiny, záruky a vládní úvěry	8 667	38	5 684	5 921	104,2	68,3
- výdaje související s neinvestičními nákupy	4 358	9 553	9 147	3 798	41,5	87,2

Výdaje na **nákup materiálu** meziročně poklesly o 10,3 %, což bylo ovlivněno zatím nižším plněním letošního rozpočtu ve srovnání s pololetím 2007. Do této kategorie patří např. výdaje na léky a zdravotnický materiál, drobný hmotný dlouhodobý majetek (v ceně do 40 tis. Kč a dobou použitelnosti delší než 1 rok), prádlo, oděv a obuv (především u Ministerstev obrany a vnitra), potraviny (Ministerstvo spravedlnosti), ochranné pomůcky, knihy a učební pomůcky, kancelářské potřeby, dezinfekční prostředky atd. Celkem bylo na nákup materiálu ke konci června 2008 vynaloženo 3,3 mld. Kč, tj. 30,3 % rozpočtované částky (v roce 2007 to bylo téměř 3,7 mld. Kč a 36,6 % rozpočtu).

Výdaje na úroky a ostatní finanční výdaje dosáhly **19,8 mld. Kč** (43,6 % plnění rozpočtu a 16,3 % meziroční růst) a souvisí s výdaji **na dluhovou službu**, které jsou realizované prostřednictvím kapitoly Státní dluh. Tyto výdaje jsou komentovány v části V. Správa o řízení státního dluhu.

Výdaje na **nákup vody, paliv a energie** organizačních složek státu dosáhly **3,0 mld. Kč**, což znamenalo 54,5 % rozpočtu a 8,7 % meziroční nárůst. Největší položku tvořila elektrická energie (920 mil. Kč), pohonné hmoty a maziva (832 mil. Kč), plyn (535 mil. Kč), teplo (428 mil. Kč) a studená voda (223 mil. Kč).

Výdaje na **nákup služeb** byly realizovány ve výši **14,3 mld. Kč**, tj. 38,7 % rozpočtu po změnách a meziročně se zvýšily o 7,6 %. Z hlediska funkčního směřování nejvíce z nich bylo čerpáno v oddílech obrana (4,4 mld. Kč, nárůst o 14,5 %), státní moc, státní správa, územní samospráva a politické strany (1,8 mld. Kč, nárůst o 9,5 %), sociální služby a společné činnosti v sociálním zabezpečení a politice zaměstnanosti (1,4 mld. Kč, nárůst o 0,6 %), bezpečnost a veřejný pořádek (1,2 mld. Kč, nárůst o 205 %), politika zaměstnanosti (0,8 mld. Kč, nárůst o 67,0 %), civilní nouzové plánování (0,8 mld. Kč, pokles o 12,0 %), zemědělství, lesní hospodářství a rybářství (0,6 mld. Kč, nárůst o 30,1 %), právní ochrana (0,6 mld. Kč, nárůst o 14,7 %), bydlení, komunální služby a územní rozvoj (0,5 mld. Kč, nárůst o 82,2 %) apod. Podle druhového třídění šlo o služby telekomunikací a radiokomunikací, výdaje na nájemné, služby pošt a peněžních ústavů, školení apod.

Výdaje na „**ostatní nákupy**“ byly vynaloženy ve výši **3,4 mld. Kč** při plnění rozpočtu na 30,4 % a meziročním růstu o 22,5 %. Převážnou část těchto výdajů tvoří opravy a udržování (2,2 mld. Kč), tuzemské a zahraniční cestovné (0,7 mld. Kč) a programové vybavení (0,1 mld. Kč).

Výdaje na poskytnuté zálohy, jistiny, záruky a vládní úvěry dosáhly celkové výše **5,9 mld. Kč** a meziročně se snížily o 2,7 mld. Kč, tj. o 31,7 %. V 1. polovině roku 2008 byly vykázány především výdaje na „**ostatní poskytované zálohy a jistiny**“ – ve výši **3,8 mld. Kč**, když šlo téměř výhradně (v částce 3,7 mld. Kč) o zálohu České poště na výplatu důchodů na počátku července, jež byla později přeúčtována do položky „důchody“, a **výdaje na realizaci záruk** ve výši **1,8 mld. Kč**, představující splatné částky státem garantovaných úvěrů poskytnutých v minulosti státní organizaci České dráhy a na základě zákona č. 77/2002 Sb. převedených na Správu železniční dopravní cesty, s.o. Vnitřním organizačním jednotkám byly poskytnuty jednotlivými ústředními orgány a úřady zálohy ve výši 221 mil. Kč a do pokladen organizací bylo z bankovních účtů vybráno hotově 143 mil. Kč.

Výdaje související s neinvestičními nákupy, příspěvky, náhrady a věcné dary meziročně poklesly o 12,8 %, což bylo ovlivněno vyšším mimořádným základem v roce 2007, kdy byla na základě arbitrážního rozhodnutí zaplacená sankční pokuta 764 mil. Kč ve prospěch společnosti Eastern Sugar B.V. (spor ve věci snížení produkčních kvót cukru, resp. nedostatečné ochrany investic vedený firmou Eastern Sugar proti České republice). Do této oblasti výdajů patří nejruznější poskytnuté příspěvky a náhrady (z nich nejvíce připadlo na Ministerstvo obrany – 1,5 mld. Kč, Ministerstvo spravedlnosti 481 mil. Kč a Ministerstvo vnitra 228 mil. Kč), náhrady zvýšených nákladů spojených s výkonem funkce v zahraničí u pracovníků zastupitelských úřadů a stálých misí a jejich rodinných příslušníků podle nařízení vlády č. 62/1994 Sb. a také náhrady a příspěvky související s výkonem ústavní funkce a funkce soudce. Celkem bylo na výdaje související s neinvestičními nákupy v 1. pololetí 2008 vynaloženo 3,8 mld. Kč, což představovalo 41,5 % rozpočtované výše.

Čerpání **neinvestičních transferů podnikatelským subjektům** za 1. pololetí 2008 a jejich srovnání se stejným obdobím roku 2007 ukazuje následující tabulka:

Tabulka č. 20

NEINVESTIČNÍ TRANSFERY PODNIKATELSKÝM SUBJEKTŮM	Skutečnost leden-červen 2007	Rozpočet 2008		Skutečnost leden-červen 2008	%	Index 2008/2007
		schválený	po změnách			
Neinvestiční transfery podnikatel. subjektům celkem	11 639	21 135	25 478	13 860	54,4	119,1
z toho:						
- Ministerstvo průmyslu a obchodu	4 553	8 285	8 081	6 589	81,5	144,7
- Ministerstvo dopravy	2 252	4 448	4 514	2 409	53,4	107,0
- Ministerstvo práce a sociálních věcí	1 294	3 442	4 473	1 743	39,0	134,7
- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	519		653	561	85,9	108,1
- Ministerstvo zemědělství	347	2 405	2 073	378	18,2	108,9
- Všeobecná pokladní správa	2 148	1 473	4 353	1 748	40,2	81,4

Schválený státní rozpočet na rok 2008 byl stanoven v objemu 21,1 mld. Kč, což představovalo proti skutečnosti předchozího roku pokles o 11,0 %. V průběhu pololetí 2008 došlo ke zvýšení rozpočtu o 4,3 mld. Kč na celkovou výši **25,5 mld. Kč**, což znamená meziroční **nárůst** (proti skutečnosti roku 2007) o **7,5 %**. Zvýšení rozpočtu v průběhu roku ovlivnila především kapitola Všeobecná pokladní správa, u níž došlo v návaznosti na zrušení Fondu státních záruk ke snížení výdajové rozpočtové položky „Převod do Fondu státních záruk“ a zvýšení položky určené na splátky úvěrů přijatých ČMZRB na financování infrastruktury, souvisejících s poskytnutím státní záruky věřitelské bance (EIB) k úhradě těchto úvěrů.

Ke konci června 2008 dosáhly transfery podnikatelským subjektům **13,9 mld. Kč**, což je 54,4 % rozpočtu po změnách a meziroční nárůst o 19,1 %. Nejvyšší meziroční růst vykázalo Ministerstvo průmyslu a obchodu a Ministerstvo práce a sociálních věcí.

Nejvíce prostředků podnikatelským subjektům poskytlo **Ministerstvo průmyslu a obchodu**, a to **6,6 mld. Kč**, což představovalo 81,5 % upraveného rozpočtu a meziroční zvýšení o 2,0 mld. Kč, tj. o 44,7 %. Nejvíce transferů směřovalo na podporu průmyslového výzkumu a vývoje - celkem 2,0 mld. Kč. Transfery na útlumové programy v uhelných, uranových a rudných dolech byly uvolněny v objemu 1,5 mld. Kč, z toho na technický útlum připadlo 0,7 mld. Kč a na mandatorní sociálně zdravotní výdaje 0,8 mld. Kč. Na základě usnesení vlády č. 550/2006 byl poskytnut transfer („hmotná podpora“) společnosti Hyundai ve výši 1,3 mld. Kč, z toho 0,6 mld. Kč ze schváleného rozpočtu na rok 2008 a 0,7 mld. Kč z prostředků rezervního fondu z roku 2007, které byly použity ve smyslu usnesení vlády č. 32/2008. Na operační program Podnikání a inovace bylo vyčerpáno téměř 0,9 mld. Kč, když transfery byly poskytnuty ČMZRB na realizaci programů Start, Progres a Záruka. Operační program Podnikání a inovace je základním programovým dokumentem resortu průmyslu a obchodu pro čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů EU v letech 2007-2013. Program je spolufinancován z Evropského fondu regionálního rozvoje (ERDF), poměr mezi zdroji ČR a ERDF činí 15:85. Ve prospěch Rámcového programu pro podporu technologických center a center strategických služeb, schváleného usnesením vlády č. 217/2007, bylo čerpáno 0,8 mld. Kč, když prostředky byly poskytnuty celkem 47 podnikatelským subjektům do vysoce sofistikovaných oborů a služeb. Z ostatních neinvestičních transferů podnikatelským subjektům bylo nejvíce prostředků vynaloženo na Operační program

Průmysl a podnikání (77 mil. Kč), na Projekt InMP-Hospodářská komora (40 mil. Kč) a na Operační program Rozvoj lidských zdrojů (27 mil. Kč).

Ministerstvo dopravy poskytlo v průběhu 1. pololetí 2008 podnikatelským subjektům neinvestiční prostředky v celkové výši **2,4 mld. Kč**, což představovalo 53,4 % upraveného rozpočtu a meziroční zvýšení o 157 mil. Kč, tj. o 7,0 %. Prostředky byly transferovány především na následující tituly: úhrada ztráty ze závazku veřejné služby ve veřejné drážní osobní dopravě 1,8 mld. Kč (z toho úhrada ztráty dopravce z poskytování žakovského jízdného 57 mil. Kč), příspěvky pro uvolněné zaměstnance bývalých Českých drah poskytované v rámci Doprovodného sociálního programu pro ČD 240 mil. Kč, příspěvek na dopravní cestu nehrazený ze Státního fondu dopravní infrastruktury 200 mil. Kč, výzkum a vývoj 76 mil. Kč, úhrada poplatků vybíraných za LPS poskytované ve vzdušném prostoru ČR 31 mil. Kč a rozvoj a modernizace vodních cest a přístavů 29 mil. Kč.

Ministerstvo práce a sociálních věcí vynaložilo na neinvestiční transfery podnikatelským subjektům **1,7 mld. Kč** při plnění rozpočtu na 39,0 % a meziročním nárůstu o 449 mil. Kč, tj. o 34,7 %. Transfery poskytované v této kapitole mají specifický charakter, neboť jsou převážně poskytovány na podporu zaměstnávání uchazečů o zaměstnání včetně zdravotně postižených občanů a snižování nezaměstnanosti v rámci výdajů na aktivní politiku zaměstnanosti. Nástroje aktivní politiky zaměstnanosti (transfery, úhrada úroků z úvěrů, návratné finanční výpomoci) pozitivně ovlivňují rozvoj, případně zachování podnikatelských aktivit v daném území.

V kapitole **Všeobecná pokladní správa** byly čerpány prostředky ve výši **1,7 mld. Kč**. Z toho připadlo necelých 1,5 mld. Kč na splátky jistin a úroků z realizace státních záruk za úvěry přijaté KoB a ČMZRB na financování infrastruktury (bez výdajů na zabezpečení funkce finančního manažera úvěrů přijatých ČR, které jsou evidované na RP 5163); prostředky byly určeny na krytí dluhové služby úvěrů poskytnutých od EIB především na financování dopravní infrastruktury, čistíren odpadních vod a úprav vodních toků. V souladu s podmínkami státní podpory exportu stanovenými zákonem č. 58/1995 Sb. byly vyplaceny České exportní bance, a.s. transfery na podporu exportu ve výši 147 mil. Kč. Transfery na daňovou povinnost v rámci investičních pobídek byly poskytnuty ve výši 94 mil. Kč a na ztrátu společnosti MUFIS, a.s. v částce 12 mil. Kč. Transfery na úhradu daňové povinnosti byly poskytovány na základě příslušných usnesení vlády České republiky podnikatelským subjektům, kterým byly schváleny investiční pobídky a se kterými byla podepsána „Prohlášení o společném záměru“.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy vynaložilo na neinvestiční transfery podnikatelským subjektům do konce pololetí letošního roku **561 mil. Kč**, tj. 85,9 % upraveného rozpočtu a o 42 mil. Kč, tj. o 8,1 % více než v předchozím roce. Převážná většina prostředků byla transferovaná podnikatelům - právníckým osobám v oblasti nespecifikovaného výzkumu a vývoje.

Ministerstvo zemědělství poskytlo ve sledovaném období podnikatelským subjektům transfery ve výši **378 mil. Kč**, což představuje 18,2 % rozpočtu a meziroční nárůst o 8,9 %. Prostředky byly poskytnuty na podporu vodního hospodářství (165 mil. Kč), agrokomplexu (128 mil. Kč) a na zemědělský výzkum a vývoj (84 mil. Kč).

Ostatní ministerstva se na poskytnutých neinvestičních transferech podnikatelským subjektům podílela menšími částkami.

Neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím byly čerpány ve výši **5,1 mld. Kč**, tj. 47,1 % rozpočtu po změnách navýšeného proti schválenému rozpočtu v průběhu 1. pololetí 2008 o 4,8 mld. Kč, když v kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí došlo k navýšení rozpočtu o 4,0 mld. Kč na základě zmocnění ministra financí v § 24 odst. 4 zákona č. 218/2000 Sb., rozpočtová pravidla, ve znění pozdějších předpisů, a na základě usnesení vlády č. 364/2008 (vždy se jednalo o souvztažné zvýšení příjmů a výdajů státního rozpočtu). Celkové výdaje na tuto oblast dosáhly meziročního růstu o 20,9 %, tj. o 889 mil. Kč (v 1. pololetí 2007 byl upravený rozpočet plněn na 63,7 %). Schválený státní rozpočet na rok 2008 počítá s jejich meziročním růstem o 3,4 % (cca o 200 mil. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2007, proti skutečnosti 2007 ale s poklesem o 23,8 % (o 1,9 mld. Kč).

Čerpání neinvestičních transferů neziskovým a podobným organizacím v 1. pololetí 2008 ve srovnání s rokem 2007 se vyvíjelo následovně:

Tabulka č. 21

NEINVESTIČNÍ TRANSFERY NEZISKOVÝM A PODOBNÝM ORGANIZACÍM	mil. Kč						
	Skutečnost leden-červen 2007	Státní rozpočet 2008		Skutečnost leden-červen 2008	% plnění	Index 2008/2007	Rozdíl 2008-2007
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5=4:3	6=4:1	7=4-1
Neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím celkem	4 254	6 091	10 920	5 143	47,1	120,9	889
v tom:							
- obecně prospěšným organizacím	405	222	952	460	48,3	113,6	55
- občanským sdružením	1 774	2 672	5 333	2 364	44,3	133,3	590
- církvím a náboženským společnostem	1 401	2 564	3 524	1 682	47,7	120,1	281
- politickým stranám a hnutím	259	500	500	244	48,8	94,2	-15
- ostatní neinv. transfery neziskovým apod. org.	415	133	611	393	64,3	94,7	-22

Neinvestiční transfery obecně prospěšným organizacím byly poskytnuty ve výši **460 mil. Kč**, tj. 48,3 % rozpočtovými opatřeními navýšeného rozpočtu o 730 mil. Kč. Meziročně se tyto transfery zvýšily o 13,6 % (o 55 mil. Kč), když v 1. pololetí 2007 bylo čerpáno již 82,5 % rozpočtu. Např. kapitola Ministerstvo pro místní rozvoj převedla celkem 76 mil. Kč, z toho 70,0 mil. Kč Horské službě. V kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí bylo čerpáno více než 215 mil. Kč, z toho přes 103 mil. Kč poskytovatelům sociálních služeb, atd.

Neinvestiční transfery občanským sdružením představovaly **2,4 mld. Kč**, tj. 44,3 % upraveného rozpočtu výdajů, resp. rozpočtu navýšeného o 2,7 mld. Kč; meziročně se výdaje těmto organizacím zvýšily o 33,3 %, tj. o 590 mil. Kč. Nejvíce bylo čerpáno v rámci kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy téměř 854 mil. Kč především na podporu sportovních a tělovýchovných aktivit dětí, mládeže a tělesně postižených. Od kapitoly Ministerstva práce a sociálních věcí přijala občanská sdružení neinvestiční dotace v objemu 830 mil., Kč, z toho poskytovatelům sociálních služeb připadlo 431 mil. Kč, 172 mil. Kč činily výdaje na společné programy EU a ČR, 138 mil. Kč výdaje na aktivní politiku zaměstnanosti, atd. Kapitola Ministerstvo zdravotnictví poskytla téměř 65 mil. Kč na zdravotnické programy, Ministerstvo vnitra 50 mil. Kč (z toho 19,5 mil. Kč na výcvikovou a sportovní činnost příslušníků Policie ČR, 11,6 mil. Kč na úsek požární ochrany, 7,2 mil. Kč na Evropský uprchlícký fond, atd.), Ministerstvo zahraničních věcí poskytlo občanským sdružením 32 mil. Kč např. OS Člověk v tísni na humanitární pomoc, Ministerstvo kultury uvolnilo 98 mil. Kč, když nízké čerpání 34,9 % upraveného rozpočtu bylo ovlivněno zejména termíny zasedání dotačních komisí. Také další kapitoly poskytly občanským sdružením finanční prostředky např. Ministerstvo životního prostředí 62 mil. Kč, z toho 23 mil. Kč na OP Rozvoj lidských zdrojů, Úřad vlády 88 mil. Kč, Ministerstvo průmyslu a obchodu 20 mil. Kč, Ministerstvo zemědělství 20 mil. Kč, Všeobecná pokladní správa 197 mil. Kč, atd.

Neinvestiční transfery církvím a náboženským společnostem dosáhly ke konci 1. pololetí 2008 celkem téměř **1,7 mld. Kč** (47,7 % rozpočtu po změnách, resp. schváleného rozpočtu navýšeného o 960 mil. Kč) a byly o 280 mil. Kč, tj. o 20,0 % (280 mil. Kč) vyšší než ve stejném období roku 2007. Z celku Ministerstvo kultury uvolnilo 679 mil. Kč na výdaje na činnost registrovaných církví a náboženských společností na platy duchovních vč. pojistného (608 mil. Kč), na běžnou údržbu církevního majetku a na ostatní věcné náklady. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy vyplatilo 544 mil. Kč zejména církevním školám, předškolním a školským zařízením. Ministerstvo práce a sociálních věcí na dotace církvím a náboženským společnostem čerpalo 438 mil. Kč, z toho na dotace poskytovatelům sociálních služeb 353 mil. Kč.

Příspěvek politickým stranám a hnutím je vyplácen prostřednictvím kapitoly Všeobecná pokladní správa podle zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů. V 1. pololetí 2008 činil celkem **244,1 mil. Kč**, tj. 48,8 % rozpočtu, při meziročním poklesu o 5,6 %; z celku na stálý příspěvek připadlo 25,0 mil. Kč, příspěvek na mandát 90,0 mil. Kč poslancům, 36,0 mil. Kč senátorům, 93,1 mil. Kč krajským zastupitelům a zastupitelům hl. m. Prahy. Pokud odečteme mimořádnou výplatu prostředků politické straně Spojení demokraté-Sdružení nezávislých v 1. pololetí 2007 v částce 15,0 mil. Kč*), výdaje na činnost politických stran byly v obou letech víceméně srovnatelné (meziroční růst o 0,15 %, tj. o 375 tis. Kč).

Ostatní neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím byly vykázány v celkové částce **393 mil. Kč**, tj. 64,4 % upraveného rozpočtu; meziročně se tyto výdaje snížily o 3,3 % (o 22 mil. Kč). Z celku uvolnily kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy 254 mil. Kč, Ministerstvo pro místní rozvoj 54 mil. Kč, Ministerstvo práce a sociálních věcí 52 mil. Kč, Ministerstvo průmyslu a obchodu 13 mil. Kč, Grantová agentura ČR 12 mil. Kč, atd.

Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně představují zejména transfery státním fondům a fondům sociálního a zdravotního pojištění.

Tabulka č. 22

NEINVESTIČNÍ TRANSFERY VEŘEJNÝM ROZPOČTŮM ÚSTŘEDNÍ ÚROVNĚ	Skutečnost leden-červen 2007	Státní rozpočet 2008		Skutečnost leden-červen 2008	% plnění	Index 2008/2007	Rozdíl 2008-2007
		schválený	po změnách				
		1	2				
Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně celkem	33 553	84 899	90 306	38 859	43,0	115,8	5 306
z toho:							0
- státním fondům	9 619	36 992	42 425	15 160	35,7	157,6	5 541
z toho: SZIF	9 594	36 992	37 019	10 122	27,3	105,5	528
SFDI	0	0	5 406	5 000	92,5		5 000
- fondům sociálního a veřejného zdrav. pojištění	23 847	47 749	47 749	23 655	49,5	99,2	-192
z toho kapitola VPS	23 840	47 729	47 729	23 655	49,6	99,2	-185

Neinvestiční transfery státním fondům jsou v roce 2008 ve státním rozpočtu zahrnuty v částce 37,0 mld. Kč pro Státní zemědělský intervenční fond při předpokládaném meziročním rozpočtovém růstu o 9,4 % (o 3,2 mld. Kč); proti skutečnosti se mají zvýšit o 20,7 % (o 6,3 mld. Kč). K 30.6.2008 byl rozpočet navýšen o 5,4 mld. Kč, a to z 99,5 % na neinvestiční transfery Státnímu fondu dopravní infrastruktury.

*) příspěvek byl vyplácen za období od listopadu 2002 do října 2006 na mandát 15 členů zastupitelstva hl. m. Prahy zvolených v roce 2002 na kandidátní listině volební strany „Demokraté Jana Kasla – Sdružení politické strany Evropských demokratů a nezávislých kandidátů“.

Převod neinvestičních prostředků kapitoly **Ministerstvo zemědělství Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu** (SZIF) dosáhl celkové výše 10,1 mld. Kč, tj. 27,3 % rozpočtu po změnách, z toho na financování Společné zemědělské politiky*) připadlo 9,7 mld. Kč a 359 mil. Kč na krytí správních výdajů fondu.

V 1. pololetí 2008 byly prostřednictvím kapitoly **Ministerstvo dopravy** poskytnuty neinvestiční prostředky ve výši **5,0 mld. Kč** (92,5 % rozpočtu po změnách, ve schváleném rozpočtu na rok 2008 nebyly žádné prostředky v této oblasti stanoveny) **Státnímu fondu dopravní infrastruktury** na vyrovnání deficitu příjmů a výdajů jeho rozpočtu v roce 2008. Dále kapitola **Ministerstvo kultury** poskytnuty finanční prostředky **Státnímu fondu pro podporu a rozvoj české kinematografie** ve výši **35 mil. Kč** z rezervního fondu, do kterého byly pro tento účel převedeny koncem roku 2007. Také kapitola **Ministerstvo životního prostředí** použila prostředky z rezervního fondu v částce téměř **3 mil. Kč** pro **Státní fond životního prostředí**, a to v rámci programu 215 216.

Transfery fondům sociálního a zdravotního pojištění představují především **platby státu na veřejné zdravotní pojištění za vybrané skupiny obyvatel** (tzv. státní pojištěnce, tj. nevýdělečně činné osoby uvedené v zákoně č. 48/1997 Sb. v platném znění). Ze státního rozpočtu bylo na zvláštní účet všeobecného zdravotního pojištění v 1. pololetí 2008 převedeno celkem **23,7 mld. Kč** (49,6 % rozpočtu), tj. přibližně stejný objem prostředků jako v 1. pololetí 2007, resp. o 0,8 % (o 192 mil. Kč) méně. V roce 2008 je platba státu za dotčenou osobu a měsíc stanovena na 677 Kč**); v porovnání s rokem 2007 dochází k jejímu snížení o 3 Kč, když vzhledem k relativně vyrovnanému rozpočtu veřejného zdravotního pojištění bylo od 1.1.2008 v rámci stabilizace veřejných rozpočtů zrušeno navýšení vyměřovacího základu přepočítacím koeficientem. V průběhu 1. pololetí, tak jako v předchozím roce, nebyla požadována realizace tzv. předsunuté platby.

V rámci této skupiny výdajů jsou zahrnuty i prostředky poskytované z rozpočtu **Ministerstva obrany** Vojenské zdravotní pojišťovně. Dvěma fondům této pojišťovny

*) Podrobné údaje o Společné zemědělské politice jsou uvedeny v části II./5. Zprávy.

**) Vyměřovací základ pro platbu státu do systému veřejného zdravotního pojištění je dán pro kalendářní rok ve výši 25 % průměrné měsíční mzdy stanovené nařízením vlády jako všeobecný vyměřovací základ pro účely výpočtu důchodů v systému důchodového pojištění (pro rok 2008 podle nařízení vlády č. 257/2007 Sb. 20 050,- Kč).

(fondu zprostředkování úhrady zdravotní péče a fondu pro úhradu preventivní péče), zřízeným podle vyhlášky č. 41/2000 Sb., **nebyly** z celoročně rozpočtovaných 20 mil. Kč do konce června 2008 převedeny žádné finanční prostředky (v 1. pololetí 2007 to bylo 7 mil. Kč).

Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně se na běžných výdajích schváleného rozpočtu 2008 podílí 12,7 %, resp. na běžných výdajích rozpočtu po změnách 12,2 %. V 1. pololetí 2008 bylo ze státního rozpočtu **uvolněno** celkem **78,8 mld Kč**, tj. 16,1 % všech běžných výdajů tohoto období. Čerpáno bylo na 65,3 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 22,7 % (téměř o 14,6 mld. Kč). Schválený rozpočet předpokládá meziroční nárůst o 2,6 % (o 3,2 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu 2007 a o 2,8 % (o 3,4 mld. Kč) proti skutečnosti 2007.

Vyšší čerpání rozpočtu ovlivnily převody prostředků z kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy na přímé náklady škol zřizovaných obcemi a kraji v částce 52,4 mld. Kč, když byla na rozdíl od předchozího roku vyplacena celá záloha na 3. čtvrtletí ve výši 19,0 mld. Kč v červnu (v roce 2007 byla v červnu vyplacena pouze část zálohy ve výši 3,5 mld. Kč).

Tabulka č. 23

NEINVESTIČNÍ TRANSFERY VEŘEJNÝM ROZPOČTŮM ÚZEMNÍ ÚROVNĚ	mil. Kč						
	Skutečnost leden-červen 2007	Rozpočet 2008		Skutečnost leden-červen 2008	% plnění	Index 2008/2007	Rozdíl 2008-2007
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5=4:3	6=4:1	7=4-1
Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně celkem	64 213	123 856	120 732	78 794	65,3	122,7	14 581
z toho:							
Obce celkem	22 970	44 233	44 911	25 543	56,9	111,2	2 573
- neinvestiční transfery obcím	18 386	34 807	35 485	20 830	58,7	113,3	2 444
z toho sociální dávky*)	11 691	24 147	24 032	13 246	55,1	113,3	1 555
- neinvestiční transfery obcím v rámci souhrnného dotačního vztahu	4 585	9 426	9 426	4 713	50,0	102,8	128
Kraje celkem	40 844	79 623	74 115	52 642	71,0	128,9	11 798
- neinvestiční dotace krajům	40 282	78 505	72 997	51 903	71,1	128,8	11 621
- neinvestiční transfery krajům v rámci souhrnného dotačního vztahu	562	1 118	1 118	559	50,0	99,5	-3

*) ve sloupcích skutečnost leden-červen 2007 a skutečnost leden-červen 2008 jsou uvedeny transfery kapitoly MPSV obcím prostřednictvím krajů; obcemi bylo skutečně vyplaceno na sociální dávky v 1.pol.2007 celkem 10 734 mil. Kč a v 1.pol.2008 12 508 mil. Kč

V návaznosti na přílohy č. 6 až 9 k zákonu o státním rozpočtu na rok 2008 představovaly **5,3 mld. Kč** transfery poskytované územním celkům **v rámci souhrnného dotačního vztahu**, tj. 50,0 % rozpočtu při meziročním růstu o 2,4 % (o 125,2 mil. Kč). Z toho **obcím**, vč. hl. m. Prahy, bylo na výkon státní správy, na školství, na vybraná zdravotnická zařízení a na výkon zřizovatelských funkcí převedených z okresních úřadů uvolněno **4,7 mld. Kč**, tj. 50,0% při meziročním růstu o 2,8 % (o 127,9 mil. Kč). **Kraje** obdržely příspěvek na výkon státní správy (mimo hl.m. Prahy) v částce **559,2 mil. Kč**; tj. 50 % rozpočtu a meziroční snížení

o 0,5 % (o 99,5 mil. Kč). Finanční prostředky krajům, obcím a hl. m. Praze v rámci souhrnného dotačního vztahu byly uvolňovány z kapitoly **Všeobecná pokladní správa**.

Neinvestiční dotace **mimo rámeček souhrnného dotačního vztahu** (tzv. účelové) byly čerpány ve výši **72,7 mld. Kč**, tj. 67,0 % upraveného rozpočtu při meziročním růstu o 24,0 % (téměř o 14,1 mld. Kč). Z celku **obce** obdržely **20,8 mld. Kč**, tj. 58,7 % upraveného rozpočtu, a **kraje 51,9 mld. Kč** (71,1 % upraveného rozpočtu).

Kapitola **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy** poskytla v rámci neinvestičních účelových transferů obcím a krajům 57,3 mld. Kč, tj. největší objem prostředků z celku (78,7 %). Meziročně se tyto výdaje zvýšily o 39,0 % (o 16,1 mld. Kč) při plnění upraveného rozpočtu na 71,9 %. Meziroční nárůst výdajů a vyšší procento čerpání rozpočtu bylo způsobeno tím, že finanční prostředky na přímé náklady na vzdělávání určené na 3. čtvrtletí (19,0 mld. Kč) byly v plné výši poslány již v červnu (v červnu 2007 to byla jen část zálohy ve výši 3,5 mld. Kč).

Prostředky ve výši **13,7 mld. Kč** (53,9 % rozpočtu po změnách) byly poukázány z kapitoly **Ministerstvo práce a sociálních věcí**. Počátkem roku 2008 bylo v rámci kapitoly provedeno rozpočtové opatření, kterým se poskytovatelům sociálních služeb převedlo 6,6 mld. Kč rozpočtovaných pro územní samosprávné celky na položky pro jednotlivé právní formy poskytovatelů (neziskové, příspěvkové apod. organizace). Z celku bylo obcím převedeno 13,5 mld. Kč, z toho na sociální dávky přes 13,2 mld. Kč (9,5 mld. Kč na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách a 3,8 mld. Kč na dávky v hmotné nouzi a na dávky zdravotně postiženým). Kraje získaly téměř 196 mil. Kč, z toho na příspěvek pro zřizovatele zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc 81 mil. Kč.

Z kapitoly **Všeobecná pokladní správa** bylo uvolněno téměř **915 mil. Kč**, tj. 69,3 % upraveného rozpočtu, při meziročním růstu o 4,4 % (o 39 mil. Kč), z toho obcím připadlo 858 mil. Kč (81,0 % rozpočtu po změnách a o 2,1 %, tj. o 18 mil. Kč méně než v ve stejném období roku 2007) a krajům 57 mil. Kč (21,9 % rozpočtu po změnách při meziročním poklesu o 17,9 %, tj. více než o 12 mil. Kč). Z celku bylo poskytnuto 718 mil. Kč na dotace na činnosti vykonávané obcemi s rozšířenou působností v oblasti sociálně právní ochrany dětí, 206 mil. Kč připadly na navýšení a 50 mil. Kč na dofinancování příspěvku na výkon státní správy v oblasti sociálních služeb pro obce s rozšířenou působností a hl. m. Prahu, 22 mil. Kč na správní výdaje na systém dávek státní sociální podpory, 55 mil. Kč na řešení aktuálních problémů územních celků, 45 mil. Kč na financování provozu ochranných systémů podzemních vod, 213 mil. Kč představovaly výdaje stanovené zvláštními zákony nebo dalšími právními předpisy.

Ministerstvo pro místní rozvoj uvolnilo celkem **554 mil. Kč**, tj. 57,3 % rozpočtu navýšeného o 917,2 mil. Kč, zejména o prostředky na společné programy EU a ČR rozpočtovými opatřeními převedené z položky ostatní výdaje na konkrétní programy a projekty známé až po schválení státního rozpočtu. Z celku obcemi bylo čerpáno 178,4 mil. Kč a kraji 679,2 mil. Kč.

Ministerstvo kultury vyplatilo obcím a krajům **115 mil. Kč**, tj. pouze 19,7 % upraveného rozpočtu; nižší čerpání ovlivnilo zejména nulové čerpání na nových dotačních programech Program obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností a Program podpory pro památky UNESCO a bylo přesunuto na 2. pololetí roku.

Ministerstvo zemědělství poskytlo téměř **85 mil. Kč**, tj. 48,9 % upraveného rozpočtu, z toho v rámci ukazatele Podpora lesního hospodářství podle zákona č. 289/1995 Sb., o lesích, přes 83 mil. Kč.

Ministerstvo životního prostředí krajům a obcím poskytlo celkem více než **12 mil. Kč**, z toho 9,4 mil. Kč v rámci OP Rozvoj lidských zdrojů.

V kapitole **Ministerstvo obrany** bylo použito více než **13 mil. Kč**, z toho 2,3 mil. Kč na provoz škol a 10,8 mil. Kč na péči o válečné hroby.

Ministerstvo vnitra uvolnilo účelové dotace obcím a krajům v objemu **102 mil. Kč**, z toho 100 mil Kč na úsek požární ochrany (SDH).

Regionální rady soudržnosti ze státního rozpočtu získaly **759 mil. Kč** (46,5 % rozpočtu po změnách) a o 106,2 % (o 391 mil. Kč) více než ve stejném období roku 2007. Z toho 756,1 mil. Kč poskytla kapitola Ministerstvo pro místní rozvoj.

Na *neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím* byly ve schváleném rozpočtu vyčleněny prostředky ve výši 46,5 mld. Kč, které byly v průběhu 1. pololetí 2008 prostřednictvím rozpočtových opatření zvýšeny téměř o 6,8 mld. Kč (z toho u kapitoly Ministerstvo práce a sociálních věcí o 4,8 mld. Kč). Čerpáno bylo **29,9 mld. Kč**, tj. 56,0 % upraveného rozpočtu při meziročním růstu o 13,3 % (o 3,5 mld. Kč). Schválený rozpočet počítá s meziročním poklesem o 7,2 % (o 3,6 mld. Kč) proti rozpočtu roku 2007 a o 0,3 % (o 129 tis. Kč) proti skutečnosti 2007.

Následující tabulka ukazuje změny státního rozpočtu transferů příspěvkovým a podobným organizacím na rok 2008 a jeho čerpání v 1. pololetí v souhrnu a podle vybraných rozpočtových kapitol.

Tabulka č. 24

NEINVESTIČNÍ TRANSFERY PŘÍSPĚVKOVÝM A PODOBNÝM ORGANIZACÍM	Skutečnost leden-červen 2007	Rožpočet 2008		Skutečnost leden-červen 2008	% plnění	Index 2008/2007	Rozdíl 2008-2007
		schválený	po změnách				
		1	2				
Neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím celkem	26 376	46 542	53 315	29 873	56,0	113,3	3 497
v tom:							
- příspěvky zřízeným příspěvkovým organizacím	6 744	19 157	14 713	6 844	46,5	101,5	100
- transfery vysokým školám	15 349	22 326	27 074	16 179	59,8	105,4	830
- transfery školským právnickým osobám zřízeným státem, kraji a obcemi	4	0	37	10	27,0	250,0	6
- transfery veřejným výzkumným institucím	3 517	5 003	6 501	4 303	66,2	122,3	786
- transfery veřejným zdravotnickým zařízením zřízeným státem, kraji a obcemi	4	27	42	7	16,7	175,0	3
- příspěvky ostatním příspěvkovým organizacím	758	29	4 948	2 530	51,1	333,8	1 772
z celku:							
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	16 176	30 981	29 661	16 819	56,7	104,0	643
Ministerstvo zdravotnictví	1 041	1 677	1 649	917	55,6	88,1	-124
Ministerstvo kultury	1 571	3 610	3 671	1 608	43,8	102,4	37
Ministerstvo životního prostředí	798	1 045	1 414	753	53,3	94,4	-45
Ministerstvo zemědělství	744	784	1 089	862	79,2	115,9	118
Ministerstvo obrany	575	1 088	1 857	930	50,1	161,7	355
Ministerstvo průmyslu a obchodu	475	718	865	452	52,3	95,2	-23
Ministerstvo vnitra	366	815	901	514	57,0	140,4	148
Ministerstvo práce a sociálních věcí	187	190	4 998	2 493	49,9	1333,2	2 306
Ministerstvo pro místní rozvoj	371	622	670	264	39,4	71,2	-107
Akademie věd	2 369	4 354	4 319	2 501	57,9	105,6	132
Grantová agentura ČR	1 364	0	1 388	1 404	101,2	102,9	40

Největší objem z celku (56,3 %) představovaly prostředky poskytnuté příspěvkovým apod. organizacím kapitolou **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy** v částce **16,8 mld. Kč**, tj. 56,7 % rozpočtu po změnách, při meziročním růstu o 4,0 % (o 643 mil. Kč). Z toho transfery veřejným vysokým školám podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, činily téměř 14,7 mld. Kč, tj. 57,9 % rozpočtu po změnách, a o 3,7 % (o 722 mil. Kč) více než v roce 2007. Přímou zřízeným příspěvkovým organizacím byla poskytnuta 1,3 mld. Kč, když meziroční pokles o 14,8 % byl způsoben jejich předfinancováním na červenec a srpen v 1. pololetí 2007 z organizačních důvodů. Dále 731 mil. Kč obdržely veřejné výzkumné instituce, kde meziroční růst o 23,8 % byl způsoben zahájením poskytování podpory nových projektů v soutěži Národní program výzkumu zrovna tak, jako u ostatních příspěvkových organizací (čerpání 83 mil. Kč s meziročním navýšením o 23,0 %).

Na výzkum a vývoj poskytly kapitoly **Akademie věd** částku **2,5 mld. Kč** (57,9 % upraveného rozpočtu a o 5,6 %, tj. o 132 mil. Kč více než v 1. pololetí 2007), z toho téměř 2,3 mld. Kč získaly veřejné výzkumné instituce a 228 mil. Kč vysoké školy, a **Grantová agentura ČR** částku **1,4 mld. Kč** (101,2 % upraveného rozpočtu při meziročním růstu o 3,0 %, tj. o 40 mil. Kč), z toho 838 mil. Kč připadlo vysokým školám a 529 mil. Kč veřejným výzkumným institucím.

Ministerstvo zdravotnictví poskytlo **917 mil. Kč**, tj. 55,6 % rozpočtu po změnách; v porovnání s 1. pololetím 2007, kdy plnění rozpočtu bylo o 9,0 procentního bodu nižší, došlo k poklesu čerpání téměř o 124 mil. Kč. Z celku bylo 19 zřízeným příspěvkovým organizacím na činnost uvolněno 759 mil. Kč, vysokým školám na lékařský výzkum a vývoj 142 mil. Kč, veřejným výzkumným institucím 14 mil. Kč, atd.

Příspěvky **Ministerstva kultury** dosáhly přes **1,6 mld. Kč**, tj. 43,8 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 2,3 % (o 37 mil. Kč). Čerpány byly prostředky přímo zřízených příspěvkových organizací na provoz divadel, muzeí, galerií, knihoven, na restaurování kulturních památek a na jiné kulturní aktivity a programy (celkem téměř 1,6 mld. Kč); vysokým školám a veřejným výzkumným institucím tato kapitola poskytla 16 mil. Kč, atd.

Ministerstvo životního prostředí vydalo celkem **753 mil. Kč** (53,3 % rozpočtu po změnách při meziročním poklesu o 5,7 %, tj. o 69 mil. Kč), z toho 7-mi zřízeným příspěvkovým organizacím připadlo téměř 610 mil. Kč (ČHMÚ 237 mil. Kč, Správa NP Šumava 142 mil. Kč, Správa KRNAP 90 mil. Kč, ČGS 74 mil. Kč atd.), veřejným výzkumným institucím 128 mil. Kč, vysokým školám 13 mil. Kč, atd.

Příspěvkové organizace **Ministerstva obrany** čerpaly **930 mil. Kč** (50,1 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 61,7 %, tj. o 355 mil. Kč), z toho 99,9 % připadlo na provoz vlastních příspěvkových organizací a zbývající částka 551 tis. Kč na vojenský výzkum a vývoj vysokým školám.

Ministerstvo zemědělství vynaložilo celkem **862 mil. Kč**, tj. 79,1 % upraveného rozpočtu při meziročním růstu o 15,9 % (o 118 mil. Kč), z toho přímo zřízeným příspěvkovým organizacím připadlo 236 mil. Kč, veřejným výzkumným institucím 523 mil. Kč a vysokým školám 102 mil. Kč, atd.

Ministerstvo průmyslu a obchodu poskytlo celkem **452 mil. Kč** (52,3 % upraveného rozpočtu, meziroční pokles o 4,9 %, tj. o 23 mil. Kč), z toho 331 mil. Kč připadlo přímo zřízeným příspěvkovým organizacím a 86 mil. Kč vysokým školám.

Ministerstvo vnitra poukázalo svým 5-ti příspěvkovým organizacím na činnost **514 mil. Kč**, tj. 57,1 % rozpočtu po změnách při meziročním zvýšení o 40,8 %, tj. téměř o 149 mil. Kč.

Kapitola **Ministerstvo pro místní rozvoj** vynaložila celkem **264 mil. Kč**, tj. 39,4 % rozpočtu po změnách a o 28,2 % (o 107 mil. Kč) méně než v 1. pololetí roku 2007, z toho přímo zřízeným příspěvkovým organizacím připadlo 250 mil. Kč a vysokým školám 12 mil. Kč, atd.

Ministerstvo práce a sociálních věcí vynaložilo celkem 2,5 mld. Kč, tj. 49,9 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 1,6 % (o 3 mil. Kč), z toho 29 mil. Kč přímo zřízeným příspěvkovým organizacím, vysokým školám přes 66 mil. Kč, přes 9 mil. Kč školským právníkům osobám, 36 mil. Kč veřejným výzkumným institucím, atd. Ostatním příspěvkovým organizacím byly poskytnuty neinvestiční příspěvky přes 2,3 mld. Kč, když rozhodující část (98,1 %) tvořily dotace poskytovatelům sociálních služeb.

V kapitole **Ministerstvo dopravy** bylo čerpáno celkem **117 mil. Kč** (32,7 % rozpočtu po změnách), z toho přímo zřízeným organizacím připadlo 60 mil. Kč, vysokým školám na projekty výzkumu a vývoje 18 mil. Kč, veřejným výzkumným institucím 39 mil. Kč.

Výdaje na podporu výzkumu a vývoje jsou ve schváleném rozpočtu na rok 2008 (zákon č. 360/2007 Sb.) zahrnuty v **celkovém objemu 23,1 mld. Kč, což oproti skutečnosti roku 2007 představuje nárůst o 2,6 mld. Kč, tj. o 12,7 %**. Podíl těchto výdajů na HDP v b.c. by měl v roce 2008 dosáhnout 0,61 %. Ve výdajích na tuto oblast jsou zahrnuty i výdaje na spolufinancování podpory ze zahraničních programů – celkem v částce 1,81 mld. Kč, tj. o 1,18 mld. Kč více než v předchozím roce. Tyto výdaje jsou zahrnuty v kapitolách Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Akademie věd ČR a Ministerstvo průmyslu a obchodu. V letošním roce je proti předchozímu roku snížena rozpočtovaná částka na předfinancování výdajů spolufinancovaných ze zahraničních programů; v případě vyšších potřeb bude předfinancování zajištěno zvýšením příjmů a výdajů kapitol ve smyslu novely rozpočtových pravidel.

Ve schváleném státním rozpočtu na rok 2008 jsou vyčleněny výdaje na podporu Národního programu výzkumu v celkovém objemu 2,9 mld. Kč, což je na stejné úrovni jako v roce 2007. Podpora Národního programu výzkumu je realizována vybranými resorty: Ministerstvem práce a sociálních věcí, Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvem průmyslu a obchodu, Ministerstvem dopravy, Ministerstvem zemědělství, Ministerstvem zdravotnictví a Akademií věd ČR.

V 1. polovině roku 2008 bylo na výzkum a vývoj včetně programů spolufinancovaných z prostředků EU **vyčerpáno 16,4 mld. Kč**, což představovalo 70,9 % rozpočtu a meziroční růst o 2,0 %. Z celkové vynaložené částky tvořily účelové výdaje 8,3 mld. Kč a institucionální výdaje 8,1 mld. Kč. Vyšší čerpání výdajů na podporu výzkumu a vývoje bylo způsobeno především vyplácením účelových

podpor výzkumu a vývoje na základě smluv podle zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje, a též čerpáním prostředků, které byly v závěru roku 2007 převedeny do rezervních fondů kapitol (koncem roku 2007 bylo převedeno celkem 4,7 mld. Kč a zůstatek na rezervních fondech ke konci roku 2007 dosáhl 5 mld. Kč).

Z celkových výdajů na podporu výzkumu a vývoje vynaložilo nejvíce prostředků Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (7,3 mld. Kč), Akademie věd ČR (3,4 mld. Kč), Ministerstvo průmyslu a obchodu (2,1 mld. Kč) a Grantová agentura ČR (1,5 mld. Kč).

Na podporu výzkumu a vývoje tak bylo v 1. pololetí 2008 vynaloženo **3,0 % celkových výdajů státního rozpočtu**, což je o 0,3 procentního bodu méně než ve srovnatelném období roku 2007.

Dále je hodnoceno čerpání některých neinvestičních výdajů zahrnutých v kapitole Všeobecná pokladní správa, které nejsou komentovány v jiných částech Zprávy.

Státní podpora stavebního spoření je poskytována podle zákona č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření, ve znění pozdějších předpisů. V 1. pololetí 2008 v zákonné lhůtě dvou měsíců po podání žádosti poukázalo Ministerstvo financí stavebním spořitelnám částku ročních záloh státní podpory stavebního spoření za rok 2007 (tzv. 2. kolo 2007 - zálohy za předchozí rok jsou uvolňovány převážně v průběhu 2. čtvrtletí běžného roku) ve výši **13 378 mil. Kč**, tj. 89,2 % rozpočtu. Meziroční pokles o 0,6 % (o 802 mil. Kč) souvisel zejména s poklesem celkového počtu smluv o stavebním spoření ve fázi spoření, a to zejména smluv uzavřených podle právní úpravy platné do 31.12.2003 s maximální státní podporou 4 500,- Kč. Celkový počet smluv ve fázi spoření činil k 31.12.2007 celkem 5 133 tis., tj. cca o 165 tis. smluv méně než bylo vykázáno k 31.12.2006. Současně však došlo u platných smluv ve fázi spoření k 31.12.2007 k navýšení cílové částky o 91,0 mld. Kč proti roku 2006.

Státní příspěvek na penzijní připojištění poskytnutý penzijním fondům v 1. pololetí 2008 podle zákona č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem, ve znění pozdějších předpisů, činil **2 441 mil. Kč**, tj. 47,9 % rozpočtu, při meziročním růstu o 11,3 %, tj. o 245 mil. Kč. Dynamika vývoje čerpání v roce 2008 zachovala vývoj předchozích období, k nárůstu výdajů došlo v důsledku stálého růstu počtu účastníků penzijního připojištění (např. v 1. čtvrtletí 2008 vzrostl počet smluv o 76,1 tis. proti 3 959,5 tis. smlouvám ve 4. čtvrtletí 2007), vzrůstajícího počtu zaměstnavatelů, kteří přispívají svým zaměstnancům, a růstu průměrné výše státního příspěvku účastníka.

Výdaje spojené s financováním vládních a obdobných úvěrů poskytnutých do zahraničí byly v 1. pololetí 2008 realizovány ve výši 10,2 mil. Kč, tj. na 24,9 % rozpočtu. Týkaly se pouze správních poplatků za vedení účtů vládních pohledávek rozpočtovaných v objemu 40,9 mil. Kč a byly v souladu s uzavřenými smlouvami s ČNB a ČSOB. Výdaje na financování vybraných vývozních obchodních případů formou dlouhodobých vývozních úvěrů, rozpočtované v kapitole VPS ve výši 200 mil. Kč, nebyly prozatím čerpány.

Vzhledem k tomu, že k 3. březnu 2008 byl **zrušen Fond státních záruk**, byl rozpočtovým opatřením snížen převod prostředků do tohoto fondu z kapitoly Všeobecná pokladní správa v plné rozpočtované výši a současně byly zvýšeny rozpočtové položky Realizace státních záruk, Úhrada závazků s.o. Správa železniční dopravní cesty (SŽDC) a Realizace státních záruk za úvěry ČMZRB úhrnem ve stejné výši (8,5 mld. Kč). Zůstatek tohoto fondu z roku 2007 v částce 3,8 mld. Kč byl převeden na příjmový účet kapitoly Všeobecná pokladní správa.

Vlastní **realizace státních záruk** se v 1. pololetí 2008 týkala zejména s.o. SŽDC, v jejímž případě se jednalo téměř o všechny platby státem garantovaných úvěrů a realizace ze státního rozpočtu, dosáhla úhrnné hodnoty **1,7 mld. Kč**, vč. 352 mil. Kč na úhradu splatných částí jistin a příslušenství z původně komerčních úvěrů, které na s.o. SŽDC přešly na základě zákona č. 77/2002 Sb. z původního dlužníka s.o. České dráhy a jsou ze zákona garantovány státem. V rámci nestandardních státních záruk bylo uhrazeno téměř **42 mil. Kč** ve prospěch ČNB na základě záloh vyplacených k pokrytí ztrát strategického investora IPB. Kromě toho byly na základě zvláštního režimu jako jistá forma realizace státních záruk hrazeny ve výši **1,5 mld. Kč** závazky ze splatných částí jistin a příslušenství úvěrů poskytnutých EIB na infrastrukturální projekty, kde jako finanční manažer vystupuje ČMZRB.

Na **půjčky a návratné finanční výpomoci** je pro rok 2008 v kapitole VPS celkem vyčleněno 1,8 mld. Kč souvisejících s vypořádáním tzv. plynárenských VIA, které vychází z předpokládané výše údajně neuhraných daňových povinností českého subjektu, který na území Ruské federace realizoval výstavbu objektů plynárenského průmyslu vč. infrastruktury. Úhrada předmětných daňových povinností je vázána na vyčíslení celkových daňových nedoplatků ruskou stranou a vzájemné odsouhlasení mechanismu jejich zpětného vypořádání např. dodávkami zemního plynu; k tomuto dosud nedošlo, proto **nebyl** tento rozpočtový výdaj realizován. Vzhledem k tomu, že česká strana nebude vyvíjet žádnou iniciativu, lze předpokládat nulové čerpání i k ultimu roku 2008.

Úhrada majetkové újmy peněžních ústavů, která jim vzniká v souvislosti s dříve poskytnutými sociálními úvěry za státem stanovené zvýhodněné úrokové sazby, je hrazena ze státního rozpočtu v souladu s § 45 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách. V 1. pololetí 2008 dosáhla **188 mil. Kč**, tj. 63,1 % rozpočtu, při meziročním růstu o 4,4 % (více než o 8 mil. Kč). Z celku bylo uvolněno 103 mil. Kč v souvislosti s úvěry na individuální bytovou výstavbu, 80 mil. Kč s úvěry na družstevní bytovou výstavbu a 5 mil. Kč v souvislosti s půjčkami mladým manželům. Výše úhrady majetkové újmy souvisela zejména s tím, že při přípravě státního rozpočtu na rok 2008 byla použita pohyblivá sazba PRIBOR 6M ve výši 2,96 %, ale při čerpání byl použit kvalifikovaný odhad průměru denních fixingů PRIBOR 6M za rok 2008 ve výši 4,11 %.

Ve schváleném rozpočtu na rok 2008 byly v kapitole Všeobecná pokladní správa zahrnuty **výdaje na volby** ve výši 586 mil. Kč. V průběhu 1. pololetí 2008 se nekonaly žádné řádné volby; vyhlášeny byly pouze nové volby do zastupitelstev obcí a krajů. Z kapitoly VPS bylo k dalšímu čerpání uvolněno celkem 83,6 mil. Kč, z toho pro Český statistický úřad 83,1 mil. Kč a pro Ministerstvo vnitra 118 tis. Kč a 460 mil. Kč pro územní samosprávné celky. Celkové skutečné výdaje na volby v 1. pololetí 2008 činily **3,9 mil. Kč**, z toho na nové volby do zastupitelstev obcí a krajů bylo vydáno kapitolami Český statistický úřad 2,4 mil. Kč, Ministerstvo vnitra 73 tis. Kč, z VPS bylo čerpáno 569 tis. Kč; 890 tis. Kč připadlo na přípravu podzimních voleb do Parlamentu ČR, atd.

Na **odvody vlastních zdrojů Evropských společenství do rozpočtu Evropské unie** je ve státním rozpočtu na rok 2008 vyčleněno 29 866 mil. Kč; ke konci června byly **odvedeny** prostředky v celkové výši **15 481 mil. Kč**, tj. 51,8 % rozpočtu. Z toho odvod vlastních zdrojů ES do rozpočtu EU podle daně z přidané hodnoty (vč. korekce Velké Británie) dosáhl 4 666 mil. Kč, tj. 57,7 % rozpočtu, a odvod podle hrubého národního důchodu téměř 10 816 mil. Kč, tj. 49,6 % rozpočtu. Meziročně se celkové odvody zvýšily o 24,5 % (o 3 043 mil. Kč) – vyšší platby byly dány zejména vyšším v té době platným rozpočtem EU 2008 ve srovnání s rozpočtem EU pro rok 2007 a vyšší potřebou cash flow Komise v roce 2008, kdy bylo uhrazeno během 1. pololetí 2008 celkem 7,1/12 aktuálně platného rozpočtu EU na rozdíl od 6,2/12 za stejné období v roce 2007.

Částka na odvody vlastních zdrojů Evropských společenství do rozpočtu Evropské unie, schválená ve státním rozpočtu ČR na rok 2008, byla ke konci června cca o 1,6 mld. Kč vyšší, než skutečná potřeba prostředků podle posledního platného rozpočtu EU (28 265 mil. Kč). Výše odvodů se však může měnit v návaznosti na jeho další případné změny, např. z připravované úpravy návrhu rozpočtu EU pro ČR

vyplývá navýšení celkových úhrad na 31 258 mil. Kč, které je dáno především přepočtem rozpočtu EU podle aktualizovaných údajů o HND za rok 2008 projednaných s Komisí v květnu 2008 (toto navýšení bude vyrovnáno přeplatkem za rok 2007 ve výši cca 1,5 mld. Kč vycházejícím z rozdílu mezi konečným rozpočtem a rozpočtem, podle kterého byly prováděny v roce 2007 platby vlastních zdrojů).

Kromě výše uvedených odvodů podle DPH a HND byla na počátku roku 2008 uhrazena roční **splátka do Výzkumného fondu uhlí a oceli** v částce více než **320 mil. Kč** (úspora proti rozpočtu ve výši 6,9 mil. Kč vyplývá ze zhodnocení devizového kursu).

Ve schváleném rozpočtu na rok 2008 (v kapitole Operace státních finančních aktiv) jsou zahrnuty **výdaje související s projekty financovanými z úvěrů** přijatých na základě příslušných zákonů **od Evropské investiční banky, a to ve výši 16,3 mld. Kč**. Prostředky z přijatých úvěrů spravují tito finanční manažéři:

- Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s. (ČMZRB) spravuje prostředky určené na výstavbu silničního okruhu Prahy (celkem 3 mld. Kč) a na rozvoj MTZ Masarykovy univerzity v Brně (téměř 752 mil. Kč),
- ČSOB, a.s. spravuje prostředky z přijatého úvěru určeného na výstavbu a obnovu infrastruktury vodovodů a kanalizací (750 mil. Kč),
- Ministerstvo financí – referát finančního manažera v odboru 19 spravuje prostředky z úvěru na financování protipovodňových opatření (1,176 mld. Kč),
- Státní fond dopravní infrastruktury (SFDI) spravuje prostředky z přijatého úvěru určeného na spolufinancování projektů v rámci Operačního programu Doprava (10,59 mld. Kč).

V průběhu 1. pololetí 2008 byla část těchto rozpočtovaných výdajů ve výši **4,952 mld. Kč** uvolněna kapitolou OSFA pro čerpání v kapitolách Ministerstvo dopravy, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a Ministerstvo zemědělství, které jednotlivé projekty realizují prostřednictvím finančních manažerů. Prostředky byly transferovány na následující projekty:

- silniční okruh Prahy, část jihozápadní 2 476,1 mil. Kč
- spolufinancování OP Doprava 1 400,0 mil. Kč
- výstavba a obnova infrastruktury vodovodů a kanalizací 750,0 mil. Kč
- rozvoj MTZ Masarykovy univerzity v Brně 326,1 mil. Kč

B. Kapitálové výdaje

Ve schváleném státním rozpočtu na rok 2008 jsou **kapitálové výdaje** obsaženy v celkovém objemu **128,4 mld. Kč**, což představuje 11,6 % celkových výdajů rozpočtu (v roce 2007 to bylo 8,6 %) a meziroční zvýšení proti schválenému rozpočtu roku 2007 o 43,6 %, resp. proti skutečnosti roku 2007 o 11,2 %. Meziroční nárůst rozpočtovaných kapitálových výdajů ovlivnilo především Ministerstvo dopravy, u něhož došlo k výraznému zvýšení transferů pro Státní fond dopravní infrastruktury (SFDI) na pokrytí deficitu a na financování akcí zařazených do Operačního programu Doprava. Investiční transfery SFDI určené na vyrovnaní deficitu SFDI by měly letos dosáhnout 20,2 mld. Kč (proti 4,4 mld. Kč v roce 2007) a investiční transfery SFDI z prostředků EU na společné programy EU a ČR 25,7 mld. Kč (v roce 2007 nebyly rozpočtovány), což souvisí s novým nastavením implementačních toků Operačního programu Doprava. Významně rostou investiční výdaje též u kapitoly Operace státních finančních aktiv, a to v souvislosti s projektem Rámcového úvěru ke spolufinancování Operačního programu Doprava, který je rozpočtován v této kapitole v rámci transferů financovaných z úvěrů od EIB, a rovněž u Ministerstva pro místní rozvoj - především v rámci výdajů na Regionální operační programy programovacího období 2007–2013. Na druhé straně k poklesu rozpočtovaných kapitálových výdajů došlo především u Ministerstva životního prostředí (vliv pozdějšího schvalování programů spolufinancovaných z prostředků EU), u Ministerstva obrany a u Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

Z druhového hlediska jsou kapitálové výdaje rozpočtovány nejvíce jako investiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně (SFDI – 45,9 mld. Kč, meziroční nárůst více než desetinásobný), pořízení dlouhodobého hmotného majetku (19,6 mld. Kč), transfery příspěvkovým organizacím (17,6 mld. Kč), územním rozpočtům (16,4 mld. Kč), podnikatelským subjektům (6,2 mld. Kč) apod.

Z celkové částky 128,4 mld. Kč rozpočtovaných kapitálových výdajů **nejvíce prostředků připadá na Ministerstvo dopravy** (50,9 mld. Kč, tj. téměř 40 % všech kapitálových výdajů státního rozpočtu), na kapitolu Operace státních finančních aktiv (17,5 mld. Kč), na Ministerstvo pro místní rozvoj (15,2 mld. Kč), Ministerstvo obrany (8,9 mld. Kč), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (6,1 mld. Kč), Ministerstvo zdravotnictví (4,1 mld. Kč), Ministerstvo vnitra (4,0 mld. Kč), na kapitolu Všeobecná pokladní správa (3,7 mld. Kč), na Ministerstvo průmyslu a obchodu (2,6 mld. Kč), Ministerstvo zemědělství (2,4 mld. Kč), Ministerstvo práce a sociálních věcí (2,4 mld. Kč), Ministerstvo životního prostředí (2,2 mld. Kč), Ministerstvo spravedlnosti (2,0 mld. Kč) apod.

Schválený rozpočet kapitálových výdajů byl v průběhu 1. pololetí 2008 rozpočtovými opatřeními **snížen celkem o 7,5 mld. Kč** na 120,9 mld. Kč, když protichůdným směrem byly výrazně sníženy především investiční transfery státním fondům (o 17,8 mld. Kč, SFDI) a na druhé straně zvýšeny zejména investiční transfery podnikatelským subjektům ve vlastnictví státu (o 12,0 mld. Kč, Správa železniční dopravní cesty). Úpravy rozpočtu ovlivnila největší mírou usnesení vlády č. 476/2008 a usnesení rozpočtového výboru PČR č. 461/2008, která se týkala změny závazných specifických ukazatelů „Dražní doprava“ (+12,0 mld. Kč) a „Dotace pro Státní fond dopravní infrastruktury“ (-12,0 mld. Kč), a převod části investičních transferů SFDI do běžných výdajů (5,4 mld. Kč na položku 5312 na základě žádosti SFDI). Uvedená usnesení vlády a rozpočtového výboru PČR věcně souvisela s převodem prostředků ve výši 12,0 mld. Kč státní organizaci SŽDC určených k financování nákupu části podniku České dráhy, a.s. v návaznosti na převod funkce provozovatele celostátní železniční dráhy a regionálních drah ve vlastnictví státu a převod výkonu některých činností, které jsou obsahem provozování dráhy. Hodnota převáděného majetku byla stanovena na základě znaleckého posudku zpracovaného Znaleckým ústavem PricewaterhouseCoopers Česká republika, s.r.o. Převody mezi jednotlivými položkami investičních výdajů ovlivnila výrazněji též kapitola Operace státních finančních aktiv, ze které byly transferovány do věcně příslušných kapitol prostředky z úvěrů EIB (komentováno na jiném místě).

Největší snížení schváleného rozpočtu kapitálových výdajů - o 5,1 mld. Kč - bylo realizováno **u kapitoly Operace státních finančních aktiv** a souviselo především s již zmíněnými transfery prostředků jiným kapitolám s účelovým určením na projekty financované z úvěrů od zahraničních finančních institucí, dále **u Ministerstva dopravy** - o 3,3 mld. Kč (důvody jsou uvedené v předchozím odstavci) a u Ministerstva pro místní rozvoj – o 2,9 mld. Kč (převážně přesunem do běžných výdajů, v malé míře též snížením celkových výdajů kapitoly). Naopak, **ke zvýšení kapitálových výdajů** došlo především **u Ministerstva zemědělství** – o 2,1 mld. Kč a týkalo se nejvíce transferů podnikatelským subjektům a veřejným rozpočtům územní úrovně.

Vývoj a plnění kapitálových výdajů státního rozpočtu ukazuje následující přehled:

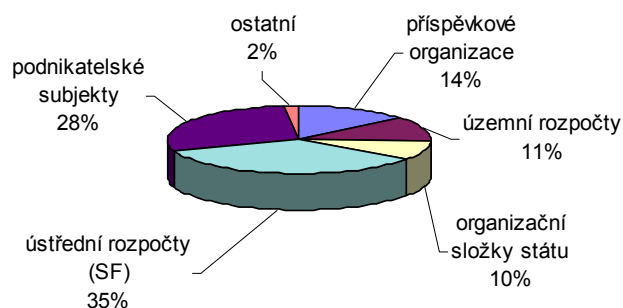
Tabulka č. 25

v mil. Kč

	Skutečnost leden-červen 2007	Rozpočet 2008		Skutečnost leden-červen 2008	% plnění	Index 2008/2007
		schválený	po změnách			
Kapitálové výdaje celkem	26 771	128 374	120 908	53 505	44,3	199,9
v tom:						
Investiční nákupy a související výdaje	7 501	21 683	22 741	5 236	23,0	69,8
Nákup akcií a majetkových podílů	1	892	892		0,0	
Investiční transfery podnikatelským subjektům	3 020	6 178	19 317	15 128	78,3	500,9
Investiční transfery nezisk. a pod. organizacím	541	1 553	1 663	447	26,9	82,6
Investiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně	2 318	45 943	28 211	18 716	66,3	807,4
Investiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně	5 890	16 442	18 380	6 097	33,2	103,5
z toho: obcím	3 514	4 213	5 840	2 845	48,7	81,0
krajům	1 961	2 940	4 786	939	19,6	47,9
regionálním radám	415	9 289	7 676	2 313	30,1	557,3
Investiční transfery příspěvkovým organizacím	6 552	17 560	18 162	7 357	40,5	112,3
Investiční transfery obyvatelstvu			1			
Ostatní kapitálové výdaje	948	18 123	11 541	524	4,5	55,3

Skutečné čerpání kapitálových výdajů za 1. pololetí 2008 představovalo celkem **53,5 mld. Kč, tj. 44,3 % celoročního rozpočtu** upraveného o provedená rozpočtová opatření. Proti polovině rozpočtu tak byly výdaje nižší o 6,9 mld. Kč. Ve stejném období roku 2007 představovalo plnění 29,9 %, celoročně pak byl rozpočet splněn na 112,4 %. Vyšší plnění rozpočtu v letošním pololetí výrazněji ovlivnilo jednorázové uvolnění částky 12,0 mld. Kč pro státní organizaci Správa železniční dopravní cesty související s výše uvedenými usneseními vlády a rozpočtového výboru PČR. Úroveň čerpání kapitálových výdajů v průběhu i v závěru roku souvisí s možností využívat prostředky rezervních fondů k financování investičních výdajů v běžném roce, resp. od příštího roku nově i s čerpáním tzv. nároků z nespotřebovaných výdajů předchozích let (§ 47 zákona č. 218/2000 Sb.).

Struktura kapitálových výdajů

Pokud jde o hospodářsko-právní formu subjektů, jímž jsou rozpočtové prostředky poskytovány, **největší podíl na čerpání kapitálových výdajů připadlo na ústřední rozpočty** (jde vesměs o transfery SFDI). K zabezpečení jejich potřeb bylo ze státního rozpočtu vynaloženo **18,7 mld. Kč** (35 % podíl z celku). Podnikatelským subjektům bylo uvolněno 15,1 mld. Kč (28 %), příspěvkovým organizacím 7,4 mld. Kč (14 %) a územním rozpočtům 6,1 mld. Kč (11 %). Organizační složky státu vyčerpaly 5,2 mld. Kč (10 %) a na ostatní subjekty připadlo 1,0 mld. Kč (2 %).

V následujícím přehledu je uvedeno čerpání kapitálových výdajů podle jednotlivých kapitol státního rozpočtu:

Tabulka č. 26

	v mil. Kč					
	Skutečnost leden-červen 2007	Rozpočet 2008		Skutečnost leden-červen 2008	%	Index 2008/2007
		schválený	po změnách			
Kapitálové výdaje celkem	26 771	128 374	120 908	53 505	44,3	199,9
z toho:						
- Ministerstvo obrany	4 347	8 866	8 765	2 362	26,9	54,3
- Ministerstvo financí	394	1 480	1 563	263	16,8	66,8
- Ministerstvo práce a sociálních věcí	426	2 388	2 226	344	15,5	80,8
- Ministerstvo vnitra	738	3 956	4 803	489	10,2	66,3
- Ministerstvo životního prostředí	2 439	2 174	2 148	1 528	71,1	62,6
- Ministerstvo pro místní rozvoj	3 999	15 214	12 346	4 097	33,2	102,5
- Ministerstvo průmyslu a obchodu	1 321	2 570	2 669	1 219	45,7	92,3
- Ministerstvo dopravy	4 200	50 854	47 538	34 142	71,8	812,9
- Ministerstvo zemědělství	2 377	2 398	4 465	2 502	56,0	105,3
- Ministerstvo školství, mládeže a tělov.	3 048	6 072	6 552	3 326	50,8	109,1
- Ministerstvo kultury	373	1 693	2 113	247	11,7	66,2
- Ministerstvo zdravotnictví	535	4 141	4 194	162	3,9	30,3
- Ministerstvo spravedlnosti	749	1 987	2 309	1 172	50,8	156,5
- Akademie věd ČR	871	1 033	1 033	787	76,2	90,4
- Operace státních finančních aktiv	19	17 531	12 421	97	0,8	510,5
- Všeobecná pokladní správa	100	3 697	3 519	107	3,0	107,0

Nejvíce prostředků ze všech kapitol státního rozpočtu - celkem **34,1 mld. Kč** (63,8 % všech kapitálových výdajů), což představovalo 71,8 % upraveného rozpočtu, bylo čerpáno u **Ministerstva dopravy**. Z toho prostředky ve výši 18,6 mld. Kč byly poskytnuty na vyrovnání deficitu příjmů a výdajů rozpočtu SFDI, Operačního programu Doprava a úvěru EIB; z toho částka 5,8 mld. Kč představovala zapojení prostředků převedených prostřednictvím rezervního fondu z roku 2007. Z celkové částky tvořily prostředky EU 15,8 mld. Kč. V rámci transferů podnikatelským subjektům bylo převedeno státní organizaci SŽDC 12,0 mld. Kč na financování převodu majetku ze společnosti České dráhy, a.s. (podrobněji viz výše). Zřízeným příspěvkovým organizacím, konkrétně Ředitelství silnic a dálnic ČR, bylo poskytnuto 2,7 mld. Kč, z toho 2,5 mld. Kč ve prospěch výstavby silničního okruhu kolem hl. města Prahy, část jihozápadní.

V kapitole **Ministerstvo pro místní rozvoj** byly čerpány prostředky v celkové výši téměř **4,1 mld. Kč**, tj. na 33,2 % upraveného rozpočtu a převážně prostřednictvím transferů regionálním radám, krajům a obcím směřovaly především na podporu v oblasti bydlení, komunálních služeb a územního rozvoje.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy čerpalo kapitálové výdaje ve výši **3,3 mld. Kč**, tj. 50,8 % upraveného rozpočtu. Prostředky byly použity zejména na rozvoj a obnovu materiálně technické základny veřejných vysokých škol a na výzkum a vývoj na vysokých školách.

Ministerstvo zemědělství z celkové částky investičních výdajů v objemu **2,5 mld. Kč** (56,0 % rozpočtu) poskytlo především podnikatelským subjektům a obcím prostředky na udržování výrobního potenciálu zemědělství, zemědělský půdní fond a mimoprodukční funkce zemědělství (§ 1011 rozpočtové skladby), na odvádění a čištění odpadních vod a nakládání s kaly, na činnosti spojené se zásobováním pitnou vodou, na protierozní, protilavinovou a protipožární ochranu a další potřeby.

Ministerstvo obrany vynaložilo na kapitálové výdaje **2,4 mld. Kč**, čím byl upravený rozpočet splněn na 26,9 %. Prostředky byly vynakládány např. na přezbrojení Armády ČR obrněnými transportéry, na pořízení a zabezpečení provozu nadzvukových letadel, na pořízení a obnovu dopravních, speciálních a manipulačních prostředků logistiky, na modernizaci a zabezpečení provozu systému L-159, na výstavbu a rekonstrukci infrastruktury vzdušných sil, na zvyšování schopností pozemních a specializovaných sil, na rozvoj a modernizaci dělostřelectva a další potřeby.

Ministerstvo životního prostředí vynaložilo na kapitálové výdaje **1,5 mld. Kč**, což představovalo plnění rozpočtu na 71,1 %. Prostředky byly vynakládány především na odvádění a čištění odpadních vod a nakládání s kaly a odpady, na revitalizace říčních systémů a další ekologické záležitosti.

Ministerstvo průmyslu a obchodu vynaložilo na kapitálové výdaje **1,2 mld. Kč**, tj. 45,7 % upraveného rozpočtu. Prostředky byly čerpány především na podporu opatření ke zvýšení konkurenceschopnosti průmyslu ČR, na podporu podnikání a inovací, na podporu podnikatelských nemovitostí a infrastruktury, na podporu útlumu uhelného, rudného a uranového hornictví, na průmyslový výzkum a vývoj atd.

Ministerstvo spravedlnosti čerpalo investiční prostředky ve výši **1,2 mld. Kč**, což znamenalo 50,8 % rozpočtu a použilo je především na rozvoj a obnovu materiálně technické základny regionálních složek justice, systému řízení ministerstva a vězeňství.

Z ostatních kapitol státního rozpočtu nejvíce investičních prostředků čerpala Akademie věd (787 mil. Kč, tj. 76,2 % rozpočtu), Ministerstvo vnitra (489 mil. Kč, 10,2 %), Ministerstvo práce a sociálních věcí (344 mil. Kč, 15,5 % rozpočtu), Ministerstvo financí (263 mil. Kč, 16,8 %) atd.

Značná část kapitálových výdajů souvisí s **financováním programů** reprodukce a provozování majetku, na které je rozpočtem určeno celkem **66,8 mld. Kč** (včetně běžných výdajů souvisejících s programy). Proti schválenému rozpočtu na rok 2007 jsou o 19,5 mld. Kč, tj. o 22,6 % nižší. Do výdajů roku 2008 je zahrnuta i část transferů poskytnutých na financování programů z fondů EU v celkové výši 11,5 mld. Kč, proti roku 2007 o 16,8 mld. Kč (o 59,4 %) nižší. Pokles je dán tím, že část prostředků fondů EU není zahrnuta v programovém financování a také novelou rozpočtových pravidel, která umožňuje ministroví financí navýšit příjmy a výdaje státního rozpočtu v průběhu roku z titulu EU.

Z hlediska sektorů alokace jsou výdaje státního rozpočtu na programy směřovány především ve prospěch organizací vládního sektoru, tj. subjektů zřízených (založených) ústředním orgánem státní správy (43,2 mld. Kč, tj. 64,7 % všech výdajů na programy), v menším rozsahu pak veřejnému sektoru – krajům (4,4 mld. Kč), obcím (3,9 mld. Kč) a vysokým školám (3,1 mld. Kč). Další prostředky jsou určeny neveřejnému sektoru – jiným než bankovním a finančním institucím (celkem 1,8 mld. Kč) a jiným rozpočtem předběžně nekonkretizovaným sektorům (9,8 mld. Kč).

Z věcného hlediska vychází rozpočet ze schválených dokumentací programů reprodukce majetku zabezpečujících dlouhodobě stanovené cíle rozvoje a obnovy materiálně technické základny činnosti státní správy a podporu reprodukce majetku nevládního sektoru. Rozpočet obsahuje jak nově schválené dokumentace programů, tak i dokumentace programů připravovaných, u kterých se předpokládá zahájení financování v rámci programů v průběhu roku 2008. V minimálním počtu případů rozpočet obsahuje i účast na financování některých dříve zahájených programů, které budou v převážné míře ukončeny v roce 2008.

Věcné, časové a finanční parametry akcí (projektů) zabezpečujících cíle programů sleduje Ministerstvo financí v Informačním systému financování programů (ISPROFIN). V souvislosti s usnesením vlády č. 629 ze dne 11. července 2007 došlo k přerozdělení prostředků rezervních fondů organizačních složek státu. Tato skutečnost, spolu s nově zahájenými akcemi spadajícími do individuálně posuzovaných výdajů a omezeným možností v oblasti navyšování výdajů na reprodukci majetku ve střednědobém výhledu, vedla u některých resortů k potížím při zabezpečení již zahájených akcí (projektů), přičemž prostor pro nově zahajované akce je minimální.

V roce 2008 se očekává pokračování změny přístupu resortů k reprodukci majetku ve státním vlastnictví, a to směrem k její neinvestiční části, tj. od pořizování nového majetku ke kvalitnější péči o jeho stav.

Z uvedené celkové rozpočtované částky 66,8 mld. Kč určené na financování programů připadá na rozvoj a obnovu materiálně technické základny (MTZ) armády 13,1 mld. Kč, na podporu regionálního rozvoje 5,1 mld. Kč, na podporu rozvoje a obnovy zdravotnických zařízení 3,9 mld. Kč, na rozvoj a obnovu MTZ vysokých škol 3,0 mld. Kč, na rozvoj a obnovu MTZ Policie ČR 2,7 mld. Kč, na podporu konkurenceschopnosti průmyslu a podnikání 2,1 mld. Kč, na rozvoj a obnovu MTZ regionálních složek justice 1,5 mld. Kč, na rozvoj a obnovu MTZ hasičských záchranných sborů 1,4 mld. Kč, na podporu opatření v ochraně životního prostředí 1,4 mld. Kč, na podporu rozvoje a obnovy zařízení sociální péče 0,8 mld. Kč, na podporu výstavby a obnovy vodovodů, kanalizací a ČOV 0,4 mld. Kč, na podporu výstavby bytů 0,3 mld. Kč atd.

Schválený rozpočet kapitálových výdajů systému ISPROFIN byl rozpočtovými opatřeními zvýšen o 5,6 mld. Kč, takže upravený rozpočet dosáhl 72,4 mld. Kč. **Ke konci června 2008 bylo vyčerpáno 23,6 mld. Kč** (včetně běžných výdajů souvisejících s kapitálovými výdaji), což představovalo plnění na 32,6 % upraveného rozpočtu. Koncem roku lze předpokládat, že (podobně jako v roce 2007) část rozpočtovaných prostředků zůstane z různých důvodů nevyčerpaných a resorty je vykážou jako nároky k čerpání v následujících letech (do roku 2007 nedočerpané prostředky převáděly do svých rezervních fondů).

4. Čerpání vládní rozpočtové rezervy

K zajištění krytí nezbytných a nepředvídaných výdajů se ve státním rozpočtu vytváří vládní rozpočtová rezerva, a to ve výši nejméně 0,3 % výdajů státního rozpočtu na příslušný rozpočtový rok (§ 27 zákona č. 218/2000 Sb., rozpočtová pravidla). Objem vládní rozpočtové rezervy na rok 2008 byl stanoven ve výši 3 365 mil. Kč a v **1. pololetí bylo uvolněno celkem 613,0 mil. Kč**, tj. 18,2 % rozpočtu. Čerpání vládní rozpočtové rezervy ukazuje následující tabulka.

Tabulka č. 27

	tis. Kč
Ministerstvo průmyslu a obchodu - prostředky na dopad vyplývající z nařízení vlády č. 366/2007 Sb., o úpravě náhrad za ztrátu výdělků	38 300
Český báňský úřad - rozšíření počtu báňských záchranářů (zákon č. 376/2007 Sb.)	938
Všeobecná pokladní správa - vratka mylných plateb provedených v r. 2007 do SR - MěÚ Příbram	526
Ministerstvo zahraničních věcí - prostředky na rekonstrukce Českého domu v Moskvě	36 513
Ministerstvo spravedlnosti - rozsudek Evropského soudu ve věci Mavrogenis, Dymáček a Dymáčková proti ČR	1 013
Úřad vlády - prostředky na rekonstrukci Benešovy vily v Sezimově Ústí	10 000
Ministerstvo zemědělství - dotace podpůrnému programu zemědělství (usnesení vlády č. 238/2008)	130 000
Úřad vlády - prostředky na mediální komunikaci vládních priorit	35 000
Všeobecná pokladní správa - dotace Svazu osvobozených politických vězňů a pozůstalých ČR za rok 2008	380
Ministerstvo zdravotnictví - dotace České enterologické společnosti na mezinárodní konferenci na téma rakovina trávicí soustavy	600
Ministerstvo vnitra - zajištění bezpečnostních opatření v rámci předsednictví České republiky v Radě Evropské unie	147 131
Český úřad zeměměřický a katastrální - výdaje na poštovné	20 000
Ministerstvo spravedlnosti - rozsudek Evropského soudu ve věci Smatana proti ČR	160
Všeobecná pokladní správa - dotace Středočeskému KÚ na likvidaci skládky chemických látek a odpadů v Nalžovicích	5 448
Ministerstvo zahraničních věcí - prostředky na zabezpečení účasti ČR na Světové výstavě EXPO 2010 Šanghaj	35 714
Ministerstvo kultury - prostředky na inzeráty a brožuru pro poslance (vztah státu a církve)	423
Ministerstvo kultury - prostředky na novostavbu Moravskoslezské vědecké knihovny (usnesení vlády č. 288/2008)	60 000
Ústavní soud - prostředky na konferenci na ochranu základních lidských práv v souvislosti s nebezpečím terorismu	1 788
Ministerstvo zahraničních věcí - prostředky účelově určené na zpracování geopolitických podmínek, zajištění podkladů pro vytvoření studie proveditelnosti a následné vypracování nezávislé kontrolní analýzy a rešerše pro letiště v Yogyakartaě v Indonésii	10 000
Ministerstvo financí - výstavba budov Finančních úřadů Valašské Klobouky a Veselí nad Moravou	50 000
Ministerstvo financí - výstavba budov Finančních úřadů Valašské Klobouky a Veselí nad Moravou	28 000
Všeobecná pokladní správa - dotace na projekty pro rozvoj Brdská - dobudování kanalizace města Rožmitál pod Třemšínem	1 107
Celkem	613 041

5. Výdaje státního rozpočtu na financování společných programů Evropské unie a České republiky a projektů Finančního mechanismu EHP/Norsko a Programu švýcarsko-české spolupráce

Výdaje státního rozpočtu určené na financování společných programů EU a ČR, vč. Společné zemědělské politiky, a projektů Finančních mechanismů EHP/Norsko a Programu švýcarsko-české spolupráce jsou v roce 2008 **plánovány** v celkové výši **97,9 mld. Kč**. Z toho 77,6 mld. Kč představují prostředky z rozpočtu EU/EHP*) a 20,2 mld. Kč prostředky národní. K 30. červnu 2008 byl státní rozpočet navýšen celkem o 6,5 mld. Kč (o 3,4 mld. Kč prostředky národní a 3,1 prostředky z rozpočtu EU). Skutečně bylo **čerpáno** přes **41,0 mld. Kč**, tj. 39,3 % rozpočtu po změnách, z toho národní prostředky představovaly 8,5 mld. Kč a prostředky z rozpočtu EU 32,5 mld. Kč; celkem bylo použito v souladu s rozpočtovými pravidly 21,2 mld. Kč mimorozpočtových zdrojů, resp. prostředků rezervních fondů kapitol z minulých období.

5.1. Výdaje na programy spolufinancované z prostředků Evropské unie bez Společné zemědělské politiky

Ve schváleném státním rozpočtu na rok 2008 jsou výdaje na spolufinancování společných programů České republiky a Evropské unie z české strany stanoveny v částce 8,8 mld. Kč, která by měla společně s dalšími prostředky místních rozpočtů a státních fondů umožnit příliv prostředků z rozpočtu EU v celkové výši 51,7 mld Kč**). V průběhu období leden-červen 2008 byl státní rozpočet zvýšen celkem více než o 6,5 mld. Kč, z toho o 3,4 mld Kč pro českou stranu a o 3,1 mld. Kč prostředků krytých z rozpočtu EU. Čerpáno celkem bylo 31,2 mld. Kč, tj. 46,6 % rozpočtu po změnách, z toho 4,5 mld. Kč představovaly národní prostředky a 26,7 mld. Kč prostředky z rozpočtu EU. Celkem bylo použito 15,2 mld. Kč mimorozpočtových zdrojů.

5.1.1. Programy a projekty strukturálních fondů a Fondu soudržnosti (SF/CF)

Fondy Evropské unie představují hlavní nástroj pro realizaci politiky hospodářské a sociální soudržnosti Evropské unie, která má za cíl snižování rozdílů mezi úrovní rozvoje regionů a členských států EU a míry zaostávání nejvíce znevýhodněných regionů.

*) Rozpočtované příjmy z rozpočtu EU/EHP na rok 2008 činí 76,4 mld. Kč – rozdíl spočívá v uplatňování principu předfinancování přímých plateb (Společná zemědělská politika).

***) Jedná se o příjem prostředků strukturálních fondů a Fondu soudržnosti, resp. z dalších účelových zdrojů rozpočtu EU pro všechny příjemce v ČR bez ohledu na jejich právní formu.

V roce 2008 ještě dobíhá financování programů a projektů **programového období 2004-2006**, pro které je ve schváleném státním rozpočtu stanovena předpokládaná výše národních prostředků téměř 2,9 mld. Kč a související příliv prostředků z rozpočtu EU ve výši 12,6 mld. Kč. V průběhu 1. pololetí byl rozpočet navýšen na celkem 19,8 mld. Kč, **čerpáno** bylo přes **9,7 mld. Kč**, tj. 49,2 % rozpočtu po změnách, z toho 2,6 mld. Kč činily národní prostředky a 7,1 mld. Kč prostředky z rozpočtu EU. Čerpání prostředků rezervních fondů ve výši 3,3 mld. Kč souvisí s tím, že alokace prostředků na daný rok se většinou čerpá v průběhu dalších 2 let (pro programové období 2004-2006 platí pravidlo N+2).

V **programovém období 2007-2013** zůstávají strukturálními fondy **Evropský fond regionálního rozvoje** (podpora investičních, infrastrukturních projektů jako např. budování stokových systémů, výstavba poldrů a úprava koryt řek, rekonstrukci kulturních památek, využívání obnovitelných zdrojů energie, výstavba silnic a železnic, posilování spolupráce podnikatelů v příhraničních oblastech, apod.) a **Evropský sociální fond** (podpora neinvestičních, neinfrastrukturních projektů jako rekvalifikace nezaměstnaných, speciální programy pro osoby se zdravotním postižením, děti, mládež a další znevýhodněné skupiny obyvatel, rozvoj institucí služeb zaměstnanosti, rozvoj vzdělávacích programů, atd.). Čerpány jsou rovněž prostředky v rámci **Fondu soudržnosti**, který je zaměřen na dopravní infrastrukturu většího rozsahu a životní prostředí. Na programy SF/CF programového období 2007-2013 je pro rok 2008 ve schváleném státním rozpočtu určeno přes 5,8 mld. Kč národních prostředků a více než 38,9 mld. Kč prostředků krytých příjmy z rozpočtu EU (celkem 44,8 mld. Kč). K 30. červnu 2008 byl rozpočet navýšen celkem o 2,1 mld. Kč. **Vynaloženo** bylo **21,4 mld. Kč**, tj. 45,6 % rozpočtu po změnách, z toho 1,8 mld. Kč národních prostředků a 19,6 mld. Kč prostředků z rozpočtu EU. V souladu s rozpočtovými pravidly bylo použito 8,4 mld. Kč mimorozpočtových zdrojů. Vzhledem k opožděnému schválení Národního strategického referenčního rámce a operačních programů se v roce 2008 očekává rozběh čerpání alokace prostředků z rozpočtu EU z roku 2007 (pro období 2007-2010 platí pravidlo financování N+3, od roku 2011 pravidlo N+2).

Podrobné údaje o schváleném rozpočtu, jeho změnách a čerpání, týkající se SF/CF podle programových období a podle dotčených kapitol státního rozpočtu (u strukturálních fondů a v novém období u SF/CF dále podle operačních programů), vždy v rozdělení na výdaje kryté národními prostředky státního rozpočtu a výdaje kryté z rozpočtu EU, jsou uvedeny v tabulkách č. 30 a 31.

5.1.2. Komunitární programy, Transition Facility a ostatní programy spolufinancované z rozpočtu EU

Na tzv. **komunitární programy** programového období 2007-2013 připadlo ve státním rozpočtu téměř 232,8 mil. Kč^{*)}, z toho z rozpočtu české strany 82,2 mil. Kč a 150,6 mil. Kč z rozpočtu EU. Jedná se o prostředky vynakládané např. na oblasti: transevropské sítě, výzkum a vývoj, informační společnost, vzdělávání a kultura, svoboda, bezpečnost a spravedlnost, zdraví a ochrana spotřebitele, statistika a životní prostředí. V 1. pololetí bylo čerpáno celkem téměř **37,2 mil. Kč** (17,6 % upraveného rozpočtu), z toho 10,3 mil. Kč představovaly národní zdroje a 26,9 mil. Kč zdroje kryté příjmy z rozpočtu EU.

Projekty Přechodového nástroje (**Transition Facility**), určené na transformaci administrativních struktur v nových členských zemích, jsou ve státním rozpočtu 2008 zahrnuty v částce 31,3 mil. Kč národních prostředků (prostředky EU jsou vedeny mimo). Skutečné čerpání za 1. pololetí dosáhlo **4,2 mil. Kč**, tj. 13,3 % rozpočtovaných prostředků.

Na **ostatní programy** bylo ve státním rozpočtu vyčleněno 7,3 mil. Kč, z toho pro kapitolu Ministerstvo spravedlnosti 2,2 mil. Kč národních prostředků a 5,0 mil. Kč z rozpočtu EU s určením na projekty „Zajištění elektronické komunikace mezi RT ČR a RT SR“ a „Zajištění komunikace se státy EU dle rozhodnutí Rady č. 2005/876/SVV“. Další prostředky v částce 88 tis. Kč jsou určeny pro Český statistický úřad na projekt MONEE UNICEF (sběr demografických, ekonomických, sociálních a jiných údajů o dětech, jejich analýza – pro UNICEF). V 1. pololetí 2008 v uvedených případech nebyly čerpány žádné prostředky. V kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí bylo vynaloženo na ostatní programy celkem 5,3 mil. Kč (na iniciativu EURES – evropský systém zaměstnanosti a na grantová schémata), Ministerstvo zemědělství použilo 30,6 mil. Kč v rámci nástroje Phare, Český statistický úřad čerpal 339 tis. Kč v rámci nástroje Twinning-out – všechny tyto prostředky byly čerpány z mimorozpočtových zdrojů.

Podrobné údaje o schváleném rozpočtu, jeho změnách a čerpání komunitárních programů, Transition Facility a ostatních programů, vždy v rozdělení na výdaje kryté národními prostředky státního rozpočtu a výdaje kryté z rozpočtu EU, jsou uvedeny v tabulce č. 32.

^{*)} Většinou jsou konečnými příjemci subjekty mimo státní správu a prostředky komunitárních programů nemají v tomto případě vliv na státní rozpočet.

5.2. Finanční mechanismy Evropského hospodářského prostoru/Norsko a Program švýcarsko-české spolupráce

Vedle vztahů na úrovni EU se formou spolupráce od roku 2006 stal **Finanční mechanismus Evropského hospodářského prostoru/Norsko** (FM EHP/Norsko), kdy příslušný partnerský stát EHP poskytuje přijímající zemi finanční prostředky do vybraných oblastí. Pro rok 2008 státní rozpočet počítá s příjmem z FM EHP/Norsko ve výši 398,6 mil. Kč (tj. příjmy konečných příjemců, jejichž projekty jsou předfinancovány a spolufinancovány ze státního rozpočtu) a s částkou 90,2 mil. Kč národních prostředků. V rámci tohoto finančního nástroje pomoci bylo v 1. pololetí 2008 **čerpáno celkem 72,4 mil. Kč**, tj. 14,8 % rozpočtu. Finanční příspěvek pro Českou republiku na projekty financované z Programu švýcarsko-české spolupráce pro období 2007-2011 činí 109,8 mil. CHF (cca 1,9 mld. Kč) pro všechny druhy příjemců; zahájení financování však lze očekávat až koncem roku 2008.

Údaje o rozpočtu, jeho změnách a čerpání, týkající se Finančního mechanismu EHP/Norsko a Programu švýcarsko-české spolupráce, podle jednotlivých kapitol je uvedeno v tabulce č. 32.

5.3. Společná zemědělská politika

Výdaje na Společnou zemědělskou politiku jsou ve schváleném státním rozpočtu na rok 2008 soustředěny na programové období 2007-2013 v celkovém objemu 36,9 mld. Kč v kapitole Ministerstvo zemědělství (prostředky jsou vypláceny prostřednictvím Státního zemědělského intervenčního fondu). Z toho přímé platby, které budou ČR poskytnuty z rozpočtu EU a které budou ze státního rozpočtu vypláceny na základě principu předfinancování, představují 13,3 mld. Kč; národními prostředky v objemu 7,2 mld. Kč na dorovnání přímých plateb bude zajištěna úroveň přímých plateb ve výši cca 77,2 % celkového unijního průměru, který byl pro rok 2008 stanoven ve výši 80 %. Na podporu rozvoje venkova je rozpočtováno 11,3 mld. Kč výdajů krytých příjmy z rozpočtu EU a 4,0 mld. Kč národních prostředků. Na provádění tržních opatření v rámci Společné zemědělské politiky je stanovena částka 1,0 mld. Kč z rozpočtu EU a 0,1 mld. Kč z národních zdrojů (zejména na spolufinancování programů „školní mléko“ a „včely“).

Celkem v 1. pololetí 2008 bylo v rámci Společné zemědělské politiky čerpáno 9,7 mld. Kč, tj. 26,4 % rozpočtu, z celku 5,7 mld. Kč představovaly finanční prostředky z rozpočtu EU a 4,0 mld. Kč národní prostředky. Podrobné členění ukazuje následující tabulka.

Tabulka č. 28

Společná zemědělská politika	Rozpočet 2008		Skutečnost leden-červen 2008		tis. Kč % plnění
	schválený	po změnách	celkem	z toho bez použití mimorozpočtových zdrojů	
	1	2	3	4	5=3:2
Výdaje na společnou zemědělskou politiku - programovací období 2004-2006	0	0	818 340	0	
v tom:					
přímé platby - předfinancování ze státního rozpočtu	0	0	0	0	
přímé platby - dofinancování z prostředků ČR	0	0	0	0	
Horizontální plán rozvoje venkova - z prostředků ČR	0	0	163 958	0	
Horizontální plán rozvoje venkova - kryté příjmem z rozpočtu EU	0	0	654 382	0	
Výdaje na společnou zemědělskou politiku - programovací období 2007-2013	36 839 448	36 839 448	8 916 986	399 298	24,2
v tom:					
přímé platby - předfinancování ze státního rozpočtu	13 257 000	13 257 000	1 192 252	0	9,0
přímé platby - dofinancování z prostředků ČR	7 200 000	7 200 000	3 204 941	0	44,5
podpora venkova - z prostředků ČR	4 028 899	4 028 899	642 114	34 850	15,9
podpora venkova - kryté příjmem z rozpočtu EU	11 293 435	11 293 435	2 502 837	111 403	22,2
Společná organizace trhu - z prostředků ČR	77 430	77 430	12 089	0	15,6
Společná organizace trhu - kryté příjmem z rozpočtu EU	982 684	982 684	1 362 753	253 045	138,7
Výdaje na společnou zemědělskou politiku celkem	36 839 448	36 839 448	9 735 326	399 298	26,4

V programovacím období 2004-2006 byly poskytnuty prostředky na financování Horizontálního plánu rozvoje venkova v celkovém objemu přes 818 mil. Kč, které byly v souladu s rozpočtovými pravidly převedeny z rezervního fondu kapitoly Ministerstvo zemědělství.

V programovacím období 2007-2013 bylo čerpáno celkem 8,9 mld. Kč, tj. 24,2 % rozpočtu, z toho téměř 5,1 mld. Kč připadlo na prostředky z rozpočtu EU a více než 3,8 mld. Kč na prostředky České republiky. V tom z rezervního fondu bylo k čerpání převedeno celkem 8,5 mld. Kč.

5.4. Čistá pozice České republiky vůči rozpočtu Evropské unie

Čistá pozice České republiky vůči rozpočtu Evropské unie je srovnání reálných finančních toků mezi rozpočtem EU a ČR (nejedná se o tok pouze mezi rozpočtem EU a státním rozpočtem ČR), také není bráno v úvahu reálné využití prostředků (reálný tok konečným příjemcům, které může být odlišné).

V 1. pololetí 2008 **Česká republika získala z rozpočtu EU téměř 44,4 mld. Kč** (1 761,1 mil. EUR) a **odvedla do něj 18,2 mld. Kč** (721,3 mil. EUR), tzn. že čistá finanční pozice vůči rozpočtu EU za toto období činí **26,2 mld. Kč** (1 040,3 mil. EUR) **ve prospěch ČR**. Ve srovnání s 1. pololetím 2007 se tak Česká republika dostala vůči rozpočtu EU do podstatně lepší čisté pozice - příjmy z rozpočtu EU dosáhly téměř stejné výše jako za celý rok 2007.

Za výrazně pozitivním saldem v 1. pololetí 2008 stály zejména příjmy ze strukturálních fondů a z Fondu soudržnosti, které včetně zálohových plateb na období 2007-2013 dosáhly výše 32,8 mld. Kč (1 300,1 mil. EUR). Klíčový význam měly rovněž příjmy ze Společné zemědělské politiky ve výši 11,7 mld. Kč (463,1 mil. EUR), z toho představovaly přímé platby 8,5 mld. Kč (337,9 mil. EUR) za předchozí rok vyplacené v 1. čtvrtletí sledovaného roku a 2,1 mld. Kč (85,1 mil. EUR) na rozvoj venkova, atd. Odvody a příspěvky do rozpočtu EU jsou komentovány v části II./3.A. Zprávy.

Tabulka č. 29

Čistá pozice ČR vůči EU za 1. pololetí 2008	1.1. - 30.6.2008	
	mil. €	mil. Kč
Příjmy z rozpočtu EU		
Předvstupní nástroje	-2,10	-52,93
Phare	-9,30	-23 4,32
Ispa (čerpáno jako CF)	7,20	18 1,39
Sapard	0,00	0,00
Zemědělství	463,09	11 667,19
Tržní operace	40,02	1 008,30
Přímé platby	337,93	8 513,90
Rozvoj venkova	85,14	2 144,99
Veterinární opatření	0,00	0,00
Strukturální akce	1 300,13	32 755,53
Strukturální fondy	745,48	18 781,73
alokace 2004-2006	227,75	5 737,81
alokace 2007-2013	517,74	13 043,91
Fond soudržnosti (CF)	554,65	13 973,80
alokace 2004-2006	96,50	2 431,28
alokace 2007-2013	458,15	11 542,52
Vnitřní politiky	0,00	0,00
transition facility	0,00	0,00
Komunitární programy*)		
Celkové příjmy z rozpočtu EU	1 761,12	44 369,79
Platby do rozpočtu EU		
tradiční vlastní zdroje (cla a dávky z cukru)	106,33	2 679,00
Zdroj z DPH	126,25	3 180,70
Zdroj z HND	429,29	10 815,60
Rezervy		
Korekce VB	58,95	1 485,10
Celkové platby do rozpočtu EU	720,82	18 160,40
Čistá pozice vůči rozpočtu EU	1 040,30	26 209,39

*) V saldu čisté pozice nejsou započteny údaje za čerpání komunitárních programů, které nemá MF ve sledovaném období k dispozici

Pozn.: Směnný kurz CZK/EUR za 1. pololetí 2008 (údaj ČNB) 25,194

Celkově od vstupu do EU od 1. května 2004 do 30. června 2007 **Česká republika odvedla do rozpočtu EU téměř 129,4 mld. Kč** (4,5 mld. EUR) a **získala 188,9 mld. Kč** (6,7 mld. EUR). **Kladné saldo** čisté pozice tak dosáhlo **59,5 mld. Kč** (2 231,5 mil. EUR).

Podrobnější údaje o příjmech České republiky z rozpočtu EU a platbách do rozpočtu EU od května roku 2004 do poloviny roku 2008 ukazuje tabulka č. 33.

Výdaje kapitol na financování společných programů EU a ČR ze státního rozpočtu ČR a strukturálních fondů a Fondu soudržnosti v 1. pololetí 2008 v rámci programového období 2004-2006 (FP 2004-2006)

tis. Kč

Programy	Státní rozpočet 2008						Skutečnost k 30.6.2008			z toho bez použití mimorozpočtových zdrojů			% plnění			
	schválený			po změnách			spolufinancování ze SR	kryto příjem z rozpočtu EU	celkem	spolufinancování ze SR	kryto příjem z rozpočtu EU	celkem	spolufinancování ze SR	kryto příjem z rozpočtu EU	celkem	
	spolufinancování ze SR	kryto příjem z rozpočtu EU	celkem	spolufinancování ze SR	kryto příjem z rozpočtu EU	celkem										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13=7:4	14=8:5	15=9:6	
MPSV	OP Rozvoj lidských zdrojů	198 823	1 544 634	1 743 457	656 003	3 332 851	3 988 854	330 459	1 012 773	1 343 232	126 363	412 633	538 996	50,4	30,4	33,7
	Jednotný program. dokument Cíl 3 Praha	87 528	122 272	209 800	329 140	666 154	995 294	179 904	209 203	389 107	67 466	82 113	149 579	54,7	31,4	39,1
	Iniciativa Společenství EQUAL	1 280	3 458	4 738	47 331	226 071	273 402	50 751	141 959	192 710	15 725	44 703	60 428	107,2	62,8	70,5
	Celkem	287 631	1 670 364	1 957 995	1 032 474	4 225 076	5 257 550	561 114	1 363 935	1 925 049	209 554	539 449	749 003	54,3	32,3	36,6
MŽP	OP Infrastruktura	20 000	100 309	120 309	20 000	100 309	120 309	645	401 929	402 574	0	0	0	3,2	400,7	334,6
	OP Rozvoj lidských zdrojů	13 902	41 706	55 608	13 902	41 706	55 608	8 817	27 188	36 005	2 611	13 139	15 751	63,4	65,2	64,7
	Fond soudržnosti	104 096	993 668	1 097 764	104 096	993 668	1 097 764	45 311	945 642	990 953	0	152 755	152 755	43,5	95,2	90,3
	Technická asistence OP Infrastruktura	2 205	6 617	8 822	2 205	6 617	8 822	1 142	3 426	4 568	1 142	3 426	4 568	51,8	51,8	51,8
	Celkem	140 203	1 142 300	1 282 503	140 203	1 142 300	1 282 503	55 915	1 378 185	1 434 100	3 753	169 320	173 074	39,9	120,7	111,8
MMR	Společný regionální operační program	793 680	2 542 450	3 336 130	793 680	2 542 450	3 336 130	75 425	1 352 360	1 427 313	45 699	1 322 797	1 368 496	9,5	53,2	42,8
	Jednotný program. dokument Cíl 2 Praha	317 270	717 757	1 035 027	317 270	717 137	1 034 365	153 726	265 008	418 734	144 893	240 155	385 048	48,5	37,0	40,5
	Iniciativa Společenství INTERREG IIIA	32 300	484 500	516 800	32 300	484 500	516 800	16 718	228 415	245 132	15 370	228 222	243 591	51,8	47,1	47,4
	OP Rozvoj lidských zdrojů	34 749	104 245	138 994	34 749	104 245	138 994	5 798	17 393	23 191	5 798	17 393	23 191	16,7	16,7	16,7
	Technická asistence	63 084	182 468	245 552	63 084	182 468	245 552	10 523	32 195	43 190	9 802	30 113	39 915	16,7	17,6	17,6
	Technická asistence Fondu soudržnosti	1 214	6 880	8 094	1 214	6 880	8 094	314	1 779	2 094	314	316	630	25,9	25,9	25,9
	Interreg IIIB	0	0	0	0	0	0	805	0	805	0	0	0	0	0	0
	Interreg IIIC	0	0	0	0	0	0	3 127	0	3 127	0	0	0	0	0	0
	Celkem	1 242 297	4 038 300	5 280 597	1 242 255	4 037 680	5 279 935	266 436	1 897 150	2 163 586	221 876	1 838 996	2 060 871	21,4	47,0	41,0
MPO	OP Rozvoj lidských zdrojů	17 000	51 000	68 000	17 250	51 750	69 000	7 801	23 403	31 204	3 330	9 991	13 321	45,2	45,2	45,2
	OP Průmysl a podnikání	610 000	1 830 000	2 440 000	610 000	1 830 000	2 440 000	277 089	831 267	1 108 356	249 830	749 489	999 319	45,4	45,4	45,4
	Celkem	627 000	1 881 000	2 508 000	627 250	1 881 750	2 509 000	284 890	854 670	1 139 560	253 160	759 480	1 012 640	45,4	45,4	45,4
MD	OP Infrastruktura	0	142 515	142 515	0	245 881	245 881	4 168	220 198	224 366	0	93 159	0	89,6	91,2	91,2
	Fond soudržnosti	0	2 409 247	2 409 247	1 058 905	2 305 881	3 364 786	1 058 905	529 033	1 587 938	1 058 905	403 363	1 462 268	100,0	22,9	47,2
	Celkem	0	2 551 762	2 551 762	1 058 905	2 551 762	3 610 667	1 063 073	749 231	1 812 304	1 058 905	496 522	1 462 268	100,4	29,4	50,2
MZE bez SZP	OP Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství	440 000	979 355	1 419 355	440 000	979 355	1 419 355	294 736	591 979	886 715	294 736	591 979	886 715	67,0	60,4	62,5
	Celkem	440 000	979 355	1 419 355	440 000	979 355	1 419 355	294 736	591 979	886 715	294 736	591 979	886 715	67,0	60,4	62,5
MŠMT	OP Rozvoj lidských zdrojů	123 814	345 242	469 056	122 944	342 632	465 576	96 700	289 827	386 527	22 525	68 364	90 889	78,7	84,6	83,0
	Celkem	123 814	345 242	469 056	122 944	342 632	465 576	96 700	289 827	386 527	22 525	68 364	90 889	78,7	84,6	83,0
MK	Iniciativa Společenství INTERREG IIIA	0	0	0	42	620	662	42	620	662	42	620	662	100,0	100,0	100,0
	Celkem	0	0	0	42	620	662	42	620	662	42	620	662	100,0	100,0	100,0
MZd	OP Rozvoj lidských zdrojů	0	0	0	197	592	789	197	592	789	197	592	789	100,0	100,0	100,0
	OP Infrastruktura	0	0	0	0	0	0	733	0	733	0	0	0	0	0	0
	Celkem	0	0	0	197	592	789	930	592	1 522	197	592	789	472,1	100,0	192,9
MSp	Společný regionální operační program	0	220	220	454	838	1 292	360	540	900	23	1	24	79,3	64,4	69,7
	Celkem	0	220	220	454	838	1 292	360	540	900	23	1	24	79,3	64,4	69,7
AV	OP Rozvoj lidských zdrojů	0	0	0	673	2 018	2 691	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0
	Jednotný programový dokument 3	0	0	0	388	492	880	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0
	Celkem	0	0	0	1 061	2 510	3 571	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0
Ú h r a n e m		2 860 945	12 608 543	15 469 488	4 665 785	15 165 115	19 830 900	2 624 196	7 126 729	9 750 925	2 064 771	4 465 323	6 436 935	56,2	47,0	49,2

Pozn. Tabulka navazuje na tabulku č. 8 materiálu MF čj. 11/7 925/2008-111 Státní rozpočet ČR na rok 2008, část II (Další vybrané dokumenty, Tabulková část)

Jednotlivé údaje jsou zaokrouhleny samostatně.

Výdaje kapitol na financování společných programů EU a ČR ze státního rozpočtu ČR a strukturálních fondů a Fondu soudržnosti v 1. pololetí 2008 v rámci programového období 2007-2013 (FP 2007-2013)

tis. Kč

Programy	Státní rozpočet 2008						Skutečnost k 30.6.2008			z toho bez použití mimo rozpočtových zdrojů			% plnění			
	schválený			po změnách			spolu- finan- cování ze SR	kryto příjem z rozpočtu EU	celkem	spolu- finan- cování ze SR	kryto příjem z rozpočtu EU	celkem	spolu- finan- cování ze SR	kryto příjem z rozpočtu EU	celkem	
	spolu- finan- cování ze SR	kryto příjem z rozpočtu EU	celkem	spolu- finan- cování ze SR	kryto příjem z rozpočtu EU	celkem										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13=7:4	14=8:5	15=9:6	
MF	OP Technická pomoc	16 435	93 116	109 551	21 221	120 239	141 460	7 591	43 017	50 608	7 591	43 017	50 608	35,8	35,8	35,8
	Celkem	16 435	93 116	109 551	21 221	120 239	141 460	7 591	43 017	50 608	7 591	43 017	50 608	35,8	35,8	35,8
MPSV	OP Lidské zdroje a zaměstnanost	104 278	543 600	647 878	140 716	616 350	757 066	814	3 589	4 403	630	2 545	3 175	0,6	0,6	0,6
	Celkem	104 278	543 600	647 878	140 716	616 350	757 066	814	3 589	4 403	630	2 545	3 175	0,6	0,6	0,6
MV	OP Lidské zdroje a zaměstnanost	37 556	212 815	250 371	27 741	157 206	184 947	19	105	124	19	105	124	0,1	0,1	0,1
	Integrovaný operační program	180 250	810 185	990 435	188 065	865 794	1 053 859	139	790	929	139	790	929	0,1	0,1	0,1
	OP Životní prostředí	0	0	0	1 122	0	1 122	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0
	Celkem	217 806	1 023 000	1 240 806	216 928	1 023 000	1 239 928	158	895	1 053	158	895	1 053	0,1	0,1	0,1
MŽP	OP Životní prostředí	135 000	281 300	416 300	135 253	282 735	417 988	2 210	12 520	14 730	2 096	11 872	13 968	1,6	4,4	3,5
	Celkem	135 000	281 300	416 300	135 253	282 735	417 988	2 210	12 520	14 730	2 096	11 872	13 968	1,6	4,4	3,5
MMR	Integrovaný operační program	58 841	165 189	224 030	58 841	165 189	224 030	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0
	Regionální operační programy	1 500 000	7 788 719	9 288 719	1 500 000	7 788 719	9 288 719	248 749	2 819 164	3 067 913	0	1 433 456	1 433 456	16,6	36,2	33,0
	OP Technická pomoc	112 200	61 775	173 975	112 316	27 430	139 746	2 917	16 531	19 449	2 917	16 531	19 449	2,6	60,3	13,9
	OP Přeshraniční spolupráce - CII 3	48 500	0	48 500	48 500	0	48 500	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0
	OP Lidské zdroje a zaměstnanost	750	4 250	5 000	750	4 250	5 000	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0
	OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	750	4 250	5 000	750	4 250	5 000	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0
	OP ESPON 2013 a INTERACT II	6 250	0	6 250	6 250	0	6 250	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0
	Technická asistence	28 699	162 617	191 316	28 699	162 617	191 316	635	3 600	4 236	635	3 600	4 236	2,2	2,2	2,2
	Technická pomoc OP Nadnárodní spolupráce	0	1 900	1 900	0	1 900	1 900	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0
	Celkem	1 755 990	8 188 700	9 944 690	1 756 106	8 154 355	9 910 461	252 301	2 839 295	3 091 598	3 552	1 453 587	1 457 141	14,4	34,8	31,2
MPO	OP Podnikání a inovace	1 037 000	200 333	1 237 333	1 037 000	200 333	1 237 333	150 752	844 601	995 353	3 199	8 464	11 663	14,5	421,6	80,4
	OP Technická pomoc	0	0	0	450	2 553	3 003	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0
	Celkem	1 037 000	200 333	1 237 333	1 037 450	202 886	1 240 336	150 752	844 601	995 353	3 199	8 464	11 663	14,5	416,3	80,2
MD	OP Doprava	55 830	26 500 001	26 555 831	1 456 293	26 500 001	27 956 294	1 403 558	15 835 336	17 238 894	1 401 992	10 011 289	11 413 281	96,4	59,8	61,7
	OP Technická pomoc	0	0	0	375	2 122	2 497	251	1 418	1 669	251	1 418	1 669	66,9	66,8	66,8
	Celkem	55 830	26 500 001	26 555 831	1 456 668	26 502 123	27 958 791	1 403 809	15 836 754	17 240 563	1 402 243	10 012 707	11 429 950	96,4	59,8	61,7
MZE	OP Rybářství	7 000	21 000	28 000	7 000	21 000	28 000	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0
	bez SZP	7 000	21 000	28 000	7 000	21 000	28 000	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0
MŠMT	OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	925 771	86 631	1 012 402	1 062 271	581 922	1 644 193	100	505	604	100	505	604	0,0	0,1	0,0
	OP Výzkum a vývoj pro inovace	1 210 728	113 369	1 324 097	1 210 728	113 369	1 324 097	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0
	OP Technická pomoc	0	0	0	58	329	387	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0
	Celkem	2 136 499	200 000	2 336 499	2 273 057	695 620	2 968 677	100	505	604	100	505	604	0,0	0,1	0,0
MK	Integrovaný operační program	130 833	741 387	872 220	130 833	741 387	872 220	602	3 410	4 012	602	3 410	4 012	0,5	0,5	0,5
	OP Lidské zdroje a zaměstnanost	7 500	42 500	50 000	7 500	42 500	50 000	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0
	Celkem	138 333	783 887	922 220	138 333	783 887	922 220	602	3 410	4 012	602	3 410	4 012	0,4	0,4	0,4
MZd	Integrovaný operační program	162 000	609 234	771 234	161 351	607 786	769 137	875	189	1 064	875	189	1 064	0,5	0,0	0,1
	OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	7 000	30 000	37 000	7 000	30 000	37 000	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0
	OP Lidské zdroje a zaměstnanost	3 000	10 000	13 000	3 000	10 000	13 000	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0
	Celkem	172 000	649 234	821 234	171 351	647 786	819 137	875	189	1 064	875	189	1 064	0,5	0,0	0,1
MSP	Integrovaný operační program	60 000	400 000	460 000	60 000	400 000	460 000	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0
	Celkem	60 000	400 000	460 000	60 000	400 000	460 000	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0
ČSÚ	Integrovaný operační program	10 005	56 695	66 700	8 005	56 695	64 700	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0
	Celkem	10 005	56 695	66 700	8 005	56 695	64 700	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0
Ú h r a n e m		5 846 176	38 940 866	44 787 042	7 422 088	39 506 676	46 928 764	1 819 212	19 584 775	21 403 988	1 421 046	11 537 191	12 973 238	24,5	49,6	45,6

Pozn. Tabulka navazuje na tabulku č. 9 materiálu MF č. j. 11/7 925/2008-111 Státní rozpočet ČR na rok 2008, část II (Další vybrané dokumenty, Tabulková část)

Jednotlivé údaje jsou zaokrouhleny samostatně.

**Financování společných projektů EU a ČR prostřednictvím Přechodového nástroje (Transition Facility), komunitárních programů, ostatních programů a
Finančního mechanismu EHP/Norsko/Programu švýcarsko-české spolupráce v roce 2008**

tis. Kč

	Označení výdaje EU/EHP podle smlouvy s	Státní rozpočet 2008						Skutečnost k 30.6.2008						% plnění			
		schválený			po změnách			mimorozpočtových zdrojů									
		ČR	EU/EHP	celkem	ČR	EU/EHP	celkem	ČR	EU/EHP	celkem	ČR	EU/EHP	celkem	ČR	EU/EHP	celkem	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13=7:4	14=8:3	15=9:6	
MZV	Komunitární programy (2007-2013)	13 000	0	13 000	13 000	0	13 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0
MF	FM EHP/Norsko/Program švýcarsko-české spolupráce	2 628	14 892	17 520	2 628	14 892	17 520	470	2 666	3 136	470	2 666	3 136	17,9	17,9	17,9	
MPSV	Transition Facility (2004-2006)	2 200	0	2 200	2 200	0	2 200	19	0	19	19	0	19	0,9		0,9	
	Komunitární programy (2007-2013) Progress	23 600	0	23 600	0	0	0	0	1 829	1 829	0	0	0				
	Ostatní (2006-2013)	0	0	0	0	0	0	221	5 090	5 311	0	0	0				
MV	Komunitární programy (2004-2006)	0	0	0	0	0	0	0	1 510	1 510	0	0	0				
	Komunitární programy (2007-2013)	5 555	90 337	95 892	5 555	90 337	95 892	775	7 690	8 465	775	0	775	14,0	8,5	8,8	
	FM EHP/Norsko/Program švýcarsko-české spolupráce	4 828	27 356	32 184	4 828	27 356	32 184	292	1 653	1 945	171	967	1 138	6,0	6,0	6,0	
MZP	Komunitární programy (2007-2013) Life+	6 000	0	6 000	6 000	0	6 000	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0	
	FM EHP/Norsko/Program švýcarsko-české spolupráce	5 904	22 302	28 206	5 904	22 302	28 206	629	0	629	0	0	0	10,7	0,0	2,2	
MPO	Komunitární programy (2007-2013)	19 000	29 000	48 000	19 000	29 000	48 000	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0	
	FM EHP/Norsko/Program švýcarsko-české spolupráce	37	209	246	37	209	246	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0	
MD	Komunitární programy (2007-2013) Projekt CONNECT	1 000	9 975	10 975	1 000	9 975	10 975	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0	
MZe	Transition Facility (2004-2006)	3 450	0	3 450	3 450	0	3 450	0	0	0	0	0	0	0,0		0,0	
	Ostatní (Phare CZ03.03.03)	0	0	0	0	0	0	30 571	0	30 571	0	0	0				
MŠMT	FM EHP/Norsko/Program švýcarsko-české spolupráce	7 659	44 131	51 790	7 659	44 131	51 790	2 159	19 430	21 589	2 159	19 430	21 589	28,2	44,0	41,7	
MK	Komunitární programy (2007-2013)	3 710	0	3 710	3 710	0	3 710	2 980	0	2 980	0	0	0	80,3		80,3	
	FM EHP/Norsko/Program švýcarsko-české spolupráce	36 955	78 331	115 286	36 955	78 331	115 286	751	44 318	45 069	719	3 592	4 311	2,0		39,1	
MZd	Transition Facility (2004-2006)	22 000	0	22 000	22 000	0	22 000	1 560	0	1 560	1 428	0	1 428	7,1		7,1	
	Komunitární programy celkem	0	0	0	649	1 565	2 214	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0	
	FM EHP/Norsko/Program švýcarsko-české spolupráce	28 000	180 000	208 000	28 000	180 000	208 000	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0	
MSp	Transition Facility (2004-2006)	470	0	470	470	0	470	0	0	0	0	0	0	0,0		0,0	
	Ostatní - EK (2007-2013)	2 155	5 025	7 180	2 155	5 025	7 180	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0	
	Komunitární programy	0	0	0	93	56	149	0	0	0	0	0	0	0,0		0,0	
	FM EHP/Norsko/Program švýcarsko-české spolupráce	0	3 376	3 376	0	3 376	3 376	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0	
ÚPV	Komunitární programy (2007-2013)	213	709	922	213	709	922	107	295	402	107	295	402	50,2	41,6	43,6	
ČSÚ	Transition Facility (2004-2006)	3 200	0	3 200	3 200	0	3 200	2 588	0	2 588	2 588	0	2 588	80,9		80,9	
	Komunitární programy (2004-2006)	0	0	0	0	0	0	2	0	2	0	0	0				
	Komunitární programy (2007-2013)	10 094	20 557	30 651	10 351	20 440	30 791	6 459	15 566	22 025	6 044	10 332	16 376	62,4	76,2	71,5	
	FM EHP/Norsko/Program švýcarsko-české spolupráce	2 850	16 150	19 000	2 850	16 150	19 000	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0	
	Ostatní - MONEE UNICEF	0	88	88	0	88	88	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0	
	Ostatní - Twinning out (2004-2006)	0	0	0	0	0	0	0	236	236	0	0	0				
	Ostatní - Twinning out (2007-2013)	0	0	0	0	0	0	0	102	102	0	0	0				
AV	FM EHP/Norsko/Program švýcarsko-české spolupráce	1 295	11 872	13 167	1 295	11 872	13 167	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0	
	Transition Facility celkem	31 320	0	31 320	31 320	0	31 320	4 167	0	4 167	4 035	0	4 035	13,3		13,3	
	Komunitární programy celkem	82 172	150 578	232 750	59 571	152 082	211 653	10 321	26 892	37 213	6 926	10 627	17 553	17,3	17,7	17,6	
	FM EHP/Norsko/Program švýcarsko-české spolupráce	90 156	398 619	488 775	90 156	398 619	488 775	4 301	68 067	72 368	3 519	26 655	30 174	4,8	17,1	14,8	
	Ostatní	2 155	5 113	7 268	2 155	5 113	7 268	30 792	5 428	36 220	0	0	0	1 428,9	106,2	498,3	
Ú h r n e m		205 803	554 310	760 113	183 202	555 814	739 016	49 581	100 387	149 968	14 480	37 282	51 762	27,1	18,1	20,3	

Pozn. Tabulka navazuje na tabulku č. 7 materiálu MF čj. 11/7925/2008-111 Státní rozpočet ČR na rok 2008, část II (Další vybrané dokumenty, Tabulková část)

Jednotlivé údaje jsou zaokrouhleny samostatně.

Čistá pozice České republiky vůči Evropské unii od roku 2004 do 30.6.2008

	2004		2005		2006		2007		1.1. - 30.6.2008		2004 - 30.6.2008	
	mil. €	mil. Kč	mil. €	mil. Kč	mil. €	mil. Kč	mil. €	mil. Kč	mil. €	mil. Kč	mil. €	mil. Kč
Příjmy z rozpočtu EU												
Předvstupní nástroje	157,1	4 960,0	72,2	2 309,8	90,4	2 568,1	19,7	546,1	-2,1	-52,9	337,2	10 330,9
Phare	82,6	2 579,1	62,8	2 011,1	45,7	1 299,0	-0,03	-0,9	-9,3	-234,3	181,9	5 654,1
Ispa	35,8	1 146,6		0,0	44,7	1 269,0	15,1	419,2	7,2	181,4	102,8	3 016,3
Sapard	38,6	1 234,3	9,3	298,6	0,0	0,0	4,6	127,7	0,0	0,0	52,5	1 660,6
Zemědělství	90,8	2 813,7	398,1	12 739,3	503,5	14 251,0	692,3	19 219,6	463,1	11 667,2	2 147,7	60 690,8
Tržní operace	4,7	147,3	64,0	2 048,8	64,4	1 824,5	64,8	1 799,0	40,0	1 008,3	238,0	6 827,9
Přímé platby	0,0		197,8	6 329,5	255,3	7 239,2	321,3	8 919,9	337,9	8 513,9	1 112,4	31 002,5
Rozvoj venkova	86,0	2 666,4	135,6	4 339,2	176,3	4 981,9	304,4	8 450,8	85,1	2 145,0	787,5	22 583,2
Veterinární opatření			0,7	21,8	7,4	205,4	1,8	50,0	0,00	0,0	9,8	277,3
Strukturální akce	193,4	6 190,1	212,1	6 788,5	468,3	13 300,3	994,8	27 617,6	1 300,1	32 755,5	3 168,8	86 652,0
Strukturální fondy	161,6	5 172,7	137,9	4 412,4	252,2	7 163,4	762,5	21 168,5	745,5	18 781,7	2 059,7	56 698,7
Fond soudržnosti	31,8	1 017,4	74,3	2 376,1	216,1	6 136,9	232,3	6 449,1	554,6	13 973,8	1 109,1	29 953,3
Vnitřní politiky	26,9	860,8	59,5	1 904,3	55,9	1 588,7	63,3	1 757,3	0,0	0,0	205,6	6 111,1
Budování institucí	0,0	0,0	10,9	349,1	3,5	100,5	10,9	302,6	0,0	0,0	25,4	752,3
Komunitární programy	26,9	860,8	48,6	1 555,2	52,4	1 488,2	52,4	1 454,7			180,3	5 358,9
Kompenzace	332,3	10 466,5	300,0	8 940,0	201,9	5 710,2	0,0	0,0	0,0	0,0	834,2	25 116,7
Celkové příjmy z rozpočtu EU	800,4	25 291,0	1 041,9	32 681,8	1 320,0	37 418,3	1 770,1	49 140,6	1 761,1	44 369,8	6 693,6	188 901,6
Platby do rozpočtu EU												
tradiční vlastní zdroje (cla)	58,9	1 910,1	136,7	4 373,7	149,0	4 233,0	178,9	4 967,6	106,3	2 679,0	629,8	18 163,4
Zdroj z DPH	78,6	2 548,8	140,9	4 507,8	173,7	4 934,2	198,1	5 500,6	126,2	3 180,7	717,5	20 672,1
Zdroj z HND	365,1	11 833,9	607,1	19 426,4	667,5	18 958,4	702,3	19 496,9	429,3	10 815,6	2 771,3	80 531,1
Rezervy	1,0	31,4	1,2	37,0	0,0	0,0					2,1	68,4
Korekce VB	50,6	1 639,0	73,7	2 359,0	80,2	2 276,8	77,7	2 157,0	58,9	1 485,1	341,1	9 916,9
Celkové platby do rozpočtu EU	554,2	17 963,2	959,5	30 703,9	1 070,5	30 402,3	1 157,1	32 122,1	720,8	18 160,4	4 462,1	129 351,9
Čistá pozice vůči rozpočtu EU	246,2	7 327,9	82,4	1 977,9	249,5	7 016,0	613,0	17 018,6	1 040,3	26 209,4	2 231,5	59 549,7

Pozn.: Strukturální akce v roce 2007 zahrnují také zálohové platby na programové období 2007-2013; informaci o čerpání komunitárních programů v 1. pololetí 2008 nemá MF k dispozici.

6. Pokladní plnění státního rozpočtu ČR za leden až srpen 2008

Podle údajů na účtech Ministerstva financí vedených v ČNB **dosáhly k 31. srpnu 2008 celkové příjmy státního rozpočtu 691,4 mld. Kč, celkové výdaje 686,1 mld. Kč a přebytek hospodaření 5,3 mld. Kč** (v srpnu 2007 vykázán přebytek 22,2 mld. Kč).

Plnění příjmů a výdajů za leden až srpen 2008 a jejich meziroční vývoj ukazuje následující tabulka:

Tabulka č. 34

Ukazatel	Skutečnost leden-srpen 2007	2008				% plnění v roce 2007 5=4:3	Index 2008/2007 7=4:1
		Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách*)	Skutečnost leden-srpen	% plnění		
		1	2	3	4		
PŘÍJMY CELKEM	656,66	1036,51	1040,56	691,40	66,4	69,2	105,3
VÝDAJE CELKEM	634,44	1107,31	1111,90	686,08	61,7	60,9	108,1
SALDO	22,23	-70,80	-71,34	5,32	-7,5	-24,3	23,9

*) Rozpočet upravený k 30.6.2008

Příjmy státního rozpočtu

Dosažené celkové příjmy ve výši 691,4 mld. Kč představovaly 66,4 % schváleného rozpočtu (v srpnu 2007 plněny na 69,2 %) a proti stejnému období minulého roku byly **vyšší o 34,7 mld. Kč, tj. o 5,3 %**. Meziroční růst ovlivnily především příjmy z pojistného na sociální zabezpečení (růst o 17,3 mld. Kč, tj. o 7,2 %) a příjmy z daní a poplatků (růst o 14,1 mld. Kč, tj. o 4,3 %).

Příjmy z daní a poplatků dosáhly 342,4 mld. Kč, což představuje 62,1 % schváleného rozpočtu a meziroční růst o 14,1 mld. Kč, tj. o 4,3 % (rozpočet počítá s růstem o 3,3 % proti skutečnosti roku 2007). Ve srovnání se stejným obdobím minulého roku je plnění rozpočtu o 1,4 procentního bodu horší.

Meziroční růst byl ovlivněn především vyšším **inkasem daní z příjmů právnických osob a DPH**.

Tabulka č. 35

v mld. Kč

Příjmy státního rozpočtu	2007	2008				% plnění SR leden-srpen 2007	Index skutečnost 2008/2007
	Skutečnost leden-srpen	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách*)	Skutečnost leden-srpen	% plnění		
	1	2		3	4=3:2		
Příjmy celkem	656,66	1036,51	1040,56	691,40	66,4	69,2	105,3
v tom:							
Daňové příjmy celkem	567,37	938,35	938,35	598,71	63,8	65,1	105,5
<i>Daňové příjmy (bez pojistného SZ)</i>	<i>328,35</i>	<i>551,30</i>	<i>551,30</i>	<i>342,42</i>	<i>62,1</i>	<i>63,5</i>	<i>104,3</i>
v tom:							
- DPH	107,14	191,90	191,90	115,13	60,0	65,5	107,5
- spotřební daně**)	77,51	134,80	134,80	78,95	58,6	59,0	101,9
- daně z příjmů PO	67,54	117,90	117,90	74,63	63,3	62,8	110,5
- daně z příjmů FO	64,31	90,20	90,20	60,90	67,5	65,6	94,7
vybíraná srážkou	3,90	3,90	3,90	4,70	120,6	78,0	120,6
ze závislé činnosti	55,48	78,00	78,00	50,87	65,2	66,4	91,7
z příznání	4,94	8,30	8,30	5,32	64,1	52,0	107,9
- správní poplatky vč. kolků	2,69	4,60	4,60	2,66	57,9	58,5	98,9
- majetkové daně	6,48	8,80	8,80	6,82	77,5	72,0	105,3
- clo	0,92	1,30	1,30	1,59	122,0	76,8	172,1
- poplatky a odvody v oblasti životního prostředí	0,86	1,30	1,30	0,95	73,1	65,9	111,0
- ostatní daňové příjmy***)	0,89	0,50	0,50	0,79	158,4	296,8	89,0
Pojistné SZ	239,03	387,05	387,05	256,29	66,2	67,3	107,2
z toho: na důchody	196,84	321,29	321,29	211,06	65,7	66,9	107,2
Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery	89,29	98,16	102,21	92,69	90,7	115,0	103,8
v tom:							
- kapitoly	60,28	86,38	89,69	69,15	77,1	88,8	114,7
z toho: transfery přijaté od EU a Národního fondu	24,49	76,04	79,17	24,46	30,9	39,7	99,9
převody z fondů OSS	30,39	0,00	0,00	37,46	x	x	123,2
- kapitola Operace SFA	1,32	2,61	2,61	1,59	60,9	102,7	119,9
- kapitola Státní dluh	0,00	1,46	1,46	4,84	331,2	x	x
- VPS	27,69	7,71	8,46	21,95	259,5	325,0	79,3
v tom :							
- příjmy z úroků a real.fin.majet.	0,06	0,07	0,07	0,07	104,0	6,9	120,9
- splátky půjček ze zahraničí	0,18	0,69	0,69	0,15	21,5	23,7	81,3
- příjmy za realizaci záruk (převod z FSZ)	3,83	0,00	0,00	4,88	x	x	127,2
- soudní poplatky vč. kolků	0,60	0,70	0,70	0,61	87,8	86,2	101,8
- přijaté sankční platby	2,03	1,43	1,43	-0,05	-3,5	162,0	-2,5
- ostatní příjmy VPS***)	20,99	4,83	7,00	16,30	232,7	420,6	77,6

*) Rozpočet upravený k 30.6.2008

**) včetně tzv. ekologických daní (daň z elektřiny, zemního plynu a některých dalších plynů a pevných paliv) vybraných od roku 2008

***) dopočet do celku

Daň z příjmů právnických osob svým objemem 74,6 mld. Kč představovala 63,3 % rozpočtu (loni to bylo na 62,8 %), což představuje **meziroční růst o 7,1 mld. Kč, tj. o 10,5 %**. Rozpočet této daně počítá s růstem o 2,7 % proti skutečnosti roku 2007. Relativně nízké plnění souvisí s daňovým kalendářem, kdy většina daní je odváděna v posledním měsíci každého čtvrtletí v roce.

Inkaso daní z příjmů fyzických osob dosáhlo 60,9 mld. Kč, tj. 67,5 % rozpočtu (loni plnění na 65,6 %) při meziročním **poklesu o 3,4 mld. Kč, tj. o 5,3 %**. Rozpočet uvažuje s poklesem o 11,7 % proti skutečnosti roku 2007 (vliv zavedení rovné patnáctiprocentní daně z tzv. superhrubé mzdy).

Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti dosáhla 50,9 mld. Kč při plnění rozpočtu na 65,2 % (loni to bylo 66,4 %) a meziročním **poklesu o 4,6 mld. Kč, tj. o 8,3 %**. Rozpočet je pod úrovní skutečnosti roku 2007 o 10,5 %.

Daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti inkasovaná ve výši **5,3 mld. Kč** znamená meziroční růst o 0,4 mld. Kč (tj. o 7,9 %) a plnění rozpočtu na 64,1 % (loni to bylo na 52,0 %). Rozpočet 2008 je pod úrovní skutečnosti roku 2007 o 6,7 %.

Daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů dosáhla 4,7 mld. Kč, což představuje **120,6 % rozpočtu** (loni 78,0 %) a meziročně byla vyšší o 0,8 mld. Kč. Rozpočet 2008 počítá s poklesem o 35,5 % proti skutečnosti roku 2007.

Inkaso **spotřebních daní** (včetně tzv. ekologických daní) **dosáhlo 78,9 mld. Kč**, což představuje **58,6 % rozpočtu** (loni to bylo 59,0 %) a **meziroční růst o 1,4 mld. Kč, tj. o 1,9 %**. Rozpočet počítá s růstem o 2,4 % proti skutečnosti roku 2007.

Inkaso DPH činilo 115,1 mld. Kč, tj. 60,0 % rozpočtu, což je o 5,5 procentního bodu nižší plnění než v srpnu minulého roku. **Meziroční růst o 8,0 mld. Kč, tj. o 7,5 %**, je proti rozpočtované dynamice (15,2 % - měřeno ke skutečnosti roku 2007 - vysoký růst souvisí se zvýšením snížené sazby DPH z 5 % na 9 %) nižší.

Skutečné celostátní inkaso všech daní dosáhlo k 31.8.2008 výše 469,5 mld. Kč, což představuje **62,5 % rozpočtu a meziroční růst o 23,2 mld. Kč, tj. o 5,2 %**. Ve stejném období minulého roku dosáhlo celostátní inkaso daní 446,3 mld. Kč, tj. 63,8 % schváleného rozpočtu, a meziročně vzrostlo o 39,7 mld. Kč, tj. o 9,8 % (celoročně převýšilo rozpočet o 22,5 mld. Kč).

Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení dosáhly 256,3 mld. Kč, což představuje **66,2 % rozpočtu** (loni to bylo 67,3 %) a meziroční růst o 17,3 mld. Kč, tj. o 7,2 %. Rozpočet počítá s růstem o 5,4 % proti skutečnosti roku 2007. Z celkové částky připadlo na **důchodové pojištění 211,1 mld. Kč, tj. 65,7 % rozpočtu**, při meziročním růstu o 14,2 mld. Kč, tj. o 7,2 % (rozpočet počítá s růstem o 6,2 %).

Ke konci srpna 2008 dosáhly **nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery celkem 92,7 mld. Kč**, což je **90,7 % rozpočtu** (loni plnění na 115,0 %) a **o 3,4 mld. Kč, tj. o 3,8 %**, více než v srpnu loňského roku (rozpočet uvažuje s meziročním růstem o 31,7 % proti rozpočtu 2007; růst je způsoben zejména očekávanými příjmy z rozpočtu Evropské unie). Z této částky představují **převody z fondů OSS (bez kapitoly VPS) částku 37,5 mld. Kč**, což je o 7,1 mld. Kč více než loni. Tato částka zahrnuje především **převody z rezervních fondů a nečerpané mzdové prostředky za prosinec 2007**. **Příjmy z rozpočtu EU** (transfery přijaté od EU a převody z Národního fondu) činily **24,5 mld. Kč** (plnění na 30,9 %), což je

stejně jako ve stejném období minulého roku. Od letošního roku jsou rozpočtovány nedaňové příjmy i u **kapitoly Státní dluh** (ve výši 1,5 mld. Kč). Jedná se o **výnosy finančního investování na účtu Řízení likvidity státní pokladny** a jejich výše ke konci srpna dosáhla již **4,8 mld. Kč**.

Výdaje státního rozpočtu

Celkové výdaje v objemu **686,1 mld. Kč** čerpané ke konci srpna 2008 představují **61,7 % rozpočtu** (v srpnu 2007 to bylo 60,9 %), což znamená **meziroční růst o 51,6 mld. Kč, tj. o 8,1 %**. Proti skutečnosti, resp. rozpočtu 2007, předpokládá letošní rozpočet nárůst o 1,8 %, resp. 6,8 %.

Tabulka č. 36

Výdaje státního rozpočtu	v mld. Kč						
	2007	2008				% plnění SR	Index
	Skutečnost leden-srpen	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách*)	Skutečnost leden-srpen	% plnění	leden-srpen 2007	skutečnost 2008/2007
1	2		3	4=3:2	5	6=3:1	
Výdaje celkem	634,44	1107,31	1111,90	686,08	61,7	60,9	108,1
Běžné výdaje	595,13	978,94	990,99	618,96	62,5	62,6	104,0
v tom:							
- platy zaměstnanců a ost. platby za proved. práci (vč. povinného pojistného)	53,54	98,49	99,14	53,74	54,2	55,3	100,4
- neinv. trans. fondům soc. a zdrav. pojiš.	31,75	47,75	47,75	31,52	66,0	67,3	99,3
- neinv. trans. veř. rozpočt. územ. úrovně	85,05	123,86	120,73	83,53	69,2	68,3	98,2
- neinv. trans. příspěvk. apod. organ.	27,01	46,54	53,31	30,16	56,6	55,6	111,7
- neinvest. transfery státním fondům	9,19	36,99	42,43	15,48	36,5	27,3	168,5
- neinvest. transfery občanským sdružením	2,05	2,67	5,33	2,56	47,9	80,9	124,6
- sociální dávky	258,00	393,97	393,65	263,88	67,0	66,6	102,3
z toho:							
důchody	193,22	305,60	305,38	204,18	66,9	67,3	105,7
prostředky na podpory v nezaměstnanosti	4,87	7,00	7,00	4,68	66,8	67,3	96,1
ostatní soc. dávky	27,71	35,67	35,67	26,56	74,4	71,7	95,8
státní soc. podpora	32,20	45,70	45,60	28,47	62,4	59,3	88,4
- aktivní pol. zaměstnanosti	3,35	6,94	9,20	4,10	44,5	65,6	122,2
- prostředky na insolventnost	0,12	0,20	0,20	0,09	46,7	41,1	75,8
- stavební spoření	14,18	15,00	15,00	13,38	89,2	100,0	94,3
- státní příspěvek na důchodové připojištění	3,35	5,10	5,10	3,70	72,6	74,4	110,6
- převod do fondu státních záruk	2,80	8,48	0,00	0,00	x	23,0	x
- odvody vlastních zdrojů ES do rozpočtu EU	16,52	29,87	29,87	17,97	60,2	55,0	108,8
- kapitola Státní dluh	20,47	45,46	45,45	22,89	50,4	53,7	111,8
- kapitola Operace SFA	0,04	1,62	1,64	0,06	3,8	4,4	148,2
- ostatní běžné výdaje**)	67,70	118,67	122,19	75,90	62,1	64,1	112,1
Kapitálové výdaje	39,31	128,37	120,91	67,12	55,5	43,9	170,7
SALDO SR CELKEM	22,23	-70,80	-71,34	5,32	-7,5	-24,3	23,9

*) Rozpočet upravený k 30.6.2008

***) dopočet do celku

Běžné výdaje státního rozpočtu byly čerpány ve výši **619,0 mld. Kč, tj. na 62,5 % rozpočtu** (loni to bylo na 62,6 %). Proti loňskému srpnu **vzrostly o 23,8 mld. Kč, tj. o 4,0 %** (rozpočtovaná dynamika počítá s nárůstem o 1,5 % proti skutečnosti 2007, resp. o 4,2 % proti rozpočtu 2007).

Největší objem prostředků v rámci běžných výdajů je každoročně vynakládán na **sociální dávky. K 31.8.2008 bylo na sociálních dávkách vyčerpáno 263,9 mld. Kč, tj. 67,0 % rozpočtu** (loni to bylo 66,6 %), při meziročním růstu o 5,9 mld. Kč, tj. o 2,3 %. Z toho na **důchody** připadlo **204,2 mld. Kč, tj. 66,9 % rozpočtu** (loni to bylo 67,3 %), při meziročním růstu o 11,0 mld. Kč, tj. o 5,7 %.

V rámci běžných výdajů státního rozpočtu vyšší procento čerpání vykázaly především **neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně**. Jejich srpnová výše **83,5 mld. Kč** představuje **69,2 % rozpočtu** a proti srpnu 2007 je **nižší o 1,5 mld. Kč, tj. o 1,8 %**. Vyšší čerpání rozpočtu ovlivnily převody prostředků **na přímé náklady škol zřizovaných obcemi a kraji** ve výši **57,0 mld. Kč** (v červnu byla již zaplacená celá záloha na 3. čtvrtletí ve výši 19,0 mld. Kč), což je o 1,1 mld. Kč více než v roce 2007. Dalších **16,8 mld. Kč** představují **transfery obcím na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách, na dávky pomoci v hmotné nouzi a na dávky zdravotně postiženým**.

Neinvestiční transfery fondům sociálního a zdravotního pojištění vykázaly čerpání ve výši **31,5 mld. Kč, tj. 66,0 % rozpočtu**. Meziročně klesly o 0,2 mld. Kč.

Výdaje kapitoly **Státní dluh** byly ke konci srpna 2008 čerpány ve výši **22,9 mld. Kč, tj. 50,4 % rozpočtu**, a jsou nad úroveň srpna 2007 o 2,4 mld. Kč.

Na odvody vlastních zdrojů ES do rozpočtu EU bylo poukázáno **18,0 mld. Kč**, což představuje 60,2 % rozpočtované výše a meziroční růst o 1,5 mld. Kč.

Kapitálové výdaje byly čerpány ve výši **67,1 mld. Kč**, což představuje 55,5 % rozpočtu (v roce 2007 to bylo 43,9 %), **při meziročním růstu o 27,8 mld. Kč, tj. o 70,7 %**. Vysoký meziroční růst byl způsoben především **transfery do Státního fondu dopravní infrastruktury**, které již dosáhly **21,4 mld. Kč** (za leden až srpen 2007 to bylo 3,7 mld. Kč) a také usnesením vlády č. 476/2008, resp. usnesením rozpočtového výboru Poslanecké sněmovny č. 461/2008, na jejichž základě došlo v květnu k transferu 12,0 mld. Kč na „dražní dopravu“.

Saldo hospodaření státního rozpočtu

Saldo státního rozpočtu ke konci srpna 2008 dosáhlo přebytku **5,3 mld. Kč** a je lepší o 52,9 mld. Kč než by odpovídalo úrovni rozpočtované alikvoty (-47,6 mld. Kč). **Proti stejnému období roku 2007 je to výsledek horší o 16,9 mld. Kč**.

Ve srovnání s výsledky za 1. pololetí tak došlo ke zlepšení hospodaření státního rozpočtu o 11,0 mld. Kč. Na zlepšení se podílel výsledek hospodaření v měsíci červenci (přebytek 14,9 mld. Kč; v samotném červenci 2007 to bylo +18,4 mld. Kč). V samotném měsíci srpnu se hospodaření státního rozpočtu zhoršilo o 4,0 mld. Kč (příjmy činily 63,6 mld. Kč a výdaje 67,6 mld. Kč). V roce 2007 skončilo hospodaření v samotném srpnu přebytkem 2,5 mld. Kč (příjmy ve výši 75,5 mld. Kč a výdaje 72,9 mld. Kč). Výrazně nižší příjmy proti srpnu 2007 (o 11,9 mld. Kč) souvisí s loňským usnesením vlády č. 629/2007, kterým se do příjmů kapitoly VPS převedlo z rezervních fondů kapitol 13,9 mld. Kč.

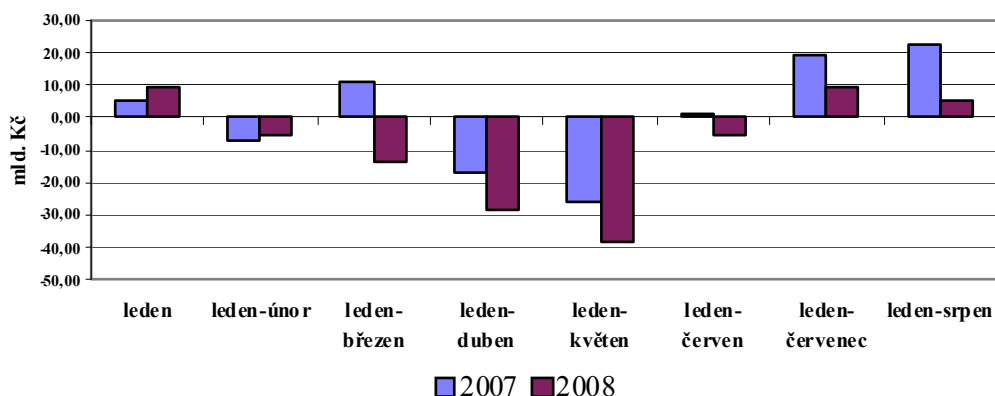
Přehled vývoje sald hospodaření státního rozpočtu za leden až srpen v letech 2000 – 2008.

Tabulka č. 37

	v mil. Kč									
leden-srpen	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
Saldo SR	-12 367	-25 565	-32 956	-71 885	-50 687	10 008	-6 440	22 226	5 318	

Vývoj sald v jednotlivých měsících roku 2008 ukazuje následující graf:

Vývoj salda státního rozpočtu za 8 měsíců roku 2007 a 2008

7. Výhled plnění státního rozpočtu do konce 2008

Odhady plnění státního rozpočtu v roce 2008 vycházejí z poznatků o dosavadním průběhu hospodaření státu a z aktuálních informací o vývoji relevantních proměnných, které budou do konce roku 2008 ovlivňovat jak příjmovou, tak výdajovou stranu rozpočtu.

Pro rok 2008 Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky schválila státní rozpočet s deficitem 70,8 mld. Kč.

Základní rizikové faktory, které ovlivní očekávanou skutečnost roku 2008 a budou upřesněny až koncem letošního roku:

- příjmy z rozpočtu EU, které byly rozpočtovány v minulých letech a budou poskytnuty do konce letošního roku (zlepšení salda státního rozpočtu v metodice sestavování státního rozpočtu),
- naplnění rozpočtovaných příjmů z rozpočtu Evropské unie za programové období 2007-2013 a použití prostředků na předfinancování programů,
- zapojení národních prostředků z rezervních fondů organizačních složek státu do státního rozpočtu roku 2008 (zhoršení salda státního rozpočtu v metodice ESA95),
- prostředky EU obsažené v rezervních fondech OSS, které byly původně určeny na financování programů EU realizovatelných do r. 2008 a které nebudou do konce letošního roku použity.

Podle metodiky ESA95 zapojení prostředků z rezervních fondů zhoršuje saldo státního rozpočtu. Podle metodiky sestavování státního rozpočtu se zapojení prostředků z rezervních fondů promítá v příjmové a výdajové části rozpočtu ve stejné výši, tj. bez dopadu na saldo.

Počátkem roku 2008 byla schválena novela rozpočtových pravidel, podle které se již za rok 2008 nebudou převádět uspořené finanční prostředky do rezervních fondů. Organizačním složkám státu vznikne v roce 2009 a v příštích letech nárok na to, aby částku rozdílů mezi konečným rozpočtem výdajů a skutečnými výdaji mohly vydat z výdajového účtu. Touto změnou rozpočtových pravidel se zamezí vysokým převodům prostředků státního rozpočtu do rezervních fondů organizačních

složek státu a přiblíží se metodiky výpočtu deficitů státního rozpočtu (metodika ESA a metodika sestavování státního rozpočtu).

Deficit státního rozpočtu na rok 2008 v metodice sestavování státního rozpočtu by mohl dosáhnout výše 50 až 60 mld. Kč.

III. Hospodaření rozpočtů územních samosprávných celků za 1. pololetí 2008

Od 1. ledna 2008 vstoupila v účinnost novela zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům, která upravuje způsob rozdělování státem vybíraných daní ve vztahu k obcím a současně řeší navýšení daňových příjmů obcí. Dosavadní základní kritérium rozdělování - počet obyvatel příslušné obce a její zařazení do příslušné velikostní kategorie se stanoveným koeficientem bylo modifikováno (byla snížena jeho váha na 94%) a zařazena byla dvě nová kritéria (celková výměra katastrálních území obce, poměr počtu obyvatel obce k počtu obyvatel všech obcí), která mají doplňující charakter a každé má váhu 3%.

Ke zmírnění dopadů plynoucích z přechodu na nový způsob přerozdělení sdílených daňových příjmů a k posílení daňových příjmů zejména malých obcí byl zvýšen podíl obcí na sdílených daních z 20,59 % na 21,40 % (v absolutním vyjádření jde o 4,6 mld. Kč na vrub státního rozpočtu). Ve způsobu rozdělování státem vybíraných daní ve vztahu ke krajům k žádným změnám nedošlo.

Z hlediska struktury transferů poskytovaných územně samosprávným celkům ze státního rozpočtu nedošlo ve sledovaném roce k významnějším změnám oproti roku předcházejícímu. Nejdůležitějšími kapitolami státního rozpočtu, z nichž je financována činnost územních samosprávných celků, zůstávají kapitola Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a kapitola Ministerstva práce a sociálních věcí.

Pokud jde o transfery poskytované územním samosprávným celkům z kapitoly Všeobecná pokladní správa, zůstávají i pro rok 2008 zachovány finanční vztahy státního rozpočtu k rozpočtům krajů, k rozpočtům obcí a k rozpočtu hl. m. Prahy. Oproti roku předcházejícímu však dochází (na základě usnesení vlády č. 841/2007 ke Kontrolnímu závěru Nejvyššího kontrolního úřadu z kontrolní akce č. 06/24 Prostředky státního rozpočtu zahrnuté do kapitoly Všeobecná pokladní správa a na základě rozhodnutí vlády) k převodu některých dotačních titulů dosud poskytovaných územním samosprávným celkům z kapitoly Všeobecná pokladní správa, do odvětvově příslušných kapitol státního rozpočtu (například finanční prostředky na činnost koordinátorů romských poradců přecházejí do kapitoly Úřadu vlády, prostředky na prevenci kriminality na místní úrovni do kapitoly Ministerstva vnitra).

S ohledem na růst finanční náročnosti výkonu státní správy, kterou územní samosprávné celky zajišťují v přenesené působnosti, byly pro rok 2008 prostředky určené pro kraje, obce a hl. m. Prahu na výkon přenesené působnosti valorizovány o 3 %.

Rozpočty územně samosprávných celků byly pro rok 2008 koncipovány jako rozpočty schodkové, a to u krajů ve výši 1,5 mld. Kč, u obcí ve výši 2,1 mld. Kč a u dobrovolných svazků obcí ve výši 0,4 mld. Kč. Rozpočtové hospodaření regionálních rad regionů soudržnosti bylo koncipováno jako vyrovnané.

Na základě současného vývoje hospodaření územních rozpočtů a na základě odhadu očekávané skutečnosti plnění daňových příjmů byla zpracována očekávaná skutečnost výsledků hospodaření územních rozpočtů za rok 2008, která předpokládá, že v souhrnu skončí hospodaření územních rozpočtů v tomto roce s přebytkem.

1. Celkové výsledky hospodaření krajů, obcí, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad regionů soudržnosti

Územní rozpočty zahrnují rozpočty krajů a obcí jakožto územních samosprávných celků (včetně jimi zřizovaných organizací) a dále rozpočty dobrovolných svazků obcí a rozpočty regionálních rad regionů soudržnosti.

V průběhu 1. pololetí tohoto roku přijaly kraje, obce, dobrovolné svazky obcí (dále jen DSO) a regionální rady regionů soudržnosti (dále jen regionální rady) do svých rozpočtů celkem **207,6 mld. Kč**, což představuje plnění rozpočtu 52,3 % a nárůst příjmů ve srovnání se stejným obdobím minulého roku o 25,0 mld. Kč. Obce a DSO se na celkových příjmech územních rozpočtů podílely ve výši 62,5 %.

Financování činnosti krajů bylo zajištěno především transfery ze státního rozpočtu a ze státních fondů, které tvořily 67,6 % celkových příjmů. Daňové příjmy krajů se na financování krajů podílely 29,4 %. Naproti tomu u obcí a dobrovolných svazků obcí tvořily hlavní zdroj příjmů především jim určené daňové výnosy, které se na celkových příjmech podílely 58,0 %. Transfery přijaté ze státního rozpočtu, ze státních fondů a od krajů představovaly zhruba 23,2 % jejich celkových příjmů. Zdrojem příjmů regionálních rad byly téměř výhradně transfery přijaté ze státního rozpočtu (97,0 % celkových příjmů).

Příjmy a výdaje krajů obcí, DSO a regionálních rad v 1. pololetí 2008

Tabulka č. 1

(v mil. Kč)

Ukazatel	kraje, obce, DSO a regionální rady celkem			stupně územních rozpočtů - skutečnost k 30.6.2008		
	rozpočet 2008 po změnách	skutečnost k 30.6.2008	% plnění	obce a DSO	kraje	regionální rady
1	2	3	4	5	6	7
I. Daňové příjmy	203 500,0	98 472,9	48,4	75 308,6	23 164,3	
z toho:						
Daně z příjmů fyzických osob	45 200,0	23 476,9	51,9	17 580,0	5 896,9	
z toho:						
ze závislé činnosti a funkčních požitků	36 000,0	17 628,7	49,0	12 823,0	4 805,7	
ze samostatné výdělečné činnosti	7 500,0	4 437,3	59,2	3 753,0	684,3	
Z kapitálových výnosů	1 700,0	1 408,7	82,9	1 001,8	406,9	
Daně z příjmů právnických osob	57 600,0	27 797,2	48,3	21 037,7	6 759,5	
z toho:						
daň z příjmů právnických osob	50 700,0	21 575,2	42,6	15 340,8	6 234,4	
daň z příjmů právnických osob za obce	6 500,0	5 696,4	87,6	5 696,4		
daň z příjmů právnických osob za kraje	400,0	525,0	131,3		525,0	
Daň z přidané hodnoty	82 600,0	36 339,0	44,0	25 844,3	10 494,7	
Daně a poplatky z vybran. činností a služeb	12 600,0	8 143,7	64,6	8 130,5	13,2	
Daň z nemovitostí	5 500,0	2 713,6	49,3	2 713,6		
II. Nedaňové příjmy (po konsolidaci)	26 200,0	13 570,3	51,8	12 353,6	1 795,8	24,2
III. Kapitálové příjmy	12 800,0	7 092,1	55,4	6 744,4	347,7	
Vlastní příjmy (po konsolidaci)	242 500,0	119 135,3	49,1	94 406,6	25 307,8	24,2
IV. Přijaté transfery (po konsolidaci)	154 156,9	88 482,5	57,4	35 365,8	53 418,3	2 858,4
Příjmy celkem po opravě (po konsolidaci)	396 656,9	207 592,0	52,3	129 752,0	78 722,8	2 882,5
I. Běžné výdaje (po konsolidaci)	297 838,9	141 497,4	47,5	87 144,3	56 578,9	234,1
II. Kapitálové výdaje (po konsolidaci)	102 822,9	27 969,0	27,2	24 034,4	5 148,0	43,5
Výdaje celkem (po konsolidaci)	400 661,8	169 466,4	42,3	111 178,7	61 726,9	277,6
Saldo příjmů a výdajů (po konsolidaci)	- 4 004,9	38 125,6		18 573,3	16 995,9	2 604,9

Poznámka:

Z důvodu konsolidace, jejímž smyslem je očistit údaje o rozpočtu nebo skutečnosti peněžních operací o interní přesuny peněžních prostředků uvnitř jednotky nebo mezi jednotkami na úrovni sumářů, za které se operace sledují, je součet na úrovni republiky odlišný od součtu jednotlivých úrovní, tj. obcí a DSO, krajů a regionálních rad.

Příjmové, výdajové a finanční operace, které jsou předmětem konsolidace spolu s uvedením úrovně, na které se konsolidace provádí, stanovuje vyhláška č. 22/2007 Sb., ze dne 1. února 2007, kterou se mění vyhláška Ministerstva financí č. 16/2001 Sb., o způsobu, termínech a rozsahu údajů předkládaných pro hodnocení plnění státního rozpočtu, rozpočtů státních fondů a rozpočtů územních samosprávných celků, ve znění pozdějších předpisů

Celkové výdaje územních rozpočtů činily **169,5 mld. Kč**, což představuje 42,3 % úrovně předpokládané rozpočtem. Ve srovnání se stejným obdobím minulého roku byly výdaje vyšší o 5,0 mld. Kč. Obce a DSO se na celkových výdajích územních rozpočtů podílely 65,6 %.

Hospodaření územních rozpočtů v 1. pololetí tohoto roku skončilo převahou příjmů nad výdaji v celkové výši **38,1 mld. Kč**; z hlediska uplynulých tří let jde o nejvyšší dosažený přebytek hospodaření územních rozpočtů (1. pololetí 2007 přebytek 18,1 mld. Kč, 1. pololetí 2006 přebytek 11,2 mld. Kč, 1. pololetí 2005 přebytek 6,5 mld. Kč). Kraje vykázaly přebytek 17,0 mld. Kč, obce a DSO 18,6 mld. Kč a regionální rady 2,6 mld. Kč.

Výsledné saldo hospodaření územních rozpočtů bylo do značné míry ovlivněno vyšším nárůstem neinvestičních transferů v důsledku posunu termínů převodu prostředků na přímé náklady škol zřizovaných obcemi a kraji (v červnu byla zaplacená velká část zálohy na 3. čtvrtletí ve výši 19,0 mld. Kč, zatímco v červnu minulého roku to bylo jen 3,5 mld. Kč).

Stav finančních prostředků na bankovních účtech všech subjektů územních rozpočtů činil ke konci sledovaného období celkem 108,2 mld. Kč, což znamená meziroční nárůst o 29,2 mld. Kč. Převážná část prostředků (76,2 mld. Kč) je soustředěna na bankovních účtech obcí a DSO, kraje vykázaly na bankovních účtech 29,3 mld. Kč a regionální rady 2,7 mld. Kč. Z hlediska delšího časového období se projevuje tendence nárůstu finančních prostředků na bankovních účtech krajů i obcí a DSO.

Vyšší meziroční nárůst objemu prostředků na bankovních účtech krajů a obcí je ovlivněn jednak dřívějším termínem převodu prostředků na přímé náklady škol zřizovaných obcemi a kraji a také i časovým posunem realizace projektů spolufinancovaných z rozpočtu EU. Lze předpokládat, že prostředky, které kraje a obce chtějí vynaložit na spolufinancování jednotlivých projektů, zůstávají na účtech a budou využity v následujícím období.

Celkový stav finančních prostředků na bankovních účtech ke konci 1. pololetí

Tabulka č. 2

(v mld. Kč)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Kraje	2,1	5,4	6,1	5,3	10,1	13,0	29,3
Obce a DSO	33,2	41,3	46,8	48,4	60,4	65,3	76,2

Hodnocení plnění příjmů a výdajů krajů a obcí za 1. pololetí 2008 je provedeno samostatně k rozpočtu po změnách (dále jen k rozpočtu).

2. Příjmy a výdaje krajů

Celkové příjmy krajů dosáhly ke konci sledovaného období **78,7 mld. Kč**, což představuje plnění rozpočtu 57,5 %. Oproti srovnatelnému období minulého roku se příjmy zvýšily o 15,5 mld. Kč, tj. téměř o jednu čtvrtinu.

Vlastní příjmy krajů dosáhly 25,3 mld. Kč, což představuje meziroční zvýšení o 1,2 mld. Kč a plnění předpokladů rozpočtu v rozsahu 47,7 %. Podíl vlastních příjmů na celkových příjmech krajů činil 32,1 % a oproti srovnatelnému období předchozího roku byl o 6 procentních bodů nižší. Naproti tomu výrazněji vzrostl objem přijatých transferů, který v souhrnu dosáhl 53,4 mld. Kč, což znamená meziroční nárůst o 14,3 mld. Kč a plnění předpokladů rozpočtu ve výši 63,8 % (tento vývoj byl do značné míry ovlivněn již zmíněným dřívějším termínem převodu prostředků na přímé náklady škol zřizovaných kraji a obcemi).

Příjmy krajů v 1. pololetí 2008

Tabulka č. 3

(v mil. Kč)

Ukazatel	skutečnost k 30.6.2007	rozpočet 2008		skutečnost k 30.6.2008	% plnění rozpočtu	Index 2008/2007
		schválený	po změnách			
1	2	3	4	5	6	7
I. Daňové příjmy	22 013,5	49 400,0	49 400,0	23 164,3	46,9	105,2
z toho:						
Daně z příjmů fyzických osob	5 978,1	11 100,0	11 100,0	5 869,9	53,1	98,6
Daně z příjmů právnických osob	6 153,2	14 800,0	14 800,0	6 759,5	45,7	109,9
Daň z přidané hodnoty	9 861,7	23 500,0	23 500,0	10 494,7	44,7	106,4
II. Nedaňové příjmy (po konsolidaci)	1 788,2	3 300,0	3 300,0	1 795,8	54,4	100,4
III. Kapitálové příjmy	289,0	400,0	400,0	347,7	86,9	120,3
Vlastní příjmy (po konsolidaci)	24 090,7	53 100,0	53 100,0	25 307,8	47,7	105,1
IV. Přijaté transfery (po konsolidaci)	39 088,7	85 762,0	83 691,2	53 418,3	63,8	136,7
Příjmy celkem opravě (po konsolidaci)	63 179,4	138 862,0	136 791,2	78 722,8	57,5	124,6

Daňové příjmy krajů dosáhly ke konci června letošního roku 23,2 mld. Kč, tj. plnění rozpočtu 46,9 %. Ve srovnání s 1. pololetím minulého roku jsou daňové příjmy vyšší o 1,2 mld. Kč. Podíl daňových příjmů na vlastních příjmech činil 91,5 % a zůstal zhruba na stejné úrovni jako v pololetí předchozího roku.

Výnos daně z příjmů fyzických osob celkem dosáhl ke konci sledovaného období 5,9 mld. Kč (plnění rozpočtu 53,1 %). Ve srovnání s pololetím minulého roku se celkový výnos této daně mírně snížil o 0,1 mld. Kč, a to v důsledku poklesu u daně z příjmů fyzických

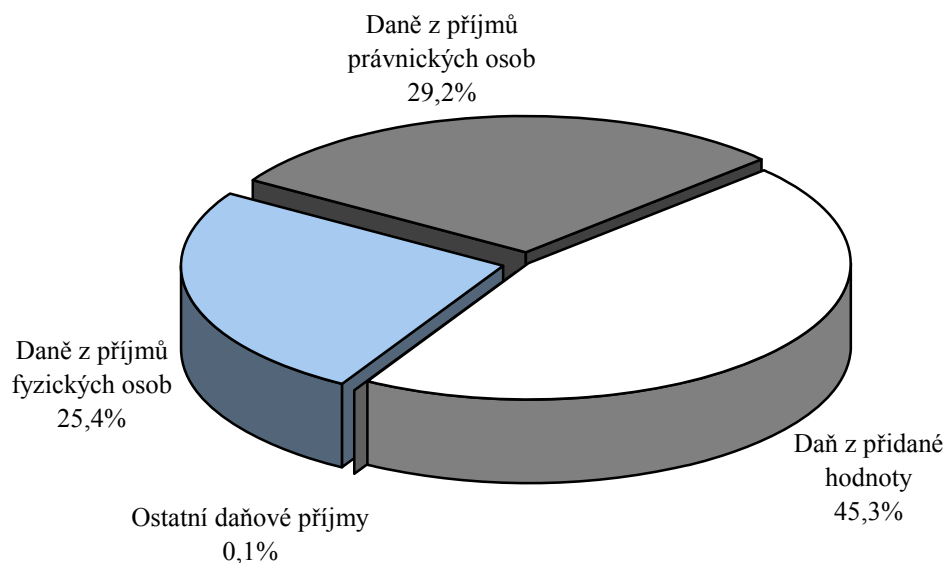
osob ze závislé činnosti a funkčních požitků, která tvoří rozhodující podíl výnosů daně z příjmů fyzických osob (meziroční snížení o 0,3 mld. Kč). Naproti tomu výnos daně z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti a z kapitálových výnosů se ve srovnání s pololetím minulého roku zvýšil v souhrnu o 0,2 mld. Kč.

Daň z příjmů právnických osob byla u krajů zaúčtována ve výši 6,8 mld. Kč (plnění rozpočtu 45,7 %), oproti pololetí předchozího roku byl výnos této daně vyšší o 0,6 mld. Kč.

Výnos daně z přidané hodnoty, která je objemově nejvýznamnější daní v příjmech krajů, dosáhl 10,5 mld. Kč (plnění rozpočtu 44,7 %), ve srovnání s pololetím minulého roku byl vyšší o 0,6 mld. Kč.

Graf č. 1

Přehled daňových příjmů krajů k 30. 6. 2008

Vlastní příjmy krajů jsou dále tvořeny **nedaňovými příjmy**, které v pololetí letošního roku dosáhly 1,8 mld. Kč (plnění rozpočtu 54,4 %) a zůstaly tak na stejné úrovni jako v pololetí minulého roku. V rámci nedaňových příjmů zaznamenala vysoký nárůst položka příjmy z úroků, které vzrostly více než dvojnásobně; k poklesu naproti tomu došlo u příjmů z pronájmu majetku a příjmů z prodeje nekapitálového majetku a ostatních nedaňových příjmů. Příjmy z vlastní činnosti a odvody příspěvkových organizací mírně vzrostly.

Kapitálové příjmy krajů činily 0,3 mld. Kč, což představuje 86,9 % úrovně předpokládané rozpočtem. Ve srovnání s pololetím minulého roku se zvýšily zhruba o 0,1 mld. Kč, nárůst byl způsoben zvýšením příjmů z prodeje dlouhodobého majetku, které tvoří rozhodující část kapitálových příjmů.

Hlavní zdroj příjmů krajů dlouhodobě představují **transfery ze státního rozpočtu a ze státních fondů**. Transfery určené krajům tvoří dotace obsažené ve finančním vztahu státního rozpočtu k rozpočtům krajů zahrnuté v kapitole Všeobecná pokladní správa, ostatní dotace z kapitoly Všeobecná pokladní správa a transfery z ostatních kapitol státního rozpočtu a ze státních fondů.

Celkový objem transferů, které kraje přijaly v průběhu pololetí ze státního rozpočtu a ze státních fondů dosáhl 53,2 mld. Kč, což představuje 67,6 % z celkových příjmů krajů, tj. o 6,2 procentních bodů více nežli v 1. pololetí předchozího roku.

Finanční vztahy státního rozpočtu k rozpočtům krajů v roce 2008 zahrnují pouze příspěvek na výkon státní správy v přenesené působnosti. Ve státním rozpočtu byl tento příspěvek stanoven ve výši 1,1 mld. Kč (příloha č. 6 k zákonu č.360/2007 Sb.). Součástí příspěvku již nejsou prostředky na jednotky sborů dobrovolných hasičů obcí, které byly přesunuty z kapitoly VPS do kapitoly Ministerstva vnitra.

Ve sledovaném období přijaly kraje ze státního rozpočtu v rámci finančního vztahu v měsíčních splátkách příspěvky v celkové výši 0,5 mld. Kč, což představuje 48,3 % ročního rozpočtu.

Ostatní dotace z kapitoly Všeobecná pokladní správa byly v rozpočtu stanoveny ve výši 1,9 mld. Kč, z toho 1,6 mld. Kč bylo určeno na financování programů reprodukce majetku (jedná o prostředky pro kraje určené zejména na majetkové vypořádání pozemků pod silnicemi II. a III. třídy - usn. vlády č. 1059/2005) a zbývajících 0,3 mld. Kč bylo zahrnuto v ukazateli „Další prostředky pro územní samosprávné celky“, který obsahuje dotační tituly, které nelze rozpočtovat u konkrétních příjemců v době sestavování návrhu rozpočtu, např. prostředky na výdaje stanovené zvláštními zákony nebo právními předpisy. V rámci tohoto titulu byly krajům poskytnuty prostředky v celkové výši 0,1 mld. Kč. Jednalo se například o neinvestiční prostředky určené na náhrady škod způsobených vybranými zvláště chráněnými

živočichy, na výkon sociálně právní ochrany dětí u obcí, na protiradonová opatření, na činnosti v oblasti zabránění vzniku a šíření TBC, na likvidaci léčiv.

Transfery, které kraje přijímají z rozpočtů kapitol ostatních ústředních orgánů státní správy a ze státních fondů, jsou směřovány na financování investičních a neinvestičních akcí a jsou poskytovány v souladu se schválenými programy na daný rok. V průběhu 1. pololetí přijaly kraje z rozpočtů ústředních orgánů státní správy celkem 52,3 mld. Kč a ze státních fondů celkem 0,3 mld. Kč.

Přehled o transferech a půjčkách přijatých krajskými úřady ze státního rozpočtu a ze státních fondů k 30.6.2008

Tabulka č. 4

(v mil. Kč)

	celkem	z toho		
		Neinvestiční	investiční	půjčky
Úřad vlády ČR	5,0	5,0		
Ministerstvo obrany	2,3	2,3		
Ministerstvo práce a sociálních věcí	147,3	85,5	61,8	
Ministerstvo vnitra	99,5	99,5		
Ministerstvo životního prostředí	12,4	7,2	5,2	
Ministerstvo pro místní rozvoj	800,7	280,3	520,4	
Ministerstvo průmyslu a obchodu	1,6		1,6	
Ministerstvo dopravy	0,9	0,5	0,4	
Ministerstvo zemědělství	43,0	5,3	37,7	
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	51 100,4	51 100,4		
Ministerstvo kultury	38,1	35,1	3,0	
Státní úřad pro jadernou bezpečnost	0,3	0,3		
Národní fond	68,3	16,0	52,3	
Operace státních finančních aktiv	1,9		1,9	
přijaté transfery ze státního rozpočtu celkem (bez VPS)	52 321,7	51 637,4	684,3	
VPS - transfery v rámci souhrnného dotačního vztahu	540,7	540,7		
VPS - ostatní transfery	80,5	64,0	16,5	
Státní zemědělský intervenční fond	1,0	1,0		
Státní fond životního prostředí	0,8		0,8	
Státní fond dopravní infrastruktury	299,9	24,7	275,2	
přijaté transfery ze stát. rozpočtu a stát. fondů celkem	53 244,6	52 267,8	976,8	

Z rozpočtu **Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy** přijaly kraje transfery v celkové výši 51,1 mld. Kč, tj. o 15,1 mld. Kč více proti srovnatelnému období předchozího roku. Téměř celou výši dotací pokrývaly neinvestiční výdaje určené na přímé náklady škol (platy, výdaje na učební pomůcky a školní potřeby, výdaje na další vzdělávání pedagogických

pracovníků, služby apod.). Další prostředky byly použity v rámci programů zaměřených na rozvoj a zkvalitnění vzdělávání, na protidrogovou politiku, prevenci kriminality apod.

Z rozpočtu kapitoly **Ministerstva pro místní rozvoj** získaly kraje prostředky ve výši 0,8 mld. Kč, což představuje snížení o 0,3 mld. Kč oproti srovnatelnému období minulého roku. Investiční transfery se na celkovém objemu podílely 65,0 %. Finanční prostředky byly použity především na podporu regionálního rozvoje v rámci Společného regionálního operačního programu a programu INTERREG III A. Podpora rovněž směřovala na obnovu krajského a obecního majetku postiženého povodní 2006.

Z kapitoly **Ministerstva práce a sociálních věcí** byly krajům uvolněny účelové prostředky ve výši 0,1 mld. Kč na aktivní politiku zaměstnanosti, na neinvestiční nedávkové transfery poskytované podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách a na státní příspěvek zřizovatelům zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc. Další neinvestiční prostředky byly použity v rámci operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost, který je zaměřen na snížení nezaměstnanosti a zlepšení struktury pracovních míst. V investiční oblasti byly realizovány rekonstrukce, modernizace a stavební úpravy zařízení sociální péče včetně domovů pro seniory v působnosti krajských úřadů.

Navíc Ministerstvo práce a sociálních věcí uvolnilo přímo příspěvkovým organizacím zřízeným kraji (bez prostřednictví rozpočtu kraje) v rámci dotačního titulu neinvestiční nedávkové transfery (podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách) finanční prostředky v celkovém objemu 1,7 mld. Kč.

Na financování dopravní infrastruktury poskytl krajům **Státní fond dopravní infrastruktury** prostředky v celkovém objemu 0,3 mld. Kč. V daném případě se jednalo především o investiční prostředky, které směřovaly na výstavbu a obnovu silniční sítě.

Celkové výdaje krajů byly ke konci prvního pololetí čerpány ve výši **61,7 mld. Kč**, což představuje plnění předpokladů rozpočtu ve výši 44,6 % a nárůst objemu výdajů ve srovnání s pololetím předchozího roku o 2,9 mld. Kč.

Rozhodující část výdajů tvoří **neinvestiční výdaje**, které dosáhly 56,6 mld. Kč, tj. téměř 92,0 % celkových výdajů krajů. Objemově nejvýznamnějšími položkami jsou

neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím, které dosáhly 23,7 mld. Kč (patří sem především neinvestiční transfery pro školské právnické osoby zřizované kraji, dále pak pro veřejná zdravotnická zařízení, veřejné výzkumné instituce a další příspěvkové organizace, jejichž zřizovatelem jsou kraje) a neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím, které činily 21,9 mld. Kč (jedná se o neinvestiční transfery školským právnickým osobám zřízeným obecně prospěšnými společnostmi, transfery občanským sdružením, církvím a náboženským společnostem).

Výdaje krajů na dopravní obslužnost činily ke konci pololetí 4,5 mld. Kč a byly tak o 0,3 mld. Kč vyšší nežli ve srovnatelném období minulého roku. Na platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci kraje vynaložily 0,9 mld. Kč. Vysoký nárůst výdajů byl zaznamenán u položky nákup vody, paliv, energie, služeb a ostatní nákupy, kde celkové výdaje dosáhly 1,6 mld. Kč, tj. o 0,7 mld. Kč více nežli v pololetí předchozího roku.

Kapitálové výdaje krajů dosáhly ke konci pololetí 5,1 mld. Kč. Ve srovnání s pololetím předchozího roku vzrostly o 0,6 mld. Kč, plnění rozpočtu dosáhlo 23,4 %. Obdobná úroveň plnění rozpočtu byla zaznamenána v pololetí předchozího roku, kdy bylo dosaženo 23,7 % úrovně předpokládané rozpočtem.

Téměř polovinu kapitálových výdajů představují investiční nákupy a související výdaje, které zahrnují platby za pořízení dlouhodobého investičního majetku. Kraje na tuto položku vynaložily 2,4 mld. Kč, což je o 0,3 mld. Kč více nežli v pololetí minulého roku. Další významnou položkou jsou investiční transfery příspěvkovým organizacím, které činily 1,0 mld. Kč; zde však byl zaznamenán mírný meziroční pokles o 0,1 mld. Kč.

3. Příjmy a výdaje obcí a DSO

Celkové příjmy obcí a DSO (dále jen příjmy obcí) dosáhly **129,8 mld. Kč**, což představuje 49,4 % úrovně předpokládané rozpočtem a meziroční nárůst o 7,7 mld. Kč. Zvýšení příjmů je způsobeno především růstem daňových příjmů (zejména daně z přidané hodnoty) a vyšším čerpáním transferů poskytovaných z jednotlivých kapitol státního rozpočtu.

Od počátku roku vstoupila v účinnost novela zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, která mění způsob rozdělování sdílených daní (tj. daní z příjmů a daně z přidané hodnoty). Dosavadní základní kritérium počtu obyvatel bylo modifikováno, má váhu 94 % a zařazena byla dvě nová kritéria (celková výměra katastrálních území obce, poměr počtu obyvatel obce k počtu obyvatel všech obcí), která mají doplňující charakter a každé má váhu 3%. Cílem nové úpravy bylo zejména odstranit vysokou váhu koeficientů velikostních kategorií při přerozdělování celkových daňových příjmů obcí, omezit skokové přechody mezi velikostními kategoriemi, odstranit velký rozdíl v koeficientech velikostních kategorií mezi největšími a nejmenšími obcemi a současně zvýšit výdajové možnosti malých obcí. K posílení daňových příjmů zejména malých obcí a ke zmírnění dopadů plynoucích z nového způsobu přerozdělení sdílených daňových příjmů byl zvýšen podíl obcí na sdílených daních z 20,59 % na 21,4 %, což v absolutním vyjádření znamená 4,6 mld. Kč.

V 1. pololetí letošního roku se daňové příjmy podílely na celkových příjmech obcí ve výši 58,0 % (tj o 0,7 procentního bodu méně oproti pololetí předchozího roku), nedaňové příjmy tvořily 9,5 % celkových příjmů a kapitálové příjmy 5,2 %. Vlastní příjmy obcí tak představovaly 72,7 % celkových příjmů, zbývající část tvořily přijaté transfery.

Příjmy obcí a DSO v 1. pololetí 2008

Tabulka č. 5

(v mil. Kč)

Ukazatel	skutečnost k 30.6.2007	rozpočet 2008		skutečnost k 30.6.2008	% plnění rozpočtu	Index 2008/2007
		schválený	po změnách			
1	2	3	4	5	6	7
I. Daňové příjmy	71 579,1	154 100,0	154 100,0	75 308,6	48,9	105,2
z toho:						
Daně z příjmů fyzických osob	16 978,5	34 100,0	34 100,0	17 580,0	51,6	103,5
Daně z příjmů právnických osob	20 583,2	42 800,0	42 800,0	21 037,7	49,2	102,2
Daň z přidané hodnoty	23 605,8	59 100,0	59 100,0	25 844,3	43,7	109,5
Daně a poplatky z vybr. činnost. a služeb	7 843,5	12 600,0	12 600,0	8 130,5	64,5	103,7
Daň z nemovitostí	2 564,3	5 500,0	5 500,0	2 713,6	49,3	105,8
II. Nedaňové příjmy (po konsolidaci)	11 926,2	23 600,0	23 600,0	12 353,6	52,3	103,6
III. Kapitálové příjmy	5 123,2	12 400,0	12 400,0	6 744,4	54,4	131,6
Vlastní příjmy (po konsolidaci)	88 628,5	190 100,0	190 100,0	94 406,6	49,7	106,5
IV. Přijaté transfery (po konsolidaci)	33 377,5	68 871,5	72 555,9	35 365,8	48,7	106,0
Příjmy celkem opravě (po konsolidaci)	122 006,2	258 971,5	262 655,9	129 752,0	49,4	106,3

Daňové příjmy obcí dosáhly ve sledovaném období 75,3 mld. Kč, což představuje 48,9 % úrovně předpokládané rozpočtem. Oproti pololetí minulého roku se objem daňových příjmů zvýšil o 3,7 mld. Kč.

Výnos daně z příjmů fyzických osob celkem činil 17,6 mld. Kč, což představuje 51,6 % celoročního rozpočtovaného objemu, ve srovnání se stejným obdobím minulého roku byl vyšší o 0,6 mld. Kč.

Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků činila 12,8 mld. Kč, tj. plnění předpokladů rozpočtu 48,9 %. Ve srovnání s pololetím minulého roku zaznamenal příjem z této daně mírný pokles o 0,2 mld. Kč.

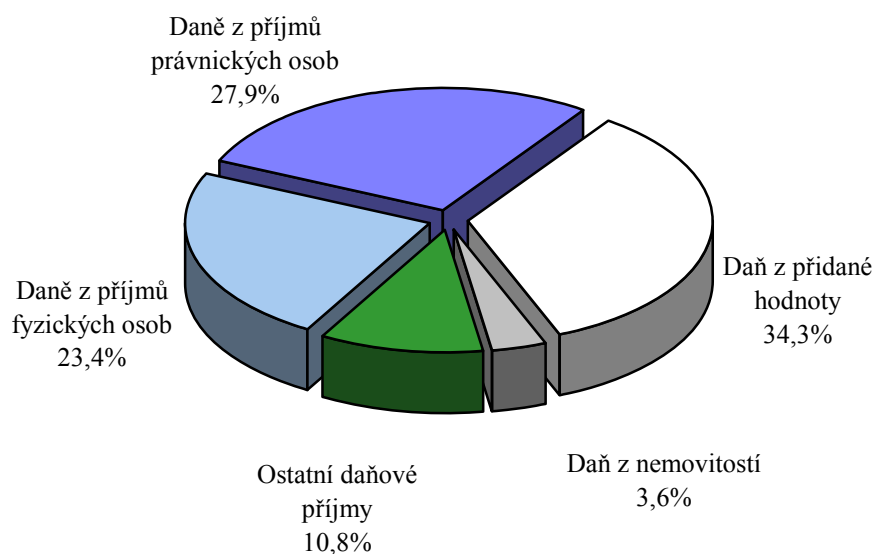
Naproti tomu daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti zaznamenala nárůst, dosáhla 3,8 mld. Kč, tj. o 0,6 mld. Kč více nežli v pololetí předchozího roku; předpoklad ročního rozpočtu byl naplněn ve výši 56,0 %.

Daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů, která zahrnuje daně z úroků, dividend a jiných kapitálových výnosů a daně z jiných příjmů vybírané srážkou podle zvláštní sazby, činila 1,0 mld. Kč, což znamená plnění rozpočtu 83,5 % a nárůst oproti srovnatelnému období minulého roku o 0,2 mld. Kč.

Daň z příjmů právnických osob byla u obcí zaúčtována v celkové výši 21,0 mld. Kč, tj. 49,2 % plnění rozpočtu. Z celkového výnosu této daně činila 15,3 mld. Kč daň z příjmů právnických osob (zahrnuje daň ze zisku a kapitálových výnosů) a 5,7 mld. Kč daň z příjmů právnických osob za obce, kdy poplatníkem je obec (jedná se o podnikatelské aktivity obcí, kdy obce jsou plátcí daně, daň neodvádějí, pouze ji promítají ve svém účetnictví).

Daň z přidané hodnoty, která je další sdílenou daní obcí a státního rozpočtu, představuje u obcí stejně jako u krajů objemově nejvýznamnější daňový příjem. V pololetí dosáhla 25,8 mld. Kč, což znamená 43,7 % úrovně předpokládané rozpočtem a meziroční růst o 2,2 mld. Kč. Výnos daně z přidané hodnoty tvoří obdobně jako v předchozích letech zhruba jednu třetinu celkových daňových příjmů.

Přehled daňových příjmů obcí včetně DSO k 30. 6. 2008

Do daňových příjmů dále patří skupina poplatků a odvodů z vybraných činností a služeb. V 1. pololetí dosáhly příjmy z těchto daní a poplatků v souhrnu 8,1 mld. Kč, to je 64,5 % úrovně předpokládané rozpočtem, meziroční nárůst činil 0,3 mld. Kč.

V rámci výše uvedené skupiny mají dlouhodobě největší váhu (zhruba polovinu) poplatky a odvody v oblasti životního prostředí, které zahrnují poplatky za vypouštění odpadních vod do vod povrchových, poplatky za znečišťování ovzduší, poplatky za uložení odpadů, odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu, poplatky za likvidaci komunálního odpadu a poplatky za odnětí pozemků plnění funkcí lesa. Ve sledovaném období dosáhly poplatky celkem 3,8 mld. Kč, tj. o 0,1 mld. Kč více nežli v pololetí předchozího roku.

Součástí skupiny jsou dále místní poplatky z vybraných činností a služeb, což jsou poplatky ukládané za účelem zdanění (často i regulace) určité aktivity, či vyjadřující místní specifikum - například poplatky ze psů, poplatky za lázeňský či rekreační pobyt, poplatky ze vstupného, poplatky za provozovaný hrací přístroj. Obce z těchto poplatků přijaly celkem 1,4 mld. Kč, tj. přibližně stejně jako v minulém roce.

Správní poplatky, tj. poplatky stanovené zákonem o správních poplatcích za správní úkony a správní řízení, jehož výsledkem jsou vydaná povolení, rozhodnutí apod. Příjmy obcí z těchto poplatků dosáhly 2,0 mld. Kč a zůstaly též na úrovni pololetí předchozího roku.

Do skupiny náleží rovněž ostatní odvody z vybraných činností a služeb, které zahrnují odvody částí výtěžku z provozování loterií a jiných podobných her na veřejně prospěšné účely. Příjmy obcí z těchto odvodů činily 0,9 mld. Kč, tj. o 0,1 mld. Kč více oproti srovnatelnému období minulého roku.

Výnos daně z nemovitosti dosáhl v průběhu 1. pololetí 2,7 mld. Kč, což znamená 49,3 % úrovně předpokládané rozpočtem a mírný meziroční nárůst o 0,1 mld. Kč.

Nedaňové příjmy obcí činily 12,4 mld. Kč, tj. 52,3 % ročního rozpočtu, meziročně nedaňové příjmy vzrostly o 0,4 mld. Kč.

Objemově nejvýznamnější jsou příjmy z pronájmu majetku, které dosáhly 4,6 mld. Kč a proti roku minulému vzrostly o 0,3 mld. Kč. Jedná se především o příjmy z nájemného samostatných pozemků, z nájemného budov a jejich částí a z pronájmu movitých věcí (stroje, zařízení, dopravní prostředky).

Příjmy z vlastní činnosti obcí činily 3,0 mld. Kč. Jedná se o příjmy spojené s poskytováním služeb a výrobků, za které je inkasován určitý poplatek.

Poměrně vysoký růst příjmů (zhruba o polovinu) byl zaznamenán u příjmů z úroků, které ke konci 1. pololetí dosáhly celkem 1,0 mld. Kč. Vývoj této položky je spojen s kapitálovými příjmy, zejména s finančními operacemi na kapitálovém trhu.

Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy (jedná se např. o příjmy z prodeje neinvestičního majetku, přijaté neinvestiční dary, přijaté pojistné náhrady) dosáhly 1,5 mld. Kč a zůstaly tak zhruba na úrovni pololetí předchozího roku. Mezi nedaňové příjmy se řadí rovněž odvody příspěvkových organizací, které činily 0,4 mld. Kč.

Kapitálové příjmy obcí meziročně vzrostly téměř o 1,6 mld. Kč a dosáhly 6,7 mld. Kč; nárůst byl zaznamenán především u příjmů z prodeje dlouhodobého majetku, které tvoří hlavní část kapitálových příjmů.

Vlastní příjmy obcí dosáhly 94,4 mld. Kč, což znamená 49,7 % úrovně předpokládané rozpočtem; meziročně se objem vlastních příjmů zvýšil o 5,8 mld. Kč. Podíl

vlastních příjmů na celkových příjmech obcí činil 72,8 % a zůstal tak zhruba na úrovni dosažené v pololetí předchozího roku.

Další součástí příjmů obcí jsou **transfery**, které jsou obcím převáděny ze státního rozpočtu, ze státních fondů a z rozpočtů krajů a dále také převody z vlastních fondů obcí. Z těchto zdrojů získaly obce v průběhu pololetí do svých rozpočtů celkem 35,4 mld. Kč, z toho transfery ze státního rozpočtu a ze státních fondů činily 29,0 mld. Kč, transfery z rozpočtů krajů 1,2 mld. Kč a převody z vlastních fondů obcí 5,2 mld. Kč.

Vztah státního rozpočtu k rozpočtům obcí pro rok 2008 je definován vztahem státního rozpočtu k rozpočtům obcí v úhrnech po jednotlivých krajích ve výši 8,7 mld. Kč (Příloha č. 7 k zákonu č. 360/2007 Sb.) a finančním vztahem k rozpočtu hlavního města Prahy ve výši 0,7 mld. Kč (Příloha č. 8 k zákonu č. 360/2007 Sb.), ostatními dotacemi z kapitoly Všeobecná pokladní správa ve výši 2,4 mld. Kč a dotacemi z ostatních kapitol státního rozpočtu.

V rámci finančních vztahů státního rozpočtu k rozpočtům obcí v úhrnech po jednotlivých krajích nedochází v roce 2008 k žádným změnám. Obsahem finančních vztahů státního rozpočtu k rozpočtům obcí v úhrnech po jednotlivých krajích zůstává příspěvek na školství, dotace na vybraná zdravotnická zařízení, příspěvek na výkon státní správy a dotace na výkon zřizovatelských funkcí převedených z okresních úřadů obcím. K dílčí změně však dochází ve finančním vztahu státního rozpočtu k rozpočtu hl. m. Prahy, kde je v souladu s usnesením vlády č. 841/2007 zohledněn přesun prostředků na jednotky sborů dobrovolných hasičů obcí z kapitoly Všeobecná pokladní správa (kde byly součástí příspěvku na výkon státní správy) do kapitoly Ministerstva vnitra. Finanční vztah státního rozpočtu k rozpočtu hl. m. Prahy zahrnuje příspěvek na školství a příspěvek na výkon státní správy.

Obce a hl. m. Praha přijaly v průběhu 1. pololetí 2008 v rámci finančního vztahu státního rozpočtu k rozpočtům obcí v úhrnech po jednotlivých krajích a k rozpočtu hl. m. Prahy v měsíčních splátkách celkem 4,7 mld. Kč, tj. 50 % ročního rozpočtu.

V rámci ostatních dotačních titulů z kapitoly Všeobecná pokladní správa bylo obcím a hl. m. Praze v průběhu 1. pololetí uvolněno celkem 0,9 mld. Kč (z toho 0,8 mld. Kč činily neinvestiční transfery a 0,1 mld. Kč transfery investiční). Rozhodující část představovaly prostředky poskytnuté na výkon sociálně právní ochrany dětí u obcí ve výši 0,5 mld. Kč.

Další prostředky byly poskytnuty například na výkon státní správy v oblasti sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb., na protiradonová opatření, na úhradu poštovního a poukázecného v rámci systému sociální podpory, na náhrady škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy, na zabránění vzniku, rozvoje a šíření TBC, na podporu rozvoje a obnovy materiálně technické základny školství na likvidaci nepoužitých léčiv a na výdaje spojené s volbami do obecních zastupitelstev.

Rozhodující objem transferů přijatých do rozpočtů obcí tvoří transfery poskytnuté z kapitol ústředních orgánů státní správy a ze státních fondů. V průběhu 1. pololetí získaly obce z kapitol ústředních orgánů státní správy (bez kapitoly Všeobecná pokladní správa) transfery v celkové výši 22,6 mld. Kč, což představuje zhruba 57,5 % úrovně předpokládané rozpočtem a nárůst oproti srovnatelnému období minulého roku o 2,1 mld. Kč. Rozhodující část tvořily transfery neinvestičního charakteru. Ze státních fondů přijaly obce celkem 0,8 mld. Kč.

Přehled o transferech a půjčkách přijatých obcemi a DSO ze státního rozpočtu a ze státních fondů k 30.6.2008

Tabulka č. 6

(v mil. Kč)

	celkem	z toho		
		neinvestiční	investiční	půjčky
Poslanecká sněmovna Parlamentu	0,3	0,3		
Ministerstvo práce a sociálních věcí	13 678,0	13 536,1	141,9	
Ministerstvo vnitra	7,5	1,2	6,3	
Ministerstvo životního prostředí	693,7	5,0	688,7	
Ministerstvo pro místní rozvoj	1 099,1	493,7	605,4	
Ministerstvo průmyslu a obchodu	155,8	1,6	154,2	
Ministerstvo dopravy	15,6		15,6	
Ministerstvo zemědělství	472,5	79,1	393,4	
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	6 232,3	6 152,0	80,3	
Ministerstvo kultury	86,0	76,9	9,1	
Grantová agentura	0,4	0,4		
Národní fond	36,5	11,9	24,6	
Operace státních finančních aktiv	85,6	3,1	82,5	
přijaté transfery ze státního rozpočtu celkem (bez VPS)	22 563,3	20 361,3	2 202,0	
VPS - transfery v rámci souhrnného dotačního vztahu	4 710,5	4 710,5		
VPS - ostatní transfery	910,5	832,1	78,4	
Státní zemědělský intervenční fond	1,5	0,3	1,2	
Státní fond životního prostředí	305,4	13,7	263,9	27,8
Státní fond dopravní infrastruktury	114,1	28,4	85,7	
Státní fond rozvoje bydlení	379,2	16,1	349,7	13,4
Státní fond pro podporu a rozvoj české kinematografie	6,7		6,7	
přijaté transfery ze stát. rozpočtu a stát. fondů celkem	28 991,2	25 962,4	2 987,6	41,2

Největší objem transferů přijaly obce z rozpočtu **Ministerstva práce a sociálních věcí**, celkový objem činil 13,7 mld. Kč, což představuje oproti předchozímu roku nárůst o 1,6 mld. Kč. Na zvýšení se podílí především transfery na dávky pomoci v hmotné nouzi, transfery na příspěvek na péči podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách a transfery na státní příspěvek zřizovatelům zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc. Další prostředky byly obcím uvolněny na aktivní politiku zaměstnanosti a financování společných programů EU a ČR zaměřených na zlepšení struktury pracovních míst, snížení nezaměstnanosti apod. Investiční prostředky směřovaly do Programu porizení a technická obnova majetku ve správě ústavů sociální péče a byly určeny na odstranění předhavarijních a havarijních stavů zařízení sociální péče včetně domovů pro seniory v působnosti územních orgánů formou rekonstrukcí a modernizací.

Ministerstvo práce a sociálních věcí uvolnilo navíc příspěvkovým organizacím zřízeným obcemi přímo (bez prostřednictví rozpočtu obce) prostředky ve výši 0,6 mld. Kč, a to v rámci dotačního titulu neinvestiční nedávkové transfery podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

Z kapitoly **Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy** získaly obce transfery ve výši 6,2 mld. Kč, tj. o 1,0 mld. Kč více oproti srovnatelnému období roku 2007. Převážná část těchto účelových prostředků zahrnuje přímé náklady na vzdělávání a dotace na soukromé školy, další prostředky směřovaly na projekty romské komunity, na podporu protidrogové politiky, na podporu projektů zaměřených na rozvoj a zkvalitnění vzdělávání apod. V investiční oblasti byla realizována především výstavba a obnova sportovních zařízení.

Obce přijaly v průběhu 1. pololetí z kapitoly **Ministerstva pro místní rozvoj** účelové prostředky ve výši 1,1 mld. Kč, z toho 0,6 mld. Kč činily investiční transfery. Prostředky směřovaly na podporu regionálního rozvoje, na řešení ochrany majetku obcí před povodní, na obnovu místních komunikací, podporu rozvoje cestovního ruchu, apod. V rámci Iniciativy společenství INTERREG IIIA byla podpořena regionální přeshraniční spolupráce (přeshraniční informační centra, spolupráce vzdělávacích institucí, zlepšení dopravní infrastruktury). Priority Společného regionálního operačního programu se týkaly například podpory malého a středního podnikání, podpory zaměřené na sociální integraci v regionech, podpory regionálních a místních služeb cestovního ruchu apod.

Objem finančních prostředků ve výši 0,7 mld. Kč obdržely obce z kapitoly **Ministerstva životního prostředí**, z toho převážnou část tvořily investiční transfery realizované v rámci vodohospodářských projektů a operačního programu Infrastruktura, které byly zaměřené na výstavbu a technickou obnovu kanalizací, čističek odpadních vod, revitalizaci vodních nádrží a rovněž obnovu ekologické stability krajiny.

Finanční prostředky, které obce přijaly z kapitoly **Ministerstva zemědělství** činily 0,5 mld. Kč a odpovídaly tak přibližně úrovni srovnatelného období předchozího roku. Převážná část transferů směřovala do oblasti investic (0,4 mld. Kč) na výstavbu a technickou obnovu vodovodů a úpraven vod, čistíren a kanalizací. Neinvestiční přijaté prostředky byly určeny pro obce na hospodaření v lesích a na obnovu lesních porostů.

Zdroj příjmů pro obce představují rovněž transfery a půjčky ze státních fondů. Ze **Státního fondu životního prostředí** získaly obce 0,3 mld. Kč. Největší část prostředků směřovala obdobně jako v předcházejících letech k ochraně vod a ovzduší, především se jednalo o realizaci opatření k ochraně zdrojů pitné vody, rozšíření obecních čistíren odpadních vod, rozšíření kanalizačních systémů, výstavbu veřejných částí přípojek apod.

Ze **Státního fondu rozvoje bydlení** byly obcím poskytnuty účelové transfery ve výši 0,4 mld. Kč především na výstavbu nájemních bytů v obcích pro nízkopříjmové skupiny obyvatel a na opravy panelových bytových domů. Ze **Státního fondu dopravní infrastruktury** získaly obce účelové prostředky ve výši 0,1 mld. Kč na výstavbu a obnovu silniční sítě statutárních měst, další prostředky byly určeny na financování dopravní infrastruktury v příslušných oblastech.

Celkové výdaje obcí dosáhly ke konci pololetí 111,2 mld. Kč, tj. 41,9 % úrovně předpokládané rozpočtem. Proti pololetí minulého roku se výdaje zvýšily o 2,3 mld. Kč.

Výdaje obcí a DSO v 1. pololetí 2008

Tabulka č. 7

	Skutečnost k 30.6..2007	Rozpočet		Skutečnost k 30.6.2008	% plnění rozpočtu	Index 2008/2007
		schválený	po změnách			
1	2	3	4	5	6	7
I . Běžné výdaje (po konsolidaci)	83 390,7	183 360,5	185 009,8	87 144,3	47,1	104,5
II. Kapitálové výdaje (po konsolidaci)	25 526,2	78 067,0	80 102,1	24 034,4	30,0	94,2
Výdaje celkem (po konsolidaci)	108 916,9	261 427,5	265 111,9	111 178,7	41,9	102,1
Saldo příjmů a výdajů (po konsolidaci)	13 089,3	- 2 456,0	-2 456,0	18 573,3		141,9

Běžné výdaje obcí tvoří více než tři čtvrtiny celkových výdajů obcí (78,4 %). Ke konci 1. pololetí dosáhly 87,1 mld. Kč a byly tak o 3,8 mld. Kč vyšší nežli v pololetí minulého roku.

Největší položku běžných výdajů tvoří náklady na nákup vody, paliv, energie, služeb a ostatní nákupy. Ve sledovaném období dosáhly 20,5 mld. Kč, což znamená meziroční nárůst o 1,0 mld. Kč. Další významné položky představují výdaje na neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím, které činily 15,0 mld. Kč (meziroční nárůst o 0,4 mld. Kč) a neinvestiční transfery obyvatelstvu, které dosáhly 12,7 mld. Kč a meziročně tak vzrostly o 1,8 mld. Kč (plné promítnutí vlivu zavedení nové dávky podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, tzv. příspěvku na péči). Na platy a ostatní platby za provedenou práci vynaložily obce 10,3 mld. Kč (oproti pololetím minulého roku o 0,4 mld. Kč více).

Kapitálové výdaje obcí činily 24,0 mld. Kč, což znamená 30,0 % úrovně předpokládané rozpočtem a meziroční pokles o 1,5 mld. Kč. K poklesu došlo ve všech sledovaných položkách s výjimkou položky investiční transfery neziskovým a podobným organizacím, která však svým objemem představuje necelé jedno procento kapitálových výdajů. Objemově nevýznamnější položky kapitálových výdajů, tj. investiční nákupy a související výdaje činily 19,0 mld. Kč a investiční transfery podnikatelským subjektům 3,2 mld. Kč.

4. Příjmy a výdaje regionálních rad regionů soudržnosti

Regionální rady regionů soudržnosti jako řídicí orgány regionálních operačních programů, jejichž prostřednictvím jsou čerpány finanční prostředky na projekty spolufinancované ze strukturálních fondů Evropské unie, byly zřízeny zákonem ke dni 1.7.2006. Finanční hospodaření regionálních rad úzce souvisí s postupem schvalování a realizace programových dokumentů politiky hospodářské a sociální soudržnosti a s výběrem projektů, kterým bude poskytnuta dotace v programovém období 2007 – 2013.

Ve státním rozpočtu pro rok 2008 (v kapitole Ministerstva pro místní rozvoj) je na financování regionálních operačních programů, jejichž realizaci zabezpečují regionální rady, vyčleněno 9,3 mld. Kč. Uvedený objem zahrnuje jak prostředky fondů EU (7,8 mld. Kč), tak vlastní zdroje státního rozpočtu (1,5 mld. Kč). Dále je předpokládáno, že z rozpočtů krajských

úřadů budou regionálním radám poskytnuty transfery ve výši 0,3 mld. Kč. Rozpočty regionálních rad byly koncipovány jako vyrovnané.

V průběhu 1. pololetí přijaly regionální rady do svých rozpočtů **příjmy** v celkové výši 2,9 mld. Kč, což představuje 30,0 % úrovně předpokládané rozpočtem. Transfery ze státního rozpočtu činily 2,8 mld. Kč, zbývající část příjmů byla zajištěna transfery poskytnutými kraji a částečně i vlastními příjmy regionálních rad (příjmy z úroků).

Celkové **výdaje** regionálních rad činily pouze 0,3 mld. Kč, tzn. že regionální rady hospodařily v 1. pololetí s přebytkem ve výši 2,6 mld. Kč. Převážnou většinu výdajů tvořily běžné výdaje (celkem 234,0 mil. Kč, tj. zhruba 85 % celkových výdajů). Jednalo se o výdaje na nákup vody, paliv, energie, služeb a ostatní nákupy, výdaje na platy a ostatní platby za provedenou práci včetně povinného pojistného placeného zaměstnavatelem a výdaje na nákup materiálu. Kapitálové výdaje, které činily 43,5 mil. Kč, byly vynaloženy na investiční nákupy a související výdaje. Výdaje regionálních rad byly tedy směřovány výhradně na zajištění provozních podmínek činnosti regionálních rad.

Z výše uvedeného vyplývá, že v průběhu 1. pololetí 2008 nebyly z rozpočtů regionálních rad poskytnuty žádné transfery podnikatelským subjektům, neziskovým a podobným organizacím ani příspěvkovým a podobným organizacím na realizaci projektů. Důvodem je opožděné schválení jednotlivých regionálních operačních programů a tím i vyhlášení výzev k předkládání projektů. První výzvy k předkládání projektů začínaly být zveřejňovány až v závěru roku 2007, v průběhu 1. a 2. čtvrtletí 2008 byly předkládány návrhy projektů a probíhal proces jejich hodnocení a výběru. V důsledku časového zpoždění vlastní realizace jednotlivých projektů lze proto předpokládat zvýšené čerpání finančních prostředků na financování regionálních operačních programů až ve druhé polovině tohoto roku.

5. Zadluženost

Ke konci 1. pololetí 2008 vykázaly **obce** celkový dluh ve výši 81,4 mld. Kč, to znamená zvýšení ve srovnání s koncem minulého roku o 2,2 mld. Kč. Vykázaný nárůst zadluženosti je způsoben přepočtem hodnoty emitovaných obligací hl. m. Prahy z reálné hodnoty (ve které jsou vykazovány k 31.12.) na jejich jmenovitou hodnotu. Vyloučením tohoto přechodného vlivu, jehož výše dosahuje téměř 3,0 mld. Kč, by celková zadluženost

obcí ke konci 1. pololetí činila 78,4 mld. Kč a byla by tak nižší oproti konci předchozího roku o 0,8 mld. Kč, z toho u položky úvěry o 0,7 mld. Kč a u přijatých finančních výpomocí a ostatních dluhů o 0,1 mld. Kč.

Souhrnné údaje o zadluženosti obcí ČR

Tabulka č. 8

(v mld. Kč)

Ukazatel	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	k 30.6. 2008
Úvěry	2,5	4,9	8,7	11,6	13,5	18,0	17,6	18,4	22,6	27,3	35,2	38,5	43,7	47,1	46,7	46,0
Komunální Obligace		7,6	8,5	11,9	13,2	11,9	10,9	10,1	13,3	15,9	21,7	23,9	23,5	22,9	22,6	25,6
Přijaté fin.výpomoci A ostatní dluhy	0,9	1,8	3,1	4,8	7,7	9,1	11,5	12,5	12,4	12,6	13,5	12,4	11,8	10,9	9,9	9,8
Celkem	3,4	14,3	20,3	28,3	34,4	39,0	40,0	41,0	48,3	55,8	70,4	74,8	79,0	80,9	79,2	81,4

V celkovém objemu zadluženosti obcí mají dlouhodobě nejvyšší váhu bankovní úvěry od peněžních ústavů, jejichž podíl ke konci pololetí činil téměř 57,0 % celkové zadluženosti. Výnosy emitovaných komunálních dluhopisů se na celkové zadluženosti podílely zhruba 31,0 % a zbývající část tvořily návratné finanční výpomoci a půjčky ze státního rozpočtu a ze státních fondů (Státní fond bydlení, Státní fond životního prostředí).

V průběhu 1. pololetí přijaly obce půjčky v celkové výši 2,8 mld. Kč a uhradily splátky ve výši 4,0 mld. Kč, tzn. převažovalo splácení půjček nad jejich čerpáním. Úvěry, které obce přijaly od peněžních ústavů, byly obdobně jako v minulých letech využívány zejména na rozvoj infrastruktury a na akce související s ochranou životního prostředí.

Na celkové zadluženosti obcí se výrazně podílí zadluženost čtyř největších statutárních měst (hlavní město Praha a města Plzeň, Brno a Ostrava), jejichž dluh tvoří zhruba 60 % celkové zadluženosti obcí. Celková výše dluhu vykázaná těmito městy činila ke konci pololetí 49,0 mld. Kč. Po zohlednění vlivu přepočtu hodnoty emitovaných obligací hl. m. Prahy by však byla o 3,0 mld. Kč nižší.

Souhrnné údaje o zadluženosti největších statutárních měst */

Tabulka č. 9

(v mld. Kč)

Ukazatel	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	k 30.6. 2008
Úvěry	1,1	2,4	1,7	0,8	3,6	4,7	5,0	8,3	10,8	16,8	18,7	21,7	21,4	20,8	20,6
Komunální Obligace	7,3	7,6	10,3	11,6	10,5	10,0	9,6	13,3	15,9	21,7	23,9	23,5	22,9	22,6	25,6
Přijaté fin.výpomoci A ostatní dluhy	0,5	0,4	0,6	1,2	1,5	1,7	2,3	2,6	2,9	3,9	3,3	3,2	3,1	2,9	2,8
Celkem	8,8	10,4	12,6	13,6	15,6	16,4	16,9	24,2	29,6	42,4	45,9	48,4	47,4	46,3	49,0

*/ hl.m. Praha, města Plzeň, Brno a Ostrava

Kraje vykázaly ke konci 1. pololetí zadluženost ve výši 11,5 mld. Kč, z toho úvěry činily 10,5 mld. Kč a přijaté finanční výpomoci 1,0 mld. Kč (kraje neemitovaly žádné komunální obligace). Ve srovnání s koncem předchozího roku se zadluženost krajů zvýšila o 1,1 mld. Kč. Některé kraje pokračují v čerpání úvěrů poskytnutých Evropskou investiční bankou, které jsou využívány zejména na akce spojené s budováním regionální infrastruktury a modernizace a opravy silnic. Čerpání úvěrů bývá rozloženo do několika tranší se splatností v rozmezí 10 až 25 let.

Dobrovolné svazky obcí vykázaly ke konci pololetí zadluženost ve výši 2,7 mld. Kč, ve srovnání s koncem roku 2007 se dluh zvýšil o 0,1 mld. Kč. Dluh je tvořen především úvěry od peněžních ústavů, které činí 2,3 mld. Kč, zbývající část představují přijaté finanční výpomoci. Dobrovolné svazky obcí využívají získané prostředky především na rozvoj a obnovu místní infrastruktury a na akce související s ochranou životního prostředí.

IV. Vývoj státních finančních aktiv a pasiv

Vývoj státních finančních aktiv a pasiv za 1. pololetí 2008 charakterizují následující údaje :

	S t a v k		Změna za
	1.1.2008	30.6.2008	1. pololetí 2008 (+,-)
			v mld. Kč
1. Prostředky státu na depozitních bankovních účtech SFA	19,3	48,9	+29,6
2. Pohledávky státu vůči zahraničí vč.pohledávek z deblokací	24,2	21,3	-2,9
3. Pohledávky státu vůči tuzemsku ve správě MF	26,6	28,3	+1,7
4. Majetkové účasti státu vůči zahraničí a tuzemsku ve správě MF	100,7	91,7	-9,0
z toho : převedené z České konsolidační agentury	5,6	5,6	-
převedené z České inkasní, s.r.o.	0,0	1,0	+1,0
5. Cenné papíry a ostatní finanční aktiva	21,5	146,6	+125,1
Státní finanční aktiva celkem	192,3	336,8	+144,5
1. Závazky z emise státních dluhopisů	858,1	893,0	+34,9
v tom: v držbě u domácích bank	385,2	329,6	-55,6
v držbě u ostatních tuzemských subjektů	268,9	295,5	+26,6
v držbě u zahraničních subjektů	204,0	267,9	+63,9
2. Přímé a nepřímé závazky státu vůči zahraničí	39,5	39,7	+0,2
v tom: přímé vládní závazky vůči zahraničí	38,7	38,9	+0,2
směnky emitované k úhradě účasti státu u mezinárodních bank	0,8	0,8	-
3. Závazky z nesplaceného upsaného kapitálu	56,3	49,1	-7,2
Státní finanční pasiva celkem	954,0	981,8	+27,8
Saldo státních finančních aktiv a pasiv	-761,7	-645,0	+116,7
v tom: pozice vůči bankovní soustavě	-356,2	-154,8	+201,4
pozice vůči ostatním subjektům v tuzemsku	-215,5	-233,2	-17,7
pozice vůči zahraničí	-190,0	-257,0	-67,0

Snížení celkového záporného salda státních finančních aktiv a pasiv o více než 116 mld. Kč je odrazem výrazného poklesu ve vztahu k tuzemským bankovním subjektům, kterého bylo dosaženo především na straně aktiv zvýšením držby cenných papírů, a to investováním dočasně volných prostředků souhrnného účtu státní pokladny do krátkodobých cenných papírů (pokladniční poukázky ČNB). Tento vliv byl částečně kompenzován růstem zadluženosti vůči tuzemským nebankovním subjektům a především vůči zahraničí. Z hlediska posuzování celkové finanční pozice státu je však nutno vzít v úvahu, že zmíněný nárůst držby krátkodobých cenných papírů ČNB současně znamenal záporný stav účtu řízení likvidity státní pokladny (který není součástí státních finančních aktiv) v řádu 121 mld. Kč.

Celkové snížení záporného salda státních finančních aktiv a pasiv vůči tuzemské bankovní soustavě vykazované v rozsahu přesahujícím 201 mld. Kč se při současném poklesu držby státních dluhopisů bankovními subjekty o 55,6 mld. Kč týkalo ve zvýšené míře i operací na souhrnném účtu státní pokladny. Při dosažení mírného pololetního schodku státního rozpočtu, byly již v 1.pololetí 2008 prováděny předstihové emise státních dluhopisů k zajištění zdrojů dluhopisového krytí očekávaného výsledného schodku státního rozpočtu za rok 2008. Výnosy z těchto emisí státních dluhopisů byly umisťovány na depozitním

umořovacím účtu SFA, jehož zůstatek za 1. pololetí vzrostl o 38 mld. Kč. Volné peněžní zdroje nad úroveň krytí rozpočtového schodku mohly být proto krátkodobě finančně investovány do pokladničních poukázek ČNB, což se projevilo nárůstem těchto aktiv státu o 110 mld. Kč. Do konce roku 2008 se ovšem (obdobně jako tomu bylo v roce 2007) uvedená rozsáhlá finanční aktiva státu ve formě depozit SFA na umořovacím účtu a držených pokladničních poukázek ČNB výrazně snížila.

Příčinou nárůstu záporného salda státních finančních aktiv a pasiv ve vztahu k tuzemským nebankovním subjektům o 17,7 mld. Kč bylo především zvýšení držby státních dluhopisů těmito subjekty o 26,6 mld. Kč, což se týkalo hlavně pojišťovacích společností a penzijních fondů, částečně pak i dalších finančních institucí. Tento vliv byl na straně státních finančních aktiv částečně kompenzován nárůstem pohledávek státu vůči tuzemsku a majetkových účastí.

Zvýšení záporného salda státních finančních aktiv a pasiv vůči zahraničí v rozsahu 67 mld. Kč bylo rozhodující měrou ovlivněno nárůstem držby státních dluhopisů u zahraničních subjektů o 63,9 mld. Kč. K dalšímu prohloubení přispělo rovněž pokračující zvyšování přímých vládních závazků vůči zahraničí, t.j. závazků státu z úvěrů přijatých od Evropské investiční banky na infrastrukturální programy o 0,2 mld. Kč. Vlivem, korigujícím na straně pasiv uvedený nárůst záporného salda o 7,2 mld. Kč, byl pokles závazků z titulu nesplaceného kapitálu u mezinárodních finančních institucí, vyjadřující dopady kursových změn. Ve státních finančních aktivech se snížení pozice vůči zahraničí týkalo především majetkových účastí u mezinárodních bank o 9,4 mld. Kč a pohledávek z vládních úvěrů (o 1,7 mld. Kč), v menší míře pak i pohledávek převzatých.

Operace s peněžními prostředky státu v tuzemsku

Příjmové a výdajové operace státního rozpočtu kryté prostředky depozitních bankovních účtů SFA včetně prostředků z přímých dlouhodobých úvěrů přijatých ze zahraničí se týkají rozpočtové kapitoly OSFA, transferů z této kapitoly do jiných rozpočtových kapitol a některých dalších příjmových a výdajových operací probíhajících zejména na umořovacím účtu SFA.

Za 1. pololetí roku 2008 ve srovnání se skutečností stejného období předchozího roku charakterizují tyto rozpočtové i mimorozpočtové operace údaje uvedené v následující tabulce:

v mil. Kč

	Skutečnost za 1.pololetí 2007	Skutečnost za 1.pololetí 2008	Index 2008/2007
A. Příjmy z operací na účtech SFA celkem	10 345,3	10 162,7	98,2
v tom: příjmové operace kapitoly OSFA	1 471,4	2 035,1	138,3
ostatní příjmové operace SFA	8 873,9	8 127,6	91,6
B. Výdaje z operací na účtech SFA celkem	16 279,0	13 905,9	85,4
v tom: výdajové operace kapitoly OSFA	56,1	128,2	228,5
transfery z OSFA do jiných rozpočtových kapitol	3 349,1	5 627,1	168,0
ostatní výdajové operace SFA	12 873,8	8 150,6	63,3
Saldo příjmů a výdajů z operací SFA celkem (- schodkové)	-5 933,7	-3 743,2	63,1
z toho: za kapitolu OSFA vč. transferů	-1 933,8	-3 720,2	192,4
Financování salda příjmů a výdajů operací SFA	5 933,7	3 743,2	63,1
v tom: z prostředků depozitních účtů SFA z minulých let	203,9	-687,0	x
z přímých dlouhodobých úvěrů ze zahraničí	1 729,8	4 407,2	254,8
z emisí státních dluhopisů	4 000,0	23,0	0,6

U operací za kapitolu OSFA vč. transferů bylo proti skutečnosti za 1. pololetí 2007 dosaženo vyššího schodkového salda, a to o 1 786 mil. Kč, což bylo výhradně odrazem rostoucích výdajů. Podstatnou část tohoto nárůstu výdajů představovaly transfery do jiných rozpočtových kapitol, realizované v rozsahu 5 627 mil. Kč (nárůst o 2 278 mil. Kč). Přímé výdaje kapitoly OSFA v uvedeném období vzrostly o 72 mil. Kč. Částečnou korekci propadu výsledného salda kapitoly OSFA představoval současně vykázaný vyšší objem příjmových operací (o 564 mil. Kč).

Pokud jde o transfery z kapitoly OSFA do jiných rozpočtových kapitol, byla ta část transferovaných výdajů, které jsou určeny na jiné účely než na infrastrukturální projekty financované z úvěrů od EIB, realizována ve výši 675 mil. Kč, což proti schválenému rozpočtu představuje plnění na 148,9 %. Největší podíl připadl na transfery do kapitoly MZe z titulu financování nových protipovodňových opatření a odstraňování povodňových škod (515 mil. Kč). Výrazné přebytkové saldo příjmů a přímých výdajů kapitoly OSFA ve výši 1,9 mld. Kč, které fakticky znamenalo nárůst prostředků na depozitních účtech SFA z minulých let se promítlo ve financování celkového salda operací SFA. Financování transferovaných výdajů na infrastrukturální projekty z úvěrů od EIB ve výši cca 4,4 mld. Kč je oproti pololetí roku 2007 podstatně vyšší (index 254,8 %) a představuje 43,2 % hodnoty rozpočtované na rok 2008.

Pokud jde o ostatní příjmové a výdajové operace na depozitních účtech SFA, došlo u příjmových operací k inkasu nerozpočtovaných úrokových prémie z emisí SDD, které byly realizovány v částce 3,4 mil. Kč, což je hodnota výrazně menší než v 1. pololetí 2007. Rozpočtový přínos se projevil v příjmech kapitoly VPS, kam jsou tyto inkasované úrokové prémie převáděny z umořovacího účtu. Část ostatních výdajových operací realizovaných na

umořovacím účtu ve výši 8 127,6 mil. Kč, která byla plně pokryta z rozpočtové kapitoly Státní dluh, se týká především swapových operací, výplaty kuponů a úhrad splátek diskontovaných úroků SPP a SDD.

Přehled o **financujících operacích**, které byly za 1. pololetí 2008 realizovány na korunových depozitních účtech SFA, zejména na účtu umořovacím, podává v porovnání se skutečností za stejné období roku 2007 následující tabulka:

v mil.Kč		
Financující operace na depozitních účtech SFA	Skutečnost za 1. pololetí 2007	Skutečnost za 1. pololetí 2008
1. Saldo revolvingových a jiných emisí SPP na umořovacím účtu	-23 423,0	-49 293,0
2. Saldo repo operací se zástavou SDD	-	-5 800,3
3. Výnosy z tuzemských emisí střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů	97 885,7	71 370,5
4. Výnosy ze zahraničních emisí dlouhodobých státních dluhopisů	-	49 316,3
5. Splátky jistiny střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů	-20 000,0	-34 946,4
6. Převod výnosů z emisí státních dluhopisů na financující účet státní pokladny	-	10 900,0
7. Výnosy z čerpání přímých dlouhodobých úvěrů ze zahraničí	1 729,8	4 407,2
8. Splátky jistiny dlouhodobých úvěrů ze zahraničí	-	-4 236,3
9. Změna stavu krátkodobých prostředků na depozitních účtech SFA	-49 525,5	-29 641,9
10. Saldo operací finančního investování (- převaha nákupu cenných papírů)	-733,3	-7 948,1
Celkové saldo financujících operací na depozitních účtech SFA	5 933,7	4 128,0

Výše uvedené údaje potvrzují převažující podíl výnosů z emisí státních dluhopisů na umořovacím účtu k zajištění předstihového krytí očekávané vyšší schodkovosti státního rozpočtu ve druhé polovině roku 2008. To je zřejmé zejména z vazby mezi výnosy z emisí střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů a změnou stavu krátkodobých depozit SFA. Přitom v důsledku realizace záměru zvyšujícího se užití výnosů z emisí SDD ke splátkám dluhu z emisí SPP je saldo čerpání a splátek SPP již stabilně v záporných hodnotách. Rovněž výnosy z čerpání přímých dlouhodobých úvěrů ze zahraničí, t.j. konkrétně z úvěrových tranší čerpaných od EIB, nepokryly v 1. pololetí 2008 v plné výši příslušné infrastrukturální rozpočtové výdaje (transferované z OSFA), část z nich ve výši 545 mil.Kč byla proto pokryta z prostředků převedených na příslušné depozitní účty SFA z úvěrových tranší roku 2007.

Jak již bylo uvedeno výše, volné krátkodobé peněžní prostředky nad úroveň krytí rozpočtového schodku umožnily v rámci řízení likvidity souhrnného účtu státní pokladny provádět rozsáhlé finanční investování na účtu Řízení likvidity státní pokladny operacemi nákupu a zpětného prodeje pokladničních poukázek ČNB. Za 1. pololetí 2008 dosáhl výnos z tohoto krátkodobého finančního investování částky 1 355 mil.Kč.

Na jaderném účtu SFA byly v 1. pololetí 2008 proinvestovány prostředky v úhrnném objemu 11 793,1 mil. Kč, a to 6 482,5 mil. Kč do pokladničních poukázek ČNB v nominální hodnotě 6 531 mil. Kč, dále 3 887 mil. Kč do státních pokladničních poukázek (SPP) v nominální hodnotě 3 978 mil. Kč a 1 423,6 mil. Kč též do státních dlouhodobých a

střednědobých dluhopisů (SDD) v nominální hodnotě 1 500 mil. Kč. Hrubý výnos pro jaderný účet z tohoto finančního investování, dosažený v uvedeném období bez narostlého úroku, činil téměř 65,1 mil.Kč.

V souladu s novelou zákona č.218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech byl ve státních finančních aktivech zřízen účet Rezervy pro důchodovou reformu (důchodový účet), na kterém jsou soustředovány rozdíly z příjmů a výdajů připadajících na důchodové pojištění. Do konce 1.pololetí 2008 byly na tomto účtu proinvestovány prostředky v objemu 47 942,4 mil. Kč, a to 47 441,9 mil. Kč do pokladničních poukázek ČNB v nominální hodnotě 47 901 mil. Kč a dále 500,5 mil. Kč do státních pokladničních poukázek (SPP) v nominální hodnotě 521 mil. Kč. Pro důchodový účet bylo z tohoto finančního investování dosaženo hrubého výnosu cca 68,4 mil. Kč.

Státní zahraniční pohledávky

Stav zahraničních pohledávek se snížil o 2,6 mld. Kč, přičemž z 95,5 % se jednalo o snížení vůči zahraničním dlužníkům. Pokles stavu byl způsoben vyúčtovanými debetními kursovými rozdíly ze změn kursů cizích měn (hlavně USD) vůči české koruně. Co se týče struktury jednotlivých bloků státních zahraničních pohledávek nedošlo zde k žádné výrazné změně.

v mil. Kč

	Státní zahraniční pohledávky celkem	vtom :					
		vládní pohledávky	podíl v %	převzaté zahraniční pohledávky	podíl v %	pohledávky za deblokátory	podíl v %
S t a v							
- k 1.1.2008	23 028,9	15 538,4	67,5	6 638,8	28,8	851,7	3,7
- k 30.6.2008	20 386,1	13 843,8	67,9	5 809,9	28,5	732,4	3,6
Změna stavu za 1.pololetí (+,-)	-2 642,8	-1 694,6		-828,9		-119,3	
Z toho : vyúčtované debetní kursové rozdíly	-2 663,0	-1 698,2		-840,3		-124,5	

Po eliminování zmíněného vlivu debetních kursových rozdílů se u jednotlivých bloků zahraničních pohledávek jednalo o následující operace.

U **vládních pohledávek vůči zahraničí** se úhrady realizované do státního rozpočtu v úhrnném objemu 59,2 mil. Kč týkaly splátek jistiny a úroků z Alžírsko (31,1 mil. Kč) a inkasa z deblokace vůči Barmě (28,1 mil. Kč při disáži 33,2 mil. Kč). Z titulu následné deblokace došlo u Alžírsko k převodu části vládní pohledávky (29,2 mil. Kč) do bloku převzatých pohledávek. Ve výši 105,2 mil. Kč se jednalo o navýšení z titulu vyúčtování připsaných úroků.

U převzatých zahraničních pohledávek od ČSOB se splátky ve prospěch příjmů státního rozpočtu, inkasované ve výši 59,3 mil. Kč, týkaly příjmů z deblokace pohledávky vůči Alžírsku (24,5 mil. Kč při disáži 20 mil. Kč) a úhrady z resortu Ministerstva zahraničí (34,8 mil. Kč) v souvislosti s postoupením části pohledávky vůči Ruské federaci v závěru roku 2007 na rekonstrukci Českého domu v Moskvě. Navýšení kromě převodu pohledávky u Alžírka (29,2 mil. Kč) se v objemu 26,7 mil. Kč týkalo vyúčtovaných úroků.

U pohledávek za deblokátory došlo k navýšení pohledávky (o 0,3 mil. USD) z titulu úročení dlužné částky ve smyslu smlouvy uzavřené mezi MF a ALTA a.s. Korunový ekvivalent tak představoval 5,2 mil. Kč.

Změny v majetkových účastech státu u mezinárodních a tuzemských společností

Stav **majetkových účastí u mezinárodních bank** v souladu s metodikou účetnictví zaváděnou ve všech kapitolách Ministerstva financí vyjadřuje od počátku roku 2008 hodnotu celkového upsaného kapitálu. V souvislosti s touto změnou metodiky došlo rovněž k rozšíření stávající struktury a to o členskou kvótu a kapitálový vklad ČR u MMF, o upsané rezervy u Evropské investiční banky a u Rozvojové banky Rady Evropy.

Ve sledovaném období tak došlo k poklesu stavu vykazovaného k 1.1.2008 ve výši 85,7 mld Kč. na 76,3 mld. Kč k datu 30.6.2008. Celkové snížení o 9,4 mld Kč představovalo pouze hodnotu vyúčtovaných debetních kursových rozdílů.

U závazků z titulu nesplaceného upsaného kapitálu se jednalo o snížení ve výši 7,2 mld Kč, přičemž v objemu 6,5 mld Kč šlo o vliv debetních kursových rozdílů. V objemu 0,7 mld Kč se pak jednalo o snížení závazku z titulu úhrady majetkového podílu u Evropské investiční banky (dne 27.3. 2008 byla provedena šestá splátka na upsaném kapitálu a na rezervách – obě tyto splátky představovaly částku 27 749 846,85 EUR a byly provedeny v rámci výdajů kapitoly VPS).

V důsledku ukončení činnosti ČKA ke 31.12.2007 a České inkasní, s.r.o ke 31.3.2008 se součástí státních finančních aktiv staly i majetkové účasti u obchodních společností převzatých z portfolia těchto transformačních institucí v úhrnném rozsahu cca 6,6 mld. Kč. Ve vykazovaném stavu **majetkových účastí státu u tuzemských společností** ve správě ministerstva financí došlo k 1.1.2008 oproti stavu uvedenému v SZÚ 2007 k navýšení o 8,3 mld Kč. Zvýšení bylo provedeno v rozsahu cca 3,5 mld. Kč u akciové společnosti Česká energetická přenosová soustava, a to z titulu změny metodiky v návaznosti na zavedení účtování a dále se jednalo o započtení tuzemských majetkových účastí převedených z ČKA ve výši 4,8 mld Kč.

Stav majetkových účastí u tuzemských společností se v 1. pololetí 2008 po zohlednění výše uvedených změn zvýšil o 0,4 mld. Kč a dosáhl hodnoty 14,6 mld Kč, což bylo ovlivněno zejména zmíněným převzetím majetkových účastí po zaniklé České inkasní, s.r.o. v objemu téměř 1 mld. Kč. Ze státních finančních aktiv byla naopak vyčleněna majetková účast státu u společnosti Škodaexport přesahující 0,5 mld. Kč v souvislosti s přijetím rozhodnutí o její privatizaci.

Státní půjčky, návratné finanční výpomoci a jiné tuzemské pohledávky státu

Stav pohledávek státu z poskytnutých státních půjček a návratných finančních výpomocí vedených ve státních finančních aktivech zůstal v 1. pololetí 2008 téměř nezměněn na úrovni cca 14,2 mld. Kč. Tyto pohledávky se týkají státních půjček a návratných finančních výpomocí poskytnutých z rozpočtových kapitol VPS a OSFA (t.j. krytých z prostředků státních finančních aktiv).

Nově nebyly v 1. pololetí 2008 poskytnuty z rozpočtových kapitol VPS a OSFA žádné návratné finanční výpomoci.

Po zahrnutí dalších pohledávek ze státních půjček a návratných finančních výpomocí poskytnutých z ostatních kapitol státního rozpočtu a evidovaných mimo bilanci státních finančních aktiv a pasiv bylo splácení návratných finančních výpomocí jednotlivými dlužníky realizováno na příjmové účty státního rozpočtu v rozsahu 43,7 mil. Kč. Týkalo se především půjček poskytnutých na podporu ekologických opatření (11 mil. Kč) a na obnovu a modernizaci bytového fondu (32 mil. Kč). Zbývající částka 0,7 mil. Kč připadá na splátky poukázané v 1. pololetí 2008 obcí Domašov nad Bystřicí. Vedle toho byly prostřednictvím příslušných finančních úřadů realizovány splátky v úhrnné výši cca 7,9 mil. Kč od jednotlivých subjektů agropotravinářského komplexu, kterým byly návratné finanční výpomoci poskytovány územními orgány MZe na vybrané dotační tituly v letech 1991 až 1995.

V rámci podrozvahové evidence státních finančních aktiv jsou vedeny též pohledávky státu za organizacemi, kterým byly v roce 1991 ze státních prostředků poskytnuty zálohy na budoucí odkoupení splatných pohledávek za odběrateli v Iráku v souvislosti s uvalením hospodářského embarga na Irák a Kuvajt. Na základě rekonciliace pohledávek za iráckými odběrateli a dohody o náhradním plnění získaly poškozené organizace cenné papíry splatné v letech 2020 až 2036. V souladu s dohodou o narovnání uhradila akciová společnost KONREPO (jako právní nástupce společnosti Pragoexport, a.s.) z celkové pohledávky ve výši

34.7 mil. Kč částku 0,8 mil. Kč. Po odepsání zbývající části (33,9 mil. Kč) se úhrnná hodnota pohledávky státu z tohoto titulu snížila na 1 417,7 mil. Kč.

Stav a vývoj státních záruk

Během prvního pololetí roku 2008 došlo k mírnému poklesu vykazovaného stavu potenciálních závazků státu z poskytnutých záruk (včetně závazků vyplývajících ze zákona č.77/2002 Sb. týkajícího se transformace s.o. České dráhy), a to z celkové hodnoty 207,8 mld. Kč na hodnotu 203,2 mld. Kč.

+ zvýšení stavu - snížení stavu	Státní záruky celkem	v tom :		
		standardní záruky	nestandardní záruky	záruky ze zákona č.77/2002 Sb.
Stav k 1.1.2008	207,8	43,7	157,0	7,1
Poskytnutí nových státních záruk	-	-	-	-
Čerpání nových tranší úvěrů	-	-	-	-
Vyúčtování úroků a poplatků	+1,4	+1,1	-	+0,3
Splátky úvěrů dlužníky	-0,3	-0,3	-	-
Realizace státních záruk	-1,7	-1,4	-	-0,3
Úhrada ze státního rozpočtu	-1,5	-1,5	-	-
Jiná změna stavu státních záruk	-0,4	-0,4	-	-
Kurzové rozdíly	-2,1	-2,1	-	-
Stav k 30.6.2008	203,2	39,1	157,0	7,1

Úhrn tzv. standardních státních záruk, tj. celkový rozsah potenciálních závazků státu z poskytnutých bankovních úvěrů krytých standardními státními zárukami ČR (včetně solidárních záruk za závazky Slovenska), se za první pololetí roku 2008 snížil ze 43,7 mld. Kč na 39,1 mld. Kč, tedy o 4,6 mld. Kč. Příčinou poklesu byly vedle promítnutých kursových rozdílů výhradně uskutečněné splátky úvěrů, včetně splácení v rámci realizace státních záruk, a to při nulovém čerpání nových úvěrů, resp. dalších tranší garantovaných úvěrů.

V roce 2008 dále pokračoval vliv zákonného omezení nově poskytovaných státních záruk, nebyla proto poskytnuta žádná nová státní záruka. Vyúčtování splatných úroků a poplatků bylo provedeno v úhrnné výši 1,4 mld. Kč.

Na změně stavu úvěrů krytých standardními státními zárukami se výrazně projevil rovněž vyúčtování kreditních kursových rozdílů v rozsahu cca 2,1 mld. Kč, které bylo odrazem především posilujícího směnného kurzu české koruny vůči EUR, v nichž je vedena významná část garantovaných úvěrů, poskytnutých zahraničními bankami.

Celkový rozsah splátek státem zaručených úvěrů z vlastních zdrojů dlužníků představoval za 1. pololetí 2008 částku 292,7 mil. Kč. Splatné části jistiny a úroků uhradila

společnost Mufis, a.s. ve výši 36,5 mil. Kč (projekt rozvoje obcí ČR). Splatné úroky v úhrnné výši 88,8 mil. Kč ze zaručovaných úvěrů na nové vozy od společnosti EUROFIMA a splatnou část jistiny a úroků ve výši 167,4 mil. Kč z úvěru na pendolina uhradila akciová společnost České dráhy. Snížení stavu tzv. solidárních záruk za závazky Slovenska o 0,4 mld. Kč, konkrétně za úvěr poskytnutý a.s. Chemicelulóza Žilina, bylo důsledkem vypořádání zbývajících závazků ze strany Ministerstva financí SR.

Část splátek jistiny a úroků z úvěrů, za něž stát převzal záruku, byla v 1. pololetí 2008 provedena přímo ze státního rozpočtu, aniž by se fakticky jednalo o realizaci státních záruk, neboť příslušní dlužníci nebyli z tohoto titulu zavázáni státu. Tyto úhrady v celkové výši 1 491 mil. Kč se týkaly jmenovitě splácení jistin a příslušenství úvěrů poskytnutých na rozvojové projekty v minulých letech Evropskou investiční bankou, kde jako finanční manažer a současně jako formální dlužník vystupuje ČMZRB. Ze státního rozpočtu tak byly uhrazeny splátky úvěrů na výstavbu dálnic (670,5 mil. Kč), zlepšení stavu mezinárodních silnic (117,9 mil. Kč), program E- roads II (155,3 mil. Kč), opravy silnic (165,4 mil. Kč), odstranění povodňových škod (330,3 mil. Kč) a podporu vodohospodářských investic (51,6 mil. Kč).

Vlastní realizace státních záruk se uskutečnila v celkové výši 1 724,4 mil. Kč prostřednictvím Fondu státních záruk, přičemž převážný podíl představovaly splatné částky státem garantovaných úvěrů poskytnutých v minulosti s.o. České dráhy a na základě zákona č.77/2002 Sb. převedených na Správu železniční dopravní cesty, s.o. Jednalo se fakticky o rozpočtové zajištění splátek všech účelových položek úvěrů, poskytnutých na výstavbu I. a II. železničního tranzitního koridoru. Vedle výše uvedených úvěrů byly formou realizace státní záruky uhrazeny v částce 351,8 mil. Kč rovněž závazky SŽDC, za něž stát převzal ručení podle zákona č.77/2002 Sb.

U nestandardních státních záruk došlo za 1. pololetí 2008 pouze k mírnému poklesu stavu o 41,6 mil. Kč. Tuto poměrně nevýraznou změnu stavu představuje refundace vyplacené zálohy odškodnění ČSOB, a.s. ze státního rozpočtu, která vedla ke snížení dosavadního závazku z titulu nestandardní státní záruky vydané roce 2000 ve prospěch České národní banky k pokrytí ztrát vzniklých v souvislosti se Smlouvou a slibem odškodnění strategického investora Investiční a poštovní banky.

Stav pohledávek státu z realizovaných státních záruk vykázal v 1. pololetí 2008 nárůst ze 13,6 mld. Kč na 15 mld. Kč, a to zejména vlivem realizace splátek státem zaručovaných úvěrů z prostředků státního rozpočtu. V roce 2008 rovněž pokračovalo postupné splácení pohledávky státu z titulu realizované státní záruky v souladu s Dohodou o narovnání, uzavřenou se společností MITAS, a.s. Celková výše splátek dosáhla v 1.pololetí 2008

hodnoty 15 mil. Kč. Vývoj stavu pohledávek státu z realizovaných státních záruk byl částečně ovlivněn také kursovými dopady v případě pohledávek za společností Chepos Engineering, s.r.o. a za iránskou státní firmou APPI, které jsou od roku 2002 vedeny v USD. Vzhledem k výraznému posílení kursu české koruny vůči USD se kursové rozdíly projevily snížením stavu pohledávek státu z tohoto titulu o téměř 311 mil. Kč.

V. ZPRÁVA O ŘÍZENÍ STÁTNÍHO DLUHU V 1. POLOLETÍ 2008

1. STÁTNÍ DLUH V 1. POLOLETÍ ROKU 2008

1.1. VÝVOJ STÁTNÍHO DLUHU V 1. POLOLETÍ 2008

V 1. pololetí roku 2008 pokračoval dlouhodobý trend zvyšování státního dluhu. Státní dluh (dále často pouze „dluh“) se v 1. pololetí roku 2008 zvýšil z 897,4 mld. Kč na začátku roku na 933,3 mld. Kč na konci pololetí. Přírůstek dluhu za 1. pololetí roku 2008 tak činil 35,9 mld. Kč. Ve srovnání s počátkem roku 2008 se dluh zvýšil o 4,0%. Vzhledem k tomu, že státní rozpočet ke konci 1. pololetí 2008 skončil schodkem ve výši 5,6 mld. Kč, byl přírůstek dluhu generován zejména vytvářením rezervy z výnosů emisí státních dluhopisů¹.

Tržní hodnota státního dluhu se v 1. pololetí 2008 zvýšila z 904,5 mld. Kč na počátku roku 2008 na 921,4 mld. Kč na konci pololetí, tedy o 1,9%.

Při zvýšení celkového státního dluhu z 897,4 mld. Kč na 933,3 mld. Kč se vnitřní státní dluh snížil o 12,1 mld. Kč a vnější státní dluh se zvýšil o 48,0 mld. Kč.

Podíl objemu státních dluhopisů na státním dluhu se v průběhu 1. pololetí roku 2008 mírně zvýšil z 95,6% na počátku roku na 95,7% na konci pololetí.

Přehled o vývoji státního dluhu v 1. pololetí roku 2008 podává následující tabulka:

	Stav 1. 1. 2008	Půjčky (a)	Splátky (b)	Kurzové rozdíly (c)	Změna (a-b+c)	Stav 30.6. 2008
STÁTNÍ DLUH CELKEM	897,385	177,835	140,468	-1,451	35,915	933,300
Vnitřní dluh	774,401	124,111	136,220	-0,004	-12,113	762,288
Státní pokladniční poukázky	82,168	38,820	88,113		-49,293	32,875
Střednědobé a dlouhodobé státní dluhopisy	692,194	71,370	34,946		36,424	728,618
Krátkodobé půjčky	0,039	13,921	13,161	-0,004	0,756	0,795
Vnější dluh	122,984	53,724	4,248	-1,447	48,028	171,012
Zahraniční emise dluhopisů	83,686	49,317		-1,445	47,872	131,558
Půjčky od EIB	38,743	4,407	4,236		0,171	38,914
Směnky pro úhradu účasti u IBRD a EBRD	0,555		0,012	-0,003	-0,014	0,541

v mil. Kč

¹ Zákon č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech, §35, odst. 3.

Půjčky v 1. pololetí roku 2008 spočívaly převážně v emisích státních dluhopisů. Výnosy jak emisí SPP, tak emisí střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů sloužily ke splátkám jistin dlouhodobého státního dluhu a k pokrytí schodků státního rozpočtu.

1.2. STAV STÁTNÍHO DLUHU

1.2.1. Měnová skladba

V 1. pololetí roku 2008 nadále zůstává dominantní měnou v měnové skladbě státního dluhu česká koruna, jejíž podíl však poklesl z úrovně 90,67% na počátku roku na hodnotu 85,90% na konci pololetí. Významný podíl v měnové skladbě daný emitovanými eurobondy si udržuje euro, jehož podíl vzrostl z 8,79% na 13,64% v důsledku nové emise eurobondů. Podíl jenových bondů ve výši 30 mld. JPY se nepatrně snížil z 0,54% na začátku roku na hodnotu 0,46% na konci 1. pololetí 2008. Téměř nezměněného a zanedbatelného podílu v měnové skladbě dosahuje americký dolar, ve kterém jsou denominovány bezúročné směnky pro úhradu účasti v EBRD a krátkodobá půjčka.

	1. 1. 2008	v mld. Kč	%	30. 6. 2008	v mld. Kč	%
CELKEM		897,385	100,00		933,300	100,00
Kč	813 678 991 579,64	813,679	90,67	801 723 353 388,24	801,723	85,90
EUR	2 500 000 000,00	78,845	8,79	4 500 000 000,00	127,251	13,64
JPY	30 000 000 000,00	4,841	0,54	30 000 000 000,00	4,307	0,46
USD	1 097 366,40	0,020	0,00	1 245 232,35	0,019	0,00

1.2.2. Skladba podle splatnosti

V průběhu 1. pololetí roku 2008 pokračoval trend poklesu podílu krátkodobého dluhu (reziduální splatnost do 1 roku), kdy došlo k jeho snížení o necelých 5 procentních bodů z hodnoty převyšující 18,7% na necelých 13,8%, a to především v důsledku snižujícího se podílu státních pokladničních poukázek na celkovém dluhu.

O necelé 3 procentní body poklesl procentní podíl dluhu kategorie 1 až 3 roky, o necelý 1 procentní bod klesl také procentní podíl dluhu s reziduální splatností od 5 do 7 let a nepatrný pokles pak nastal u kategorie mezi 7 a 10 lety. Výrazný nárůst přesahující 8% pak nastal u kategorie s reziduální splatností mezi 3 a 5 lety. Tyto pohyby souvisí zejména s přesuny doby splatnosti emisí SDD mezi jednotlivými kategoriemi reziduální splatnosti.

Mírný nárůst o necelý 1 procentní bod nastal u kategorie „ostatní“, a to zejména v důsledku pokračujícího vydávání dlouhodobých instrumentů na finančních trzích.

Reziduální splatnost	Stav v mil. Kč k 1.1.2008	%	Stav v mil. Kč k 30.6.2008	%
do 1 roku	167 204	18,7	128 510	13,8
nad 1 rok a do 3 let	180 530	19,7	156 041	16,7
nad 3 roky a do 5 let	84 115	9,4	163 341	17,5
nad 5 let a do 7 let	115 863	13,0	113 238	12,1
nad 7 let a do 10 let	136 904	15,3	142 126	15,2
ostatní	212 769	23,9	230 044	24,7
CELKEM	897 385	100,0	933 300	100,0

1.2.3. Skladba podle držitele²

Následující tabulka uvádí rozložení státního dluhu podle typu věřitele, kteří jsou klasifikováni podle systému národních účtů.

Typ držitele	Stav v mil. Kč k 1.1.2008	%	Stav v mil. Kč k 30.6.2008	%
Nefinanční podniky	6 579	0,73	7 536	0,81
Finanční instituce a korporace ³	419 687	46,77	367 478	39,37
Pojišťovny	214 656	23,92	226 161	24,23
Vládní sektor	10 978	1,22	19 953	2,14
Neziskové instituce sloužící domácnostem	304	0,03	454	0,05
Domácnosti	1 897	0,21	4 336	0,46
Zahraniční subjekty	243 284	27,12	307 382	32,94
CELKEM	897 385	100,00	933 300	100,00

V průběhu 1. pololetí roku 2008 došlo k významnému růstu podílu držby státního dluhu v rukou zahraničních subjektů o necelých 6% a dále k mírnému zvýšení tohoto podílu v rukou pojišťoven, nefinančních podniků, domácností a neziskových institucí. Podíl vládního sektoru se zvýšil o více než 1%. K výraznému poklesu o více než 7 procentních bodů došlo u sektoru finančních institucí a korporací.

1.3. PŮJČKY

Státní půjčky v 1. pololetí roku 2008 činily **177 835 mil. Kč**. Z toho 38 820 mil. Kč bylo půjčeno prodejem státních pokladničních poukázek, 71 370 mil. Kč bylo půjčeno

² Přehled dluhu podle držitelů je vytvářen z hlediska právního pohledu na držbu dluhových instrumentů

³ Kromě pojišťovacích společností a penzijních fondů, které jsou zahrnuty v sektoru Pojišťovny.

prodejem střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů na domácím trhu, 13 921 mil. Kč bylo půjčeno pomocí krátkodobých půjček na domácím trhu, 49 316 mil. Kč bylo získáno prostřednictvím 3. emise eurobondů a 4 407 mil. Kč bylo půjčeno od Evropské investiční banky.

1.3.1. Státní pokladniční poukázky

Bylo realizováno 10 emisí krátkodobých státních dluhopisů, a sice státních pokladničních poukázek (SPP). Splatnosti emisí SPP byly standardní: 13, 26, 39 a 52 týdnů. Ve srovnání s rokem 2007 nedošlo k žádné výraznější změně ve struktuře vydávaných SPP.

Celkové půjčky prostřednictvím prodejů SPP činily 38 820 mil. Kč. Veškerý objem půjček byl uskutečněn na primárním trhu, přičemž prostředky takto získané směřovaly na umořovací účet. **Celkový objem splátek**, které byly obdobně realizovány pomocí převodů z umořovacího účtu, činil **88 113 mil. Kč.** **Celkový objem SPP v oběhu** se tak proti počátku roku 2008 snížil z **82 168 mil. Kč** na **32 875 mil. Kč**, tedy o **49 293 mil. Kč.**

Přehled všech emisí SPP v 1. pololetí roku 2008 je uveden v tabulce 4.

1.3.2. Krátkodobé půjčky

Celkový objem krátkodobých půjček v 1. pololetí 2008 činil 13 921 mil. Kč, splátky těchto půjček pak dosáhly 13 161 mil. Kč. Vlivem zhodnocení české měny poklesl stav těchto půjček o 4 mil. Kč. Stav krátkodobých půjček se tak v průběhu 1. pololetí roku 2008 zvýšil z 39 mil.Kč na 795 mil.Kč.

Pro zajišťování rozpočtové likvidity byly prováděny krátkodobé operace, konkrétně repo operace, kde jako zástava sloužily poukázky ČNB, a depozitní operace. V souvislosti s fungováním Souhrnného účtu státní pokladny mělo MF v průběhu roku k dispozici finanční prostředky na účtech v ČNB (netermínované vklady státních finančních aktiv, nerozdělené prostředky na účtech finančních úřadů a státních fondů a rezervní fondy organizačních složek státu) k financování deficitu státního rozpočtu. Volné zdroje v rámci přebytku Souhrnného účtu státní pokladny byly investovány na peněžním trhu.

Celkový objem krátkodobých půjček pro řízení likvidity dosahoval výše 13 124 mil. Kč. Splátky těchto krátkodobých půjček činily rovněž 13 124 mil. Kč. Stav krátkodobých půjček se tak v průběhu 1. pololetí roku 2008 nezměnil a byl roven 0.

Objem repo půjček se zástavou poukázek ČNB na účtu řízení likvidity státní pokladny činil 13 020 mil.Kč. Objem splátek těchto půjček pak činil rovněž 13 020 mil.Kč. Na konci 1. pololetí 2008 tak byl stav těchto půjček stejný jako na jeho počátku a byl roven 0.

Objem depozitních půjček na účtu řízení likvidity státní pokladny činil 104 mil.Kč. Objem splátek těchto půjček pak činil rovněž 104 mil.Kč. Na konci 1. pololetí 2008 tak byl stav těchto půjček stejný jako na jeho počátku a byl roven 0.

MF k 1.1.2008 dále převzala pasivní depozita po bývalé ČKA denominovaná v amerických dolarech, a to ve výši 39 mil. Kč. V průběhu 1. pololetí byla tato depozita splacena, a to v celkové částce 37 mil. Kč, přičemž rozdíl 2 mil. Kč představuje vliv zhodnocení české koruny vůči dolaru.

V průběhu 1. pololetí 2008 došlo též k půjčkám depozit v amerických dolarech, a to z důvodu revolvingu výše uvedených depozit převzatých po ČKA. Celková korunová hodnota půjček těchto pasivních depozit činila 15 mil. Kč, splátky nebyly v průběhu 1. pololetí realizovány. Při vlivu zhodnocení koruny vůči dolaru o 2 mil. Kč tak stav těchto depozit ke konci 1.pololetí 2008 činil 13 mil. Kč.

V průběhu 1. pololetí 2008 byly rovněž přijaty depozitní korunové půjčky na umořovací účet ve výši 782 mil. Kč, objem splátek těchto půjček je nulový, tzn. stav těchto půjček na konci 1. pololetí 2008 činí 782 mil. Kč.

1.3.3. Emise střednědobých a dlouhodobých dluhopisů na domácím primárním trhu

V 1. pololetí 2008 pokračovalo MF ve vydávání střednědobých a dlouhodobých dluhopisů na domácím primárním trhu podle emisního plánu v souladu s emisní politikou nastoupenou od začátku roku 2000. Dne 28. 1. 2008 proběhlo vydání 1. tranše 54. emise 3letých dluhopisů v objemu 5 617 mil.Kč. Dále se uskutečnila tři zновуotevření 50. emise 5letých státních dluhopisů v objemu 14 262 mil. Kč, tři zновуotevření 51. emise 10letých státních dluhopisů v objemu 16 861 mil. Kč, tři zновуotevření 52. emise 15letých státních dluhopisů v celkovém objemu 11 015 mil. Kč a čtyři zновуotevření 54. emise 3letých státních dluhopisů v celkovém objemu 15 915 mil. Kč. Celkově tak emise domácích střednědobých a dlouhodobých dluhopisů na primárním trhu dosáhly v 1. pololetí 2008 výše 63 670 mil. Kč. V oběhu byly ke konci 1. pololetí 2008 emise s dobami splatnosti 3, 5, 7, 10, 15, 30 a 50 let. Všechny tranše byly prodány v amerických výnosových aukcích.

Číslo emise a tranše	Datum tranše (emise)	Datum splatnosti	Nominální objem tranše (mil. Kč)	Částka získaná primární aukcí (mil. Kč)	Roční kupón (%)	Výnos do splatnosti (% pa)
51, 6. tranše	14.1.2008	11.4.2017	6 900,16	6 628,72	4,00	4,53
54, 1. tranše	28.1.2008	11.4.2011	5 617,01	5 620,39	4,10	4,07
52, 4. tranše	18.2.2008	12.9.2022	3 620,00	3 584,47	4,70	4,79
50, 6. tranše	25.2.2008	18.10.2012	3 553,81	3 455,76	3,55	4,20
54, 2. tranše	3.3.2008	11.4.2011	3 275,00	3 271,66	4,10	4,13
51, 7. tranše	10.3.2008	11.4.2017	4 000,00	3 843,77	4,00	4,53
54, 3. tranše	17.3.2008	11.4.2011	5 848,05	5 803,99	4,10	4,36
52, 5. tranše	7.4.2008	12.9.2022	3 127,76	2 994,76	4,70	5,12
50, 7. tranše	21.4.2008	18.10.2012	6 702,00	6 491,64	3,55	4,32
51, 8. tranše	5.5.2008	11.4.2017	5 961,31	5 641,73	4,00	4,75
54, 4. tranše	19.5.2008	11.4.2011	2 832,49	2 807,85	4,10	4,41
50, 8. tranše	26.5.2008	18.10.2012	4 006,00	3 851,84	3,55	4,52
52, 6. tranše	9.6.2008	12.9.2022	4 267,00	4 001,88	4,70	5,33
54, 5. tranše	23.6.2008	11.4.2011	3 959,88	3 884,29	4,10	4,83

Ze 14 aukcí domácích střednědobých a dlouhodobých dluhopisů, které se uskutečnily v průběhu 1. pololetí roku 2008, byla v pouhém 1 případě výsledkem prémie, zatímco ve zbývajících 13 případech diskont, což je podobná situace jako v 1. pololetí roku 2007, kdy z 16 aukcí byla také pouze v 1 případě výsledkem prémie a v 15 diskont.. Suma diskontů střednědobých a dlouhodobých dluhopisů na primárním trhu v 1. pololetí roku 2008 činila – 1 791 mil. Kč. Nejvyšší diskont (-320 mil. Kč) byl zaznamenán v květnové aukci 8. tranše 51. emise. Situace, kdy nemohl být prodán celý plánovaný objem příslušné tranše v důsledku skutečnosti, že poptávaný objem dluhopisů ze strany investorů byl nižší než nabízený, nastala u 6. tranše 50. emise, 7. tranše 51. emise, 4., 5. a 6. tranše 52. emise, a 4. a 5. tranše 54. emise státních střednědobých a dlouhodobých dluhopisů. K situaci, že prodaný objem dluhopisů byl nižší než nabízený, došlo v případě všech 14 aukcí⁴.

Prémie emisí kapitálových dluhopisů

Prémie emisí střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů dosáhly v 1. pololetí 2008 výše 3 mil. Kč, což je další pokles proti 1. pololetí roku 2007, kdy činily 13 mil. Kč. Prémie ve výši 3 mil. Kč bylo dosaženo pouze v případě lednové aukce 1. tranše 54. emise 3letých dluhopisů s kupónovou sazbou 4,10% a průměrným výnosem 4,07% pa.

⁴ Jde o celkový nabízený objem bez rozlišení, zda MF plánovalo část tohoto objemu odkoupit do svého portfolia.

Prémie emisí státních dluhopisů v 1. pololetí roku 2008 byly součástí příjmů kapitoly Státní dluh.

1.3.4. Obchody se státními střednědobými a dlouhodobými dluhopisy na sekundárním trhu

V průběhu 1. pololetí roku 2008 byly uskutečněny na sekundárním trhu obchody se státními střednědobými a dlouhodobými cennými papíry. Kromě aktivních repo operací na umořovacím účtu, kde SDD sloužilo pouze jako zástava, se jednalo o prodeje SDD z portfolia MF a zpětné odkupy SDD do portfolia MF (tzv. buybacky) uskutečněné zejména za účelem snižování refinančního rizika. Uskutečnily se zpětné odkupy 39. emise, 42. emise a 47. emise státních střednědobých dluhopisů.

V průběhu měsíce ledna bylo provedeno 5 odkupů 39. emise 5letých státních dluhopisů v objemu 2 250 mil. Kč. V průběhu února byly realizovány 4 odkupy 39. emise 5letých státních dluhopisů v objemu 3 390 mil. Kč. V průběhu května se uskutečnily 3 odkupy 47. emise 3letých státních dluhopisů v objemu 203 mil. Kč. V průběhu června proběhly 2 odkupy 47. emise 3letých státních dluhopisů v objemu 200 mil. Kč a 2 odkupy 42. emise 5letých státních dluhopisů v objemu 200 mil. Kč. Celkem tak bylo realizováno 16 zpětných odkupů v celkové hodnotě 6 243 mil. Kč, a to 9 odkupů v hodnotě 5 640 mil. Kč u 39. emise, 2 odkupy v hodnotě 200 mil. Kč u 42. emise a 5 odkupů v hodnotě 403 mil. Kč u 47. emise SDD.

Uskutečnily se i prodeje z portfolia u 47., 48., 49., 51. a 52. emise státních střednědobých a dlouhodobých dluhopisů.

V průběhu měsíce ledna byl proveden 1 prodej z portfolia 48. emise 3letých státních dluhopisů v objemu 500 mil. Kč. V průběhu února byly realizován 1 prodej z portfolia 48. emise 3letých státních dluhopisů v objemu 500 mil. Kč, 1 prodej z portfolia 54. emise 3letých státních dluhopisů v objemu 500 mil. Kč a 1 prodej z portfolia 52. emise 15letých státních dluhopisů v objemu 300 mil. Kč. V průběhu března se uskutečnily 2 prodeje z portfolia 54. emise 3letých státních dluhopisů v objemu 300 mil. Kč, 3 prodeje z portfolia 49. emise 30letých státních dluhopisů v objemu 150 mil. Kč a 1 prodej z portfolia 52. emise 15letých státních dluhopisů v objemu 200 mil. Kč. V průběhu měsíce dubna byl proveden 1 prodej z portfolia 48. emise 3letých státních dluhopisů v objemu 100 mil. Kč a 6 prodejů z portfolia 52. emise 15letých státních dluhopisů v objemu 3 450 mil. Kč. V průběhu května byl realizován 1 prodej z portfolia 54. emise 3letých státních dluhopisů v objemu 500 mil. Kč, 2

prodeje z portfolia 51. emise 10letých státních dluhopisů v objemu 500 mil. Kč a 1 prodej z portfolia 52. emise 15letých státních dluhopisů v objemu 300 mil. Kč. V průběhu června se uskutečnil 1 prodej z portfolia 47. emise 3letých státních dluhopisů v objemu 100 mil. Kč a 3 prodeje z portfolia 49. emise 30letých státních dluhopisů v objemu 300 mil. Kč. Celkem tak bylo realizováno 25 prodejů z portfolia v celkové hodnotě 7 700 mil. Kč, a to 1 prodej v hodnotě 100 mil. Kč u 47. emise, 3 prodeje v hodnotě 1 100 mil. Kč u 48. emise, 6 prodejů v hodnotě 450 mil. Kč u 49. emise, 2 prodeje v hodnotě 500 mil. Kč u 51. emise, 9 prodejů v hodnotě 4 250 mil. Kč u 52. emise a 4 prodeje v hodnotě 1 300 mil. Kč u 54. emise SDD.

Celková suma diskontů z obchodů na sekundárním trhu činila -278 mil.Kč, premií pak 10 mil. Kč.

K 31.12.2007 činil objem domácích střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů v oběhu celkem 687 194 mil.Kč. K 1.1.2008 Ministerstvo financí převzalo 7letý dluhopis České konsolidační agentury v objemu 5 000 mil. Kč. Celkový objem domácích střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů v oběhu se dále v důsledku emisí na primárním trhu a obchodů na trhu sekundárním zvýšil z 692 194 mil. Kč na počátku roku 2008 o 36 424 mil. Kč na 728 618 mil. Kč na konci 1. pololetí roku 2008. Ke zvýšení tohoto objemu přispěly emise SDD na primárním trhu ve výši 63 670 mil. Kč a prodeje z portfolia MF na sekundárním trhu ve výši 7 700 mil. Kč, ke snížení pak splátky emisí SDD realizované v den jejich splatnosti ve výši 28 703 mil. Kč a zpětné odkupy SDD na sekundárním trhu ve výši 6 243 mil. Kč.

1.3.5. Emise střednědobých a dlouhodobých dluhopisů na zahraničních trzích

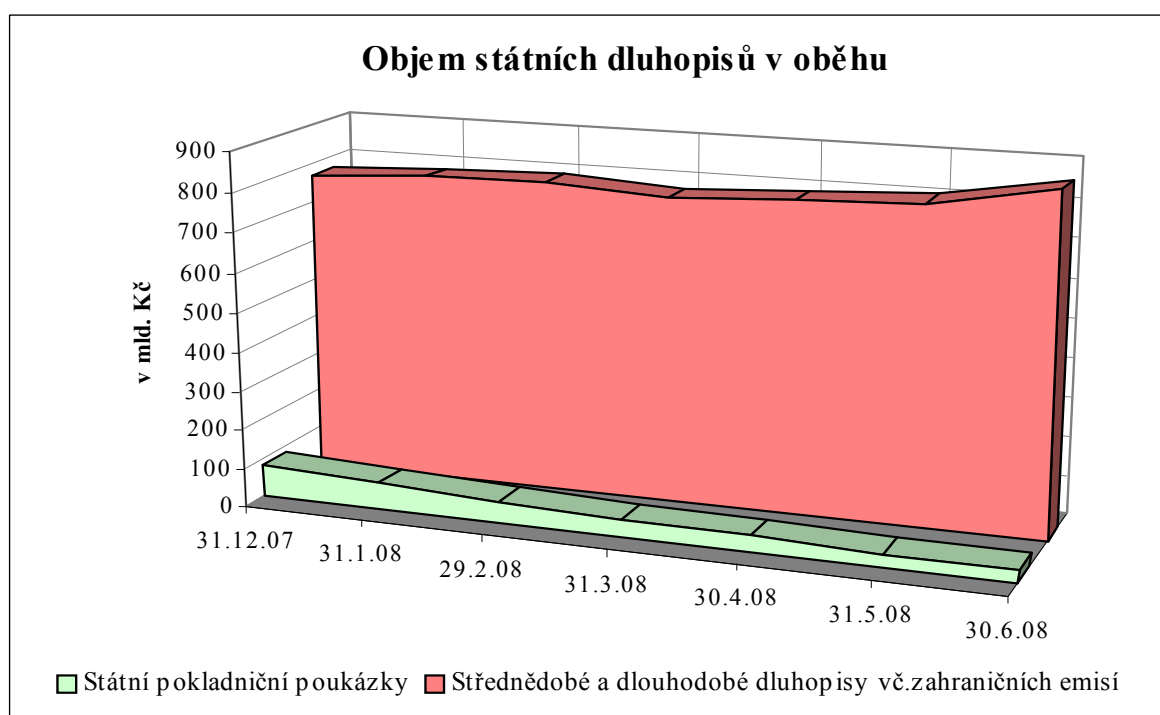
Dne 11. června 2008 vydala Česká republika 3. emisi eurobondů v objemu 2 mld. EUR s kupónovou sazbou 5,00% a s dobou splatnosti 10 let. Čistý výnos emise činil 1 992,96 mil. EUR a v den emise byl v plné míře zajištěn swapovými operacemi v korunové výši 49,1 mld.Kč.

Ke konci 1. pololetí 2008 byly v oběhu státní dlouhodobé dluhopisy emitované na zahraničních trzích v celkovém objemu 131 558 mil. Kč, zatímco na počátku roku 2008 tento objem činil 83 686 mil. Kč. K růstu korunové hodnoty těchto dluhopisů přispěl výnos 3. emise eurobondů ČR ve výši 49 316 mil. Kč, opačný efekt mělo naopak zhodnocování české koruny, které přispělo ke snížení objemu těchto dluhopisů částkou 1 445 mil. Kč.

1.3.6. Státní dluhopisy celkem

Objem státních dluhopisů v oběhu stoupl během 1. pololetí roku 2008 o 35 002 mil. Kč (v nominálním vyjádření) ze 858 048 mil. Kč na 893 050 mil. Kč. Znamená to, že **objem státních dluhopisů v oběhu vzrostl v 1. pololetí roku 2008 na 104,1 % jejich stavu na začátku roku.**

Podíl SPP na celkovém státním dluhu se snížil z 9,2% na počátku roku 2008 na 3,5% na konci pololetí, zatímco podíl střednědobých a dlouhodobých dluhopisů (včetně zahraničních emisí) se zvýšil z 86,5% k 1. 1. 2008 na 92,2% k 30. 6. 2008. Tento vývoj struktury státních dluhopisů znázorňuje následující graf.

1.3.7. Půjčky od Evropské investiční banky

Kromě půjček emisemi státních dluhopisů se v průběhu 1. pololetí roku 2008 čerpaly půjčky od Evropské investiční banky (EIB) v celkové výši 4 407 mil. Kč.

17. března 2008 třetí tranše půjčky na výstavbu jihozápadní části A Pražského okruhu ve výši 1 001 mil. Kč, 17. března 2008 čtvrtá tranše rámcového úvěru vodního hospodářství ve výši 400 mil. Kč, 15. května 2008 čtvrtá tranše půjčky na výstavbu jihozápadní části A Pražského okruhu ve výši 1 256 mil. Kč, 16. června 2008 první tranše půjčky v rámci projektu Spolufinancování Operačního programu doprava - A ve výši 1 400 mil. Kč a 16. června 2008 pátá tranše rámcového úvěru vodního hospodářství ve výši 350 mil. Kč.

V průběhu 1. pololetí 2008 se uskutečnily též splátky půjček od Evropské investiční banky v celkovém objemu 4 236 mil. Kč.

17. března 2008 jednorázová splátka první tranše půjčky na odstraňování povodňových škod ve výši 4 000 mil. Kč a dále dílčí splátky půjčky na prevenci povodní ve výši 60 mil. Kč a dílčí splátky půjčky na výstavbu dálnic B ve výši 176 mil. Kč.

Celkem se objem půjček od EIB v průběhu 1. pololetí roku 2008 zvýšil z 38 743 mil. Kč na 38 914 mil. Kč.

1.4. VÝVOJ ÚROKOVÝCH SAZEB

Období 1. poloviny roku 2008 se vyznačovalo relativně vysokými úrokovými sazbami s kolísajícím až rostoucím trendem. Vývoj výnosů nových emisí státních dluhopisů v daném roce přitom zásadním způsobem ovlivňuje i úrokové náklady na emise státních dluhopisů v tomto roce. Růst úrokových sazeb byl podpořen zvýšením základních měnověpolitických nástrojů ČNB o 0,25% k 8.2.2008.

Výnosy SPP v 1. pololetí 2008 měly nejprve kolísající trend. Výnosy 3měsíčních emisí SPP nejprve klesly z 3,78% pa na počátku ledna na 3,74% pa v polovině února. Začátkem března pak došlo k mírnému růstu výnosu na hranici 3,75% pa. Výnosy 6měsíčních emisí SPP vzrostly z úrovně 3,85% pa na konci února na 3,92% pa na konci března. Výrazný růst výnosů se projevil u 9měsíčních emisí SPP, a to z 3,83% pa koncem ledna na 4,13% pa na konci června. Úrokové sazby 52týdenních emisí SPP zůstaly na stejné úrovni 4,05% pa, a to jak ve polovině ledna tak v polovině dubna.

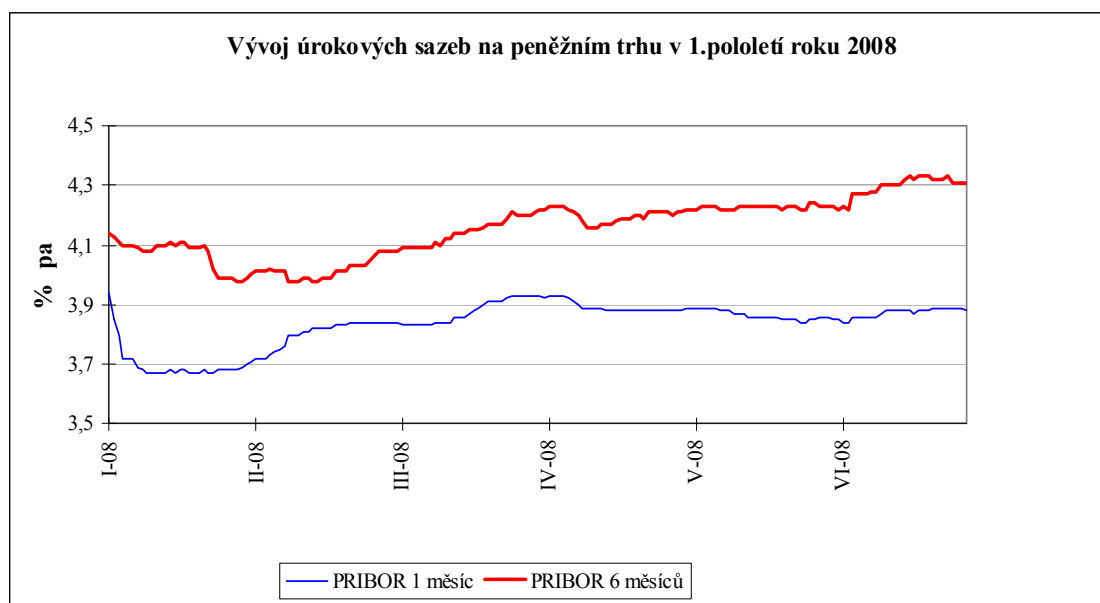
Vývoj výnosů do splatnosti střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů vykazoval v průběhu 1. pololetí roku 2008 rostoucí trend, podobně jako ve stejném období roku 2007.

Výnos 1. tranše 3leté 54. emise činil na konci ledna 4,07% pa, poté neustále rostl až na hodnotu 4,83% pa koncem června u 5. tranše 54. emise. Celkem tedy výnos u 54. emise vzrostl za 1. pololetí o 76 bazických bodů.

Výnos 5letých emisí rostl z úrovně 4,20% pa u 6. tranše 50. emise na konci února na úroveň 4,52% pa na konci května u 8. tranše této 50. emise, tj. celkem o 32 bazických bodů.

Výnos 6. tranše 10leté 51. emise SDD činil v polovině ledna 4,53% pa, stejného výnosu bylo dosaženo i v případě 7. tranše 51. emise na počátku března. K růstu pak došlo u výnosu 8. tranše této emise, kdy počátkem května tento činil 4,75% pa. Celkově tak došlo k růstu průměrného výnosu do splatnosti o 22 bazické body.

Zatímco výnos 4. tranše 15leté 52. emise SDD činil v polovině února 4,79% pa, výnos 6. tranše 52. emise v první dekádě června vzrostl na 5,33% pa, což znamená růst o 54 bazických bodů oproti únoru.

1.5. SPLÁTKY JISTIN

Celkový hrubý úmor (splátky jistiny) státního dluhu v 1. pololetí roku 2008 činil **140 468 mil. Kč**, přičemž úmor vnitřního dluhu činil 136 220 mil. Kč. Převážnou část hrubého úmoru činily splátky emisí SPP v celkové výši 88 113 mil. Kč.

Úmor střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů činil 34 946 mil. Kč, přičemž z této částky 28 703 mil. Kč představovaly splátky dluhopisů realizované v den jejich splatnosti a 6 243 mil. Kč zpětné odkupy dluhopisů před datem splatnosti.

V rámci úmoru střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů byla dne 17. března 2008 uhrazena částkou 28 703 mil. Kč při své splatnosti zbylá jistina 39. emise 5letých státních dluhopisů z roku 2003. Před datem splatnosti byla postupně splacena částka 5 640 mil. Kč z 39. emise 5letých dluhopisů z roku 2003, 403 mil. Kč z 47. emise 3letých dluhopisů z roku 2005 a 200 mil. Kč ze 42. emise 5letých dluhopisů z roku 2004.

Úmor krátkodobých půjček činil 13 161 mil. Kč, přičemž z této částky 13 124 mil. Kč činily splátky pasivních operací na účtu řízení likvidity státní pokladny, konkrétně repo půjček se zástavou PČNB ve výši 13 020 mil. Kč a pasivních depozitních operací ve výši 104 mil. Kč. V 1. pololetí 2008 proběhla též splátka závazků z cizoměnových depozitních operací převzatých od bývalé České konsolidační agentury ve výši 37 mil. Kč, přičemž z této částky bylo 23 mil. Kč pokryto z výnosů emisí státních dluhopisů a 14 mil. Kč přijetím nové půjčky.

Úmor zahraničního dluhu činil 4 248 mil. Kč a byl tvořen především splátkami půjček od Evropské investiční banky v celkové výši 4 236 mil. Kč, přičemž z této částky činila 4 000 mil. Kč jednorázová splátka první tranše půjčky na odstraňování povodňových škod dne 17. března 2008 a 236 mil. Kč dílčí splátky dalších půjček od EIB dne 17. března 2008. Splátky půjček od Evropské investiční banky byly financovány z výnosů emisí státních dluhopisů.

Zbylou část úmoru zahraničního dluhu představovaly dílčí splátky směnek pro úhradu účasti v EBRD ve výši 12 mil. Kč, které byly financovány ze státního rozpočtu, a to z kapitoly Státní dluh.

Částka 140 468 mil. Kč na hrubý úmor byla financována ze čtyř zdrojů:

- i) 127 318 mil. Kč z výnosů emisí státních dluhopisů;
- ii) 13 124 mil. Kč v rámci přebytku souhrnného účtu státní pokladny;
- iii) 14 mil. Kč přijetím nových půjček
- iv) 12 mil. Kč ze státního rozpočtu (kapitola Státní dluh)

Celkový čistý úmor činil 52 355 mil. Kč⁵.

2. PŘÍJMY A VÝDAJE KAPITOLY STÁTNÍ DLUH

Podle zákona č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), § 10, odstavec 4, tvoří od roku 2001 příjmy a výdaje státního rozpočtu spojené s obsluhou a s umořováním státního dluhu kapitolu Státní dluh.

2.1. PŘÍJMY KAPITOLY STÁTNÍ DLUH

V roce 2008 došlo v kapitole Státní dluh poprvé k rozpočtování a realizaci rozpočtových příjmů. Přehled rozpočtových příjmů kapitoly Státní dluh v 1. pololetí 2008 podává následující tabulka.

⁵ Tento celkový čistý úmor nezahrnuje splátky jistiny státních pokladničních poukázek, jejichž emise jsou stále obnovovány.

Ukazatel	Skutečnost 1. pololetí 2007	Rozpočet 2008		Skutečnost 1. pololetí 2008	Plnění (%)	Index 2008/2007 (%)
		Schválený	vč. všech změn			
1	2	3	4	5	5 : 4	5 : 2
Příjmy kapitoly celkem	-	1 460	1 460	3 370	230,8	-
1. Úrokové příjmy celkem	-	1 460	1 460	3 338	228,7	-
vnitřního dluhu	-	1 460	1 460	3 030	207,6	-
<i>Z toho:</i>						
středně- a dlouhodobé dluhopisy	-	-	-	1 632	-	-
krátkodobé půjčky	-	1 460	1 460	1 398	95,8	-
vnějšího dluhu	-	-	-	308	-	-
<i>Z toho:</i>						
zahraniční emise dluhopisů				308		
2. Realizovaný kurzový zisk	-	-	-	32	-	-

Pro rok 2008 byly rozpočtovány příjmy kapitoly Státní dluh ve výši 1 460 mil.Kč, přičemž tato hodnota odpovídala očekávaným příjmům z aktivních operací (poskytnutých půjček) spojených s řízením likvidity státní pokladny⁶.

V souvislosti se zavedením účtování v kapitole Státní dluh od počátku roku 2008 došlo také ke změně v metodice vykazování úrokových příjmů kapitoly Státní dluh, do kterých jsou v 1. pololetí roku 2008 oproti rozpočtovaným příjmům zahrnuty i alikvotní úrokové výnosy z SDD a prémie SDD na primárním a sekundárním trhu a úrokové příjmy ze swapových operací. Tyto položky byly v roce 2007 součástí kapitoly Státní dluh, ale nezvyšovaly příjmy, nýbrž snižovaly výdaje kapitoly.

Příjmy kapitoly Státní dluh v 1. pololetí 2008 dosáhly výše 3 370 mil. Kč. Pro 1. pololetí 2007 byly rozpočtovány v nulové výši, přičemž skutečné příjmy kapitoly byly rovněž nulové. Příjmy kapitoly jsou ve srovnání se schváleným rozpočtem, který se shoduje s rozpočtem po změnách, o 180,8 procentních bodů nad alikvotou pro 1. pololetí 2008.

Úrokové příjmy kapitoly Státní dluh dosáhly výše 3 338 mil. Kč, přičemž příjmy vnitřního dluhu činily 3 030 mil. Kč a příjmy vnějšího dluhu pak 308 mil. Kč.

Úrokové příjmy vnitřního dluhu byly v 1.pololetí 2008 tvořeny jednak příjmy ze střednědobých a dlouhodobých dluhopisů v celkové výši 1 632 mil. Kč, kdy 1 619 mil. Kč činily alikvotní úrokové výnosy spojené s emisemi SDD na primárním trhu a prodeji těchto

⁶ Do roku 2007 byly příjmy spojené s aktivními operacemi na účtu řízení likvidity státní pokladny, a to aktivními repo operacemi se zástavou poukázek ČNB a depozitními operacemi, převáděny do kapitoly Všeobecná pokladní správa.

instrumentů na trhu sekundárním a 13 mil. Kč prémie spojené s transakcemi s SDD na primárním a sekundárním trhu.

Druhou složkou úrokových příjmů vnitřního dluhu jsou příjmy z krátkodobých poskytnutých půjček v celkové výši 1 398 mil. Kč, které jsou ve srovnání se schváleným rozpočtem a současně rozpočtem po změnách o 45,8 procentních bodů nad alikvotou pro 1. pololetí 2008 a které jsou složeny z příjmů z aktivních operací řízení likvidity na účtu řízení likvidity státní pokladny (aktivních repo operací se zástavou poukázek ČNB a SPP a depozitních operací) ve výši 1 359 mil. Kč a z příjmů spojených s aktivními operacemi řízení likvidity na umořovacím účtu (repo operací se zástavou SDD) ve výši 39 mil. Kč.

Úrokové příjmy vnějšího dluhu ve výši 308 mil. Kč jsou v plné výši tvořeny přijatými úroky 1. emise eurobondů České republiky, které jsou výsledkem swapového zajištění této emise proti devizovému a úrokovému riziku.

Kromě úrokových příjmů vykazala v 1. pololetí 2008 kapitola Státní dluh i příjmy v podobě realizovaného kurzového zisku ve výši 32 mil. Kč, který je výsledkem zhodnocování české koruny vůči euru v rámci forwardové FX operace převzaté po bývalé České konsolidační agentuře k 1.1.2008 a končící v průběhu 1.čtvrtletí 2008.

Z hlediska druhového členění rozpočtové skladby byly v 1. pololetí 2008 veškeré příjmy kapitoly Státní dluh součástí podseskupení položek 214 – Příjmy z úroků a realizace finančního majetku, tj. seskupení položek 21 – Příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem a třídy 2 – Nedaňové příjmy.

2.2. VÝDAJE KAPITOLY STÁTNÍ DLUH

Přehled rozpočtových výdajů kapitoly Státní dluh v 1. pololetí 2008 podává následující tabulka.

v mil. Kč

Ukazatel	Skutečnost 1. pololetí 2007	Rozpočet 2008		Skutečnost 1. pololetí 2008	Plnění (%)	Index 2008/2007 (%)
		Schválený	vč. všech změn			
1	2	3	4	5	5 : 4	5 : 2
Výdaje kapitoly celkem	17 048	45 460	45 454	19 885	43,7	116,6
1. Úrokové výdaje celkem	16 986	45 141	45 141	19 779	43,8	116,4
na vnitřní dluh	14 246	38 847	38 847	16 058	41,3	112,7
<i>Z toho:</i>						
na státní pokladniční poukázky	832	2 451	2 451	907	37,0	109,0
na středně- a dlouhodobé dluhopisy	13 414	36 363	36 363	15 147	41,7	112,9
na krátkodobé půjčky	-	33	33	4	12,2	-
na vnější dluh	2 740	6 294	6 294	3 721	59,1	135,8
<i>Z toho:</i>						
na zahraniční emise dluhopisů	2 252	4 653	4 653	2 977	64,0	132,2
na půjčky od EIB	488	1 641	1 641	744	45,3	152,4
2. Poplatky	62	300	294	94	32,0	152,1
3. Úmor státního dluhu	-	19	19	12	60,4	-

Tyto výsledky kapitoly znamenají, že v porovnání s 1. pololetím 2007 se v 1. pololetí 2008 celkové výdaje kapitoly zvýšily o 16,6%, resp. úrokové výdaje se zvýšily o 16,4%, zatímco státní dluh vzrostl o 9,0% (v porovnání konec 2Q2008 / konec 2Q2007). Výdaje kapitoly za 1. pololetí 2008 se zvýšily meziročně ve srovnání s 1. pololetím 2007 o 2 837 mil. Kč. Výdaje kapitoly jsou ve srovnání s rozpočtem po změnách o 6,3 procentních bodů pod alikvotou pro 1. pololetí 2008.

Celkové výdaje kapitoly v 1. pololetí 2008 dosáhly výše **19 885 mil. Kč**, což představuje 43,7% výdajů rozpočtovaných pro rok 2008 (včetně všech změn). Úrokové výdaje činily 19 779 mil. Kč, poplatky 94 mil. Kč a úmor státního dluhu pak 12 mil. Kč.

V úrokových výdajích stále dominují úrokové výdaje na vnitřní dluh (16 058 mil. Kč), avšak v porovnání s 1. pololetím 2007 se podíl úrokových výdajů na vnitřní dluh na celkových úrokových výdajích snížil o 2,7 procentních bodů z 83,9% na 81,2%.

Úrokové výdaje na vnitřní (domácí) dluh jsou složeny především z úrokových výdajů na státní pokladniční poukázky a z úrokových výdajů na střednědobé a dlouhodobé státní dluhopisy. Úrokové výdaje na státní pokladniční poukázky dosáhly v 1. pololetí 2008 výše 907 mil. Kč oproti 832 mil. Kč ve stejném období roku 2007, což představuje přírůstek 9,0%.

Úrokové výdaje na střednědobé a dlouhodobé státní dluhopisy dosáhly v 1. pololetí 2008 výše 15 147 mil. Kč oproti 13 414 mil. Kč ve stejném období roku 2007, vzrostly tedy o

12,9%. Většinu z těchto výdajů tvořily výdaje na vyplacené kupóny SDD, a to 12 927 mil. Kč. Úrokové výdaje na SDD byly dále zvyšovány výdaji na diskonty SDD ve výši 2 069 mil. Kč, přičemž z této částky činily diskonty z emisí na primárním trhu 1 791 mil. Kč a z obchodů na trhu sekundárním pak 278 mil. Kč. Výdaje ve výši 151 mil. Kč byly tvořeny vyplacenými alikvotními úrokovými výnosy ze zpětných odkupů na sekundárním trhu.

Součástí úrokových výdajů na vnitřní dluh jsou i výdaje na krátkodobé půjčky ve výši 4 mil. Kč, které byly tvořeny zejména výdaji na pasivní operace řízení likvidity, konkrétně repo operace se zástavou poukázek ČNB a depozitní operace.

Úrokové výdaje na vnější (zahraniční) dluh ve výši 3 721 mil. Kč oproti 2 740 mil. Kč v 1. pololetí 2007 byly dány zejména úroky zahraničních emisí státních dluhopisů České republiky, které v 1. pololetí 2008 činily 2 977 mil. Kč oproti 2 252 mil. Kč v 1. pololetí 2007 (přírůstek o 32,2%). Tyto úrokové výdaje byly určeny především výdaji na swapové operace, jenž byly realizovány pro zajištění těchto zahraničních emisí dluhopisů proti devizovému a úrokovému riziku. Výdaje na tyto zajišťovací operace činily v 1. pololetí 2008 celkem 2 849 mil. Kč. Úrokové výdaje na zahraniční emise dluhopisů byly ovlivněny rovněž diskontem 3. emise eurobondů ve výši 128 mil. Kč.

Druhou složkou úrokových výdajů na vnější dluh byly výdaje z titulu půjček od Evropské investiční banky (EIB) ve výši 744 mil. Kč, které se v porovnání s 1. pololetím 2007 zvýšily o 52,4% zejména v důsledku významného nárůstu úrokových sazeb.

Skutečnost vyšších výdajů na SPP v 1. pololetí roku 2008 oproti stejnému období roku minulého byla způsobena vyššími výnosy těchto instrumentů v letošním roce, kdy například výnos 3měsíční emise SPP se v 1. pololetí 2008 pohyboval okolo hodnoty 3,75% pa, zatímco v 1. pololetí 2007 dosahoval zhruba 2,45% pa. Dopad vyšších úrokových sazeb převážil i vliv relativně nižšího objemu emitovaných poukázek v 1. pololetí roku 2008 ve srovnání s 1. pololetí 2007.

Úrokové sazby na kapitálovém trhu vykazovaly v 1. pololetí roku 2008 rostoucí trend, který se nejvíce projevil u 3letých emisí SSD (růst o 76 bazických bodů). V důsledku celkového růstu úrokových sazeb na kapitálovém trhu v porovnání s obdobím, kdy byla stanovována kuponová sazba vydávaných emisí, dosáhly diskonty, s nimiž byla prodána většina tranší střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů na domácím trhu, celkové výše -2 069 mil. Kč. Tyto výdaje jsou o něco vyšší než v 1. pololetí roku 2007, kdy diskonty dosáhly -1 572 mil. Kč, k čemuž přispěla skutečnost, že oproti 1. pololetí roku 2007 dosahovaly výnosy domácích emisí SDD značně vyšších hodnot (v průměru zhruba o 0,7%),

což převážilo i efekt nižšího objemu emisí v 1. pololetí roku 2008 oproti stejnému období roku minulého.

V 1. pololetí 2008 činily poplatky spojené s obsluhou státního dluhu 94 mil. Kč, což je 32,0% rozpočtované částky. Ve srovnání s 1. pololetím 2007 se úhrady z titulu poplatků zvýšily o 52,1%.

V průběhu 1. pololetí 2008 došlo též ke splátkám směnek pro úhradu účasti u Evropské banky pro obnovu a rozvoj (EBRD) ve výši 12 mil.Kč, což představuje 60,4% rozpočtované částky ukazatele úmoru státního dluhu, který je od roku 2008 nově rozpočtován v kapitole Státní dluh.

Z hlediska druhového členění rozpočtové skladby byly v 1. pololetí roku 2008 veškeré výdaje kapitoly Státní dluh ve výši 19 885 mil. Kč součástí třídy 5 – Běžné výdaje. Úrokové výdaje a poplatky spojené s obsluhou státního dluhu ve výši 19 873 mil. Kč byly součástí podseskupení položek 514 – Úroky a ostatní finanční výdaje, tj. seskupení položek 51 – Neinvestiční nákupy a související výdaje, zatímco výdaje na úmor státního dluhu ve výši 12 mil. Kč náležely do podseskupení položek 551 – Neinvestiční transfery mezinárodním organizacím a nadnárodním orgánům, potažmo seskupení položek 55 – Neinvestiční transfery do zahraničí.

2.3. ÚPRAVY ROZPOČTU KAPITOLY STÁTNÍ DLUH V 1.POLOLETÍ ROKU 2008

Ve schváleném rozpočtu kapitoly Státní dluh za rok 2008 byly následující závazné ukazatele:

Příjmy celkem	1 460 000 tis. Kč
nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté dotace celkem	1 460 000 tis. Kč
Výdaje celkem	45 460 190 tis. Kč
úroky státního dluhu	45 141 044 tis. Kč
poplatky spojené s obsluhou státního dluhu	300 000 tis. Kč
úmor státního dluhu	19 146 tis. Kč
Financování:	
Zvýšení stavu státních dluhopisů	60 032 364 tis.Kč
Zvýšení stavu přijatých dlouhodobých úvěrů	10 195 527 tis. Kč
Změna stavu na účtech státních finančních aktiv	572 109 tis. Kč

Přehled změn rozpočtu kapitoly 396 - Státní dluh - provedená rozpočtová opatření (ROP)

v 1. pololetí roku 2008

I. Rozpočtová opatření zvyšující závazný ukazatel financování „Změna stavu na účtech státních finančních aktiv“ v souvztáznosti s rozpočtovými opatřeními v kapitole OSFA zvyšujícími celkové výdaje a příslušný specifický ukazatel této kapitoly:

1. Datum rozpočtového opatření: 3. dubna 2008 (ROP č.1 v kapitole Státní dluh)

Zvýšení závazného ukazatele financování o 23 548 tis. Kč v souvztáznosti s ROP v kapitole OSFA č.4 přesouvajícím prostředky do kapitoly Ministerstvo kultury a zvyšujícím specifický ukazatel OSFA „Transfery na programy vyvolané zánikem věcných břemen na restituovaném majetku“.

2. Datum rozpočtového opatření: 8. dubna 2008 (ROP č.2 v kapitole Státní dluh)

Zvýšení závazného ukazatele financování o 515 000 tis. Kč v souvztáznosti s ROP v kapitole OSFA č.7 přesouvajícím prostředky do kapitoly Ministerstvo zemědělství a zvyšujícím specifický ukazatel OSFA „Transfery na odstranění povodňových škod vzniklých v roce 2006 a na nová protipovodňová opatření“.

Celkem došlo v důsledku rozpočtových opatření ke zvýšení závazného ukazatele financování „Změna stavu na účtech státních finančních aktiv“ o 538 548 tis. Kč.

II. Rozpočtová opatření ve výdajích kapitoly Státní dluh:

1. Datum rozpočtového opatření: 21. dubna 2008 (ROP č.3 v kapitole Státní dluh)

Snížení specifického dílčího ukazatele „Poplatky spojené s obsluhou státního dluhu“ o 5 850 tis. Kč a v důsledku toho snížení souhrnného ukazatele „Výdaje celkem“ rovněž o 5 850 tis. Kč ve prospěch kapitoly Ministerstvo financí na rozvoj a obnovu materiálně technické základny MF.

Celkové finanční prostředky převedené rozpočtovými opatřeními z výdajů kapitoly Státní dluh ve prospěch jiných kapitol činily 5 850 tis. Kč.

Po provedení výše uvedených změn byly závazné ukazatele kapitoly následující:

Příjmy celkem	1 460 000 tis. Kč
nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté dotace celkem	1 460 000 tis. Kč
Výdaje celkem	45 454 340 tis. Kč
úroky státního dluhu	45 141 044 tis. Kč
poplatky spojené s obsluhou státního dluhu	294 150 tis. Kč

úmor státního dluhu	19 146 tis. Kč
Financování:	
Zvýšení stavu státních dluhopisů	60 032 364 tis.Kč
Zvýšení stavu přijatých dlouhodobých úvěrů	10 195 527 tis. Kč
Změna stavu na účtech státních finančních aktiv	1 110 657 tis. Kč

Skutečnost dosažená v rámci ukazatele „Financování – zvýšení stavu státních dluhopisů“ v kapitole Státní dluh činila 38 027 817 tis. Kč, což znamená 63,3% rozpočtovaného objemu. Skutečnost dosažená v rámci ukazatele „Financování – zvýšení stavu přijatých dlouhodobých úvěrů“ v kapitole Státní dluh činila 4 407 200 tis. Kč, což znamená 43,2% rozpočtovaného objemu. Skutečnost dosažená v rámci ukazatele „Financování – změna stavu na účtech státních finančních aktiv“ v kapitole Státní dluh činila -687 037 tis. Kč, což znamená oproti rozpočtu po změnách snížení financování o 1 797 694 tis. Kč.

2.4. OČEKÁVANÉ PLNĚNÍ PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ KAPITOLY STÁTNÍ DLUH

Příjmy kapitoly SD:

Rozpočet po změnách k 30.6.2008: 1 460 000 tis.Kč

Očekávaná skutečnost 2008: 6 587 830,82 tis.Kč, z toho položky:

2141 – Příjmy z úroků: 6 534 980,00 tis.Kč

2143 – Realizované kurzové zisky: 52 850,82 tis.Kč

Výdaje kapitoly SD:

Rozpočet po změnách k 30.6.2008: 45 454 340 tis.Kč, z toho:

5141 – Úroky vlastní: 45 141 044 tis.Kč

5144 – Poplatky dluhové služby: 294 150 tis.Kč

5511 – Neinvestiční transfery mezinárodním organizacím (úmor státního dluhu):

19 146 tis.Kč

Očekávaná skutečnost 2008: 44 230 962,36 tis.Kč, z toho položky:

5141 – Úroky vlastní: 44 017 396,85 tis.Kč

5144 – Poplatky dluhové služby: 200 000,00 tis.Kč

5511 – Neinvestiční transfery mezinárodním organizacím (úmor státního dluhu):

13 565,51 tis.Kč

Značně vyšší očekávaná skutečnost příjmů za rok 2008 oproti rozpočtu je způsobena kromě dopadu růstu úrokových sazeb na finančních trzích a příjmů z realizovaných kurzových zisků zejména skutečností, že v momentě sestavování rozpočtu ještě nebylo rozhodnuto o metodické změně, v rámci které do příjmů kapitoly byly kromě příjmů z aktivních operací řízení likvidity státní pokladny zahrnuty též prémie a příjmy z alikvotních úrokových výnosů z SDD a příjmy z derivátových operací.

Vzhledem k tomu, že dne 1.7.2008 došlo v kapitole Státní dluh k rozpočtovému opatření, kterým se snížila hodnota rozpočtu specifického ukazatele „Úroky státního dluhu“ na částku 44 115 401 tis. Kč, činí v současnosti rozdíl mezi rozpočtem po změnách a očekávanou skutečností tohoto ukazatele pouhých 98 004 tis. Kč, což vzhledem k značné volatilitě úrokových sazeb může znamenat, že bude muset být do konce roku provedeno rozpočtové opatření ve prospěch výše uvedeného ukazatele.

Nízký rozdíl mezi rozpočtem po změnách a očekávanou skutečností 2008 v ukazateli „Úroky státního dluhu“ je způsoben především vysokým nárůstem úrokových sazeb oproti období, kdy se sestavoval rozpočet na rok 2008, ale také dopadem metodické změny nezohledněné v rozpočtu výše uvedeného ukazatele, kdy s premii, příjmy z alikvotních úrokových výnosů z SDD a příjmy z derivátových operací nebylo při rozpočtové kalkulaci počítáno jako s příjmy kapitoly Státní dluh, ale jako s položkami snižujícími výdaje kapitoly, jak tomu bylo v roce 2007.

3. DLUHOVÁ STRATEGIE A ŘÍZENÍ RIZIK

Ministerstvo financí pokračovalo během třetího čtvrtletí ve sledování strategických cílů v oblasti řízení dluhového portfolia v souladu se *Strategií financování a řízení státního dluhu pro rok 2008* zveřejněnou dne 3. prosince 2007 na základě rozhodnutí ministra financí ze dne 21. listopadu 2007 (Č.j.: 20/93372/2007-201). Tento řídicí dokument konkretizuje roční program financování potřeb centrální vlády a kvantifikuje cíle, které vymezují operační prostor pro taktické řízení státního dluhu a státních finančních aktiv prostřednictvím aktivních operací na sekundárním trhu státních dluhopisů a finančních derivátů.

3.1. PŘEHLED PLNĚNÍ STRATEGICKÝCH CÍLŮ KE KONCI POLOLETÍ 2008

Hodnocení směřování struktury dluhového portfolia k vyhlášeným cílům a plnění ročního programu financování státu ke konci pololetí 2008 je shrnuto následujícím přehledem.

Ukazatel	Vyhlášený cíl pro rok 2008	Stav k 30. 6. 2008
Zahraniční emisní činnost	Max. 50% hrubé výpůjční potřeby	27,0%
	0,0 až 89,9 mld. Kč	48,5 mld. Kč
Hrubá emise SDD	75,1 až 165,0 mld. Kč	71,4 mld. Kč
Čistá emise peněžních instrumentů	0,0 až -20,0 mld. Kč	-48,5 mld. Kč
Půjčky od EIB	14,7 mld. Kč	4,4 mld. Kč
Krátkodobý státní dluh	20% a méně	13,8%
Průměrná doba do splatnosti	6,0 až 7,0 let	6,8 let
Úroková re-fixace do 1 roku	30 až 40%	26,1%

Poznámky: SDD – domácí středně a dlouhodobé státní dluhopisy; Hrubá emise zahrnuje SDD sekundární prodeje.
Zdroj: MF ČR.

V oblasti **zahraničního financování** byla dne 11. června vydána třetí veřejná syndikovaná zahraniční emise ve výši 2,0 mld. EUR, což je přibližně polovina maximální zahraniční emisní činnosti vyhlášené v rámci finančního programu pro rok 2008. Dále došlo ve druhém čtvrtletí k čerpání tří tranší půjček od Evropské investiční banky ve výši 3,0 mld. Kč. Celkově je ke konci druhého čtvrtletí načerpáno 4,4 mld. Kč těchto půjček, tj. cca 29,9% tohoto typu financování schváleného zákonem o státním rozpočtu na rok 2008.

V oblasti **domácí emisní činnosti** došlo v druhém čtvrtletí k hrubé emisi středně- a dlouhodobých dluhopisů v nominální hodnotě 36,1 mld. Kč, z toho 5,2 mld. Kč bylo prodáno na sekundárním trhu prostřednictvím obchodních systémů Odboru řízení státního dluhu. Celkově za první pololetí roku 2008 činila hrubá emise SDD 71,4 mld. Kč, čímž došlo k využití 43,3% schváleného ročního maximálního limitu pro domácí emisní činnost. Zároveň byly prováděny zpětné odkupy 47. emise a 42. emise státních dluhopisů ve výši 0,6 mld. Kč. Čistá emise státních dluhopisů za druhé čtvrtletí činila 35,5 mld. Kč, za první pololetí pak 36,4 mld. Kč. Celkový pokles peněžních instrumentů v oběhu v druhém čtvrtletí činil 13,1 mld. Kč, tj. ke konci prvního pololetí došlo ke krátkodobě vyššímu než plánovanému poklesu, což umožnilo zejména vydání zahraniční emise.

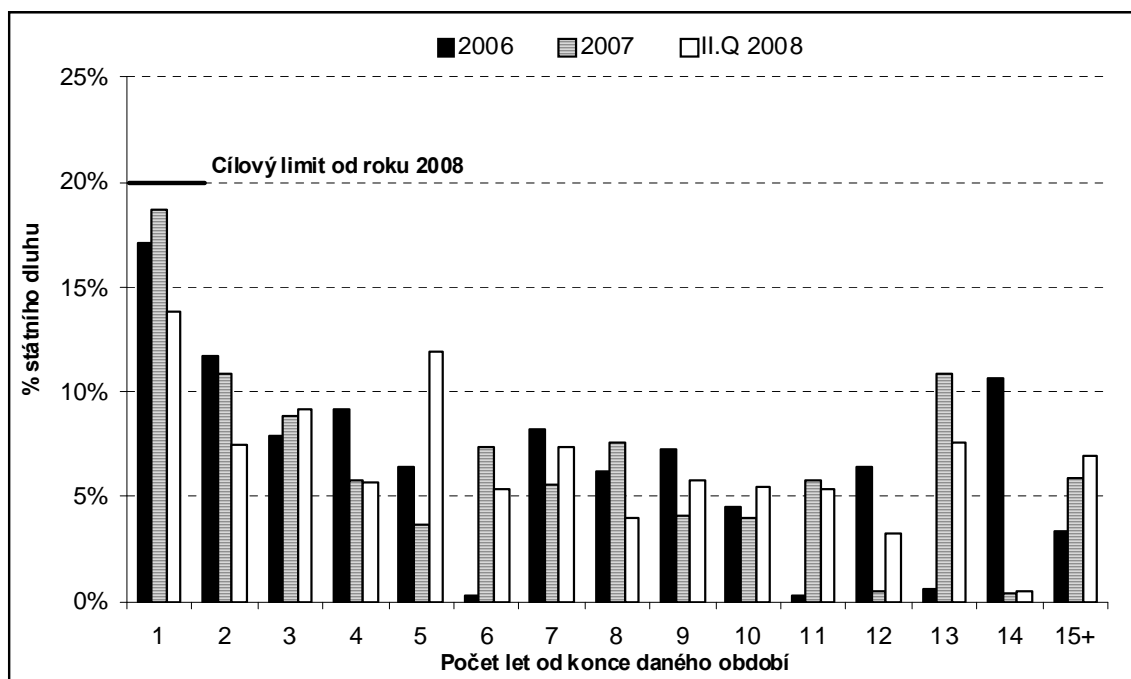
3.2. REFINANČNÍ RIZIKO

Refinanční riziko zůstává i v roce 2008 rizikem, jehož stabilizace utváří centrální bod pro řízení emisní činnosti a operace se státními dluhopisy na sekundárním trhu. Od roku 2000 je toto riziko systematicky snižováno přepínáním ze státních pokladničních poukázek do středně- a dlouhodobých státních dluhopisů a eurobondů při financování dlouhodobého státního dluhu. Počínaje rokem 2007 je toto riziko aktivně řízeno také prostřednictvím zpětných odkupů státních dluhopisů a ostatních operací na sekundárním trhu.

Hlavním kritériem, které ministerstvo dlouhodobě používá pro měření tohoto rizika, je krátkodobý státní dluh (splatný do 1 roku). Ten se dařilo meziročně snižovat z hodnoty 69% v roce 2000 na 25% na konci roku 2004, na 22,1% na konci roku 2005 a ke konci roku 2006 bylo dosaženo hodnoty 17,1% v souladu s dlouhodobě cílovanou limitní hranicí 20% a méně. Ta se tak definitivně stala počínaje rokem 2007 fundamentálním limitem emisní činnosti Ministerstva financí a řízení finančních rizik českého dluhového portfolia. Dosažením hodnoty 18,7% byl tento limit ke konci roku 2007 splněn. Během první poloviny roku 2008 došlo oproti konci roku 2007 k poklesu na 13,8%.

Novým strategickým cílem počínaje rokem 2005 v oblasti řízení refinančního rizika je také průměrná splatnost státního dluhu, která ke konci roku 2005 dosáhla hodnoty 5,8 let, ke konci roku 2006 hodnoty 6,2 let a ke konci roku 2007 hodnoty 6,4 let. Během prvního pololetí 2008 došlo k nárůstu tohoto ukazatele na hodnotu 6,8 roku, který se tak pohybuje v horní polovině cílového pásma 6 až 7 let.

Klíčovým ukazatelem refinančního rizika je **stabilizace profilu splácení státního dluhu**. Vývoj tohoto profilu ke konci prvního pololetí roku 2008 ve srovnání s koncem let 2006 a 2007 zachycuje graf.

3.3. ÚROKOVÉ RIZIKO

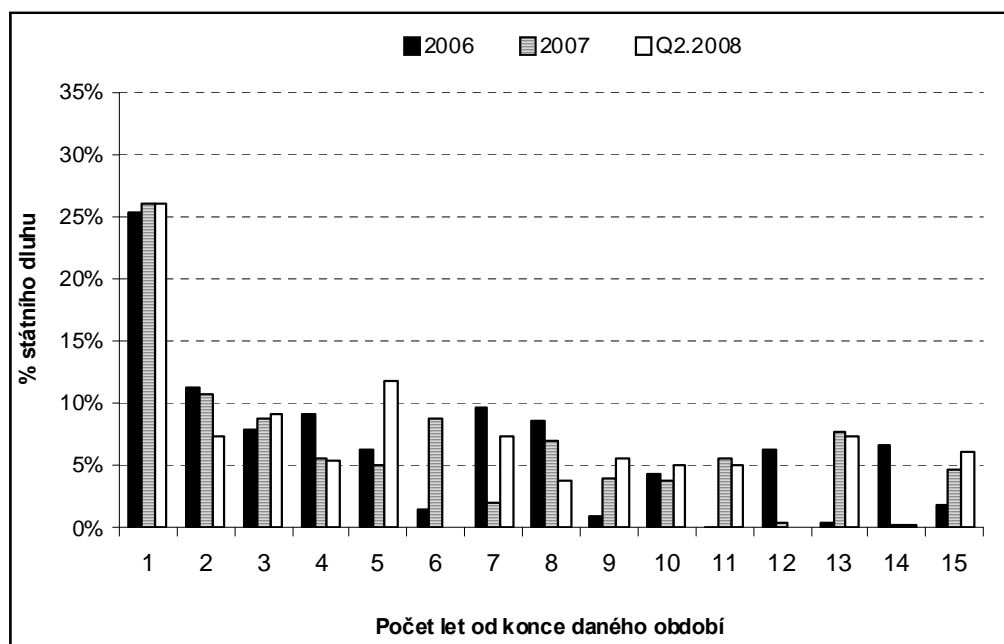
Struktura státního dluhu z hlediska úročení dluhových instrumentů zůstala během prvního pololetí 2008 stabilizována pod hranicí 30% co se týká úrokové refixace dluhového portfolia do 1 roku.

Státní dluh z hlediska úročení v letech 2001 až 2008 (stav na konci období, %)

	2003	2004	2005	2006	2007	II.2008
Bezúročný dluh	0,3	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Fixně úročený dlouhodobý dluh	64,7	75,2	81,9	84,1	86,0	92,4
z toho: splatný do 1 roku	3,7	8,4	5,4	7,5	9,0	10,0
Státní pokladniční poukázky a krátkodobé půjčky na peněžním a depozitním trhu	32,6	21,2	13,6	11,5	9,2	3,6
Variabilně úročený dlouhodobý dluh	2,4	3,5	4,3	4,3	4,1	3,9
Dluh s úrokovou refixací do 1 roku včetně vlivu derivátových operací	36,8	27,0	30,4	25,4	26,0	26,1

Počínaje rokem 2006 došlo na základě schválené strategie financování a řízení státního dluhu k opuštění explicitního cílování modifikované durace. Novým klíčovým cílem pro řízení úrokového rizika byla vyhlášena úroková refixace do 1 roku v pásmu 30 až 40% dluhového portfolia. Ke konci prvního pololetí se tak hodnota tohoto ukazatele pohybovala stejně jako v prvním čtvrtletí pod spodní hranicí cílového pásma.

Úplný časový profil rozložení refinování instrumentů nominálního dluhového portfolia ke konci prvního pololetí ve srovnání se stavem na konci let 2006 a 2007 zachycuje následující graf.

4. ŘÍZENÍ LIKVIDITY STÁTNÍ POKLADNY

4.1. OPERACE ŘÍZENÍ LIKVIDITY NA ÚČTU ŘÍZENÍ LIKVIDITY STÁTNÍ POKLADNY

V rámci řízení likvidity Souhrnného účtu státní pokladny byly na Účtu řízení likvidity státní pokladny (ÚŘLSP) v 1. pololetí roku 2008 provedeny krátkodobé investice s použitím zástavy poukázek ČNB v hodnotě 1 457 285 mil. Kč, splátky přitom dosáhly do konce 1. pololetí 1 350 585 mil. Kč⁷. Z důvodu krátkodobého nedostatku prostředků při řízení likvidity byly rovněž provedeny krátkodobé půjčky s použitím zástavy poukázek ČNB ve výši 13 020 mil. Kč, splátky těchto půjček činily rovněž 13 020 mil. Kč. Celkový čistý výnos těchto investic (po zahrnutí půjček) činil 1 315,00 mil. Kč. K 30. 6. 2008 byly na majetkovém účtu MF evidovány poukázky ČNB v nominální hodnotě 117 500 mil. Kč.

Současně byly do konce 1. pololetí 2008 provedeny krátkodobé investice s použitím zástavy SPP v objemu 13 315 mil. Kč a splátky přitom dosáhly objemu 12 315 mil. Kč.

⁷ U všech instrumentů se jedná o hotovostní hodnotu bez úroků.

Celkový výnos těchto investic činil 13,83 mil. Kč. K 30. 6. 2008 byly na majetkovém účtu MF evidovány poukázky SPP v nominální hodnotě 1 020 mil. Kč.

V rámci řízení likvidity Souhrnného účtu státní pokladny byly v 1. pololetí 2008 realizovány krátkodobé investice ve formě depozitních operací v objemu 216 428 mil. Kč, splátky těchto investic pak dosáhly objemu 210 023 mil. Kč. Z důvodu krátkodobého nedostatku prostředků při řízení likvidity byly rovněž přijaty krátkodobé depozitní půjčky ve výši 104 mil. Kč, splátky těchto půjček činily rovněž 104 mil. Celkový čistý výnos depozitních operací (po zahrnutí půjček) činil 26,67 mil. Kč.

Následující tabulka porovnává výnosy a náklady v mil. Kč dosažené při řízení likvidity v 1. pololetí roku 2008 se stejným obdobím předchozího roku.

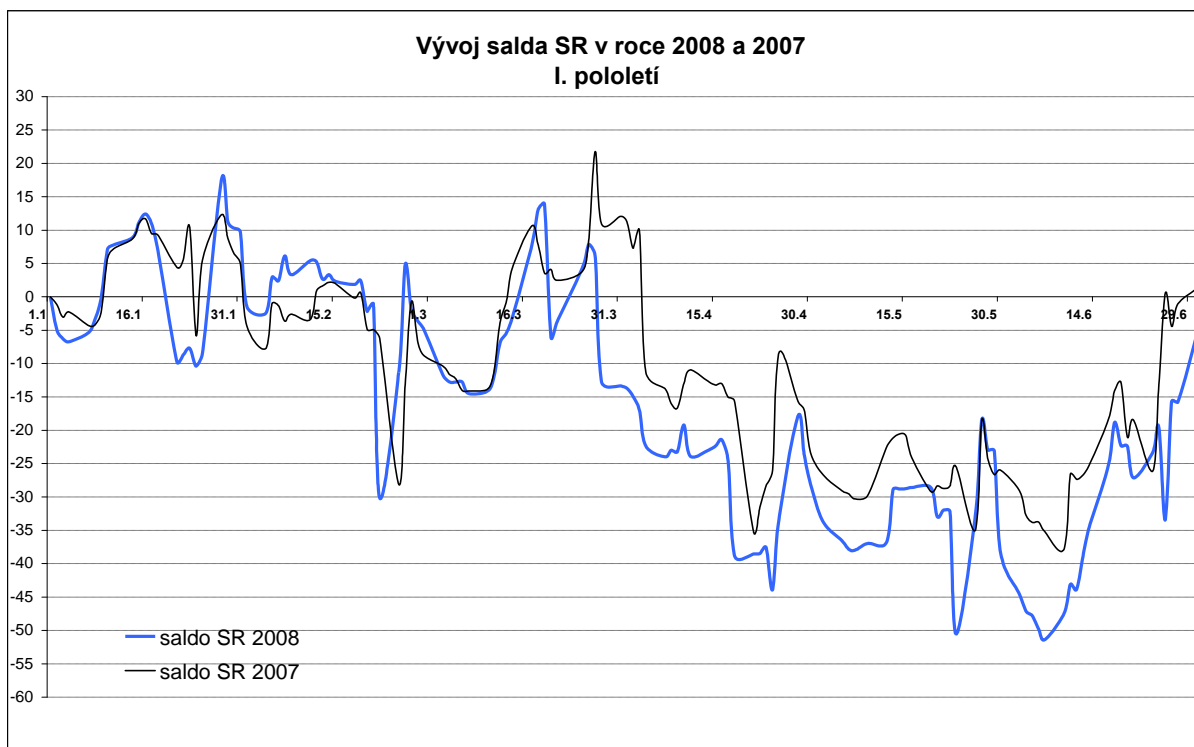
	mil. Kč		
Řízení likvidity	1. pololetí 2007	1. pololetí 2008	2008/2007 (%)
Výnosy z operací s P ČNB	1 075,91	1 315,00	122,22
Úrokové výnosy/náklady na SPP	-0,73	13,83	-
Výnosy z depozitních operací	0,00	26,67	-
CELKEM	1 075,18	1 355,50	126,07

Z tabulky je zřejmé, že zatímco za 1. pololetí roku 2008 úspory převýšily náklady celkem o 1 355,50 mil. Kč, ve stejném období roku 2007 úspory převýšily náklady o 1 075,18 mil. Kč. Operacemi s přebytkem finančních zdrojů státní pokladny bylo dosaženo v 1. pololetí letošního roku o 280,32 mil. Kč vyššího výnosu než v 1. pololetí minulého roku.

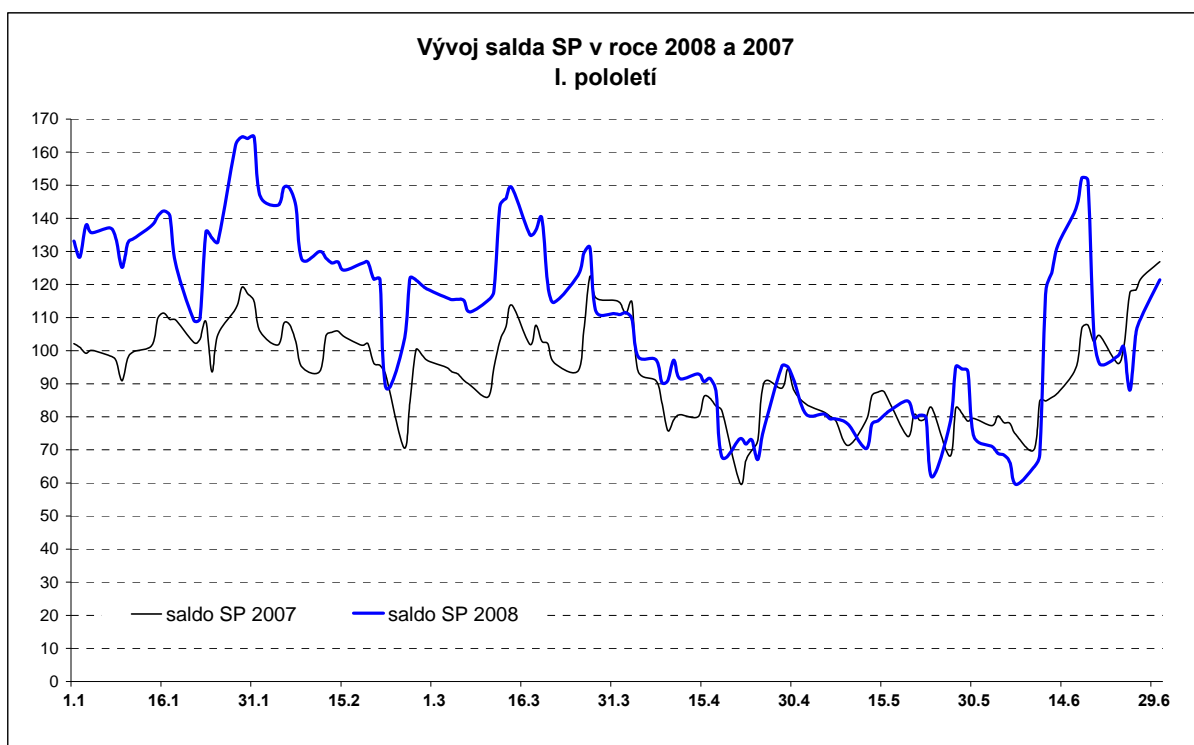
Vyšší výnos z investování finančních prostředků Souhrnného účtu řízení likvidity státní pokladny v 1. pololetí roku 2008 ve srovnání se stejným obdobím předchozího roku byl způsoben vyššími úrokovými sazbami.

Průměrný denní zůstatek na Souhrnném účtu řízení likvidity státní pokladny v 1. pololetí roku 2008 činil 10,04 mil., ve stejném období předchozího roku byl 16,03 mil. Kč.

Vývoj salda státního rozpočtu za 1. pololetí roku 2008 a 2007 v mld. Kč znázorňuje následující graf.

Vývoj salda státní pokladny za 1. pololetí roku 2008 a 2007 v mld. Kč znázorňuje následující graf:

4.2. OPERACE ŘÍZENÍ LIKVIDITY NA UMOŘOVACÍM ÚČTĚ

V 1. pololetí roku 2008 MFČR provádělo krátkodobé investice ve formě repo operací a repo buy-sellů s použitím zástavy SDD za účelem zhodnocení dočasně volných prostředků na umořovacím účtu. Hodnota těchto investic činila 13 793 mil. Kč, hodnota splátek těchto investic pak 7 993 mil. Kč. Výnos těchto investic činil za 1. pololetí 2008 celkem 38,72 mil. Kč. Na majetkovém účtu MF byly k 30.6.2008 evidovány zastavené SDD v hodnotě 5 964 mil. Kč.

Tabulka 1

Vývoj státního dluhu České republiky v 1. pololetí roku 2008

mld. Kč

N á z e v	S t a v					
	k 1. 1. 2008	půjčky (a)	splátky (b)	kurzové rozdíly (c)	celková změna (a - b + c)	k 30. 6. 2008
STÁTNÍ DLUH CELKEM	897,385	177,835	140,468	-1,451	35,915	933,300
Vnitřní dluh	774,401	124,111	136,220	-0,004	-12,113	762,288
Státní pokladniční poukázky	82,168	38,820	88,113		-49,293	32,875
33. emise dlouhodobých dluhopisů (2000)	21,000				0,000	21,000
34. emise dlouhodobých dluhopisů (2001)	35,000				0,000	35,000
36. emise dlouhodobých dluhopisů (2001)	50,272				0,000	50,272
39. emise střednědobých dluhopisů (2003)	34,343		34,343		-34,343	0,000
40. emise dlouhodobých dluhopisů (2003)	64,964				0,000	64,964
41. emise dlouhodobých dluhopisů (2003)	47,035				0,000	47,035
42. emise střednědobých dluhopisů (2004)	48,642		0,200		-0,200	48,442
44. emise dlouhodobých dluhopisů (2005)	62,339				0,000	62,339
45. emise střednědobých dluhopisů (2005)	56,976				0,000	56,976
46. emise dlouhodobých dluhopisů (2005)	68,048				0,000	68,048
47. emise střednědobých dluhopisů (2005)	45,633	0,100	0,403		-0,303	45,330
48. emise střednědobých dluhopisů (2006)	47,135	1,100			1,100	48,235
49. emise dlouhodobých dluhopisů (2006)	19,080	0,450			0,450	19,530
50. emise střednědobých dluhopisů (2007)	30,768	14,262			14,262	45,030
51. emise dlouhodobých dluhopisů (2007)	33,897	17,361			17,361	51,258
52. emise dlouhodobých dluhopisů (2007)	17,311	15,265			15,265	32,576
53. emise dlouhodobých dluhopisů (2007)	4,750				0,000	4,750
54. emise střednědobých dluhopisů (2008)	0,000	22,832			22,832	22,832
Dluhopis ČKA (2003)	5,000				0,000	5,000
Závazky z cizoměnových depozitních operací převzaté od ČKA	0,039		0,037	-0,002	-0,039	0,000
Závazky z cizoměnových depozitních operací ostatní	0,000	0,015		-0,002	0,013	0,013
Závazky z depozitních operací - UÚ	0,000	0,782			0,782	0,782
Závazky z depozitních operací - ÚŘLSP	0,000	0,104	0,104		0,000	0,000
Závazky z repo operací - zástava PČNB - ÚŘLSP	0,000	13,020	13,020		0,000	0,000
Vnější dluh	122,984	53,724	4,248	-1,447	48,028	171,012
1. emise eurobondů (2004)	48,824				0,000	48,824
2. emise eurobondů (2005)	30,021			-0,033	-0,033	29,988
3. emise eurobondů (2008)	0,000	49,316		-0,877	48,439	48,439
1. emise jenových bondů (2006)	4,841			-0,535	-0,535	4,307
Půjčky od EIB	38,743	4,407	4,236		0,171	38,914
Směnky pro úhradu účasti u EBRD	0,020		0,012	-0,003	-0,014	0,006
Směnky pro úhradu účasti u IBRD	0,535				0,000	0,535

Příjmy státního dluhu České republiky v 1. pololetí roku 2008

tis.Kč

N á z e v	Úrok	Realizovaný kurzový zisk	Celkové příjmy
CELKEM	3 338 394,539	31 502,250	3 369 896,789
Vnitřní státní dluh	3 030 231,206	31 502,250	3 061 733,456
39. emise střednědobých dluhopisů (2003)	4 603,000		
42. emise střednědobých dluhopisů (2004)	780,000		
47. emise střednědobých dluhopisů (2005)	3 982,986		
48. emise střednědobých dluhopisů (2006)	7 312,500		
49. emise dlouhodobých dluhopisů (2006)	8 475,833		
50. emise střednědobých dluhopisů (2007)	507 527,455		
51. emise dlouhodobých dluhopisů (2007)	350 423,564		
52. emise dlouhodobých dluhopisů (2007)	587 570,453		
54. emise střednědobých dluhopisů (2008)	161 293,702		
Aktivní repo operace - zástava PČNB - ÚŘLSP	1 319 012,997		
Aktivní repo operace - zástava SPP - ÚŘLSP	13 825,732		
Aktivní depozitní operace - ÚŘLSP	26 701,010		
Aktivní repo operace - zástava SDD - UÚ	38 721,973		
Ostatní		31 502,250	
Vnější státní dluh	308 163,333		308 163,333
1. emise eurobondů	308 163,333		308 163,333

Tabulka 3

Výdaje na státní dluh České republiky v 1. pololetí roku 2008

tis. Kč

N á z e v	Úmor	Úrok	Poplatky dluhové služby	Celkové výdaje
C E L K E M	52 355 232,381	19 779 836,935	94 054,623	72 229 123,939
Vnitřní státní dluh	48 107 401,071	16 058 655,367	50 158,157	64 216 214,595
Státní pokladniční poukázky		907 463,472		907 463,472
33. emise dlouhodobých dluhopisů (2000)		1 344 000,000	166,940	1 344 166,940
34. emise dlouhodobých dluhopisů (2001)		2 432 500,000	188,484	2 432 688,484
36. emise dlouhodobých dluhopisů (2001)			163,766	163,766
39. emise střednědobých dluhopisů (2003)	34 343 100,000	975 158,511	199,062	35 318 457,573
40. emise dlouhodobých dluhopisů (2003)		2 403 656,530	168,358	2 403 824,888
41. emise dlouhodobých dluhopisů (2003)			175,717	175,717
42. emise střednědobých dluhopisů (2004)	200 000,000	1 850 221,647	168,002	2 050 389,649
44. emise dlouhodobých dluhopisů (2005)		2 368 882,000	180,916	2 369 062,916
45. emise střednědobých dluhopisů (2005)			165,070	165,070
46. emise dlouhodobých dluhopisů (2005)			186,789	186,789
47. emise střednědobých dluhopisů (2005)	403 340,000	6 877,950	168,269	410 386,219
48. emise střednědobých dluhopisů (2006)		14 090,000	166,555	14 256,555
49. emise dlouhodobých dluhopisů (2006)		70 100,000	180,050	70 280,050
50. emise střednědobých dluhopisů (2007)		462 576,796	7 207,592	469 784,388
51. emise dlouhodobých dluhopisů (2007)		2 467 151,471	13 404,295	2 480 555,766
52. emise dlouhodobých dluhopisů (2007)		600 005,500	11 500,724	611 506,224
53. emise dlouhodobých dluhopisů (2007)			160,240	160,240
54. emise střednědobých dluhopisů (2008)		151 891,646	7 421,279	159 312,925
Dluhopis ČKA (2003)			100,074	100,074
Závazky z cizoměnových depozitních operací převzaté od ČKA	36 961,071	34,047		36 995,118
Závazky z depozitních operací - ÚŘLSP	104 000,000	33,367		104 033,367
Závazky z repo operací - zástava PČNB - ÚŘLSP	13 020 000,000	4 012,431		13 024 012,431
Ostatní			8 085,974	8 085,974
Vnější státní dluh	4 247 831,310	3 721 181,568	43 896,466	8 012 909,344
1. emise eurobondů		2 077 384,317	3,466	2 077 387,783
2. emise eurobondů		552 687,165		552 687,165
3. emise eurobondů		127 777,400	43 893,000	171 670,400
1. emise jenových bondů (2006)		219 500,050		219 500,050
Půjčky od EIB	4 236 265,799	743 832,636		4 980 098,436
Směnky pro úhradu účasti u IBRD a EBRD	11 565,510 ¹⁾			11 565,510

¹⁾ Součást výdajů kapitoly Státní dluh

Tabulka 4

Přehled emisí SPP v 1. pololetí roku 2008

Číslo emise	Datum emise	Datum splatnosti	Objem v mil. Kč	prodáno	do portfolia MF	Životnost ve dnech	Výnos v % pa
533	4. 1. 2008	4. 4. 2008	25 000	5 000	20 000	91	3,78
534	18. 1. 2008	16. 1. 2009	4 641	4 641		364	4,05
535	25. 1. 2008	24.10. 2008	2 207	2 207		273	3,83
536	15. 2. 2008	16. 5. 2008	3 170	3 170		91	3,74
537	22. 2. 2008	22. 8. 2008	3 592	3 592		182	3,85
538	7. 3. 2008	6. 6. 2008	4 231	4 231		91	3,75
539	28. 3. 2008	26. 9. 2008	3 979	3 979		182	3,92
540	11. 4. 2008	10. 4. 2009	4 000	4 000		364	4,05
541	16. 5. 2008	13. 2. 2009	4 000	4 000		273	4,04
542	13. 6. 2008	13. 3. 2009	4 000	4 000		273	4,13

TABULKOVÁ ČÁST

ARIS - 603/1U

**Bilance příjmů a výdajů státního rozpočtu
v druhovém členění rozpočtové skladby**

Období : leden až červen 2008
KAPITOLA: 300 Všechny ústřední kapitoly

v tis. Kč

UKAZATEL	Skutečnost 2007	Rozpočet 2008		Skutečnost 2008	% plnění 3:2	Index Sk2008/Sk07 3:0
		schválený	po změnách			
		0	1			
PŘÍJMY						
Daně z příjmů fyzických osob	46 503 802,11	90 200 000,00	90 200 000,00	45 091 218,41	49,99	96,96
v tom: Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků	39 969 024,65	78 000 000,00	78 000 000,00	37 346 054,02	47,88	93,44
Daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti	3 864 737,53	8 300 000,00	8 300 000,00	4 443 636,84	53,54	114,98
Daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů	2 670 039,93	3 900 000,00	3 900 000,00	3 301 527,55	84,65	123,65
Daně z příjmů právnických osob	53 547 086,04	117 900 000,00	117 900 000,00	69 027 999,74	58,55	128,91
Daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů	100 050 888,15	208 100 000,00	208 100 000,00	114 119 218,15	54,84	114,06
Obecné daně ze zboží a služeb v tuzemsku	80 246 475,27	191 900 000,00	191 900 000,00	83 400 321,01	43,46	103,93
v tom: Daň z přidané hodnoty	80 246 475,27	191 900 000,00	191 900 000,00	83 400 321,01	43,46	103,93
Zvláštní daně a poplatky ze zboží a služeb v tuzemsku	55 963 959,82	134 800 000,00	134 800 000,00	57 793 697,03	42,87	103,27
Daně ze zboží a služeb v tuzemsku	136 210 435,09	326 700 000,00	326 700 000,00	141 194 018,04	43,22	103,66
Daně a poplatky z provozu motorových vozidel						
Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí ***)	633 097,93	1 300 000,00	1 300 000,00	716 057,73	55,08	113,10
Místní poplatky z vybraných činností a služeb						
Ostatní odvody z vybraných činností a služeb						
Správní poplatky	1 932 671,83	4 600 000,00	4 600 000,00	1 977 029,57	42,98	102,30
Daně a poplatky z vybraných činností a služeb	2 565 769,76	5 900 000,00	5 900 000,00	2 693 087,30	45,65	104,96
Daně a cla za zboží a služby ze zahraničí	687 980,20	1 300 000,00	1 300 000,00	1 330 916,06	102,38	193,45
v tom: Clo	10 253,82			6 207,34		60,54
Podíl na vybraných clech	677 726,38	1 300 000,00	1 300 000,00	1 324 708,72	101,90	195,46
Daně a cla za zboží a služby ze zahraničí	687 980,20	1 300 000,00	1 300 000,00	1 330 916,06	102,38	193,45
Daně z majetku						
Daně z majetkových a kapitálových převodů	4 887 752,50	8 800 000,00	8 800 000,00	5 148 038,36	58,50	105,33
v tom: Daň dědická, darovací a z převodu nemovitostí	4 887 752,50	8 800 000,00	8 800 000,00	5 148 038,36	58,50	105,33
Majetkové daně	4 887 752,50	8 800 000,00	8 800 000,00	5 148 038,36	58,50	105,33
Pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti *)	177 021 309,22	387 045 885,00	387 045 885,00	191 399 989,98	49,45	108,12
z toho: Pojistné na důchodové pojištění (z PSP 161 a 162)	122 149 774,89	321 287 133,00	321 287 133,00	132 529 318,55	41,25	108,50
Pojistné na veřejné zdravotní pojištění						
Pojistné na úrazové pojištění						
Zrušené daně z objemu mezd						
Pojistné na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a veřejné zdravotní pojištění	177 021 309,22	387 045 885,00	387 045 885,00	191 399 989,98	49,45	108,12
Ostatní daňové příjmy	860 145,10	500 000,00	500 000,00	754 865,28	150,97	87,76
Ostatní daňové příjmy	860 145,10	500 000,00	500 000,00	754 865,28	150,97	87,76
DAŇOVÉ PŘÍJMY CELKEM (daně, poplatky, pojistné)	422 284 280,02	938 345 885,00	938 345 885,00	456 640 133,17	48,66	108,14
Z daňových příjmů celkem: příjmy z daní a poplatků	245 262 970,80	551 300 000,00	551 300 000,00	265 240 143,19	48,11	108,15

ARIS - 603/1U

**Bilance příjmů a výdajů státního rozpočtu
v druhovém členění rozpočtové skladby**

Období : leden až červen 2008

KAPITOLA: 300 Všechny ústřední kapitoly

v tis. Kč

U K A Z A T E L	Skutečnost 2007	R o z p o č e t 2008		Skutečnost 2008	% plnění 3:2	Index Sk2008/Sk07 3:0
		schválený	po změnách			
		0	1			
Příjmy z vlastní činnosti	1 618 076,98	3 308 172,00	3 303 142,90	1 634 602,60	49,49	101,02
Odvody přebytků organizací s přímým vztahem	1 665 455,41	1 197 299,00	1 196 999,00	1 978 446,22	165,28	118,79
z toho: Odvody příspěvkových organizací	39 522,00	92 407,00	92 407,00	39 184,00	42,40	99,14
Ostatní odvody příspěvkových organizací	53 182,96	49 892,00	49 592,00	37 349,60	75,31	70,23
Příjmy z pronájmu majetku	320 815,19	428 779,00	438 245,70	348 143,01	79,44	108,52
Příjmy z úroků a realizace finančního majetku	1 080 513,25	2 775 102,00	2 765 550,40	5 045 036,62	182,42	466,91
Soudní poplatky	475 495,95	700 000,00	700 000,00	454 881,69	64,98	95,66
Příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem	5 160 356,78	8 409 352,00	8 403 938,00	9 461 110,14	112,58	183,34
Přijaté sankční platby	650 056,11	1 431 500,00	1 432 376,50	853 314,22	59,57	131,27
Přijaté vratky transferů a ostatní příjmy z finančního vypořádání předchozích let	2 449 648,98	1 025 464,00	1 025 146,00	1 722 909,02	168,06	70,33
Přijaté sankční platby a vratky transferů	3 099 705,09	2 456 964,00	2 457 522,50	2 576 223,24	104,83	83,11
Příjmy z prodeje krátkodobého a drobného dlouhodobého majetku	6 064,30	23 881,00	21 774,60	4 431,27	20,35	73,07
Ostatní nedaňové příjmy (PSP 233 zrušeno)	1 410 614,02	1 403 990,00	1 373 952,00	3 118 974,14	227,01	221,11
Příjmy z využívání výhradních práv k přírodním zdrojům	63 362,18	185 000,00	185 000,00	90 269,97	48,79	142,47
Příjmy za využívání dalších majetkových práv	45 531,26	44 170,00	44 170,00	52 146,28	118,06	114,53
Dobrovolné pojistné	452 007,80	961 247,00	961 247,00	448 141,44	46,62	99,14
Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy	1 977 579,56	2 618 288,00	2 586 143,60	3 713 963,10	143,61	187,80
Splátky půjčených prostředků od podnikatelských subjektů	2 421 750,21	2 188 228,00	2 187 323,00	929 983,84	42,52	38,40
Splátky půjčených prostředků od obecně prospěšných společností a podobných subjektů						
Splátky půjčených prostředků od veřejných rozpočtů ústřední úrovně	13 151,15					
Splátky půjčených prostředků od veřejných rozpočtů územní úrovně	30 874,21	230 000,00	230 000,00	11 871,11	5,16	38,45
Splátky půjčených prostředků od zřízených a podobných subjektů						
Splátky půjčených prostředků od obyvatelstva	146,14			27,07		18,52
Splátky půjčených prostředků ze zahraničí	154 977,24	692 700,00	692 700,00	118 469,85	17,10	76,44
Splátky za úhradu dluhů nebo dodávek		14 000,00	14 000,00			
Přijaté splátky půjčených prostředků	2 620 898,95	3 124 928,00	3 124 023,00	1 060 351,87	33,94	40,46
NEDAŇOVÉ PŘÍJMY CELKEM	12 858 540,38	16 609 532,00	16 571 627,10	16 811 648,35	101,45	130,74
Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku (kromě drobného)	628 465,55	2 262 380,00	2 300 835,90	510 726,82	22,20	81,27
Ostatní kapitálové příjmy	38 866,21			28 640,85		73,69
Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku a ostatní kapitálové příjmy	667 331,76	2 262 380,00	2 300 835,90	539 367,67	23,44	80,82
Příjmy z prodeje akcií a majetkových podílů	26 031,24	10 000,00	9 419,00	17 346,72	184,17	66,64
Příjmy z prodeje akcií a majetkových podílů	26 031,24	10 000,00	9 419,00	17 346,72	184,17	66,64
KAPITÁLOVÉ PŘÍJMY CELKEM	693 363,00	2 272 380,00	2 310 254,90	556 714,39	24,10	80,29
Neinvestiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústř. úrovně	1 345 648,91	8 576 147,00	12 101 548,00	6 498 314,89	53,70	482,91
z toho: Neinvestiční převody z Národního fondu	1 305 517,09	6 903 747,00	9 683 213,00	2 287 369,27	23,62	175,21
Neinvestiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů územní úrovně						
Převody z vlastních fondů	29 218 198,73		180 030,00	38 549 865,17	21 413,02	131,94
Neinvestiční přijaté transfery ze zahraničí	13 430 445,76	24 932 544,00	25 277 528,00	12 048 639,44	47,67	89,71
z toho: Neinvestiční transfery přijaté od Evropské unie	13 408 827,49	24 630 301,00	24 975 285,00	12 016 634,67	48,11	89,62
Přijaté kompenzační platby z rozpočtu Evropské unie						
Neinvestiční přijaté transfery ze státních finančních aktiv						
Neinvestiční přijaté transfery	43 994 293,40	33 508 691,00	37 559 106,00	57 096 819,50	152,02	129,78
Investiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně	3 166 734,96	45 668 826,00	45 668 206,00	5 177 197,45	11,34	163,49
z toho: Investiční převody z Národního fondu	3 094 472,94	44 505 826,00	44 505 206,00	5 177 197,45	11,63	167,30
Investiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů územní úrovně						
Investiční přijaté transfery ze zahraničí	321 521,58	105 226,00	105 226,00	288 642,89	274,31	89,77
z toho: Investiční transfery přijaté od Evropské unie		5 025,00	5 025,00	13 288,16	264,44	
Investiční přijaté transfery ze státních finančních aktiv						
Investiční přijaté transfery	3 488 256,54	45 774 052,00	45 773 432,00	5 465 840,34	11,94	156,69
PŘIJATÉ TRANSFERY CELKEM	47 482 549,94	79 282 743,00	83 332 538,00	62 562 659,84	75,08	131,76
PŘÍJMY STÁTNÍHO ROZPOČTU CELKEM	483 318 733,34	1 036 510 540,00	1 040 560 305,00	536 571 155,75	51,57	111,02

ARIS - 603/1U

**Bilance příjmů a výdajů státního rozpočtu
v druhovém členění rozpočtové skladby**

Období : leden až červen 2008

KAPITOLA: 300 Všechny ústřední kapitoly

v tis. Kč

U K A Z A T E L	Skutečnost 2007	R o z p o č e t 2008		Skutečnost 2008	%	Index
		schválený	po změnách			
	0	1	2	3	4	5
Kontrolní součet (seskupení položek)	483 318 733,34	1 036 510 540,00	1 040 560 305,00	536 571 155,75	51,57	111,02

ARIS - 603/1U

**Bilance příjmů a výdajů státního rozpočtu
v druhovém členění rozpočtové skladby**

Období : leden až červen 2008

KAPITOLA: 300 Všechny ústřední kapitoly

v tis. Kč

UKAZATEL	Skutečnost 2007	Rozpočet 2008		Skutečnost 2008	% plnění 3:2	Index Sk2008/Sk07 3:0
		schválený	po změnách			
		0	1			
VÝDAJE						
Platy	26 281 572,77	67 803 055,00	68 249 201,00	26 040 681,35	38,16	99,08
v tom: Platy zaměstnanců v pracovním poměru	12 787 524,33	32 783 631,00	33 226 472,00	12 966 194,43	39,02	101,40
Platy zaměstnanců ozbrojených sborů a složek ve služebním poměru	13 041 550,72	33 771 916,00	33 778 854,00	12 622 544,44	37,37	96,79
Platy státních zaměstnanců ve správních úřadech						
Platy zaměstnanců v pracovním poměru odvozané od platů ústavních činitelů	452 488,34	1 247 508,00	1 243 865,00	451 942,48	36,33	99,88
Ostatní platy	9,38		10,00			
Ostatní platby za provedenou práci	1 895 481,99	5 434 774,00	5 477 132,00	2 037 546,03	37,20	107,49
v tom: Ostatní osobní výdaje	152 491,35	567 169,00	596 253,82	198 535,99	33,30	130,19
Platy představitelů státní moci a některých orgánů	1 323 150,09	3 438 150,00	3 404 860,40	1 330 218,66	39,07	100,53
Odměny členů zastupitelstev obcí a krajů						
Odstupné	50 743,84	259 793,00	266 965,57	78 497,75	29,40	154,69
Odbytné						
Odchodné	1 254,70	13 362,00	13 241,00	12,20	0,09	0,97
Náležitosti osob vykonávajících vojenská cvičení a další vojenskou službu	380,58	4 137,00	4 328,10	369,76	8,54	97,16
Ostatní platby za provedenou práci jinde nezařazené	367 461,43	1 152 163,00	1 191 483,11	429 911,67	36,08	117,00
Povinné pojistné placené zaměstnavatelem ⁴⁾	9 740 863,39	25 230 155,00	25 384 745,00	9 667 151,33	38,08	99,24
z toho: Pojistné na SZ, příspěv. na politiku zaměstnanosti, veřejné zdravotní pojištění a ostatní povinné pojistné placené zaměstnavatelem	9 740 863,39	25 229 037,00	25 383 627,00	9 667 151,33	38,08	99,24
Odměny za užití duševního vlastnictví	1 601,18	9 092,00	11 446,60	2 627,06	22,95	164,07
Mzdové náhrady	5 137,30	16 463,00	19 996,50	6 144,22	30,73	119,60
Výdaje na platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné	37 924 656,63	98 493 539,00	99 142 521,10	37 754 149,99	38,08	99,55
Nákup materiálu	3 675 308,97	9 500 135,00	10 871 745,49	3 296 602,70	30,32	89,70
Úroky a ostatní finanční výdaje	17 062 199,50	45 470 540,00	45 508 287,99	19 835 866,04	43,59	116,26
Nákup vody, paliv a energie	2 775 069,00	6 359 974,00	5 536 748,61	3 016 443,98	54,48	108,70
Nákup služeb	13 330 091,20	36 232 601,00	37 063 750,27	14 343 286,60	38,70	107,60
Ostatní nákupy	2 741 554,76	12 169 319,00	11 040 302,85	3 358 617,19	30,42	122,51
z toho: Opravy a udržování	1 719 247,08	9 089 630,00	7 817 652,52	2 170 977,21	27,77	126,27
Cestovné (tuzemské i zahraniční)	627 198,98	1 651 323,30	1 712 210,71	678 472,35	39,63	108,17
Poskytnuté zálohy, jistiny, záruky a vládní úvěry	8 667 109,29	37 974,00	5 683 943,60	5 921 474,53	104,18	68,32
Výdaje související s neinvestičními nákupy, příspěvky, náhrady a věcné dary	4 358 135,45	9 553 523,00	9 147 404,81	3 797 818,81	41,52	87,14
Neinvestiční nákupy a související výdaje	52 609 468,17	119 324 066,00	124 852 183,62	53 570 109,85	42,91	101,83
Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům	11 639 038,22	21 135 369,00	25 477 848,13	13 859 974,81	54,40	119,08
Neinvestiční transfery neziskovým a pod.organizacím	4 254 482,76	6 091 479,00	10 920 203,06	5 143 063,60	47,10	120,89
z toho: Neinvestiční transfery občanským sdružením	1 773 741,21	2 672 692,00	5 333 349,73	2 364 074,07	44,33	133,28
Ostatní neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím	415 467,39	132 700,00	610 900,00	393 383,39	64,39	94,68
Neinvestiční nedotační transfery podnikatelským subjektům	904 597,16	1 639 277,00	1 660 175,00	1 058 553,48	63,76	117,02
Neinvestiční nedotační transfery neziskovým a pod. organizacím	75 431,96	181 260,00	166 912,00	80 615,43	48,30	106,87
Neinvestiční transfery v souvislosti s nemocenským pojištěním						
Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům	16 873 550,10	29 047 385,00	38 225 138,19	20 142 207,32	52,69	119,37
Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům						
ústřední úrovně	33 553 030,98	84 899 024,00	90 305 552,00	38 858 691,94	43,03	115,81
z toho: Neinvestiční transfery státním fondům	9 618 663,05	36 992 024,00	42 425 041,00	15 159 659,70	35,73	157,61
Neinvestiční transfery fondům sociálního a veřejného zdravotního pojištění	23 846 890,16	47 748 500,00	47 748 500,00	23 655 207,97	49,54	99,20
Neinvestiční transfery prostředků do státních finančních aktiv						

ARIS - 603/1U

**Bilance příjmů a výdajů státního rozpočtu
v druhovém členění rozpočtové skladby**

Období : leden až červen 2008

KAPITOLA: 300 Všechny ústřední kapitoly

v tis. Kč

U K A Z A T E L	Skutečnost 2007	R o z p o č e t 2008		Skutečnost 2008	% plnění 3:2	Index Sk2008/Sk07 3:0
		schválený	po změnách			
		0	1			
Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně	64 212 550,97	123 855 744,00	120 731 969,83	78 793 958,40	65,26	122,71
v tom: Neinvestiční transfery obcím	18 385 528,05	34 807 030,00	35 485 243,26	20 830 113,45	58,70	113,30
Neinvestiční transfery obcím v rámci souhrnného dotačního vztahu	4 584 868,00	9 425 567,00	9 425 567,00	4 712 781,00	50,00	102,79
Neinvestiční transfery krajům	40 282 303,37	78 504 690,00	72 996 878,57	51 902 614,56	71,10	128,85
Neinvestiční transfery krajům v rámci souhrnného dotačního vztahu	561 874,00	1 118 457,00	1 118 457,00	559 225,00	50,00	99,53
Neinvestiční transfery regionálním radám	368 281,09		1 633 366,00	759 288,40	46,49	206,17
Ostatní neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně	29 696,46		72 458,00	29 935,99	41,31	100,81
Neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím	26 375 878,38	46 541 947,00	53 314 934,98	29 872 817,78	56,03	113,26
Převody vlastním fondům	3 438 134,70	9 894 510,00	1 426 813,00	633 850,81	44,42	18,44
z toho: Převody fondu kulturních a sociálních potřeb a sociálního fondu obcí a krajů	636 272,71	1 417 500,00	1 426 082,00	633 164,81	44,40	99,51
Převody do fondů organizačních složek státu	2 800 000,00	8 477 000,00				
Ostatní neinvestiční transfery jiným veřejným rozpočtům	78 170,89	136 308,00	234 627,98	145 547,26	62,03	186,19
Neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům a mezi peněžními fondy téhož subjektu	127 657 765,92	265 327 533,00	266 013 897,79	148 304 866,19	55,75	116,17
Sociální dávky	188 318 629,97	393 972 394,00	393 615 847,00	193 506 025,06	49,16	102,75
Náhrady placené obyvatelstvu	622 617,43	1 575 049,00	1 464 423,70	599 229,69	40,92	96,24
Ostatní neinvestiční transfery obyvatelstvu	16 463 631,31	20 332 497,00	20 337 988,25	15 879 254,20	78,08	96,45
Neinvestiční transfery obyvatelstvu	205 404 878,71	415 879 940,00	415 418 258,95	209 984 508,95	50,55	102,23
Neinvestiční transfery mezinárodním organizacím a nadnárodním orgánům	14 349 406,25	34 017 341,00	34 037 843,54	17 639 006,68	51,82	122,92
z toho: Odvody vlastních zdrojů Evropských společenství do rozpočtu Evropské unie podle daně z přidané hodnoty	3 552 008,14	8 081 000,00	8 081 000,00	4 665 810,33	57,74	131,36
Odvody vlastních zdrojů Evropských společenství do rozpočtu Evropské unie podle hrubého národního produktu	8 886 157,63	21 785 000,00	21 785 000,00	10 815 644,06	49,65	121,71
Neinvestiční transfery cizím státům		792 034,00	13 900,00			
Ostatní neinvestiční transfery do zahraničí	22 943,26	80 100,00	93 764,40	26 573,59	28,34	115,82
Neinvestiční transfery do zahraničí	14 372 349,51	34 889 475,00	34 145 507,94	17 665 580,27	51,74	122,91
Neinvestiční půjčené prostředky podnikatelským subjektům	160,00	1 801 846,00	1 805 445,00	40,00	0,00	25,00
Neinvestiční půjčené prostředky neziskovým a podobným organizacím		31,00	31,00			
Neinvestiční půjčené prostředky veřejným rozpočtům ústřední úrovně						
Neinvestiční půjčené prostředky veřejným rozpočtům územní úrovně						
Neinvestiční půjčené prostředky příspěvkovým a pod. organizacím						
Neinvestiční půjčené prostředky obyvatelstvu	-0,02	200,00	200,00	1,72	0,86	
Neinvestiční půjčené prostředky do zahraničí						
Neinvestiční půjčené prostředky	159,98	1 802 077,00	1 805 676,00	41,72	0,00	26,08
Převody Národnímu fondu na spolufinancování programu PHARE						
Převody Národnímu fondu na spolufinancování programu ISPA						
Převody Národnímu fondu na spolufinancování programu SAPARD						
Převody Národnímu fondu na spolufinancování komunitárních programů						
Převody Národnímu fondu na spolufinancování ostatních programů Evropských společenství a ČR						
Převody Národnímu fondu na spolufinancování související s poskytnutím pomoci ČR ze zahraničí						
Převody ze státního rozpočtu do Národního fondu na vyrovnání kurzových rozdílů	100 000,00		311 400,00	311 400,00	100,00	311,40
Ostatní převody do Národního fondu	36 601,19	633 300,00	321 900,00	27 452,96	8,53	75,01
Neinvestiční převody Národnímu fondu	136 601,19	633 300,00	633 300,00	338 852,96	53,51	248,06
Ostatní neinvestiční výdaje	294 431,88	13 539 338,00	10 754 108,61	958 343,39	8,91	325,49
Ostatní neinvestiční výdaje	294 431,88	13 539 338,00	10 754 108,61	958 343,39	8,91	325,49
BĚŽNÉ VÝDAJE CELKEM	455 273 862,09	978 936 653,00	990 990 592,20	488 718 660,64	49,32	107,35

ARIS - 603/1U

**Bilance příjmů a výdajů státního rozpočtu
v druhovém členění rozpočtové skladby**

Období : leden až červen 2008

KAPITOLA: 300 Všechny ústřední kapitoly

v tis. Kč

U K A Z A T E L	Skutečnost 2007	R o z p o č e t 2008		Skutečnost 2008	% plnění 3:2	Index Sk2008/Sk07 3:0
		schválený	po změnách			
		0	1			
Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku	487 600,61	2 037 523,00	2 293 124,00	283 496,27	12,36	58,14
Pořízení dlouhodobého hmotného majetku	6 929 320,00	19 563 370,00	20 355 890,80	4 948 020,00	24,31	71,41
Pozemky	84 122,82	82 026,00	91 592,00	3 816,23	4,17	4,54
Investiční nákupy a související výdaje	7 501 043,43	21 682 919,00	22 740 606,80	5 235 332,50	23,02	69,79
Nákup akcií a majetkových podílů	1 051,21	892 000,00	892 000,00			
Nákup akcií a majetkových podílů	1 051,21	892 000,00	892 000,00			
Investiční transfery podnikatelským subjektům	3 020 042,00	6 177 838,00	19 317 078,10	15 127 626,71	78,31	500,91
Investiční transfery neziskovým a pod. organizacím	540 732,27	1 552 600,00	1 663 324,00	447 544,98	26,91	82,77
Investiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně	2 318 346,54	45 942 990,00	28 210 973,00	18 715 991,09	66,34	807,30
z toho: Investiční transfery státním finančním aktivům						
Investiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně	5 889 595,79	16 442 247,00	18 380 193,00	6 096 593,91	33,17	103,51
v tom: Investiční transfery obcím	3 513 775,92	4 213 044,00	5 840 258,00	2 845 060,95	48,71	80,97
Investiční transfery krajům	1 592 984,43	2 940 484,00	4 786 430,00	817 131,87	17,07	51,30
Investiční transfery obcím v rámci souhrnného dotačního vztahu						
Investiční transfery krajům v rámci souhrnného dotačního vztahu						
Investiční transfery regionálním radám	414 967,08	9 288 719,00	7 676 404,00	2 313 306,59	30,14	557,47
Ostatní investiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně	367 868,36		77 101,00	121 094,50	157,06	32,92
Investiční transfery příspěvkovým organizacím	6 552 385,10	17 559 777,00	18 161 851,40	7 357 357,11	40,51	112,29
Investiční převody vlastním fondům						
Investiční transfery obyvatelstvu			800,00	300,00	37,50	
Investiční transfery do zahraničí						
Investiční transfery	18 321 101,70	87 675 452,00	85 734 219,50	47 745 413,80	55,69	260,60
Investiční půjčené prostředky podnikatelským subjektům						
Investiční půjčené prostředky neziskovým a podobným organizacím						
Investiční půjčené prostředky veřejným rozpočtům ústřední úrovně						
Investiční půjčené prostředky veřejným rozpočtům územní úrovně						
Investiční půjčené prostředky příspěvkovým a podobným organizacím						
Investiční půjčené prostředky obyvatelstvu						
Investiční půjčené prostředky do zahraničí						
Investiční půjčené prostředky						
Investiční převody Národnímu fondu na spolufinancování programu PHARE						
Investiční převody Národnímu fondu na spolufinancování programu ISPA						
Investiční převody Národnímu fondu na spolufinancování programu SAPARD						
Investiční převody Národnímu fondu na spolufinancování komunitárních programů						
Investiční převody Národnímu fondu na spolufinancování ostatních programů Evropských společenství a ČR						
Investiční převody Národnímu fondu na spolufinancování související s poskytnutím pomoci ČR ze zahraničí						
Ostatní investiční převody do Národního fondu						
Investiční převody Národnímu fondu						
Ostatní kapitálové výdaje	948 086,17	18 123 516,00	11 541 434,50	524 010,69	4,54	55,27
Ostatní kapitálové výdaje	948 086,17	18 123 516,00	11 541 434,50	524 010,69	4,54	55,27
KAPITÁLOVÉ VÝDAJE CELKEM	26 771 282,51	128 373 887,00	120 908 260,80	53 504 756,99	44,25	199,86
VÝDAJE STÁTNÍHO ROZPOČTU CELKEM	482 045 144,60	1 107 310 540,00	1 111 898 853,00	542 223 417,63	48,77	112,48
Rozdíl příjmů a výdajů státního rozpočtu	1 273 588,74	-70 800 000,00	-71 338 548,00	-5 652 261,88		-443,81
Kontrolní součet (seskupení položek)	482 045 144,60	1 107 310 540,00	1 111 898 853,00	542 223 417,63	48,77	112,48

ARIS - 603/1U

**Bilance příjmů a výdajů státního rozpočtu
v druhovém členění rozpočtové skladby**

Období : leden až červen 2008

KAPITOLA: 300 Všechny ústřední kapitoly

v tis. Kč

U K A Z A T E L	Skutečnost 2007	R o z p o č e t 2008		Skutečnost 2008	% plnění 3:2	Index Sk2008/Sk07 3:0
		schválený	po změnách			
		0	1			
FINANCOVÁNÍ						
Krátkodobé vydané dluhopisy	48 514 000,00					
Uhrazené splátky krátkodobých vydaných dluhopisů	-71 937 000,00	-20 000 000,00	-20 000 000,00	-49 293 000,00		
Změna stavu krátkodobých prostředků na bankovních účtech	1 933 788,52	572 109,00	1 110 657,00	-687 037,00	-61,86	-35,53
Krátkodobé financování	-21 489 211,48	-19 427 891,00	-18 889 343,00	-75 198 839,09		
Dlouhodobé vydané dluhopisy	97 885 860,00	139 032 364,00	139 032 364,00	72 110 579,02	51,87	73,67
Uhrazené splátky dlouhodobých vydaných dluhopisů	-20 000 100,00	-90 000 000,00	-90 000 000,00	-34 946 440,00		
Dlouhodobé financování	77 885 760,00	49 032 364,00	49 032 364,00	37 164 133,32	75,80	47,72
Financování z tuzemska celkem	56 396 548,52	29 604 473,00	30 143 021,00	-38 034 705,77	-126,18	-67,44
Krátkodobé financování						
Dlouhodobé vydané dluhopisy		31 000 000,00	31 000 000,00	49 316 349,20	159,08	
Dlouhodobé přijaté půjčené prostředky	1 729 785,00	14 668 059,00	14 668 059,00	4 407 200,00	30,05	254,78
Uhrazené splátky dlouhodobých přijatých půjčených prostředků		-4 472 532,00	-4 472 532,00	-4 236 265,80		
Dlouhodobé financování	1 729 785,00	41 195 527,00	41 195 527,00	43 686 964,58	106,05	2 525,57
Financování ze zahraničí celkem	1 729 785,00	41 195 527,00	41 195 527,00	43 686 964,58	106,05	2 525,57
Opravné položky k peněžním operacím						
Opravné položky k peněžním operacím						
FINANCOVÁNÍ CELKEM	58 126 333,52	70 800 000,00	71 338 548,00	5 652 258,81	7,92	9,72
Kontrola - rozdíl salda SR a financování ****)	59 399 922,26		0,00	-3,07	-429 217 408,33	-0,00

*) Příjmy z pojistného na SZ a příspěvek na politiku zaměstnanosti se vykazují v podrobnějším členění položek na PSP 161 a 162 rozp. skladby

) **Poznámka: Položky 1119, 1129, 1219, 1409 a 1529 (příjmy ze staré daňové soustavy) zahrnutý v PSP 170 Ostatní daňové příjmy
položky 1122 a 1123 jsou příjmem územních samosprávných celků

***) Týká se kap. Operace státních finančních aktiv (od původců radioaktivních odpadů - příjem jaderného účtu)

****) Rozdíl salda SR a financování ve sloupci skutečnost ve výši 3,07 tis. Kč je způsoben zaokrouhlováním dat při jejich zpracování

ARIS - 602/1U

CELKOVÉ PŘÍJMY STÁTNÍHO ROZPOČTU ČESKÉ REPUBLIKY PODLE KAPITOL

Období : leden až červen 2008

v tisících Kč

Kapitola	PŘÍJMY CELKEM				v t o m																									
	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost	Plnění %	Daňové příjmy				z toho Pojistné na důchodové pojištění				Nedaňové a kapitálové příjmy				Přijaté dotace													
					Schálený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost	Plnění %	Schálený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost	Plnění %	Schálený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost	Plnění %	Schálený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost	Plnění %										
Kancelář prezidenta republiky	60,00	60,00	56 165,85	93 609,75										60,00	60,00	103,89	173,15										56 061,96			
Poslanecká sněmovna Parlamentu	22 000,00	22 000,00	9 559,87	43,45										22 000,00	22 000,00	9 559,87	43,45													
Senát Parlamentu	3 900,00	3 900,00	3 500,64	89,76										3 900,00	3 900,00	2 867,61	73,53											633,03		
Úřad vlády České republiky	6 800,00	6 800,00	44 654,97	656,69										6 800,00	6 800,00	5 085,97	74,79											39 569,00		
Bezpečnostní informační služba	118 000,00	118 000,00	95 640,14	81,05										118 000,00	118 000,00	78 709,54	66,70											16 930,60		
Ministerstvo zahraničních věcí	50 000,00	50 000,00	489 451,76	978,90										50 000,00	50 000,00	59 602,76	119,21											429 849,00		
Ministerstvo obrany	2 917 828,00	2 917 828,00	2 907 046,24	99,63	2 667 828,00	2 667 828,00	1 241 469,56	46,53	2 197 035,00	2 197 035,00	1 022 386,70	46,53	250 000,00	250 000,00	229 351,82	91,74												1 436 224,86		
Národní bezpečnostní úřad			3 106,09																									2 248,00		
Kancelář veřejného ochránce práv			1 668,81																									97,01		
Ministerstvo financí	2 161 952,00	2 189 075,00	2 794 540,11	127,66	667 701,00	667 701,00	324 919,09	48,66	549 872,00	549 872,00	267 580,30	48,66	1 386 243,00	1 386 243,00	1 638 630,82	118,21	108 008,00	135 131,00										830 990,20	614,95	
Ministerstvo práce a sociálních věcí	379 028 964,00	381 656 426,00	190 206 392,52	49,84	375 521 000,00	375 521 000,00	186 098 585,29	49,56	311 796 051,00	311 796 051,00	128 166 364,25	41,11	1 294 000,00	1 294 000,00	853 228,83	65,94	2 213 964,00	4 841 426,00										3 254 578,40	67,22	
Ministerstvo vnitra	9 672 334,00	9 672 334,00	4 419 766,17	45,69	7 426 681,00	7 426 681,00	3 362 064,82	45,27	6 116 090,00	6 116 090,00	2 768 458,13	45,27	1 104 960,00	1 104 960,00	308 326,71	27,90	1 140 693,00	1 140 693,00										749 374,64	65,69	
Ministerstvo životního prostředí	1 610 819,00	1 612 254,00	2 123 443,96	131,71										164 917,00	164 917,00	61 663,89	37,39	1 445 902,00	1 447 337,00									2 061 780,07	142,45	
Ministerstvo pro místní rozvoj	12 241 600,00	12 206 635,00	7 745 286,54	63,45										14 600,00	14 600,00	164 985,34	1 130,04	12 227 000,00	12 192 035,00									7 580 301,20	62,17	
Grantová agentura České republiky	148,00	148,00	23 989,14	16 208,88										148,00	148,00	1 028,68	695,05											22 960,46		
Ministerstvo průmyslu a obchodu	2 350 542,00	2 353 845,00	3 043 112,51	129,28										240 000,00	240 000,00	231 476,78	96,45	2 110 542,00	2 113 845,00									2 811 635,73	133,01	
Ministerstvo dopravy	29 084 912,00	29 087 034,00	8 082 712,98	27,79										23 174,00	23 174,00	38 407,13	165,73	29 061 738,00	29 063 860,00									8 044 305,85	27,68	
Český telekomunikační úřad	1 100 000,00	1 100 000,00	1 007 863,36	91,62										1 100 000,00	1 100 000,00	1 001 422,89	91,04											6 440,47		
Ministerstvo zemědělství	26 442 767,00	26 622 767,00	21 947 205,45	82,44										253 125,00	253 125,00	180 419,55	71,28	26 189 642,00	26 369 642,00									21 766 785,90	82,54	
Ministerstvo školství, ml. a tělov.	600 610,00	1 096 230,00	2 508 667,35	228,84										11 237,00	11 237,00	3 719,64	33,10	589 373,00	1 084 993,00									2 504 947,71	230,87	
Ministerstvo kultury	1 645 542,00	1 646 162,00	391 096,70	23,76										140 324,00	140 324,00	48 889,04	34,84	1 505 218,00	1 505 838,00									342 207,66	22,73	
Ministerstvo zdravotnictví	1 453 234,00	1 453 234,00	1 294 201,32	89,06										624 000,00	623 970,00	15 839,36	2,54	829 234,00	829 264,00									1 278 361,96	154,16	
Ministerstvo spravedlnosti	1 971 396,00	1 972 014,00	843 254,41	42,76	762 675,00	762 675,00	369 785,66	48,49	628 085,00	628 085,00	304 529,17	48,49	796 363,00	796 363,00	365 905,05	45,95	412 358,00	412 976,00										107 563,70	26,05	
Úřad pro ochranu osobních údajů			1 089,92																										870,33	
Úřad průmyslového vlastnictví	60 709,00	60 709,00	77 408,89	127,51										60 000,00	60 000,00	77 116,15	128,53	709,00	709,00									292,74	41,29	
Český statistický úřad	97 490,00	97 490,00	30 698,38	31,49										4 000,00	4 000,00	15 847,77	396,19	93 490,00	93 490,00									14 850,61	15,88	
Český úřad zeměměř. a katastrální	190 000,00	190 000,00	113 077,91	59,51										190 000,00	190 000,00	112 166,61	59,04												911,30	
Český báňský úřad	2 200,00	2 200,00	969,90	44,09										2 200,00	2 200,00	969,90	44,09													
Energetický regulační úřad			317,18																										80,69	
Úřad pro ochranu hosp. soutěže			63 592,67																										54 282,36	
Úřad pro studium totalitních režimů			47,61																										1,27	
Ústavní soud			4 847,52																										4 292,00	
Akademie věd České republiky	12 372,00	12 864,00	32 509,29	252,72										500,00	500,00	1 461,18	292,24	11 872,00	12 364,00									31 048,11	251,12	
Rada pro rozhlas. a televizní vysílání			471,11																											
Správa státních hmotných rezerv	580 000,00	580 000,00	72 920,67	12,57										580 000,00	580 000,00	72 833,55	12,56												87,12	
Státní úřad pro jadernou bezpečnost	1 000,00	1 000,00	1 306,30	130,63										1 000,00	1 000,00	901,08	90,11												405,22	
Nejvyšší kontrolní úřad	1 421,00	1 421,00	14 248,90	1 002,74										1 421,00	1 421,00	3 114,52	219,18												11 134,38	
Státní dluh	1 460 000,00	1 460 000,00	3 369 896,79	230,81										1 460 000,00	1 460 000,00	3 369 896,79	230,81													
Operace státních finančních aktiv	3 907 000,00	3 907 000,00	2 035 050,55	52,09	1 300 000,00	1 300 000,00	716 048,16	55,08						1 264 000,00	1 264 000,00	1 319 002,39	104,35	1 343 000,00	1 343 000,00											
Všeobecná pokladní správa	557 714 940,00	558 460 875,00	280 710 375,27	50,27	550 000 000,00	550 000 000,00	264 527 260,59	48,10						7 714 940,00	7 714 940,00	7 082 558,38	91,80											745 935,00	9 100 556,30	1 220,02
CELKEM	1 036 510 540,00	1 040 560 305,00	536 571 155,75	51,57	938 345 885,00	938 345 885,00	456 640 133,17	48,66	321 287 133,00	321 287 133,00	132 529 318,55	41,25	18 881 912,00	18 881 882,00	17 368 362,74	91,98	79 282 743,00	83 332 538,00									62 562 659,84	75,08		

CELKOVÉ PŘÍJMY STÁTNÍHO ROZPOČTU ČESKÉ REPUBLIKY PODLE KAPITOL

Období : leden až červen 2008

v tisících Kč

Kapitola	PŘÍJMY CELKEM				z příjmů celkem									
	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost	Plnění %	Přijaté dotace				z toho					
					Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost	Plnění %	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost	Plnění %		
Kancelář prezidenta republiky	60,00	60,00	56 165,85	93 609,75			56 061,96							
Poslanecká sněmovna Parlamentu	22 000,00	22 000,00	9 559,87	43,45										
Senát Parlamentu	3 900,00	3 900,00	3 500,64	89,76			633,03							
Úřad vlády České republiky	6 800,00	6 800,00	44 654,97	656,69			39 569,00							
Bezpečnostní informační služba	118 000,00	118 000,00	95 640,14	81,05			16 930,60							
Ministerstvo zahraničních věcí	50 000,00	50 000,00	489 451,76	978,90			429 849,00							
Ministerstvo obrany	2 917 828,00	2 917 828,00	2 907 046,24	99,63			1 436 224,86					115,68		
Národní bezpečnostní úřad			3 106,09				2 248,00							
Kancelář veřejného ochránce práv			1 668,81				97,01							
Ministerstvo financí	2 161 952,00	2 189 075,00	2 794 540,11	127,66	108 008,00	135 131,00	830 990,20	614,95	93 116,00	120 239,00				
Ministerstvo práce a sociálních věcí	379 028 964,00	381 656 426,00	190 206 392,52	49,84	2 213 964,00	4 841 426,00	3 254 578,40	67,22	2 213 964,00	4 841 426,00	1 170 272,37	24,17		
Ministerstvo vnitra	9 672 334,00	9 672 334,00	4 419 766,17	45,69	1 140 693,00	1 140 693,00	749 374,64	65,69	1 113 337,00	1 113 337,00	628,77	0,06		
Ministerstvo životního prostředí	1 610 819,00	1 612 254,00	2 123 443,96	131,71	1 445 902,00	1 447 337,00	2 061 780,07	142,45	1 423 600,00	1 425 035,00	1 214 213,52	85,21		
Ministerstvo pro místní rozvoj	12 241 600,00	12 206 635,00	7 745 286,54	63,45	12 227 000,00	12 192 035,00	7 580 301,20	62,17	12 227 000,00	12 192 035,00	2 433 442,98	19,96		
Grantová agentura České republiky	148,00	148,00	23 989,14	16 208,88			22 960,46							
Ministerstvo průmyslu a obchodu	2 350 542,00	2 353 845,00	3 043 112,51	129,28	2 110 542,00	2 113 845,00	2 811 635,73	133,01	2 110 333,00	2 113 636,00	932 157,86	44,10		
Ministerstvo dopravy	29 084 912,00	29 087 034,00	8 082 712,98	27,79	29 061 738,00	29 063 860,00	8 044 305,85	27,68	29 061 738,00	29 063 860,00	1 295 491,36	4,46		
Český telekomunikační úřad	1 100 000,00	1 100 000,00	1 007 863,36	91,62			6 440,47							
Ministerstvo zemědělství	26 442 767,00	26 622 767,00	21 947 205,45	82,44	26 189 642,00	26 369 642,00	21 766 785,90	82,54	25 340 242,00	25 340 242,00	12 181 436,29	48,07		
Ministerstvo školství, ml. a tělov.	600 610,00	1 096 230,00	2 508 667,35	228,84	589 373,00	1 084 993,00	2 504 947,71	230,87	545 242,00	1 040 862,00	240 613,03	23,12		
Ministerstvo kultury	1 645 542,00	1 646 162,00	391 096,70	23,76	1 505 218,00	1 505 838,00	342 207,66	22,73	783 887,00	784 507,00	10 771,83	1,37		
Ministerstvo zdravotnictví	1 453 234,00	1 453 234,00	1 294 201,32	89,06	829 234,00	829 264,00	1 278 361,96	154,16	649 234,00	649 234,00	6 290,40	0,97		
Ministerstvo spravedlnosti	1 971 396,00	1 972 014,00	843 254,41	42,76	412 358,00	412 976,00	107 563,70	26,05	405 245,00	405 863,00	2 829,96	0,70		
Úřad pro ochranu osobních údajů			1 089,92				870,33							
Úřad průmyslového vlastnictví	60 709,00	60 709,00	77 408,89	127,51	709,00	709,00	292,74	41,29	709,00	709,00	235,91	33,27		
Český statistický úřad	97 490,00	97 490,00	30 698,38	31,49	93 490,00	93 490,00	14 850,61	15,88	77 252,00	77 252,00	5 989,59	7,75		
Český úřad zeměměř. a katastrální	190 000,00	190 000,00	113 077,91	59,51			911,30							
Český báňský úřad	2 200,00	2 200,00	969,90	44,09										
Energetický regulační úřad			317,18				80,69							
Úřad pro ochranu hosp. soutěže			63 592,67				54 282,36							
Úřad pro studium totalitních režimů			47,61				1,27							
Ústavní soud			4 847,52				4 292,00							
Akademie věd České republiky	12 372,00	12 864,00	32 509,29	252,72	11 872,00	12 364,00	31 048,11	251,12		492,00				
Rada pro rozhlas. a televizní vysílání			471,11											
Správa státních hmotných rezerv	580 000,00	580 000,00	72 920,67	12,57			87,12							
Státní úřad pro jadernou bezpečnost	1 000,00	1 000,00	1 306,30	130,63			405,22							
Nejvyšší kontrolní úřad	1 421,00	1 421,00	14 248,90	1 002,74			11 134,38							
Státní dluh	1 460 000,00	1 460 000,00	3 369 896,79	230,81										
Operace státních finančních aktiv	3 907 000,00	3 907 000,00	2 035 050,55	52,09	1 343 000,00	1 343 000,00								
Všeobecná pokladní správa	557 714 940,00	558 460 875,00	280 710 375,27	50,27		745 935,00	9 100 556,30	1 220,02						
CELKEM	1 036 510 540,00	1 040 560 305,00	536 571 155,75	51,57	79 282 743,00	83 332 538,00	62 562 659,84	75,08	76 044 899,00	79 168 729,00	19 494 489,55	24,62		

CELKOVÉ VÝDAJE STÁTNÍHO ROZPOČTU ČESKÉ REPUBLIKY PODLE KAPITOL

Období : leden až červen 2008

v tisících Kč

Kapitola	BĚŽNÉ VÝDAJE				KAPITÁLOVÉ VÝDAJE				VÝDAJE CELKEM			
	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost	Plnění %	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost	Plnění %	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost	Plnění %
Kancelář prezidenta republiky	255 121,00	255 121,00	119 547,10	46,86	183 000,00	183 000,00	75 445,44	41,23	438 121,00	438 121,00	194 992,54	44,51
Poslanecká sněmovna Parlamentu	1 163 350,00	1 163 350,00	488 269,48	41,97	43 000,00	43 000,00	13 485,50	31,36	1 206 350,00	1 206 350,00	501 754,98	41,59
Senát Parlamentu	570 492,00	570 492,00	200 673,19	35,18	34 000,00	34 000,00	3 713,48	10,92	604 492,00	604 492,00	204 386,67	33,81
Úřad vlády České republiky	979 269,00	1 031 848,00	371 282,88	35,98	56 372,00	48 793,00	3 621,71	7,42	1 035 641,00	1 080 641,00	374 904,59	34,69
Bezpečnostní informační služba	1 118 525,00	1 113 288,00	442 727,25	39,77	144 200,00	145 430,00	43 100,86	29,64	1 262 725,00	1 258 718,00	485 828,11	38,60
Ministerstvo zahraničních věcí	6 034 888,00	6 576 164,00	2 699 188,36	41,05	748 728,00	687 388,00	254 028,37	36,96	6 783 616,00	7 263 552,00	2 953 216,73	40,66
Ministerstvo obrany	45 300 846,00	45 576 643,20	19 924 638,35	43,72	8 865 762,00	8 764 992,80	2 361 780,91	26,95	54 166 608,00	54 341 636,00	22 286 419,26	41,01
Národní bezpečnostní úřad	257 211,00	257 161,00	98 056,53	38,13	23 850,00	23 650,00	3 171,57	13,41	281 061,00	280 811,00	101 228,10	36,05
Kancelář veřejného ochránce práv	88 446,00	88 446,00	29 013,44	32,80	6 931,00	6 931,00	1 706,68	24,62	95 377,00	95 377,00	30 720,12	32,21
Ministerstvo financí	15 865 770,00	16 189 418,00	6 443 304,84	39,80	1 480 445,00	1 562 870,00	262 693,23	16,81	17 346 215,00	17 752 288,00	6 705 998,07	37,78
Ministerstvo práce a sociálních věcí	431 918 111,00	435 857 063,00	216 070 189,02	49,57	2 387 592,00	2 226 216,00	343 727,64	15,44	434 305 703,00	438 083 279,00	216 413 916,66	49,40
Ministerstvo vnitra	54 208 981,00	55 818 131,00	22 629 607,14	40,54	3 956 488,00	4 802 804,00	489 323,51	10,19	58 165 469,00	60 620 935,00	23 118 930,65	38,14
Ministerstvo životního prostředí	3 798 589,00	3 944 832,00	1 452 340,14	36,82	2 174 320,00	2 147 768,00	1 527 941,02	71,14	5 972 909,00	6 092 600,00	2 980 281,16	48,92
Ministerstvo pro místní rozvoj	2 075 778,00	4 909 223,00	2 329 626,66	47,45	15 214 045,00	12 346 309,00	4 096 908,96	33,18	17 289 823,00	17 255 532,00	6 426 535,62	37,24
Grantová agentura České republiky	1 479 710,00	1 481 076,00	1 469 642,02	99,23	55 000,00	55 000,00	40 427,00	73,50	1 534 710,00	1 536 076,00	1 510 069,02	98,31
Ministerstvo průmyslu a obchodu	11 420 273,00	11 473 648,00	7 725 808,30	67,34	2 570 183,00	2 669 496,00	1 218 855,31	45,66	13 990 456,00	14 143 144,00	8 944 663,61	63,24
Ministerstvo dopravy	9 306 858,00	14 704 508,00	8 897 106,43	60,51	50 853 643,00	47 538 197,00	34 141 856,09	71,82	60 160 501,00	62 242 705,00	43 038 962,52	69,15
Český telekomunikační úřad	697 104,00	697 104,00	154 732,66	22,20	290 797,00	290 797,00	22 859,73	7,86	987 901,00	987 901,00	177 592,39	17,98
Ministerstvo zemědělství	46 741 738,00	46 660 445,00	13 621 868,01	29,19	2 398 000,00	4 465 129,00	2 501 835,52	56,03	49 139 738,00	51 125 574,00	16 123 703,53	31,54
Ministerstvo školství, ml. a tělov.	113 139 468,00	113 376 737,00	76 670 927,37	67,62	6 072 467,00	6 552 205,00	3 325 647,11	50,76	119 211 935,00	119 928 942,00	79 996 574,48	66,70
Ministerstvo kultury	7 151 177,00	7 068 703,00	2 847 619,54	40,28	1 693 152,00	2 113 328,00	247 040,82	11,69	8 844 329,00	9 182 031,00	3 094 660,36	33,70
Ministerstvo zdravotnictví	6 470 027,00	6 456 666,00	2 469 628,18	38,25	4 140 666,00	4 193 698,00	162 415,79	3,87	10 610 693,00	10 650 364,00	2 632 043,97	24,71
Ministerstvo spravedlnosti	20 037 166,00	20 295 436,00	8 230 658,70	40,55	1 986 654,00	2 308 847,00	1 172 025,15	50,76	22 023 820,00	22 604 283,00	9 402 683,85	41,60
Úřad pro ochranu osobních údajů	91 755,00	91 755,00	33 759,61	36,79	8 260,00	8 260,00	295,47	3,58	100 015,00	100 015,00	34 055,08	34,05
Úřad průmyslového vlastnictví	161 081,00	163 311,00	62 217,97	38,10	16 105,00	13 875,00	1 367,22	9,85	177 186,00	177 186,00	63 585,19	35,89
Český statistický úřad	1 051 347,00	1 156 547,00	386 721,35	33,44	62 000,00	76 000,00	3 745,65	4,93	1 113 347,00	1 232 547,00	390 467,00	31,68
Český úřad zeměměř. a katastrální	2 577 521,00	2 612 514,00	1 002 253,38	38,36	246 705,00	231 712,00	32 798,47	14,15	2 824 226,00	2 844 226,00	1 035 051,85	36,39
Český báňský úřad	169 612,00	170 550,00	65 757,37	38,56	3 500,00	3 500,00	74,80	2,14	173 112,00	174 050,00	65 832,17	37,82
Energetický regulační úřad	110 265,00	110 265,00	37 486,35	34,00	9 524,00	9 524,00	844,83	8,87	119 789,00	119 789,00	38 331,18	32,00
Úřad pro ochranu hosp. soutěže	127 768,00	127 768,00	43 319,76	33,91	14 181,00	14 181,00	57 468,77	405,25	141 949,00	141 949,00	100 788,53	71,00
Úřad pro studium totalitních režimů	155 092,00	155 006,00	46 645,82	30,09	7 908,00	7 908,00			163 000,00	162 914,00	46 645,82	28,63
Ústavní soud	129 408,00	128 134,00	52 939,41	41,32	17 430,00	20 492,00	6 201,11	30,26	146 838,00	148 626,00	59 140,52	39,79
Akademie věd České republiky	4 496 360,00	4 499 364,00	2 620 741,51	58,25	1 033 126,00	1 033 126,00	786 798,99	76,16	5 529 486,00	5 532 490,00	3 407 540,50	61,59
Rada pro rozhlas. a televizní vysílání	57 346,00	57 346,00	22 068,95	38,48	3 615,00	3 615,00	1 306,01	36,13	60 961,00	60 961,00	23 374,96	38,34
Správa státních hmotných rezerv	2 190 739,00	2 190 739,00	851 623,91	38,87	258 897,00	258 897,00	86 990,14	33,60	2 449 636,00	2 449 636,00	938 614,05	38,32
Státní úřad pro jadernou bezpečnost	340 361,00	342 468,00	128 609,14	37,55	46 163,00	44 946,00	3 539,78	7,88	386 524,00	387 414,00	132 148,92	34,11
Nejvyšší kontrolní úřad	581 525,00	588 125,00	217 913,54	37,05	39 280,00	32 680,00	5 896,68	18,04	620 805,00	620 805,00	223 810,22	36,05
Státní dluh	45 460 190,00	45 454 340,00	19 885 457,07	43,75					45 460 190,00	45 454 340,00	19 885 457,07	43,75
Operace státních finančních aktiv	1 616 137,00	1 638 137,00	31 365,08	1,91	17 531 031,00	12 420 515,00	96 785,00	0,78	19 147 168,00	14 058 652,00	128 150,08	0,91
Všeobecná pokladní správa	139 541 248,00	135 938 720,00	67 843 324,83	49,91	3 696 867,00	3 519 181,00	107 032,67	3,04	143 238 115,00	139 457 901,00	67 950 357,50	48,72
CELKEM	978 936 653,00	990 990 592,20	488 718 660,64	49,32	128 373 887,00	120 908 260,80	53 504 756,99	44,25	1 107 310 540,00	1 111 898 853,00	542 223 417,63	48,77

MANDATORNÍ VÝDAJE - 1. pololetí 2008

v mil. Kč

Mandatorní výdaje	Skutečnost leden-červen 2007	Rozpočet 2008		Skutečnost leden-červen 2008	% plnění	Index 2008/2007	Rozdíl 2008-2007
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5=4:3	6=4:1	7=4-1
A. Mandatorní výdaje vyplývající ze zákona celkem	261 364	540 574	540 181	273 975	50,72	104,83	12 611
Sociální transfery vč. ochrany zaměstnanců a mandatorních sociálních dotací	201 249	421 960	421 493	212 746	50,47	105,71	11 497
v tom: Dávky důchodového pojištění (vč. ozbrojených složek)	139 249	305 596	305 375	151 596	49,64	108,87	12 347
Dávky nemocenského pojištění	18 398	29 023	29 022	16 734	57,66	90,96	-1 664
Státní sociální podpora	23 830	45 702	45 600	21 517	47,19	90,29	-2 313
Ostatní sociální dávky (bez rezervy)	3 080	6 652	6 653	3 868	58,14	125,58	788
Podpora v nezaměstnanosti - pasivní	3 780	7 000	7 000	3 559	50,84	94,15	-221
Ochrana zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatelů	81	200	200	73	36,50	90,12	-8
Mandatorní sociální dotace zaměstnavatelům	2 101	3 640	3 611	2 153	59,62	102,48	52
Transf. na dávky pomoci v hmotné nouzi a na dávky zdrav. postiženým	4 578	12 059	10 855	3 768	34,71	82,31	-810
Transfery na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách	6 152	12 088	13 177	9 478	71,93	154,06	3 326
Státní příspěvek k penzijnímu připojištění	2 196	5 100	5 100	2 441	47,86	111,16	245
Platba státu do zdravotního pojištění - VPS	23 840	47 729	47 729	23 655	49,56	99,22	-185
Výdaje na dluhovou službu	16 986	45 141	45 141	19 780	43,82	116,45	2 794
Poplatky dluhové služby	62	319	313	106	33,87	170,97	44
Majetková újma peněžních ústavů	180	298	298	188	63,09	104,44	8
Příspěvek na podporu stavebního spoření	14 180	15 000	15 000	13 378	89,19	94,34	-802
Výdaje na volby a příspěvek politickým stranám	275	1 086	1 086	328	30,20	119,27	53
Pozemkové úpravy	500	800	800	300	37,50	60,00	-200
Dotace na podporu exportu - MF, EGAP, ČEP	151	706	706	148	20,96	98,01	-3
Transfery státním fondům (správní výdaje SZIF)	1 050	1 002	1 002	359	35,83	34,19	-691
Výběrová dětská rekreace - dětské domovy a ÚSP	7	14	14	7	50,00	100,00	0
Soudní a mimosoudní rehabilitace a odškodnění obětem trestné činnosti	68	258	338	123	36,39	180,88	55
Jednorázová částka účastníkům národního boje a dalším osobám podle z. č. 261/2001 Sb. a odškodnění podle z. č. 172/2002 Sb. a další odškodnění osob	620	816	816	410	50,25	66,13	-210
Úhrada ztráty z univerzální služby podle z. č. 127/2005 Sb.	0	300	300	0	0,00		0
Bezpečnost a ochrana zdraví při práci	0	45	45	6	13,33		6
B. Ostatní mandatorní výdaje celkem (B/I + B/II)	16 743	40 866	40 866	19 193	46,97	114,63	2 450
I. Výdaje vyplývající z jiných právních norem celkem	71	120	120	41	34,17	57,75	-30
Státní podpora hypotečního úvěrování	45	64	64	16	25,00	35,56	-29
Novomanželské půjčky	0	1	1	0			0
Souhrnné pojištění vozidel	26	55	55	25	45,45	96,15	-1
II. Výdaje vyplývající ze smluvních závazků celkem	16 672	40 746	40 746	19 152	47,00	114,88	2 480
Státní záruky (mimo programu 398080) a negarantované úvěry s.o. Správa železniční dopravní cesty podle z. č. 77/2002 Sb.	1 914	5 592	5 592	1 766	31,58	92,27	-148
Vládní úvěry vč. plynárenských VIA a poplatků za vedení účtu	10	1 841	1 841	10	0,54	100,00	0
Transfery mezinárodními organizacím, platby MMF, SB, Česko-německý fond budoucnosti	2 089	3 120	3 120	1 574	50,45	75,35	-515
Odvody a příspěvky do rozpočtu EU	12 659	30 193	30 193	15 802	52,34	124,83	3 143
MANDATORNÍ VÝDAJE celkem (A + B)	278 107	581 440	581 047	293 168	50,46	105,42	15 061
Výdaje celkem	482 045	1 107 310	1 111 899	542 223	48,77	112,48	60 178
Podíl mandatorních výdajů na celkových výdajích státního rozpočtu (v %)	57,69	52,51	52,26	54,07			

Bilance příjmů a výdajů ÚSC, RRRS a DSO k 30.6.2008

Tabulka č. 4

Strana 1

v mil. Kč

Ukazatel	Skutečnost k 30.6.2007	Rozpočet 2008		Skutečnost k 30.6.2008	%	Index
		schválený	po změnách			
1	2	3	4	5	6	7
I. Daňové příjmy	93 592,6	203 500,0	203 500,0	98 472,9	48,4	105,2
z toho :						
Daně z příjmů fyzických osob	22 956,6	45 200,0	45 200,0	23 476,9	51,9	102,3
z toho :						
ze závislé činnosti a funkčních požitků	18 098,5	36 000,0	36 000,0	17 628,7	49,0	97,4
ze samostatné výdělečné činnosti	3 728,8	7 500,0	7 500,0	4 437,3	59,2	119,0
z kapitálových výnosů	1 126,0	1 700,0	1 700,0	1 408,7	82,9	125,1
Daně z příjmů právnických osob	26 736,4	57 600,0	57 600,0	27 797,2	48,3	104,0
z toho :						
daň z příjmů právnických osob	20 959,9	50 700,0	50 700,0	21 575,2	42,6	102,9
daň z příjmů právnických osob za obce	5 776,0	6 500,0	6 500,0	5 696,4	87,6	98,6
daň z příjmů právnických osob za kraje		400,0	400,0	525,0	131,3	
Daň z přidané hodnoty	33 467,5	82 600,0	82 600,0	36 339,0	44,0	108,6
Daně a poplatky z vybraných činností a služeb	7 864,0	12 600,0	12 600,0	8 143,7	64,6	103,6
z toho :						
poplatky a odvody v oblasti životního prostředí	3 728,8			3 819,2		102,4
místní poplatky z vybran.čin.služeb	1 337,1			1 395,7		104,4
ostatní odvody z vybraných čin. a služeb	797,8			914,7		114,7
správní poplatky	2 000,3			2 014,1		100,7
Daň z nemovitostí	2 564,3	5 500,0	5 500,0	2 713,6	49,3	105,8
Ostatní daňové příjmy	1,9			1,7		89,5
II. Nedaňové příjmy (po konsolidaci)	13 076,0	26 200,0	26 200,0	13 570,3	51,8	103,8
z toho :						
příjmy z vlastní činnosti	2 994,1			3 059,7		102,2
odvody příspěvkových organizací	638,2			678,5		106,3
příjmy z pronájmu majetku	4 489,4			4 758,3		106,0
příjmy z úroků (celkem)	826,3			1 360,9		164,7
příjmy z prodeje nekapit. majetku a ost. nedaň. příjmy	1 874,3			1 775,0		94,7
III. Kapitálové příjmy	5 412,2	12 800,0	12 800,0	7 092,1	55,4	131,0
z toho :						
příjmy z prodeje dlouhodobého majetku	4 633,1			6 184,3		133,5
Vlastní příjmy (po konsolidaci)	112 080,8	242 500,0	242 500,0	119 135,3	49,1	106,3
IV. Přijaté transfery (po konsolidaci)	70 504,0	152 522,2	154 156,9	88 482,5	57,4	125,5
Neinvestiční přijaté transfery (po konsolidaci)	63 966,2	132 667,8	130 772,1	82 212,2	62,9	128,5
neinvestiční přijaté transfery z VPS stát. rozpočtu	878,0	1 317,2	1 320,4	896,1	67,9	102,1
neinv. přijaté transfery ze SR v rámci souhr.dot.vztahu	5 146,0	10 544,0	10 544,0	5 251,2	49,8	102,0
neinvestiční přijaté transfery ze státních fondů	113,4	779,0	2 007,1	84,2	4,2	74,3
ostatní neinv. přijaté transfery ze státního rozpočtu	54 348,3	111 881,7	108 732,7	72 590,2	66,8	133,6
neinvestiční převody z Národního fondu	2,0	133,1	133,1	27,9	21,0	1395,0
neinvestiční přijaté transfery ze státních fin. aktiv	0,7	112,8	134,8	3,1	2,3	442,9
ostat. neinv. přij. transfery a převody z fondů dle RS a ZP	3 477,8	7 900,0	7 900,0	3 359,5	42,5	96,6
Investiční přijaté transfery (po konsolidaci)	6 537,8	19 854,4	23 384,8	6 270,3	26,8	95,9
investiční přijaté transfery z VPS státního rozpočtu	98,5	3 001,7	2 920,5	94,9	3,2	96,3
inv. přijaté transfery ze SR v rámci souhr.dot.vztahu						
investiční přijaté transfery ze státních fondů	1 357,8	3 291,9	4 884,4	983,2	20,1	72,4
ostatní investiční přijaté transfery ze státního rozpočtu	4 587,1	12 053,4	14 864,5	4 899,7	33,0	106,8
investiční převody z Národního fondu	218,7	120,2	120,2	76,9	64,0	35,2
investiční přijaté transfery ze státních fin.aktiv		1 387,2	595,2	84,4	14,2	
ostatní inv. přijaté transfery dle RS a ZP	275,7			131,2		
Příjmy celkem (po konsolidaci)	182 584,8	395 022,2	396 656,9	207 617,8	52,3	113,7
<i>Oprava příjmů celkem po konsolidaci</i>	5,3			25,8		
Příjmy celkem po opravě (po konsolidaci)	182 579,5	395 022,2	396 656,9	207 592,0	52,3	113,7

Bilance příjmů a výdajů ÚSC, RRRS a DSO k 30.6.2008

Tabulka č. 4

Strana 2

v mil. Kč

Ukazatel	Skutečnost	Rozpočet 2008		Skutečnost	%	Index
	k 30.6.2007	schválený	po změnách	k 30.6.2008		
1	2	3	4	5	6	7
I. Běžné výdaje (po konsolidaci)	135 379,7	299 734,6	297 838,9	141 497,4	47,5	104,5
z toho :						
Platy a ost.platby za proved. práci	10 681,7			11 241,4		105,2
Povinné pojistné placené zaměstnavatem	3 517,3			3 766,2		107,1
Nákup materiálu	1 871,6			1 869,3		99,9
Úroky vlastní	1 673,5			1 940,3		115,9
Nákup vody,paliv,energie,služeb a ost.nákupy	20 492,3			22 171,4		108,2
z toho : nájemné za nájem s právem koupě	85,7			76,9		89,7
Výdaje na dopravní územní obslužnost	5 100,9			5 462,0		107,1
Neinvestiční transfery podnik. subjektům	9 353,2			9 302,2		99,5
Neinvestiční transfery nezisk. a podob. organ.	25 786,4			26 653,0		103,4
Neinvestiční transfery příspěv. a pod. organ.	37 868,2			38 692,1		102,2
Neinvestiční transfery obyvatelstvu	11 005,0			12 774,8		116,1
z toho :						
sociální dávky	10 733,5			12 507,6		116,5
II. Kapitálové výdaje (po konsolidaci)	29 062,6	99 292,5	102 822,9	27 969,0	27,2	96,2
z toho :						
Investiční nákupy a související výdaje	21 490,7			21 475,9		99,9
Nákup akcií a majetkových podílů	527,0			653,7		124,0
Investiční transfery podnikatelským subjektům	4 406,6			3 624,3		82,2
Investiční transfery nezisk a podob. organ.	167,8			252,9		150,7
Investiční transfery příspěvkovým organizacím	1 981,7			1 689,7		85,3
Výdaje celkem (po konsolidaci)	164 442,3	399 027,1	400 661,8	169 466,4	42,3	103,1
Saldo příjmů a výdajů (po konsolidaci)	18 137,2	-4 004,9	-4 004,9	38 125,6		210,2
Financování po konsolidaci	-18 137,2	4 004,9	4 004,9	-38 125,6		210,2

Bilance příjmů a výdajů ÚSC, RRRS a DSO k 30.6.2008

Tabulka č. 4

Strana 3

v mil. Kč

Ukazatel	Skutečnost k 30.6.2007	Rozpočet 2008		Skutečnost k 30.6.2008	% plnění	Index 08/07
		schválený	po změnách			
1	2	3	4	5	6	7
Třída 8 - Financování	-18 216,1	4 004,9	4 004,9	-38 174,1		
v tom :						
Dluhopisy (saldo)						
v tom :						
vydané dluhopisy						
uhrazené splátky vydaných dluhopisů						
Půjčené prostředky (saldo)	264,1			47,6		18,0
v tom :						
přijaté	5 904,3			4 772,9		80,8
uhrazené splátky	-5 640,2			-4 725,3		83,8
Změna stavu prostředků na bankovních účtech (saldo)	-17 140,5			-36 512,5		
Aktivní operace řízení likvidity (saldo)	-1 101,2			-1 457,6		
v tom :						
aktivní operace řízení likvidity-příjmy	76 676,7			85 426,9		111,4
aktivní operace řízení likvidity-výdaje	-77 777,9			-86 884,5		111,7
Operace z peněžních účtů organ. nemající charakter příjmů a výdajů vládního sektoru(saldo)	-239,4			-251,3		
Nerealizované kurzové rozdíly (saldo)	0,9			-0,3		
Konsolidace celkem (financování)	-78,9			-48,5		
Financování po konsolidaci (Třída 8-Financování mínus Konsolidace celkem)	-18 137,2	4 004,9	4 004,9	-38 125,6		210,2
Stav na bankovních účtech	79 060,5			108 210,6		136,9

Balance příjmů a výdajů obcí, krajů a DSO k 30.6.2008

Tabulka č. 4

Strana 4

v mil. Kč

Ukazatel	Rozpočet 2008 po všech změnách	Skutečnost k 30.6.2008	% plnění	Obce a DSO skutečnost k 30.6.2008	Podíl obcí a DSO	Kraje skutečnost k 30.6.2008
1	2	3	4	5	5:3	6
I. Daňové příjmy	203 500,0	98 472,9	48,4	75 308,6	76,5	23 164,3
z toho :						
Daně z příjmů fyzických osob	45 200,0	23 476,9	51,9	17 580,0	74,9	5 896,9
z toho :						
ze závislé činnosti a funkčních požitků	36 000,0	17 628,7	49,0	12 823,0	72,7	4 805,7
ze samostatné výdělečné činnosti	7 500,0	4 437,3	59,2	3 753,0	84,6	684,3
z kapitálových výnosů	1 700,0	1 408,7	82,9	1 001,8	71,1	406,9
Daně z příjmů právnických osob	57 600,0	27 797,2	48,3	21 037,7	75,7	6 759,5
z toho :						
daň z příjmů právnických osob	50 700,0	21 575,2	42,6	15 340,8	71,1	6 234,4
daň z příjmů právnických osob za obce	6 500,0	5 696,4	87,6	5 696,4	100,0	
daň z příjmů právnických osob za kraje	400,0	525,0	131,3			525,0
Daň z přidané hodnoty	82 600,0	36 339,0	44,0	25 844,3	71,1	10 494,7
Daně a poplatky z vybraných činností a služeb	12 600,0	8 143,7	64,6	8 130,5	99,8	13,2
z toho :						
poplatky a odvody v oblasti životního prostředí		3 819,2		3 819,2	100,0	
místní poplatky z vybran.čin.služeb		1 395,7		1 395,7	100,0	
ostatní odvody z vybraných čin. a služeb		914,7		914,4	100,0	0,3
správní poplatky		2 014,1		2 001,2	99,4	12,9
Daň z nemovitostí	5 500,0	2 713,6	49,3	2 713,6	100,0	
Ostatní daňové příjmy		1,7		1,7	100,0	
II. Nedaňové příjmy (po konsolidaci)	26 200,0	13 631,8	52,0	12 353,6	90,6	1 795,8
z toho :						
příjmy z vlastní činnosti		3 059,7		3 046,9	99,6	12,8
odvody příspěvkových organizací		678,5		403,7	59,5	274,8
příjmy z pronájmu majetku		4 758,3		4 560,1	95,8	198,2
příjmy z úroků (celkem)		1 337,0		1 015,6	76,0	321,4
příjmy z prodeje nekapit. majetku a ost. nedaň. příjmy		1 774,9		1 496,4	84,3	278,5
III. Kapitálové příjmy	12 800,0	7 092,1	55,4	6 744,4	95,1	347,7
z toho :						
příjmy z prodeje dlouhodobého majetku		6 184,3		5 892,8	95,3	291,5
Vlastní příjmy (po konsolidaci)	242 500,0	119 196,8	49,2	94 406,6	79,2	25 307,8
IV. Přijaté transfery (po konsolidaci)	144 547,1	85 706,4	59,3	35 365,8	41,3	53 418,3
Neinvestiční přijaté transfery (po konsolidaci)	128 838,7	81 603,7	63,3	31 127,3	38,1	52 335,1
neinvestiční přijaté transfery z VPS stát. rozpočtu	1 320,4	896,1	67,9	832,1	92,9	64,0
neinv. přijaté transfery ze SR v rámci souhr.dot.vztahu	10 544,0	5 251,2	49,8	4 710,5	89,7	540,7
neinvestiční přijaté transfery ze státních fondů	2 007,1	84,2	4,2	58,5	69,5	25,7
ostatní neinv. přijaté transfery ze státního rozpočtu	107 099,3	71 967,6	67,2	20 346,3	28,3	51 621,3
neinvestiční převody z Národního fondu	133,1	27,9	21,0	11,9	42,7	16,0
neinvestiční přijaté transfery ze státních fin. aktiv	134,8	3,1	2,3	3,1	100,0	
ostat. neinv. příj. transfery a převody z fondů dle RS a ZP	7 600,0	3 373,6	44,4	5 164,9		67,4
z toho: neinvestiční přijaté transfery od krajů				430,0		3,2
: neinvestiční přijaté transfery od regionálních rad				0,8		
Investiční přijaté transfery (po konsolidaci)	15 708,4	4 102,7	26,1	4 238,5	103,3	1 083,2
investiční přijaté transfery z VPS státního rozpočtu	2 920,5	94,9	3,2	78,4	82,6	16,5
inv. přijaté transfery ze SR v rámci souhr.dot.vztahu						
investiční přijaté transfery ze státních fondů	4 884,4	983,2	20,1	707,1	71,9	276,1
ostatní investiční přijaté transfery ze státního rozpočtu	7 188,1	2 725,0	37,9	2 095,0	76,9	630,0
investiční převody z Národního fondu	120,2	76,9	64,0	24,6	32,0	52,3
investiční přijaté transfery ze státních fin.aktiv	595,2	84,4	14,2	82,5	97,7	1,9
ostatní inv. přijaté transfery dle RS a ZP		138,3		1 250,9		106,4
z toho :investiční přijaté transfery od krajů				792,9		1,0
:investiční přijaté transfery od regionálních rad				0,1		
Příjmy celkem (po konsolidaci)	387 047,1	204 903,2	52,9	129 772,4	63,3	78 726,1
<i>Oprava příjmů celkem po konsolidaci</i>		25,3		20,4		3,3
Příjmy celkem po opravě (po konsolidaci)	387 047,1	204 877,9	52,9	129 752,0	63,3	78 722,8

Balance příjmů a výdajů obcí, krajů a DSO k 30.6. 2008

Tabulka č. 4

Strana 5

v mil. Kč

Ukazatel	Rozpočet 2008 po všech změnách	Skutečnost k 30.6.2008	% plnění	Obce a DSO skutečnost k 30.6.2008	Podíl obcí a DSO	Kraje skutečnost k 30.6.2008
1	2	3	4	5	5:3	6
I. Běžné výdaje (po konsolidaci)	295 905,5	141 404,3	47,8	87 144,3	61,6	56 578,9
z toho :						
Platy a ost.platby za proved. práci		11 183,8		10 278,1	91,9	905,7
Povinné pojistné placené zaměstnavatem		3 746,9		3 433,6	91,6	313,3
Nákup materiálu		1 859,8		1 749,7	94,1	110,1
Úroky vlastní		1 940,3		1 778,5	91,7	161,8
Nákup vody,paliv,energie,služeb a ost.nákupy		22 110,9		20 476,4	92,6	1 634,5
z toho : nájemné za nájem s právem koupě		76,6		76,4	99,7	0,2
Výdaje na dopravní územní obslužnost		5 462,0		992,2	18,2	4 469,8
Neinvestiční transfery podnik. subjektům		9 302,2		7 575,0	81,4	1 727,2
Neinvestiční transfery nezisk. a podob. organ.		26 653,0		4 767,3	17,9	21 885,7
Neinvestiční transfery příspěv. a pod. organ.		38 692,1		14 959,8	38,7	23 732,3
Neinvestiční transfery obyvatelstvu		12 774,4		12 737,9	99,7	36,5
z toho :						
sociální dávky		12 507,6		12 507,6	100,0	
II. Kapitálové výdaje (po konsolidaci)	95 146,5	27 951,5	29,4	24 034,4	86,0	5 148,0
z toho :						
Investiční nákupy a související výdaje		21 432,4		18 984,6	88,6	2 447,8
Nákup akcií a majetkových podílů		653,7		400,5	61,3	253,2
Investiční transfery podnikatelským subjektům		3 624,3		3 187,4	87,9	436,9
Investiční transfery nezisk. a podob. organ.		252,9		130,9	51,8	122,0
Investiční transfery příspěvkovým organizacím		1 689,7		679,8	40,2	1 009,9
Výdaje celkem (po konsolidaci)	391 052,0	169 355,8	43,3	111 178,7	65,6	61 726,9
Saldo příjmů a výdajů (po konsolidaci)	-4 004,9	35 522,1		18 573,3	52,3	16 995,9
Financování po konsolidaci	4 004,9	-35 522,1		-18 573,3	52,3	-16 995,9

Bilance příjmů a výdajů obcí, krajů a DSO k 30.6. 2008

Tabulka č. 4

Strana 6

v mil. Kč

Ukazatel	Rozpočet 2008 po všech změnách	Skutečnost k 30.6.2008	% plnění	Obce a DSO skutečnost k 30.6.2008	Podíl obcí a DSO	Kraje skutečnost k 30.6.2008
1	2	3	4	5	5:3	6
Třída 8 - Financování	4 004,9	-35 569,2		-18 573,3	52,2	-16 995,9
v tom :						
Dluhopisy (saldo)						
v tom :						
vydané dluhopisy						
uhrazené splátky vydaných dluhopisů						
Půjčené prostředky (saldo)		48,6		-1 042,7		1 091,3
v tom :						
přijaté		4 767,0		3 198,6	67,1	1 568,4
uhrazené splátky		-4 718,4		-4 241,3	89,9	-477,1
Změna stavu prostředků na bankovních účtech (saldo)		-33 915,4		-15 827,7	46,7	-18 087,7
Aktivní operace řízení likvidity (saldo)		-1 457,6		-1 488,6	102,1	31,0
v tom :						
aktivní operace řízení likvidity-příjmy		85 009,9		84 481,5	99,4	528,4
aktivní operace řízení likvidity-výdaje		-86 467,5		-85 970,1	99,4	-497,4
Operace z peněžních účtů organ. nemající charakter příjmů a výdajů vládního sektoru(saldo)		-244,5		-214,1	87,6	-30,4
Nerealizované kurzové rozdíly (saldo)		-0,3		-0,2		-0,1
Konsolidace celkem (financování)		-47,1				
Financování po konsolidaci (Třída 8-Financování minus Konsolidace celkem)	4 004,9	-35 522,1		-18 573,3	52,3	-16 995,9
Stav na bankovních účtech		105 478,6		76 197,2	72,2	29 281,4

Balance příjmů a výdajů ÚSC, RRRS a DSO k 30.6. 2008

Tabulka č. 4

Strana 7

v mil. Kč

Ukazatel	Rozpočet 2008 po všech změnách	Celkem skutečnost k 30.6.2008	% plnění	ÚSC a DSO skutečnost k 30.6.2008	Podíl ÚSC a DSO	RRRS skutečnost k 30.6.2008
1	2	3	4	5	5:3	6
I. Daňové příjmy	203 500,0	98 472,9	48,4	98 472,9	100,0	
z toho :						
Daně z příjmů fyzických osob	45 200,0	23 476,9	51,9	23 476,9	100,0	
z toho :						
ze závislé činnosti a funkčních požitků	36 000,0	17 628,7	49,0	17 628,7	100,0	
ze samostatné výdělečné činnosti	7 500,0	4 437,3	59,2	4 437,3	100,0	
z kapitálových výnosů	1 700,0	1 408,7	82,9	1 408,7	100,0	
Daně z příjmů právnických osob	57 600,0	27 797,2	48,3	27 797,2	100,0	
z toho :						
daň z příjmů právnických osob	50 700,0	21 575,2	42,6	21 575,2	100,0	
daň z příjmů právnických osob za obce	6 500,0	5 696,4	87,6	5 696,4	100,0	
daň z příjmů právnických osob za kraje	400,0	525,0	131,3	525,0	100,0	
Daň z přidané hodnoty	82 600,0	36 339,0	44,0	36 339,0	100,0	
Daně a poplatky z vybraných činností a služeb	12 600,0	8 143,7	64,6	8 143,7	100,0	
z toho :						
poplatky a odvody v oblasti životního prostředí		3 819,2		3 819,2	100,0	
místní poplatky z vybran.čin.služeb		1 395,7		1 395,7	100,0	
ostatní odvody z vybraných čin. a služeb		914,7		914,7	100,0	
správní poplatky		2 014,1		2 014,1	100,0	
Daň z nemovitostí	5 500,0	2 713,6	49,3	2 713,6	100,0	
Ostatní daňové příjmy		1,7		1,7	100,0	
II. Nedaňové příjmy (po konsolidaci)	26 200,0	13 570,3	51,8	13 631,8	100,5	24,2
z toho :						
příjmy z vlastní činnosti		3 059,7		3 059,7	100,0	
odvody příspěvkových organizací		678,5		678,5	100,0	
příjmy z pronájmu majetku		4 758,3		4 758,3	100,0	
příjmy z úroků (celkem)		1 360,9		1 337,0	98,2	23,9
příjmy z prodeje nekapit. majetku a ost. nedaň. příjmy		1 775,0		1 774,9	100,0	0,1
III. Kapitálové příjmy	12 800,0	7 092,1	55,4	7 092,1	100,0	
z toho :						
příjmy z prodeje dlouhodobého majetku		6 184,3		6 184,3	100,0	
Vlastní příjmy (po konsolidaci)	242 500,0	119 135,3	49,1	119 196,8	100,1	24,2
IV. Přijaté transfery (po konsolidaci)	154 156,9	88 482,5	57,4	85 706,4	96,9	2 858,4
Neinvestiční přijaté transfery (po konsolidaci)	130 772,1	82 212,2	62,9	81 603,7	99,3	664,8
neinvestiční přijaté transfery z VPS stát. rozpočtu	1 320,4	896,1	67,9	896,1	100,0	
neinv. přijaté transfery ze SR v rámci souhr.dot.vztahu	10 544,0	5 251,2	49,8	5 251,2	100,0	
neinvestiční přijaté transfery ze státních fondů	2 007,1	84,2	4,2	84,2	100,0	
ostatní neinv. přijaté transfery ze státního rozpočtu	108 732,7	72 590,2	66,8	71 967,6	99,1	622,6
neinvestiční převody z Národního fondu	133,1	27,9	21,0	27,9	100,0	
neinvestiční přijaté transfery ze státních fin. aktiv	134,8	3,1	2,3	3,1	100,0	
ostat. neinv. přij. transfery a převody z fondů dle RS a ZP	7 900,0	3 359,5	42,5	3 373,6		42,2
z toho: neinvestiční přijaté transfery od krajů						42,3
: neinvestiční přijaté transfery od regionálních rad				0,8		
Investiční přijaté transfery (po konsolidaci)	23 384,8	6 270,3	26,8	4 102,7	65,4	2 193,6
investiční přijaté transfery z VPS státního rozpočtu	2 920,5	94,9	3,2	94,9	100,0	
inv. přijaté transfery ze SR v rámci souhr.dot.vztahu						
investiční přijaté transfery ze státních fondů	4 884,4	983,2	20,1	983,2	100,0	
ostatní investiční přijaté transfery ze státního rozpočtu	14 864,5	4 899,7	33,0	2 725,0	55,6	2 174,7
investiční převody z Národního fondu	120,2	76,9	64,0	76,9	100,0	
investiční přijaté transfery ze státních fin.aktiv	595,2	84,4	14,2	84,4	100,0	
ostatní inv. přijaté transfery dle RS a ZP		131,2		138,3		18,9
z toho :investiční přijaté transfery od krajů						18,9
:investiční přijaté transfery od regionálních rad				0,1		
Příjmy celkem (po konsolidaci)	396 656,9	207 617,8	52,3	204 903,2	98,7	2 882,6
<i>Oprava příjmů celkem po konsolidaci</i>		25,8		25,3		0,1
Příjmy celkem po opravě (po konsolidaci)	396 656,9	207 592,0	52,3	204 877,9	98,7	2 882,5

Balance příjmů a výdajů ÚSC, RRRS a DSO k 30.6. 2008

Tabulka č. 4

Strana 8

v mil. Kč

Ukazatel	Rozpočet 2008 po všech změnách	Celkem skutečnost k 30.6.2008	% plnění	ÚSC a DSO skutečnost k 30.6.2008	Podíl ÚSC a DSO	RRRS skutečnost k 30.6.2008
1	2	3	4	5	5:3	6
I. Běžné výdaje (po konsolidaci)	297 838,9	141 497,4	47,5	141 404,3	99,9	234,1
z toho :						
Platy a ost.platby za proved. práci		11 241,4		11 183,8	99,5	57,6
Povinné pojistné placené zaměstnavatem		3 766,2		3 746,9	99,5	19,3
Nákup materiálu		1 869,3		1 859,8	99,5	9,5
Úroky vlastní		1 940,3		1 940,3	100,0	
Nákup vody,paliv,energie,služeb a ost.nákupy		22 171,4		22 110,9	99,7	60,5
z toho : nájemné za nájem s právem koupě		76,9		76,6	99,6	0,3
Výdaje na dopravní územní obslužnost		5 462,0		5 462,0	100,0	
Neinvestiční transfery podnik. subjektům		9 302,2		9 302,2	100,0	
Neinvestiční transfery nezisk. a podob. organ.		26 653,0		26 653,0	100,0	
Neinvestiční transfery příspěv. a pod. organ.		38 692,1		38 692,1	100,0	
Neinvestiční transfery obyvatelstvu		12 774,8		12 774,4	100,0	0,4
z toho :						
sociální dávky		12 507,6		12 507,6	100,0	
II. Kapitálové výdaje (po konsolidaci)	102 822,9	27 969,0	27,2	27 951,5	99,9	43,5
z toho :						
Investiční nákupy a související výdaje		21 475,9		21 432,4	99,8	43,5
Nákup akcií a majetkových podílů		653,7		653,7	100,0	
Investiční transfery podnikatelským subjektům		3 624,3		3 624,3	100,0	
Investiční transfery nezisk. a podob. organ.		252,9		252,9	100,0	
Investiční transfery příspěvkovým organizacím		1 689,7		1 689,7	100,0	
Výdaje celkem (po konsolidaci)	400 661,8	169 466,4	42,3	169 355,8	99,9	277,6
Saldo příjmů a výdajů (po konsolidaci)	-4 004,9	38 125,6		35 522,1	93,2	2 604,9
Financování po konsolidaci	4 004,9	-38 125,6		-35 522,1	93,2	-2 604,9

Bilance příjmů a výdajů ÚSC, RRRS a DSO k 30.6.2008

Tabulka č. 4

Strana 9

v mil. Kč

Ukazatel	Rozpočet 2008 po všech změnách	Celkem skutečnost k 30.6.2008	% plnění	ÚSC a DSO skutečnost k 30.6.2008	Podíl ÚSC a DSO	RRRS skutečnost k 30.6.2008
1	2	3	4	5	5:3	6
Třída 8 - Financování	4 004,9	-38 174,1		-35 569,2	93,2	-2 604,9
v tom :						
Dluhopisy (saldo)						
v tom :						
vydané dluhopisy						
uhrazené splátky vydaných dluhopisů						
Půjčené prostředky (saldo)		47,6		48,6		-1,0
v tom :						
přijaté		4 772,9		4 767,0	99,9	5,9
uhrazené splátky		-4 725,3		-4 718,4	99,9	-6,9
Změna stavu prostředků na bankovních účtech (saldo)		-36 512,5		-33 915,4	92,9	-2 597,1
Aktivní operace řízení likvidity (saldo)		-1 457,6		-1 457,6	100,0	0,0
v tom :						
aktivní operace řízení likvidity-příjmy		85 426,9		85 009,9	99,5	417,0
aktivní operace řízení likvidity-výdaje		-86 884,5		-86 467,5	99,5	-417,0
Operace z peněžních účtů organ. nemající charakter příjmů a výdajů vládního sektoru(saldo)		-251,3		-244,5	97,3	-6,8
Nerealizované kurzové rozdíly (saldo)		-0,3		-0,3		
Konsolidace celkem (financování)		-48,5		-47,1		
Financování po konsolidaci (Třída 8-Financování mínus Konsolidace celkem)	4 004,9	-38 125,6		-35 522,1	93,2	-2 604,9
Stav na bankovních účtech		108 210,6		105 478,6	97,5	2 732,0

Příloha

Přehled vývoje nedoplatků daňových příjmů veřejných rozpočtů

Přehled vývoje nedoplatků daňových příjmů veřejných rozpočtů

Daňové nedoplatky představují rozdíl mezi daní, která měla být zaplacená, a skutečně zaplacenou částkou. Daní, která měla být zaplacená, může být nejen daň poplatníkem nebo plátcem přiznaná, ale i daň doměřená správcem daně a příslušenství daně (penále, pokuty, úrok, náklady řízení atd.).

Vzhledem k rozpočtovému určení daní a vstupu České republiky do Evropské unie v roce 2004, se přehled o vývoji daňových nedoplatků týká jak daňových příjmů státního rozpočtu, tak i daňových příjmů územních samosprávných celků, státních fondů a také i Evropské unie.

Daňovými nedoplatky jsou v souladu s platnou rozpočtovou skladbou jak **nedoplatky jednotlivých druhů nepřímých a přímých daní** (DPH, spotřební daně, daň z příjmů právnických osob, daň z příjmů fyzických osob, majetkové daně), tak i **nedoplatky na clu a na pojistném** na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti.

Daňové nedoplatky jsou spravovány třemi subjekty – územními finančními orgány, Českou správou sociálního zabezpečení (ČSSZ) a celními orgány.

Nedoplatky daňových příjmů veřejných rozpočtů, spravované územními finančními orgány, ČSSZ a celními orgány, dosáhly ke konci června 2008 celkové výše 170,9 mld. Kč. Proti stejnému období minulého roku vzrostly o 1,6 mld. Kč (o 1,0 %); proti stavu ke konci roku 2007 vzrostly o 3,8 mld. Kč (o 2,3 %).

Největší objem nedoplatků za 1. pololetí 2008 ve výši **106,1 mld. Kč**, tj. 62,1 %, evidovaly **územní finanční orgány**. Ty spravují nedoplatky všech daňových příjmů, vyjma cla a částí nedoplatků daně z přidané hodnoty a spotřebních daní, které spravují celní orgány, a vyjma nedoplatků pojistného, spravovaných ČSSZ.

Druhý největší objem daňových nedoplatků za období 1. pololetí 2008 ve výši **56,8 mld. Kč**, tj. 33,2 %, eviduje **Česká správa sociálního zabezpečení**. Ta spravuje nedoplatky pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (dále jen pojistné na sociální zabezpečení).

Třetím subjektem, spravujícím daňové nedoplatky, jsou **celní orgány**. Jimi sledované nedoplatky cla a částí nedoplatků daně z přidané hodnoty a spotřebních daní dosáhly **8,1 mld. Kč**, což z celkového objemu všech daňových nedoplatků znamená 4,7 %.

Následující tabulka zobrazuje stav a vývoj nedoplatků daňových příjmů od konce roku 2006:

v mld. Kč

	Rok 2006	I.-II. Q. 2007	Rok 2007	I.-II. Q. 2008
Celkové nedoplatky	172,9	169,3	167,1	170,9
z toho:				
DPH	45,3	45,3	45,8	46,2
SD	8,0	7,6	8,2	7,5
DPPO	17,8	19,1	18,7	22,5
DPFO	20,0	20,6	19,5	21,2
daň z převodu nemovitostí	4,5	4,1	4,0	3,9
ost. příjmy, odvody a poplatky	10,2	6,8	6,7	6,4
clo	0,5	0,5	0,5	0,5
pojištění na soc. zabezpečení	59,7	58,7	57,5	56,8
v tom:				
nedoplatky nových daní	168,8	165,7	163,5	167,9
nedoplatky starých daní	4,0	3,6	3,6	3,1
v tom:				
nedoplatky evid. ÚFO	105,4	102,7	101,1	106,1
nedoplatky evid. ČSSZ	59,7	58,7	57,5	56,8
nedoplatky evid. celními orgány	7,8	7,9	8,6	8,1

Podrobněji jsou nedoplatky v působnosti územních finančních orgánů, České správy sociálního zabezpečení a celních orgánů komentovány v dalších částech této přílohy.

Nedoplatky nové daňové soustavy dosáhly 167,9 mld. Kč (meziroční růst o 2,2 mld. Kč, tj. o 1,3 %) a nedoplatky staré daňové soustavy 3,1 mld. Kč (meziroční pokles o 0,5 mld. Kč, tj. o 14,7 %). V rámci nedoplatků nové daňové soustavy připadlo, kromě již uvedených **nedoplatků pojistného na sociální zabezpečení ve výši 56,8 mld. Kč, na nedoplatky daně z přidané hodnoty 46,2 mld. Kč, nedoplatky daní z příjmů fyzických osob 21,2 mld. Kč, nedoplatky daně z příjmů právnických osob 22,5 mld. Kč, spotřebních daní 7,5 mld. Kč a daně z převodu nemovitostí 3,9 mld. Kč.**

Největší podíl na celkových nedoplatcích měly nedoplatky pojistného na sociální zabezpečení, na které připadá 33,2 % všech nedoplatků. Druhou největší skupinu tvořily nedoplatky daně z přidané hodnoty s podílem 27,1 %. Nedoplatky daní z příjmů právnických osob se ke konci června 2008 na celku podílely 13,2 %, nedoplatky daní z příjmů fyzických osob 12,4 % a spotřebních daní 4,4 %.

Proti stejnému období minulého roku došlo ke zvýšení podílu nedoplatků především u daní z příjmů právnických osob (o 1,9 procentního bodu) a u daně z přidané hodnoty (o 0,3 procentního bodu). Naopak snížení podílu na celkových nedoplatcích vykazaly například nedoplatky z pojistného na sociálním zabezpečení (o 1,5 procentního bodu).

Nedoplatky daně z přidané hodnoty proti stejnému období loňského roku vzrostly o 2,1 % a proti stavu na konci roku 2007 o 0,9 %. **Nedoplatky spotřebních daní** v porovnání se stejným obdobím loňského roku poklesly o 0,8 %, proti konci minulého roku pak o 7,7 %. **Nedoplatky daně z příjmů právnických osob** vzrostly v porovnání se stejným obdobím minulého roku o 17,8 %, ve srovnání s koncem roku 2007 o 20,2 %. **Nedoplatky daní z příjmů fyzických osob** ve srovnání s 1. pololetím uplynulého roku vzrostly o 2,7 %, v porovnání s koncem minulého roku vzrostly o 8,9 %. **Nedoplatky pojistného na sociální zabezpečení** proti stejnému období loňského roku klesly o 3,3 % a proti stavu ke konci roku 2007 o 1,2 %.

Pro hodnocení vývoje nedoplatků jsou důležité i ukazatele podílu nedoplatků jednotlivých daní na kumulativním inkasu daňových příjmů. **Podíl nedoplatků všech daňových příjmů na kumulativním inkasu daní** (vyčíslený v tabulce č. 3) **dosáhl 1,60 %**. Proti stejnému období loňského roku, kdy dosáhl 1,77 %, tak poklesl o 0,17 procentního bodu. K meziročnímu poklesu podílu přitom došlo u všech daní kromě daní z příjmů právnických osob a daně z příjmů fyzických osob z priznání.

Výrazněji tento podíl meziročně klesl u daně z převodu nemovitostí, a to na 4,26 %, tj. o 0,81 procentního bodu. U daně z přidané hodnoty uvedený podíl oproti stejnému období minulého roku poklesl na 2,0 %, tj. o 0,19 procentního bodu. Podíl nedoplatků pojistného na sociální zabezpečení na jeho kumulativním inkasu se proti stavu v pololetí roku 2007 snížil o 0,25 procentního bodu na 1,59 %.

Souhrnný vývoj nedoplatků daňových příjmů je znázorněn v následujících třech tabulkách:

**Přehled vývoje všech nedoplatků daňových příjmů veřejných rozpočtů
staré i nové daňové soustavy**

v mil. Kč

Daň	Rok 2005	I.-II. Q 2006	Rok 2006	I.-II. Q 2007	Rok 2007	I. Q 2008	I.-II. Q 2008
NOVÁ DAŇOVÁ SOUSTAVA							
Daň z přidané hodnoty celkem	43 230	43 918	45 295	45 312	45 831	46 383	46 242
<i>Daň z přidané hodnoty finanční úřady</i>	<i>40 707</i>	<i>41 757</i>	<i>43 338</i>	<i>43 443</i>	<i>44 056</i>	<i>44 617</i>	<i>44 504</i>
<i>Daň z přidané hodnoty celní úřady</i>	<i>2 523</i>	<i>2 161</i>	<i>1 957</i>	<i>1 869</i>	<i>1 775</i>	<i>1 765</i>	<i>1 738</i>
Daně spotřební celkem	7 544	7 366	8 020	7 581	8 154	7 929	7 523
<i>Daně spotřební finanční úřady</i>	<i>3 267</i>	<i>3 180</i>	<i>3 460</i>	<i>2 815</i>	<i>2 568</i>	<i>2 506</i>	<i>2 323</i>
<i>Daně spotřební celní úřady</i>	<i>4 277</i>	<i>4 186</i>	<i>4 561</i>	<i>4 766</i>	<i>5 585</i>	<i>5 422</i>	<i>5 200</i>
Daň z příjmů právnických osob	19 469	19 957	17 843	19 118	18 742	19 395	22 527
Daň z příjmů vybírána srážkou - § 36	367	365	401	391	318	385	355
Daň silniční	1 058	1 180	1 098	1 200	1 106	1 359	1 242
Daň dědická	11	11	10	9	9	9	9
Daň darovací	249	259	228	230	240	229	214
Daň z převodu nemovitostí	4 644	4 578	4 455	4 088	3 991	3 928	3 871
Daň z příjmů fyz. osob z příznání	14 230	15 362	14 644	15 381	14 886	19 880	16 517
Daň z příjmů fyz. osob ze záv. čin.	5 253	5 396	5 310	5 261	4 571	4 713	4 679
Daň z nemovitostí	1 150	1 333	1 103	1 123	1 015	944	1 045
Ost. příjmy, odvody a popl.	6 995	8 185	10 166	6 797	6 692	8 624	6 400
Clo	1 116	584	538	514	491	480	460
Pojistné na sociální zabezpečení (jen ČSSZ)	62 180	61 492	59 721	58 702	57 488	57 394	56 784
STARÁ DAŇOVÁ SOUSTAVA							
<i>Daň z příjmů obyvatelstva</i>	<i>424</i>	<i>410</i>	<i>361</i>	<i>258</i>	<i>215</i>	<i>213</i>	<i>163</i>
<i>Ostatní zrušené daně</i>	<i>3 988</i>	<i>3 955</i>	<i>3 671</i>	<i>3 345</i>	<i>3 391</i>	<i>3 358</i>	<i>2 910</i>
NEDOPLATKY NOVÉ DAŇOVÉ SOUSTAVY CELKEM	167 495	169 985	168 832	165 706	163 535	171 651	167 867
NEDOPLATKY STARÉ DAŇOVÉ SOUSTAVY CELKEM	4 412	4 366	4 032	3 603	3 606	3 571	3 073
NEDOPLATKY NOVÉ A STARÉ DAŇOVÉ SOUSTAVY CELKEM	171 907	174 351	172 863	169 308	167 141	175 223	170 940
Z celku:							
Celkové daň. příjmy bez pojistného na soc. zabezp.	109 727	112 859	113 142	110 606	109 653	117 829	114 156
Pojistné na sociální zabezpečení (jen ČSSZ)	62 180	61 492	59 721	58 702	57 488	57 394	56 784

**Přehled vývoje kumulativního inkasa daňových příjmů,
u kterých se evidují nedoplatky, od počátku nové daňové soustavy**

v mil. Kč

Daň	Rok 2005	I.-II. Q 2006	Rok 2006	I.-II. Q 2007	Rok 2007	I. Q 2008	I.-II. Q 2008
NOVÁ DAŇOVÁ SOUSTAVA							
Daň z přidané hodnoty celkem	1 743 886	1 845 736	1 961 670	2 075 696	2 198 055	2 256 109	2 317 674
<i>Daň z přidané hodnoty finanční úřady</i>	<i>-194 154</i>	<i>-92 554</i>	<i>23 241</i>	<i>137 052</i>	<i>259 085</i>	<i>317 093</i>	<i>378 595</i>
<i>Daň z přidané hodnoty celní úřady</i>	<i>1 938 040</i>	<i>1 938 290</i>	<i>1 938 429</i>	<i>1 938 644</i>	<i>1 938 970</i>	<i>1 939 016</i>	<i>1 939 079</i>
Daně spotřební celkem	923 372	992 003	1 042 907	1 102 323	1 181 854	1 213 115	1 242 086
<i>Daně spotřební finanční úřady</i>	<i>394 687</i>	<i>394 699</i>	<i>394 687</i>	<i>394 690</i>	<i>394 696</i>	<i>394 696</i>	<i>394 702</i>
<i>Daně spotřební celní úřady</i>	<i>528 685</i>	<i>597 304</i>	<i>648 220</i>	<i>707 633</i>	<i>787 159</i>	<i>818 419</i>	<i>847 384</i>
Daň z příjmů právnických osob	941 300	1 013 948	1 070 166	1 142 174	1 225 839	1 260 862	1 316 474
Daň z příjmů vybíraná srážkou - § 36	221 594	227 335	235 597	241 277	251 297	255 044	258 901
Daň silniční	63 251	65 526	68 680	71 272	74 595	75 518	77 362
Daň dědická	1 289	1 336	1 413	1 468	1 522	1 553	1 587
Daň darovací	5 845	6 136	6 449	6 838	7 142	7 269	7 363
Daň z převodu nemovitostí	68 353	72 010	76 141	80 585	85 916	88 211	90 778
Daň z příjmů fyz. osob z příznání	227 894	237 070	245 748	252 533	262 750	271 970	270 537
Daň z příjmů fyz. osob ze záv. čin.	897 512	949 114	1 009 145	1 067 047	1 135 534	1 165 185	1 190 265
Daň z nemovitostí	55 564	58 231	60 581	63 642	65 704	65 914	68 872
Ost. příjmy, odvody a popl.	48 607	50 774	53 584	55 226	57 834	58 766	59 803
Clo (údaj je informativní)	166 495	169 942	172 831	176 769	180 207	183 024	184 613
Pojistné na sociální zabezpečení (jen ČSSZ)	2 693 634	2 849 460	3 017 984	3 190 068	3 375 194	3 467 551	3 561 752
STARÁ DAŇOVÁ SOUSTAVA							
<i>Daň z příjmů obyvatelstva</i>	<i>6 545</i>	<i>6 551</i>	<i>6 556</i>	<i>6 559</i>	<i>6 562</i>	<i>6 564</i>	<i>6 567</i>
<i>Ostatní zrušené daně</i>	<i>26 683</i>	<i>26 696</i>	<i>26 709</i>	<i>26 713</i>	<i>26 727</i>	<i>26 730</i>	<i>26 730</i>
KUMUL. INKASO NOVÉ DAŇOVÉ SOUSTAVY CELKEM	8 088 616	8 568 642	9 052 915	9 556 939	10 133 463	10 400 111	10 678 085
KUMUL. INKASO STARÉ DAŇOVÉ SOUSTAVY CELKEM	33 228	33 246	33 265	33 272	33 289	33 294	33 296
KUMULATIVNÍ INKASO NOVÉ A STARÉ DAŇOVÉ SOUSTAVY CELKEM	8 121 844	8 601 889	9 086 180	9 590 210	10 166 752	10 433 406	10 711 381
Z celku:							
Celkové daň. příjmy bez pojistného na soc. zabezp.	5 428 210	5 752 429	6 068 196	6 400 142	6 791 558	6 965 855	7 149 629
Pojistné na sociální zabezpečení (jen ČSSZ)	2 693 634	2 849 460	3 017 984	3 190 068	3 375 194	3 467 551	3 561 752

Tabulka č. 3

Přehled vývoje podílu nedoplatků na kumulativním inkasu daňových příjmů

	v %						
Daň	Rok 2005	I.-II. Q 2006	Rok 2006	I.-II. Q 2007	Rok 2007	I. Q 2008	I.-II. Q 2008
NOVÁ DAŇOVÁ SOUSTAVA							
Daň z přidané hodnoty celkem	2,48	2,38	2,31	2,18	2,09	2,06	2,00
<i>Daň z přidané hodnoty finanční úřady</i>							
<i>Daň z přidané hodnoty celní úřady</i>							
Daně spotřební celkem	0,82	0,74	0,77	0,69	0,69	0,65	0,61
<i>Daně spotřební finanční úřady</i>	<i>0,83</i>	<i>0,81</i>	<i>0,88</i>	<i>0,71</i>	<i>0,65</i>	<i>0,64</i>	<i>0,59</i>
<i>Daně spotřební celní úřady</i>	<i>0,81</i>	<i>0,70</i>	<i>0,70</i>	<i>0,67</i>	<i>0,71</i>	<i>0,66</i>	<i>0,61</i>
Daň z příjmů právnických osob	2,07	1,97	1,67	1,67	1,53	1,54	1,71
Daň z příjmů vybíraná srážkou - § 36	0,17	0,16	0,17	0,16	0,13	0,15	0,14
Daň silniční	1,67	1,80	1,60	1,68	1,48	1,80	1,61
Daň dědická	0,84	0,79	0,70	0,61	0,62	0,61	0,56
Daň darovací	4,25	4,22	3,54	3,36	3,36	3,16	2,91
Daň z převodu nemovitostí	6,79	6,36	5,85	5,07	4,65	4,45	4,26
Daň z příjmů fyz. osob z příznání	6,24	6,48	5,96	6,09	5,67	7,31	6,11
Daň z příjmů fyz. osob ze záv. čin.	0,59	0,57	0,53	0,49	0,40	0,40	0,39
Daň z nemovitostí	2,07	2,29	1,82	1,77	1,55	1,43	1,52
Ost. příjmy, odvody a popl.	14,39	16,12	18,97	12,31	11,57	14,68	10,70
Clo (údaj je informativní)	0,67	0,34	0,31	0,29	0,27	0,26	0,25
Pojistné na sociální zabezpečení (jen ČSSZ)	2,31	2,16	1,98	1,84	1,70	1,66	1,59
STARÁ DAŇOVÁ SOUSTAVA							
<i>Daň z příjmů obyvatelstva</i>	<i>6,48</i>	<i>6,26</i>	<i>5,50</i>	<i>3,93</i>	<i>3,27</i>	<i>3,25</i>	<i>2,48</i>
<i>Ostatní zrušené daně</i>	<i>14,95</i>	<i>14,82</i>	<i>13,75</i>	<i>12,52</i>	<i>12,69</i>	<i>12,56</i>	<i>10,89</i>
NEDOPLATKY NOVÉ DAŇOVÉ SOUSTAVY CELKEM	2,07	1,98	1,86	1,73	1,61	1,65	1,57
NEDOPLATKY STARÉ DAŇOVÉ SOUSTAVY CELKEM	13,28	13,13	12,12	10,83	10,83	10,73	9,23
NEDOPLATKY NOVÉ A STARÉ DAŇOVÉ SOUSTAVY CELKEM	2,12	2,03	1,90	1,77	1,64	1,68	1,60
Z celku:							
Celkové daňové příjmy bez pojistného na soc. zabezp.	2,02	1,96	1,86	1,73	1,61	1,69	1,60
Pojistné na sociální zabezpečení (jen ČSSZ)	2,31	2,16	1,98	1,84	1,70	1,66	1,59

Nedoplatky daňových příjmů, evidované územními finančními orgány

Celkový stav nedoplatků, evidovaných územními finančními orgány, dosáhl k **30.6.2008** výše **106,1 mld. Kč**. Z toho podle druhu daňového příjmu činily nedoplatky:

Nedoplatky evid. ÚFO:	Meziroční změna:
DPH: 44,5 mld. Kč	+1,1 mld. Kč
DPPO: 22,5 mld. Kč	+3,4 mld. Kč
DPFO: 21,2 mld. Kč	+0,6 mld. Kč
SPD: 2,3 mld. Kč	-0,5 mld. Kč
OSTATNÍ: 15,5 mld. Kč	-1,2 mld. Kč
– daně staré daň. soustavy 3,1 mld. Kč	-0,5 mld. Kč
– ostatní příjm., odv. a popl. 5,7 mld. Kč	-0,4 mld. Kč
– daň z převodu nemovit. 3,8 mld. Kč	-0,2 mld. Kč
CELKEM: 106,1 mld. Kč	+3,3 mld. Kč

Přehled nedoplatků podle jednotlivých finančních ředitelství je následující:

Finanční ředitelství	Nedoplatky k 30.6.2008 v mld. Kč	Podíl na celkové výši nedoplatků v %	Meziroční změna	
			v mld. Kč	podílu v p.b.
hl. m. PRAHA	33,49	31,6	3,63	2,5
PRAHA	10,44	9,8	1,13	0,8
ČESKÉ BUDĚJOVICE	2,91	2,7	0,27	0,2
PLZEŇ	6,52	6,1	-0,84	-1,0
ÚSTÍ NAD LABEM	16,32	15,4	-0,06	-0,6
HRADEC KRÁLOVÉ	5,94	5,6	0,28	0,1
BRNO	21,37	20,2	0,30	-0,4
OSTRAVA	9,07	8,5	-1,39	-1,6
CELKEM	106,06	100,0	3,32	0,0

Výraznější snížení již evidovaných nedoplatků je možné dosáhnout především **zvýšeným odpisováním daňových nedoplatků** pro nedobytnost dle § 66 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků. K výraznějšímu odpisování dochází počínaje rokem 1997. Přehled o stavu odepsaných nedoplatků, evidovaných územními finančními orgány, podává následující tabulka:

	v mld. Kč			
	Rok 2006	I.-II. Q 2007	Rok 2007	I.-II. Q 2008
Odepsané nedoplatky ÚFO celkem	91,1	96,8	102,6	108,5
z toho:				
DPH	33,3	35,7	38,7	41,0
SD	8,6	8,8	8,8	9,0
DPPO	20,8	22,1	23,7	26,2
DPFO	8,9	9,6	10,5	11,1
v tom:				
celkem nové daně	77,8	83,2	89,2	95,2
celkem staré daně	13,2	13,6	13,5	13,3
Podíl kumulovaných odepsaných nedoplatků na celkovém součtu kumulovaných evidovaných a odepsaných nedoplatků	46,4 %	48,5 %	50,4%	50,6%

Objem odepsaných nedoplatků, evidovaných územními finančními orgány, se za 11 let (od pololetí r. 1997 do konce června 2008) zvýšil o 106,2 mld. Kč. **Z celkové odepsané částky 108,5 mld. Kč** tvořily odpisy nedoplatků nové daňové soustavy 87,7 %, odpisy nedoplatků staré daňové soustavy 12,3 %.

Pokud porovnáme **kumulativní odpisy nedoplatků s celkovým kumulativním objemem jak evidovaných, tak i odepsaných nedoplatků**, tak ke konci června 2008 představovaly všechny **odepsané nedoplatky 50,6 % takto vyčíslených nedoplatků**. Podíl odepsaných nedoplatků nové daňové soustavy na kumulativním objemu evidovaných i odepsaných nedoplatků nové daňové soustavy činil 48,0 %. Podíl odepsaných nedoplatků staré daňové soustavy na kumulativním objemu evidovaných i odepsaných nedoplatků staré daňové soustavy činil 81,2 %.

Pokud jde o **účinnost práce** územních finančních orgánů, v prvním pololetí 2008 činily doměrky daní z kontrol 2,4 mld. Kč (ve stejném období minulého roku 3,4 mld. Kč). Na příslušenství daně (pokuty, penále, exekuční náklady, úroky z prodlení atd.) bylo za první pololetí roku 2008 předepsáno 5,8 mld. Kč (v prvním pololetí předchozího roku 5,1 mld. Kč).

Z celkové částky kumulovaných daňových nedoplatků (106,1 mld. Kč) evidovaly územní finanční orgány k 30.6.2008 celkem **67,7 mld. Kč daňových nedoplatků ve vymáhání**, tj. 63,8 %. Ve srovnání s vývojem k 30.6.2007 byl zaznamenán **mírný pokles objemu vymáhaných daňových nedoplatků o 0,9 mld. Kč**. V období od 1.1.2008 do 30.6.2008 pak bylo **vymoženo 2,9 mld. Kč**, tj. 4,3 % z celkového objemu daňových nedoplatků evidovaných ve vymáhání k 30.6.2008. Uvedené údaje ukazují, že vývoj ve vymáhání daňových nedoplatků je téměř srovnatelný s výsledky, které byly v této oblasti dosaženy i v 1. pololetí minulého roku.

Rozhodující objem vymáhaných daňových nedoplatků je vykazován na daních nové daňové soustavy platné od 1.1.1993, kde bylo k 30.6.2008 evidováno ve vymáhání **66,1 mld. Kč** daňových nedoplatků, tj. **97,6 %** z celkového objemu daňových nedoplatků ve vymáhání za sledované období. Za 1. pololetí 2008 pak bylo **vymoženo téměř 2,9 mil. Kč**. Největší objem u této skupiny daňových nedoplatků je vykazován na **dani z přidané hodnoty**. K 30.6.2008 byly u této daně vymáhány daňové nedoplatky ve výši **31,4 mld. Kč**, tj. **46,4 %** z celkové sumy vymáhaných daňových nedoplatků, a za 1. pololetí 2008 vymoženo **1,8 mld. Kč**, tj. **62 %** z celkového objemu vymožených daňových nedoplatků za sledované období. Větší objem byl k 30.6.2008 evidován i na **daních z příjmů**. Objem vymáhaných daňových nedoplatků na těchto daních činil v souhrnu **25,4 mld. Kč**, tj. **37,5 %** z celkové sumy daňových nedoplatků ve vymáhání, a za 1. pololetí 2008 bylo vymoženo **0,8 mld. Kč**, tj. **26,5 %** z celkového objemu vymožených daňových nedoplatků za sledované období. Relativně nižší objem vymáhaných daňových nedoplatků byl k 30.6.2008 evidován **u majetkových daní**. K 30.6.2008 jich bylo vymáháno **3,3 mld. Kč**, tj. **4,9 %** z celkové sumy vymáhaných daňových nedoplatků, a za 1. pololetí 2008 vymoženo **0,2 mld. Kč**, tj. **7,1 %** z celkové sumy vymožených nedoplatků za sledované období.

Objem vymáhaných i vymožených daňových nedoplatků na daních **staré daňové soustavy** platné do 31.12.1992 vykazuje již dlouhodobě řádově nižší hodnoty. K 30.6.2008 byly na těchto daních vymáhány nedoplatky ve výši **1,6 mld. Kč**, tj. **2,4 %** z celkového objemu vymáhaných daňových nedoplatků, a za 1. pololetí 2008 byly vymoženy pouze **4 mil. Kč**, tj. **0,14 %** z celkového objemu vymožených daňových nedoplatků za sledované období. Tento vývoj kopíruje dlouhodobý trend postupného poklesu objemu daňových nedoplatků evidovaných na daních staré daňové soustavy a naznačuje, že daňové nedoplatky u této skupiny jsou již v podstatě nevymahatelné.

Z hlediska členění na **daně a příslušenství daní** převažuje objem nedoplatků vymáhaných na daních. Z celkového objemu daňových nedoplatků ve vymáhání jich bylo k 30.6.2008 evidováno **na daních 45,5 mld. Kč**, tj. **67,3 %**, a **na příslušenství daní 22,2 mld. Kč**, tj. **32,7 %**.

K vymáhání daňových nedoplatků jsou finančními úřady využívány všechny zákonné prostředky. Pokud jde o jednotlivé způsoby vymáhání, pak **rozhodující objem daňových nedoplatků je vymáhán přímo finančními úřady v exekučních řízeních** podle § 73 zákona o správě daní. K 30.6.2008 šlo o částku **13,1 mld. Kč**, tj. **19,3 %** z celkového objemu vymáhaných daňových nedoplatků. Z toho daňovou exekucí příkázáním pohledávky šlo o **6,3 mld. Kč**, srážkou ze mzdy, jiné odměny, z důchodu atd. o **4,7 mld. Kč**, prodejem movitých věcí o **1,2 mld. Kč** a prodejem nemovitostí cca o **1 mld. Kč**. V období od 1.1.2008 do 30.6.2008 bylo daňovými exekucemi vymoženo celkem **1,3 mld. Kč**, což je o **0,1 mld. Kč** méně než ve stejném období minulého roku. Z toho nejvíce bylo vymoženo exekucemi na příkázání pohledávky - **0,9 mld. Kč**. Navíc přes **1,5 mld. Kč** daňových nedoplatků předaných k vymáhání bylo za sledované období vybráno finančními úřady ještě před zahájením a provedením daňových exekucí, což je o **160 mil. Kč** více než v minulém období.

Z celkového objemu daňových nedoplatků evidovaných ve vymáhání jich bylo k 30.6.2008 přihlášeno **do konkursních řízení 16,9 mld. Kč**, tj. **25 %**. V průběhu 1. pololetí 2008 bylo do konkursních řízení přihlášeno **1,4 mld. Kč** daňových pohledávek a z nich bylo v tomto období uspokojeno **48 mil. Kč**, což je **3,4 %**. Efektivita těchto řízení je dlouhodobě nízká, a to jak z hlediska vynaložených nákladů a kapacit finančních úřadů, tak i míry uspokojení daňových pohledávek.

Na výsledky činnosti finančních úřadů v oblasti vymáhání daňových nedoplatků se vedle konkursních řízení projevují negativně poměrně zdlouhavá soudní řízení o výkonu rozhodnutí, včetně jejich nízké výtěžnosti. Za 1. pololetí 2008 předaly finanční úřady soudům k vymáhání návrhy na výkon rozhodnutí ve výši **119,5 mil. Kč** a z této částky bylo vymoženo **11,4 mil. Kč**, tj. **9,6 %**.

Podle § 73 odst. 3 zákona o správě daní a poplatků mohou finanční úřady požádat o výkon exekuce také soudní exekutory. V 1. pololetí 2008 jim byly k výkonu exekuce předány daňové nedoplatky ve výši **151 mil. Kč** a z této částky bylo vymoženo necelých **18,4 mil. Kč**, tj. **11,9 %**. Finanční úřady opakovaně upozorňují na problémy při poskytování součinnosti soudním exekutorům podle § 33 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

V 1. pololetí 2008, obdobně jako v minulém roce, byla **efektivita vymáhání** daňových pohledávek ze strany územních finančních orgánů **negativně ovlivňována** řadou dalších faktorů. K hlavním patří:

- přetrvává znevýhodnění správce daně jako zástavního věřitele při uplatňování zástavního práva podle občanského zákoníku. Konstitutivní účinky zástavního práva zřízeného správcem daně jsou podmíněny nabytím právní moci rozhodnutí o zřízení zástavního práva a tato doba poskytuje dlužníkům možnost nekontrolovatelně převádět nemovitý i movitý majetek na jiné osoby apod.

- řada daňových dlužníků (*i těch, kteří dluží státu větší objem daňových nedoplatků*) nemá exekucí postižitelný majetek, popř. majetek mají, ale je velmi obtížné jej dohledat a zajistit,

- stále se objevují případy, kdy daňoví dlužníci (zejména obchodní společnosti) utlumí nebo „ukončí“ podnikatelské aktivity, aniž by byly z jejich strany uhrazeny platební povinnosti vůči státu. Ve většině případů však dále pokračují v podnikatelských aktivitách, např. v nově zřízených firmách se stejným předmětem činnosti,

- dalším problémem je narůstající počet daňových dlužníků s nahlášeným trvalým bydlištěm na příslušném obecním (městském) úřadu. Tito dlužníci nepřebírají písemnosti zasílané jim finančními úřady a ani se na tomto místě zpravidla nezdržují. Provedená místní šetření však ukazují, že v mnoha případech se jedná o účelové jednání dlužníků, kteří se tak snaží „skrýt“ před věřiteli,

- přetrvávajícím problémem přípravných řízení k daňovým exekucím je i komplikované získávání údajů z jiných databází a evidencí, např. centrálního registru motorových vozidel, bankovních registrů, centrálních databází dlužníků vedených leasingovými společnostmi či správy sociálního zabezpečení. Umožněním přístupu, např. do centrálního registru bankovních účtů vedeného ČNB, by bylo možno získat potřebné údaje o stavu a pohybu peněžních prostředků na účtech daňových dlužníků výrazně efektivněji, než je tomu dosud formou výzev k součinnosti třetích osob,

- novým prvkem komplikujícím průběh vymáhání je pořizování majetku od leasingových společností, nikoli formou finančního leasingu, ale na úvěr, který je následně zajištěn smlouvou o zajišťovacím převodu vlastnického práva. Tyto smlouvy jsou vázány na řadu podmínek a nezřídka je i v průběhu trvání doby splácení úvěru změněn jejich obsah. To znesnadňuje identifikaci skutečného vlastníka dané věci v momentě zahájené exekuce. Vedle toho daňoví dlužníci ve větší míře uzavírají fiktivní smlouvy o výpůjčce movitých věcí na dobu určitou a tímto úkonem zabraňují mobiliární exekuci movitých věcí, i když jsou de facto nadále v jejich vlastnictví.

Nedoplatky daňových příjmů, evidované celními orgány

a) Rozbor pohledávek a nedoplatků v celním řízení (z dovozu) k 30.6.2008

Celkový stav nedoplatků z dovozu, evidovaných celními orgány ke dni **30.6.2008**, činil **5,7 mld. Kč**. Z toho podle druhu daňového příjmu činily nedoplatky:

Nedoplatky evid. celními orgány:	Meziroční změna:
CLO: 0,5 mld. Kč	-0,1 mld. Kč
DPH: 1,7 mld. Kč	-0,1 mld. Kč
SPD: 2,8 mld. Kč	-0,1 mld. Kč
<u>Príslušenství: 0,7 mld. Kč</u>	<u>0,0 mld. Kč</u>
CELKEM: 5,7 mld. Kč	-0,3 mld. Kč

Největší podíl na celkové výši nedoplatků měly nedoplatky vzniklé vyměřením na základě rozhodnutí z úřední povinnosti v částce 3,6 mld. Kč, tj. 62,7 %.

Nedoplatky z obchodního zboží vzniklé na základě celního řízení předložením jednotné celní deklarace se na celkové výši nedoplatků podílely částkou 1,5 mld. Kč, tj. 26,8 %.

Nedoplatky z úroků z prodlení a penále představovaly částku 0,6 mld. Kč, tj. 10,5 % z celkové výše nedoplatků, evidovaných celními orgány. Tyto nedoplatky vznikly platební nekázní deklarantů a nedodržováním předpisů, jimiž se dovoz, vývoz a tranzit zboží řídí.

Rozdělení nedoplatků podle let vyměření celního dluhu je následující:

Nedoplatky evid. celními orgány:
do r. 2005: 5,1 mld. Kč
v r. 2006: 0,4 mld. Kč
v r. 2007: 0,1 mld. Kč
<u>v r. 2008: 0,1 mld. Kč</u>
CELKEM: 5,7 mld. Kč

Výši nedoplatků ovlivňují zejména zvýšení účinnosti následné kontroly ze strany celních orgánů, tj. zvýšeným počtem vydaných platebních výměrů z moci úřední, a stále nedostatečná platební morálka dlužníků. Část nedoplatků ve výši 247 mil. Kč je tvořena nedoplatky z let 1991–1994, kdy do roku 1993 nebylo nutno v plném rozsahu zajišťovat celní dluh. Do nedoplatků z let 1990–1994 jsou zahrnuty také nedoplatky vůči slovenským deklarantům, jejichž výše činí 0,4 mil. Kč. **Celní správa využívá všechny možnosti k vymáhání** – uplatňuje celní dluh na ručiteli, zjišťuje bankovní účty dlužníků, zjišťuje majetek dlužníků prostřednictvím katastrálního úřadu, v evidenci vozidel, ve středisku cenných papírů a spolupracuje s finančními úřady v případě přeplatků evidovaných u poplatníka. Velká část nedoplatků je uplatněna v konkurzním řízení nebo je vymáhána soudní cestou. Část nedoplatků tvoří pohledávky vůči Kreditní bance Plzeň, a. s., a Union bance Ostrava, a. s., na které byl prohlášen konkurz.

Přehled nedoplatků podle jednotlivých celních ředitelství je následující:

Celní ředitelství	Nedoplatky k 30.6.2008 v mld. Kč	Podíl na celkové výši nedoplatků v %	Meziroční změna	
			v mld. Kč	podíl v p.b.
BRNO	0,61	10,6	0,00	0,4
ČESKÉ BUDĚJOVICE	0,30	5,2	0,03	0,8
HRADEC KRÁLOVÉ	0,02	0,3	0,00	0,0
OLOMOUC	0,02	0,4	-0,01	-0,1
OSTRAVA	0,33	5,8	-0,01	0,1
PLZEŇ	0,26	4,5	-0,15	-2,2
PRAHA	3,09	54,1	-0,16	0,1
ÚSTÍ NAD LABEM	1,09	19,1	0,00	0,9
CELKEM	5,71	100,0	-0,31	0,0

Vymáhání nedoplatků se řídí zákonem č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů. V 1. pololetí roku 2008 byly celními úřady vydány výzvy k plnění v náhradní lhůtě v celkové hodnotě 201 mil. Kč a na jejich základě bylo vymoženo 126 mil. Kč. Celní úřady uplatnily **exekuční příkazy** na příkázání pohledávky na peněžní prostředky daňových dlužníků na účtech vedených u bank ve výši 189 mil. Kč. Výtěžek představoval částku v hodnotě 3 mil. Kč.

Odpisy pohledávek pro nedobytnost, resp. z důvodu vyšších nákladů na vymáhání vzhledem k vymáhané částce, byly k 30.6.2008 provedeny ve výši 173 mil. Kč.

b) Rozbor nedoplatků vnitrostátní SPD a energetických daní k 30.6.2008

Celková výše nedoplatků ke dni 30.6.2008 činila 2,4 mld. Kč, což je o 0,5 mld. Kč více než činil stav na konci 1. pololetí roku 2007. Na celkové výši nedoplatků mají největší podíl nedoplatky SPD z minerálních olejů ve výši 1,7 mld. Kč a SPD z lihu ve výši 0,4 mld. Kč.

Celkový přehled nedoplatků vnitrostátní spotřební daně ukazuje následující tabulka:

(v tis. Kč)

Celní ředitelství	SPD z vína	SPD z min. olejů	SPD z tab.výrob.	SPD z piva	SPD z lihu a lihovin	Celkem
Brno	405,6	2 060,1	78,9	0,7	46 719,9	49 265,2
České Budějovice	0,0	4 238,4	228,1	1 085,9	1 445,5	6 997,9
Hradec Králové	30,5	213 365,7	44 210,9	122,7	155 260,2	412 990,0
Olomouc	132,7	209 313,7	0,0	0,0	60 953,2	270 399,6
Ostrava	6,1	53 185,7	1 270,7	0,0	43 546,5	98 009,0
Plzeň	6,2	49 575,4	551,4	0,0	512,9	50 645,9
Praha	253,0	670 712,3	116 691,8	1 840,2	81 123,1	870 620,4
Ústí nad Labem	0,0	499 591,0	273,4	704,4	58 990,8	559 559,6
CELKEM	834,1	1 702 042,3	163 305,2	3 753,9	448 552,1	2 318 487,6

Celkový přehled nedoplatků energetických daní ukazuje následující tabulka:

(v tis. Kč)

Celní ředitelství	Daň z elektřiny	Daň ze zemního plynu	Daň z pevných paliv	Celkem
Brno	189,5	105,3	186,4	481,2
České Budějovice	16 367,2	2 631,0	0,0	18 998,2
Hradec Králové	107,3	8 420,9	0,0	8 528,2
Olomouc	384,3	512,1	24,7	921,1
Ostrava	5 677,2	4 741,0	2 649,4	13 067,6
Plzeň	17,5	16,8	0,0	34,3
Praha	3 075,8	3 143,8	4 183,0	10 402,6
Ústí nad Labem	341,1	8 606,7	309,6	9 257,4
CELKEM	26 159,9	28 177,6	7 353,1	61 690,6

Nedoplatky daňových příjmů, evidované Českou správou sociálního zabezpečení

Celkový stav nedoplatků pojistného na sociální zabezpečení, evidovaných Českou správou sociálního zabezpečení, dosáhl k **30.6.2008** výše **56,8 mld. Kč** a proti stejnému období minulého roku klesl o 1,9 mld. Kč, tj. o 3,3 %.

V porovnání s předchozím ročním obdobím, tj. od začátku července 2006 do konce června 2007, tempo růstu nedoplatků pokračovalo v záporných hodnotách (s výjimkou 3. čtvrtletí roku 2007, kdy se stav nedoplatků mírně zvýšil). Meziroční pokles nedoplatků byl způsoben i relativně **vysokým objemem pohledávek, odepsaných pro nedobytnost**. V samotném 1. pololetí 2008 byly odepsány nedoplatky ve výši **0,8 mld. Kč**. Dále bylo v průběhu 1. pololetí 2008 v souladu se zákonem **prominuto** penále ve výši **0,1 mld. Kč**.

Z celkových nedoplatků ve výši 56,8 mld. Kč představovaly nedoplatky na vlastním pojistném 27,8 mld. Kč, tj. 49 % celkových pohledávek, a nedoplatky na dlužné penále a pokuty činily 29,0 mld. Kč, tj. 51,0 %.

U tzv. velkých organizací, tj. organizací zaměstnávajících více než 25 zaměstnanců, činily nedoplatky 11,6 mld. Kč. U malých organizací, zaměstnávajících do 25 zaměstnanců, byl objem nedoplatků nejvyšší, a to 35,4 mld. Kč. Osoby samostatně výdělečně činné dlužily ke konci června 2007 na pojistném 9,8 mld. Kč.

Ve splátkovém režimu bylo k 30.6.2008 hrazeno celkem 967 mil. Kč, tj. o 49 mil. Kč více ve stejném období minulého roku. V tom organizace nad 25 zaměstnanců hradily 439 mil. Kč, organizace do 25 zaměstnanců 286 mil. Kč a osoby samostatně výdělečně činné 242 mil. Kč.

Výši nedoplatků podle územního členění zobrazuje následující tabulka:

Region	Nedoplatky k 30.6.2007 v mld. Kč	Podíl na celkové výši nedoplatků v %	Nedoplatky k 30.6.2008 v mld. Kč	Podíl na celkové výši nedoplatků v %
PRAHA	13,05	22,2	12,75	22,4
STŘEDOČESKÝ	4,29	7,3	3,95	7,0
JIHOČESKÝ	1,19	2	1,12	2,0
PLZEŇSKÝ	2,41	4,1	2,30	4,1
KARLOVARSKÝ	1,44	2,5	1,32	2,3
ÚSTECKÝ	4,72	8	4,63	8,2
LIBERECKÝ	3,01	5,1	2,92	5,1
KRÁLOVÉHRADECKÝ	2,28	3,9	2,21	3,9
PARDUBICKÝ	2,5	4,3	2,45	4,3
VYSOČINA	1,35	2,3	1,30	2,3
JIHOMORAVSKÝ	3,64	6,2	3,59	6,3
ZLÍNSKÝ	4,07	6,9	4,01	7,1
OLOMOUCKÝ	4,38	7,5	4,28	7,5
MORAVSKOSLEZSKÝ	7,08	12,1	6,93	12,2
BRNO	3,29	5,6	3,05	5,4
CELKEM	58,70	100,0	56,78	100,0